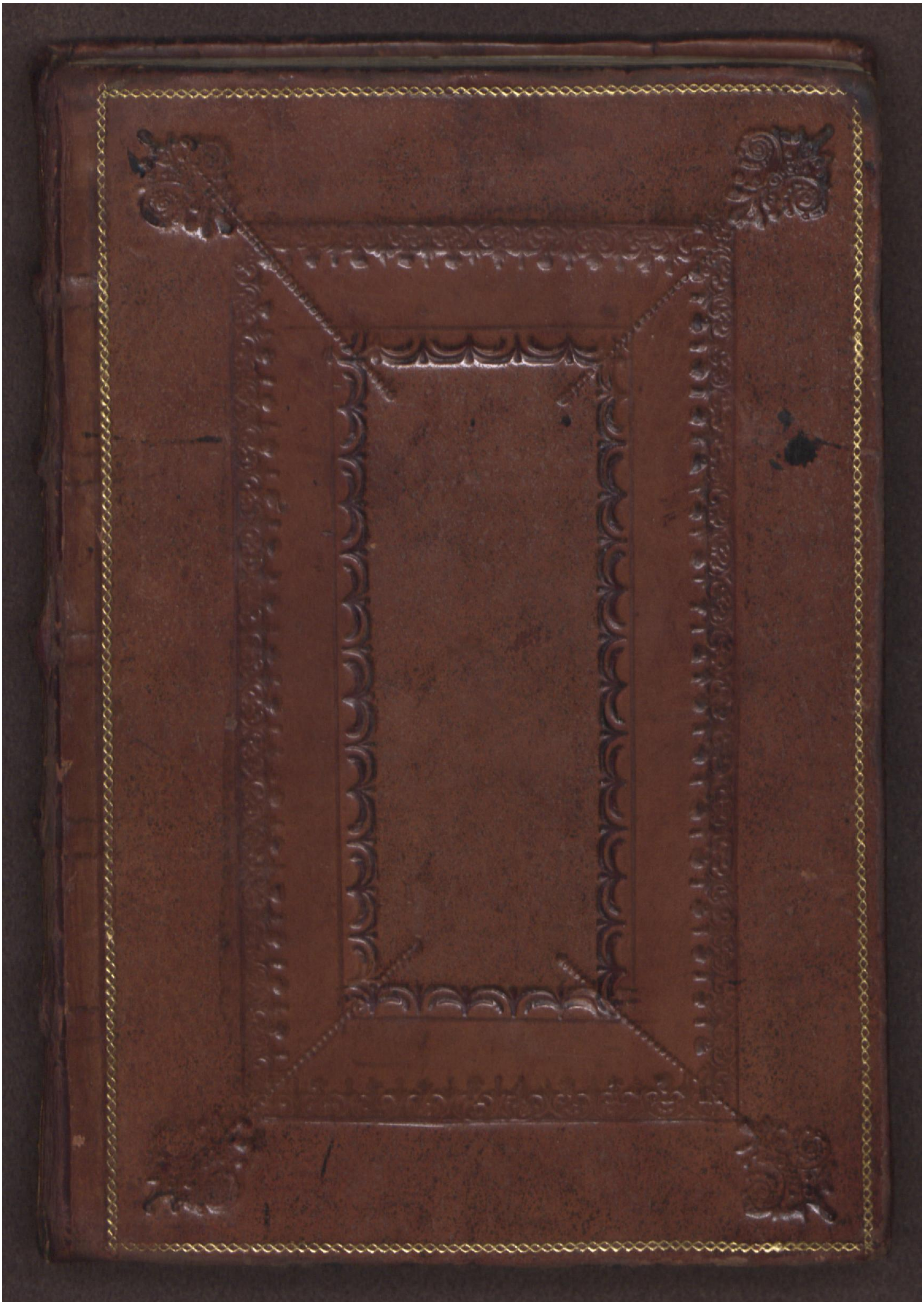
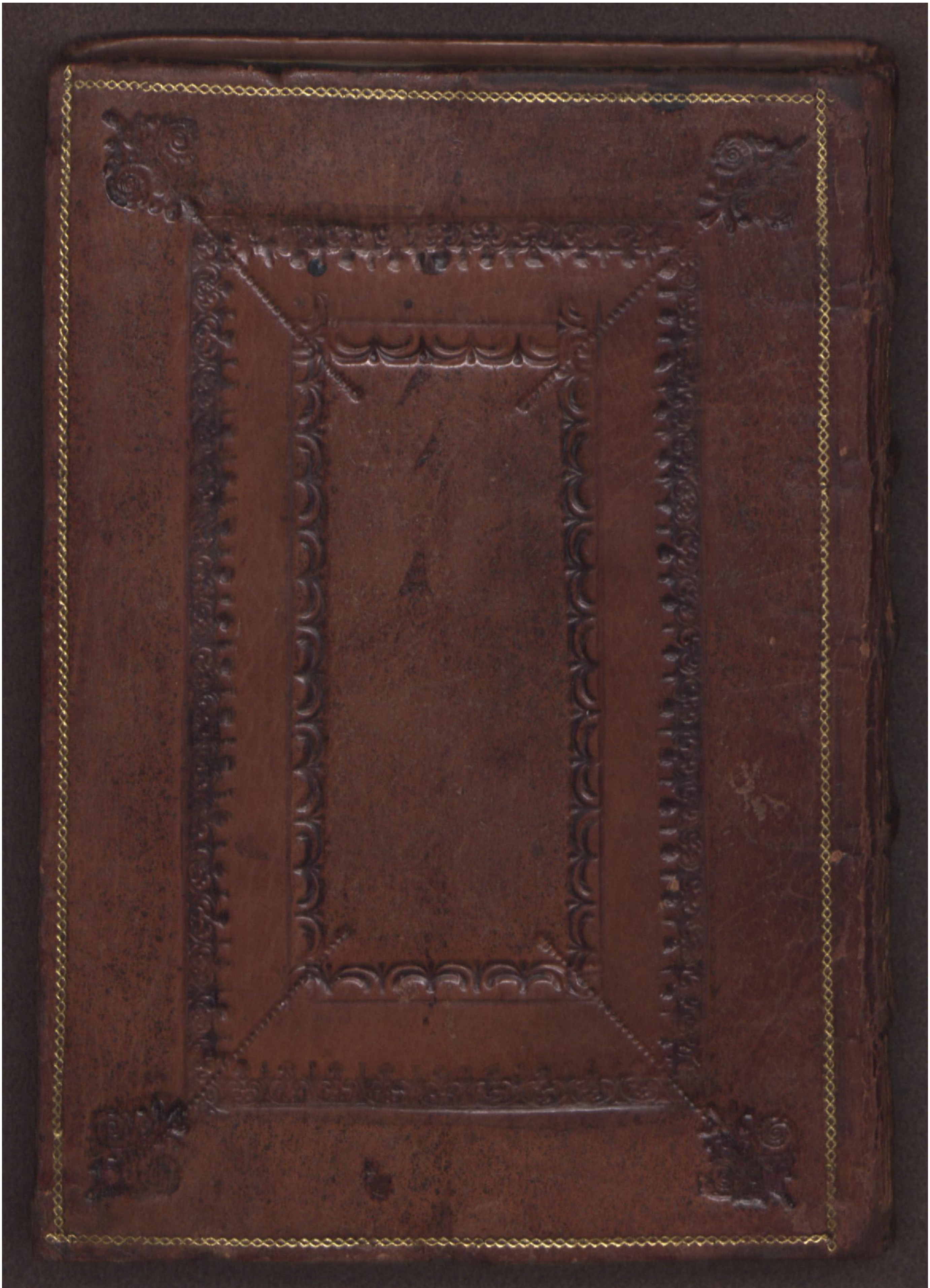

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

DA Bol

LN 122
ex. 1
M

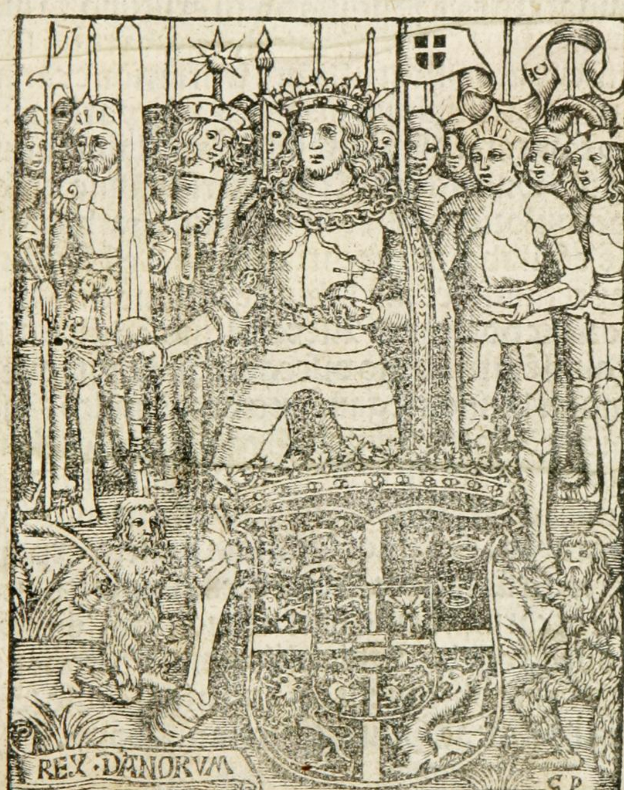
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Petri Legiſte Laglandici Parabole ſententioſe et ar‑ gumētoſe cū familiari expla natione tam dacica ꝙ latina.

Andreas Toxotius. 2 Daller

[redacted]

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Jodocus Badius Aſcenſius Chriſtierno Petri artiū bonaꝝ apud parrhiſios magiſtro ⁊ Lundēſis eccleſie canonico prudentiſſimo. S. D.

SCiſcitaris chriſtierne doctiſſime quid de Petri legiſte parabolis metrice cōpoſitis cenſeā. Quocirca q̃uis de recepte apud nōnullos auctoritatis viris difficile ſit ad oīm ſtomachum iudicare: tamē quia tue charitati nihil negare poſſum breuē ſed bipertitā ſententiam dicā. Siquidē: vt Juuenalis: librū ſi malus eſt nequeo laudare: at vt Plinius nullū exiſtimo tā malū q̄ nō aliqua ex parte ꝓſit. Proinde legiſta tuus (ſic eniꝫ vulgo nūcupatur) ſicut in ſubtili variatione carminis: vocularū non triuialium appoſita vſurpatione: ſentētiarum grauitate: ⁊ ſubinde ſalibus eſt laudandus: ita in anxia illa ſonoritatis pētimemeris cū fine obſeruatione: vocabulorū abſoletorū ⁊ ſubinde barbarorū vſurpatione ⁊ ſyllabarum licentia nequaqꝫ eſt imitandus. quapropter miſeret me ſubinde optimorū patrie tue ingeniorū ſic doctrinali Alexandrino addictorū vt ne vnguē quidē latū ab illo diſcedere audeant: que ſi pro illo bonos ⁊ latinos legant auctores: multos videres Saxonis grāmatici ſimiles. Sed habent ſecula regioneſqꝫ ſua paulatim incrementa ⁊ ornamenta: qua de re ſperandum eſt etiā veſtrates propediem cultiores literas miraturos. Cū itaqꝫ legiſtam paucis exponendū ſuſceperis: id ſic facies: vt lectorem imperitum: vitiorum que in carmine eius ſunt admoneas. Jn qua re ſi noſtra opella egebis: vt in aliis omnibꝰ (honeſtis preſertim) p̃ſto me obſequentēqꝫ inuenies. Uale E chalcographia noſtra: ad Jdus Martias. M.D.xv.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Tabella breuiſſima vocabulorum in ſequēti opere Petri legiſte declaratorū ordine literario collecta.

De litera. A.

A,ab,abs. iiij.
Aconita. xliiij.
Aduena. xxvij.
Aedes. v.
Aegis. iij.
Allec. v.
Agina. iij.
Ambro. xxij.
Amuſſis. xc.
Anormalum. iiij.
Anſer. xxvij.
Apricum. xij.
Architriclinus. xxv.
Armiger. xij.
Artocopos. viij.
Aſylum. xxx.
Aſtrea. viij.
Atqui. xlv.
Aula. xxxv.
Auſpicium. xxiiij.

B.

Bacchus. xlviij.
Bardus. xxxv.
Batrachos. xc.
Bellaria. lxxxj.
Biga. xij.

C.

Camera. xxxj.
Cano. lij
Carus. xlvij.
Caueo. xxx.
Cenodoxia. xxxviij.
Ceraſus. xxxix.
Charis. xlvij.
Charus. xlvij.
Chryſos. lv.
Ciniflo. lxij.
Coctilis. v.
Commodatum. v.
Condus. xxxviij.
Contus. iij.
Conuena. iiij.
Conus. lxxxiij.

D.

Daps. xxij.
Delirus. lij.
Duci. xxiij.

E.

Echo. xcij.
Effrons. xxj.
Emeritus. xxvij.
Emungo xxxvj.
Euentus. xxx.
Exoſſo. xlij.

F.

Fama. xxxij.
Faſces. xxxiij.
Fero. x.
Flagra. liij.
Flagella. eodem.
Fides. xix.
Fore. l.
Frons. xxj.
Furca. xxxiiij.

G.

Gelima. xxviij.
Gener. xxxiiij.
Geſtio. xxxix.
Gratum. lxxiij.
Gremium. xlvj.

H.

Hereo. iij.
Helleborum. lxxxix.
Hermaphroditꝰ. xv.
Heros. lxxxix.
Hiena. lvj.
Hybrida. xlj.

I.

Indigena. xxvij.
Indoles. xcv.
Infenſus. xxv.
Infeſtus. eodem.
Ita. xij.
Iter. xij
Iugerum. lxxxviij.

L.

Lacheſis. xx.
Laniſta. xlix.
Lares. xxix.
Legumen. xlv.
Liuor. lv.
Luſcus. xxvj.

M.

Machera. xciiij.
Magiros. xcj.
Malus. iiij.
Malum. iiij.
Mala. eodem.
Manceps. xlj.
Mane. l.
Mannus. l.
Mas. l.
Manſer. xliij.
Methodus iij.
Miſſa. lj.
Monedula. xxvj.
Monophthalmus. folio. xxxviij.
Moratus. lxxxix.
Moriger. lxxxix.
Moroſus. lxxxix.
Mutuatum. v.

N.

Nauita. liiij.
Nebulo. lxxxvij.
Nex. xxxvij.
Naſus. lvij.
Nothus. lxiij.
Nutus. iij.

O.

Obiex. xlij.
Obſonia. xciiij.
Odit. lxxviij.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Oeſtrũ & oeſtros. lxij.
Ola. xxxv.
Oletum. xxxiij.
Opportunus. lxj.
Orbo. xxxvj.
Orbus. eodem.
Oſcines. xxx.

P.

Parabolę natura. lxj.
Paraſitus. viij.
Pauperies. lxiiij.
Pedicę. lxxxviij.
Percalculare. vij.
Perfidus. lxiiij.
Peripſema. xlix.
Pes. v.
Plaſtes lxj.
Plaſtus. lxj.
Popyſma. xxxvj.
Potiſſo. xxiiij.
Proh & pro. xlvii.
Promus. xxxviij.
Prope. lxvi.
Prora. lxxxix.

Q.

Quaſi. xlix.
Quevene. lxxv.

R.

Ratis. xlij.
Redimio. xxxiij.
Redimicula. eodem.
Reſina. lxxxiij.
Reus. lxviij.
Riualis. lxix.

S.

Saburra. lv.
Salebrę. xlij.
Sarmentum. viij.
Satyra. iiij.
Scaturio. liij.
Sclopus. lxij.
Scobs. lxxxiiij.
Scurra. liiij.
Seges. xxv.
Segnis. v.
Sero. lxxviij.
Silicerni. lxvij.
Sinus. xlvi.
Siſtrum. xxxiiij.
Sodales. v.
Sophia. vij.
Stemma lxxx.
Stlopus. lxij.
Strages. xij.
Structor. xvj.
Sura. xxviij.
Surdaſter. xx.
Suſurrus. lxij.

T.

Talus. xxxv.
Terra. iij.
Tempe. lxxxiij.
Theriſtrum. xxxiiij.
Threnos. xxxv.
Tyaras & tyara. lxvij
Tyro. xxvij.
Tmeſis. xciij.
Trahi. xxiij.
Triclinium. xxv.

V.

Verbera. liij.
Veredarius. xxxix.
Veredus. xxxix.
Verna. lxxxix.
Vertex. xxxvj.
Veſcus. xlij.
Vix. xlix.
Vortex. xxxvj.
Vranos. xxxj.
Vrania. eodem.

X.

Xp̄s. xcv.

Finis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Petri laglandici cognomento, legiſtæ Parabolę metricæ: ſeu verſus ꝓuerbiales eruditionis bonæ & vocabulorũ non vulgariũ pleniſſimi: ſecundum ordinem litterarum collecti tam ex ſacris literis q̄ ex iure canonico q̄ ex Danicis adagijs ſiue prouerbijs: cum explanatione familiari Chriſtiani Petri magiſtri Parrhiſiēſis: extracta ꝓ bona parte ex adnotatis per pię memorię p̄ſbyterũ & p̄ceptorē ſuũ Eraſmũ Simonis Roſkildeñ. eccleſiæ Vicarium & recognita per Iodocum Badium Aſcenſium Incipiunt feliciter.

AMethodo legis terre ſtatus heret et egis.

Meth low ſkall mand land bygge.

¶In hoc primo verſu inuitat auctor lectorem & auditorē ad obſeruationē legis dicens: ꝙ ſtatus .i. ſtabilitas & firmamentũ: & ęgis .i. clypeus & protectio: terrę .i. cuiuſlibet regionis: hoc eſt habitantiũ in ea: hæret .i. dependet & firmatur a methodo .i. diſciplina & cōpēdioſa obſeruatione legis .ſ. tam diuinæ q̄ canonicę: q̄ etiam principis terræ dũmodo bona ſit: & legi diuinę nō ꝯtradicens. quia igitur a legis obſeruatione opus ſuum incipit veroſimile eſt ꝙ inde legiſta ſit dictus. Facit autem id prudenter: quia ſcit ſcriptum eſſe initium ſapientie timor dñi: Timorem autē dñi habent qui legem eius cuſtodiunt: quos Dauid beatos dicit in principio pſalterij ſui dicens. Beatus vir qui non abijt &c. Sꝫ in lege domini voluntas eius & in lege eius meditabitur die ac nocte. Et hæc de ſententia: ſeruabo autē hunc ordinem vt primo declarem ſententiam Danice: deinde latine: & vltimo loco vocabula obſcura. ¶Metho- Methodus.
dus proprie eſt trames vey a meta qđ eſt trans & hodos quod eſt via, nō oda (nam oda cantus eſt & producitur in prima ſyllaba) via autem capitur pro ratione & medio aliquid commode faciendi. vnde methodus accipitur pro diſciplina & facili obſeruatione quaſi ex tranſcurſu. ¶Terra Terra.
dicitur a terendo: quia teritur pedibus: & quia tero corripitur in prima: additur r. dum dicitur terra: vt fiat poſitione longa. ¶Hæreo duo ſigni- Hęreo.
ficat: vnde eſt verſiculus Qui dubitant hærent: pix ſe tangentibus hęret.
¶Aegis eſt thorax Palladis .i. munimētum pectoris eius: & accipitur Aegis.
pro munimento & protectione allegorice. In pectore autem alterius q̄ Palladis non dicitur proprie Aegis ſed lorica. Et fit ex pelle caprina quæ ægos græce dicitur vnde nomen ſumpſit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Ad nutum raperet quiuis niſi lex prohiberet.
Vvaare ey lovv i lande da toge hvver ſom han finge.
¶ Addit cauſam quare lex debeat obſeruari: quia quiuis. i. quilibet rape-
ret. ſ. aliena: ad nutum. i. ad placitum ſuu m niſi lex prohiberet. Inuenta
enim dicitur lex a Cerere dea frugum: eo ꝙ prima lex ſtatui placuit: neqꝫ
meteret vbi nihil ſeuit. Nutus dicitur qñ ſolius capitis indicio fiunt q̃
Nutus. volumus a nuo vnde annuo & renuo.

A vi fautorum dependet lex populorum.
Saa gonger lovv ſom hvvn haffuer tovv.
¶ Incipit ponere differentias legum ac earum impedimenta dicens. ꝙ
eſt quædam lex populorum ſeu popularis quæ dependet a vi. i. multitu-
dine fautorum: quando enim aliquid refertur ad iudicium populi tunc
qui habet plures fautores videtur habere meliorem cauſam: & ideo fit vo
ti compos: ſed ea lex eſt ſæpe iniqua: quia populus ſequitur fortunam &
famam ſæpe mendacem. Eſt ergo primum impedimentum legis: ꝑ fa-
uorem populi. Vocabula nota ſunt.

Anxia preſſura compellit frangere iura.
Nødh bryder reth.
¶ Secundum impedimentum legis eſt neceſſitas quæ vt dicitur non ha
bet legem: aut potius vis: quia per vim ſunt leges & plebiſcita coactæ.
Preſſura, id eſt depreſſio: anxia, id eſt anxios faciens & ſtricta: compellit
frangere iura. Vt quando boni coguntur a tyrãno frangere iura diuina.

A conti fine legum verſantur agine.
Nvv er lovv i ſpivvd ſtagiſſ ende.
¶ Declarat quomodo leges cogantur ab armis dicens. Aginę. i. exami-
na & diſcernicula ſeu iudicia legum (Eſt enim proprie Agina id cui inſe
Agina. ritur ſcapus trutinæ, id eſt in quo trutina agitur & vertitur ab agendo di
cta) verſantur a fine conti. i. teli inuaſiui: hoc eſt haſtæ aut perticæ longę
in cuius fine cuſpis acuta eſt. Eſt autem contus pertica qua nautæ inqui
Contus. runt profunditatem aquarum: vnde percontor. i. inquiro: inueſtigo.

Abſqꝫ ope legis erit qui legis anormala querit.
Hvvo ſom vvloff fester hãnem vvlovv driffuer.
Merito qui tergiuerſatur a lege caret auxilio legis: quod aliter dicitur. ex
lex qui viuit merito ſine lege peribit. Vt autem me admonuit Badius:
auctor iſtius operis non ſemper ſeruat elegantiam vocabulorum: nam
vulgo ſcribitur hic Abs ope: quaſi abs ſit idem quod abſqꝫ: cum non ſit

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

aliud q̃ a vel ab niſi in elegantia: quia ab ponitur ante vocales & i conſo
num & l & r: vt ab illo. ab lege. ab rege. ab Ioue. Abs ante q & t. vt abs A ab abs.
quolibet, id eſt a quolibet: abs te, id eſt a te. A ante reliquas cõſonãtes: vt
a me. a deo &c. Præterea rude (inquit) dicitur anormalum pro anoma-
lum: ab a priuatiua particula græca & noma. i. lex: ſed quia noma pri- Anormalũ.
mam corripit fecit duarũ compoſitionem ex græco & latino, id eſt ab a
& norma. Ordo eſt is ſup. erit abſq̃. i. ſine ope. i. auxilio legis: qui quęrit
anormala. i. impedimenta & priuamenta legis.

A terra fugias vel morum conuena fias.

Mand ſkall ſedh følge eller land fly.

¶ Tangit iura a moribus & conſuetudine ducta dicens. Fugias ſupple
oportet aut decet vt fugias: a terra, id eſt regione qualibet: vel fias conue
na, id eſt conſenſor & aſſecla morum ſcilicet illius regionis: vnde ſolet di
ci. Si fueris Romæ Romano viuito more. Quod tractum mihi vide-
tur a diuo Auguſtino recitãte quomodo Monicha mater eius ſanctiſſi-
ma: videns q̀ Mediolani non ieiunarent in ſabbato ſicut Romæ con-
ſuluit ſuper ea re ſanctum Ambroſium: qui dixit q̀ quando Romæ eẽt
viueret more Romano: quando Mediolani more Mediolanẽ. ne ſin-
gularis videretur q̄d dictum Auguſtinus pro lege amplexatus eſt. Con-
uena proprie eſt qui cum alio conuenit ad habitandam aliquam regio- Conuena.
nem. & quia conuenire eſt interdum conſentire eo q̀ conſentiẽtes in vnũ
locum coibant: ideo bene tranſumitur pro aſſentiente & aſſecla.

Ad terre morem vite decet eſſe tenorem.

Mand ſkall ſaa leffue ſom i land er ſeed.

¶ Addit cauſam ſuperioris dicti: quia decet tenorem. i. formam vitæ:
eſſe ad morem. id eſt conſuetudinem terræ. ſcilicet in qua viuitur quod
verum eſt: niſi mos alterius regionis fuerit improbus & contra legem
dei.

Abdita rimatur crebro qui mane vagatur.

Hwo aarle riſſ han worder manct viiſſ.

¶ Poſtq̃ locutus eſt de lege. iure. & conſuetudine ſeu moribus: affert pro
uerbia de aliis rebus non ſeruato ordine rerum. Et primo dicit q̀ qui va
gatur crebro. i. frequenter mane rimatur. i. ſcrutatur abdita, id eſt ſecreta
regionum & domorum: hoc eſt pro exploratore & inſidiatore ſolet ha-
beri qui inuentus fuerit mane anteq̃ homines ſurrexerunt circa mœnia
& munimenta vrbium aut caſtrorum aut etiam domuum priuatarũ.
¶ Rimari eſt inquirere tractum a porcis qui rimãtur. i. inquirũt glandẽ Rimor.
in rimis. i. fiſſuris terræ ſub arboribus glandiferis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

A ſoluente pigri tibi mnas ſalis elige nigri.
Tag ſwort ſalt aff ondhe geldere
¶ Hoc euidentius poſtea dicet ſic. Sal nigrum poſcas a quo ſolui male noſcas. Quando inquit quis eſt piger ad ſoluendum: melius eſt accipere ſalem nigrum q̄ nil. dico ſalem licet vulgo putetur neutri generis: quia potius maſculinū eſt etiam pro cōdimento: propter concentum dicitur in textu pigri cum deberet dici pigro aut pigre: vt ſit elige. ſ. potius q̄ nihil tandem habere: mnas. i. minas ac libras: ſalis nigri. i. vilioris: a ſoluente pigro aut pigre. i. tarde: aut ſi omnino vis legere pigri: dic antiptoſim eſſe pigri pro pigro: aut a ſoluente ſup. manu: aut: a ſoluente pro a ſolutione pigri. ſ. ad ſoluendum.

A peiore rota ſemper ſunt iurgia mota.
Ee riiſſ kiff aff verre hiwll.
Prouerbium eſt de litigioſis & rixoſis, qui cum minus valeant tamen ſemper obiurgant alios: ſicut rota fracta plus ſtridoris facit q̄ integra.
¶ Iurgia ſunt obiurgationes & rixæ.

A radice mala non procedunt bona mala.
Ond rod giffuer icke gode eble
¶ Dicit illud euangelicum: non poteſt arbor bona malos fructus ferre. & ſimul ponit differentiam in quātitate: quia malus la. lum. adiectiuū corripit primam: malus. mala. malū. tria diſtincta ſubſtantiua producunt primam. Eſt enim malus arbor nauis & pomifera: mala pars faciei rotunda: vt malum id eſt pomum: ſed pomum eſt genus: eſt enim omnis fructus arboreus habēs corticem mollem: vt pomum. pirum. perſeum. Malum ſpecies.

Malus, Mala. Malum.

Abſq; nota ſatyre debent conceſſa redire.
Laan bør ath gonge lacke løſt hiem.
Mutuo & commodo data debent reſtitui ſine nota ſatyrica. i. ſine mordaci repræhenſione. immo debent cito & integre reſtitui anteq̄ repetantur. Ideo dici ſolet φ qui mutuatur panem aut damnum aut pudorem accipit: damnum ſi meliorem aut maiorem reddit: pudorem ſi æqualē aut minorem. Nota fere accipitur pro ſigno & macula rep̄henſionis: & ideo ꝓpriæ notabiles ſunt rep̄henſione digni: ſcilicet medium ſit vocabulū tā in bonū q̄ in malū: vt famoſus nobilis inſignis eximius & multa alia. Satyra eſt carmē maledicū vitia hoīm ſine verecūdia carpens: dicta aut a ſatyris deis ſylueſtribus & laſciuis: aut a ſatyra lance a ſaturitate dicta φ multa ſimul fercula ꝯtinebat: aut a ſatyra lege: q̄ vna rogatione multa definiebat. Cōceſſa hic ponit pro mutuo aut commodo datis. Mutuo

Nota.

Satyra.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

dantur q̄ in poſſeſſionem eius cui dant̄ tranſeunt: & non reſtituunt̄ eadē Mutuatū.
ſed ſimilia in æquali pondere numero & menſura: vt frumentum: pecu=
niæ &c. Commodo, data nō tranſeūt in dominiu3 accipientis: quia tenet̄
eadem reſtituere: vt veſtes, equi, arma &c. Cōmodatū

Ablue: pecte: canem: velut ante videbis inanem.

Two hwnd ackem hwnd dog er hwnd ſom førre waar.
Cani. i. homini beſtiali & ad vomitum redeunti aut auaro fruſtra impē
ditur cultus: quia non mutat naturam: manet em̄ inanis bonorū moꝝ:
vnde in l̄ra M. Mergo Iordani menda fit ęqua cani: quod de Iudęo bapti=
ſato ſimulanter dici poteſt.

Abdomen ſurſum preſentat coctile curſum.

Ded fede vill altijd oppe flyde.
Res pinguis ſemꝑ ſuꝑnatat aut ſuꝑiora quęrit: vnde poſtea. Inter lixata
ſuperemanant adipata. dicit̄ allegorice de immūdis cogitationibus quę
laſciua producunt in os verba: quia ex abundantia cordis os loquit̄. Si=
mile dici ſolet de vnguine in pulte: quod ſemꝑ emergit: vt mulier impu=
dica caput effert. Abdomen eſt pingue inteſtinorū. Iuue. Abdomine tar=
dus. Coctile hic proprie accipitur: nam vt docet Valla idem eſt qđ coctū
vt lateres coctiles q coctí ſunt: pingue aūt coctum: petit curſum ſurſum Coctilis.
id eſt ſupernatat: vnde oleū eſt optimum in ſummo: mel in imo & vinu3
in medio.

Abſq; inſtrumentis eſt mancus motus agentis.

Anbudeløſſ mand er handeløſſ.
Nota eſt ſententia: ſimilis illi haurit aquas cribro qui diſcere vult ſine li=
bro: & ideo dicit Ariſtoteles ꝙ difficile eſt indigentē bene operari. Bene di
cit motus agentis: quia deus & ſpiritus ſine motu agentes nō indigēt in
ſtrumentis: legendū eſt abſq; non abs: vt putāt q abs pro abſq; accipiūt:
eo ꝙ abſumere vocalem non audent.

Abſenti Petro pulſat Paulus bene retro.

Fførſte peder er wde da er pouild inde.
Hoc prouerbio vulgari admonentur patreſfamilias domi manere: quia
dū Petrus. i. princeps domus: ſicut Petrus eſt princeps eccleſiæ, abeſt do
mo: Paulus. i. riualis eius pulſat retro. i. vult intrare per poſticū. i. poſte
rius oſtium.

Accubitus hore pernice fluunt ſibi more.

Snart løber tiden mend maaltid gørſſ.
Monet hoc adagio tempus accumbendi omne breue: aut ne oſcitātes ci=
bum capere negligamus: quia horę. i. tꝑa accubitus. i. accūbendi & ſeden
di ad menſam fluunt ſibi more. i. conſuetudine pernice. i. celeri: aut ne ni

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

miſ cibo indulgeamus : & tpa perdamus in longis prādijs & cœnis: qa tēpus nō percipitur tūc elabi. Quidā male legūt ore ab os oris.

Acribus arctetur ſalibus qui ſegnis habetur.
Den lade ſkall mand altijd driffue.
Segnis. Segnes vrgendi ſunt ſalib⁹. i. ſalſis & amaris verbis. Segnis eſt ſeorſuȝ ab igne qui maxime actiuus eſt. i. piger & tard⁹. Hoc galli dicūt. equo ſegni opus eſt calcari.

Actio chara fore quit breuitate more.
Snarth er gaffn giort.
Quod cito fit bene fieri videt: ꝯtra tñ dici ſolet: nihil nimis diu fieri dū modo bene fiat. Eſt autē pentamēter verſus.

A ſponſe more fuit vſa puella pudore.
Mø waar blw ſom brwd.

Ad lectum greſſe que nudipes abnuit eſſe.
Hwn ſpranck i ſeng til dreng met baade ſko.
Quia ſponſas decet pudor: eo ꝙ ad maritū traducunt: quapropter apud antiquos nubebant. i. ſub nube & tegmine ibant. Ideo qn̄ aliqua puella pudice incedit: dicit more ſpōſę incedere. Sed debent ſimul legi duo ꝟſus: nam cōſtruunt ſic. Puella vſa fuit pudore more. i. ad morē ſpōſę greſſę ad lectū, q̄ ſponſa abnuit. i. negauit eſſe nudipes. Et dicit per ironiā de audaci puella & audaci ſponſa: q̄ quęſita quare tā cito lectū petiſſet: reſpondit ꝙ nollet eſſe nudipes. ſcies ꝙ pes eſt ſyllaba potius longa. Virg. Stat ſonipes ac frena ferox ſpumantia mādit. Horatius. Mihi mēſa tripes &. Auſonius tamen vt hic corripuit.
Pes.

Ad commenſales ſe confert torta ſodales.
Ee finder kage ſine mage.
Prouerbiū tractū de more regionū in quibus torta edulij ſpecies a torqn̄do dicta circūfert ad commēſales: vt quiſq; portionē capiat. Sodales ſūt ſocij dapum. Inde ſodalitiū, mutuo conuiuandi inſtitutum.
Sodales.

Ad iuga vexatur bos: alter dum recreatur.
Ee hwileſſ oxe men anden aageſſ.
Dicit in eū q cuȝ alt ero onus ſuſcepit; & portare recuſat. Ordo eſt. Bos. ſ. vnus vexatur. i. varie torquet ad iuga. ſ. trahenda: dū alter. ſ. bos recreatur ſcilicet ceſſando.

Ad ſpondam pulla mulier non pellitur vlla.
Mand ſkal icke kaſte ſort kone til ſenge ſiel.
Dicit de nigris puellis ꝙ extra periculū raptus ſint: qa mulier pulla. i. nigra nō pellit. i. nō cogit aut nō impellit ire ad ſpondā. ſ. tori: vt illic viole

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

tur. Melius legit mulier q̃ vxor: quia vxor licet nigra pellenda: tamen eſt ſi ire recuſet.

Ad loca munifica redit eſca datoris amica.
Mad haffuer mendſke.
Dicitur de gratis ꝙ ad eos redeāt data: & eſt prouerbiū tractū a ꝯſuetudie ꝯuiuātiū: q dāt optima queq̨ obſonia ſodali: vt eadē aut bonā partē reci piāt. Nā ſi improb⁹ fuerit & nihil reddiderit: nō amplius illi apponeret. Eſca igitur amica datoris: quia reuerti vult ad eum: redit ad loca muniſi ca. i. ad datorem munificum.

Agno raro puto queq̨ dare munera muto.
Hwo giffner dwmme lamb.
Agnus dicit ab agnoſcendo ꝙ balatu agnoſcat matrē: q niſi balaret a pa- ſtore eſcā non ſuſciperet: vnde dicit in viros pudoroſos & nimis verecun dos: qui quia nō audēt neceſſaria petere ſemꝑ ſunt in egeſtate. Vnde dicit Sæpe verecundos mutoſq̨ videbis egenos.

Agris vix gliſcit diſſueſcere ſus quibus hiſcit.
Onth er ath venye det ſwin aff vong ſom er i vant.
Sus inquit vix gliſcit. i. difficulter creſcit ſup. in agris: quib⁹ hiſcit. i. ardē et cupit diſſueſcere. i. alien⁹ fieri. i. in quib⁹ nō libēter viuit: ꝑ qđ ſignifica tur neminē coaleſcere aut bene creſcere: vbi inuitus viuit. Gliſcere eſt cre- ſcere potius q̃ ꝯcupiſcere: vñ glires dicti ꝙ dormiēdo creſcāt: ſunt aūt ani ſmalia inſtar feliū ſeu catorū aut maiora: nō mures: illi quos galli rattas vocant. Hiſcere ē aperire os ex deſiderio loquendi: vnde accipitur pro cō- cupiſcere: ſolent aūt hæc duo verba aliter ab alijs exponi: ſed meliora cō- ſilia ſequor. Contrariū fit de loco vbi porcus libenter nutritur: vt dicetur ibi. Porcus edax.

Gliſco.

Agros cum cerere vetat impia turba virere.
Onde mend aaringe ſpilde fordi kōmer aalden ſilde
Pernicioſi & mali tā hoīes q̃ pecudes q̃ ferę: deſtruūt agros cū ſatis. Ceres eſt inuentrix frugū: & ꝑ metonymiā accipit pro frugibus ab ea inuentis ſicut Bacchus pro vino.

Ceres.

Agmina letitie citant celeres balarie.
Valſker dantz gør glader plantz.
Chorę & iubilationes excitant agmina lætantiū. Agmen ab agendo di- citur proprie multitudo quę agitur a duce. Cito a cio producit priorem: a creo corripit. Balarię barbarum licet vulgare italis eſt vocabulum. Vn de auctor potius raris q̃ bonis vocabulis vti voluit: in hoc non imitan dus.

Balarię.

Agro quo latitat lupus agnum prendere vitat.
Vlffuen bider icke paa den marck ſom han er baaren.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Lupus nō prędatur iuxta luſtra ſeu latibula ſua: qđ dicit de hominibꝰ fu racibus & prædonibus qui nō vicinos ſed lōge habitātes prędantur. Or do eſt. Lupus vitat. i. cauet prendere agnū ſup. ī eo agro, quo latitat. i. cu bile ſecretum habet.

Alterius plena fruſtra ſonat ere crumena.

Den punger tom en andenſſ penninge er i.

Dicitur in eos qui confidūt in crumena. i. marſupio aut loculis ſeu byr ſa aliena. Crumena. i. ſacculus aut Zona ſeu theca pecuniaria: alteriꝰ fru ſtra ſonat plena ære. i. pecunia ſi tu carueris ea.

Alter maxille cui ſubſtat nat leuis ille.

Den ſømer lettelige ſom oppe holdiſſ aff en anden.

Ille leuis. i. faciliter nat. i. natat cui alter ſubſtat. i. ſuſtētaculū & fulcimen prębet maxillæ. i. mēto aut capiti. Hoc eſt facile eſt ſe magnis rebꝰ immi ſcere qui certū habet fulcimē & firmum adiutorem.

Algus in eſtate meſſi calor ede locate.

Kaald ſommer gør varmt lade, gvolff.

Aedes. Algor. i. gelu in æſtate ē calor. i. fit feruor meſſi locatę. i. collectę: æde. i. hor reo. Algus neu. genere: & algor maſcul. dicit. ab algeo qđ eſt frigeo: ædes i ſingulari ꝓprie nō dicit niſi de templo aut domo publica. in pl̄i de priua ta: vt vendidi ædes meas: non ædē meā: auctor tn̄ non obſeruat eleganti am. Sēſus eſt ſubobſcurꝰ, videtur tamē hoc dicere ꝙ iudicio ruſticorū fri gus vertitur in calorez: quando meſſis eſt in horreo: quia tunc non nocet pluuioſa & frigida tempeſtas.

Allec partiri leuis eſt energia ſciri.

Sild er ſelff ſkiffter madh.

Sciri. i. vt ſciat: allec, piſciculū notuz, partiri. i. diuidi: eſt energia. i. indu ſtria & operatio leuis: quia ſiccū in duas partit partes anteq̄ coquatur.

Allec parcarum de ſumptibus eſt epularum.

Sild er made vild.

Hanc vilitatē facit copia q̄ in Dacia eſt eius piſcis: q tamē minime ꝯtē nendus eſt: ſed quia pauperū illic cibus eſt: ideo ad parcas epulas deputa Allec. tur: aut quia eius oppletio nocet: parce eſt allec ſumēdum. dicit etiā hal lec genere fœminino ſpecies gari. i. cōdimēti liquidi. Mar. Hallecem ſed quam protinus illa voret.

Albida coruina tribus eſt mihi res peregrina.

Det er ſielſiont at ſe hvide raffne.

Tribus. i. pullus & proles coruina albida. i. albicās eſt mihi res peregri na. i. raro aut nunq̄ viſa: vt res peregrinæ ad quas nō accedimus: arte tn̄

ſunt pulli coruini albi: ſed nõ natura. Vnde de re rara dicitur. Eſt cygno nigro vel coruo rarior albo.

Amphora fontiuaga redit haud ſemp ſine plaga.
Kilde gangen kande kommer offte bruden hiem.
Amphora. i. hydria: hoc eſt vas aquariũ: fontiuaga. i. quæ vagat dũ portatur frequenter ad fontes: haud. i. non redit ſemper ſine plaga. i. vulnere aut fractura: quia ad va da tot vadit vrna ꝙ ipſa cadit.

Amnem paruorum facit vnda frequens fluuiorum.
Mange becke oc ſmaa gøre en ſtor aa.
Multi riui & parui fluuij faciunt amnem. i. magnum fluentũ vt auctor putat: cum amnis proprię ſit aqua ſubito currens ex pluuia aut niue: & non durans in æſtate: ab am. i. circum & no: quia cũ nõ haberet alueũ certum: natat circum arua. dicitur prouerbialiter quando multæ res paruę conſtituunt magnam. Amnis.

Amne poteſt riuus potius fieri domitiuus.
Det er bedre ath ſtemme becken en aaen.
Facilius eſt domare riuum q̃ amnem. i. paruas vires q̃ magnas: vt operationes prauas: q̃ fomitẽ qui ex peccato originali i nobis manet ad peccata inclinans. Interdum tamen: fonte ſuo riuus fertur magis eſſe nociuus: quia: Loth minor ebrietas inceſtus q̃ fuit eius. Domitiuus abuſiue pro domabilis hic dicitur.

Annorum ſpatia percalculat alma ſophia.
Draattin er aarſſ eyere.
Dicit illud euangelicum: non eſt veſtrũ noſſe tempora & momenta quæ pater poſuit in ſua poteſtate. Secutus illud: nõ eſt verbigena niſi Chriſt⁹ vera ſophia: ꝓducit penul. in ſophia: q̃ & gręcis & latinis breuis eſt. Percalculare ẽ pfecte q̃ſi ad calculũ numerare. Calculus aũt eſt lapillus calcari ſolit⁹: q̃ ante vſum nummorũ proiectiliũ ad numerandũ vtebantur. Sophia. Percalculare.

Annue munus ei cui fauet arra dei.
Lad den haffue gat der gud vnder gaat.
Illi debet impertiri: qui pręſe fert ſignũ ꝙ a deo ametur: aut ꝙ deo ſeruit: vt ſunt religioſi in veſte: clerici: & oẽs chriſtiani ſe gerentes decenti veſtitu & geſtu. Et eſt pẽtameter verſus. Annuere eſt nutu aſſentiri: vñ nutu aut dare aut negare ſolemus eleemoſynã vt in templis ſilentiũ teneatur. alioquin ſup erbum eſſet: loqui nolle. Igit Annue mun⁹. i. donũ ei cui arra. i. teſtimonium dei fauet.

Anguibus eſt furnus quandoꝗ latex taciturnus.
Vdy tyſt vand ere verſt orme.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Aqua dormiens eſt furnus.i.obſcurũ receptaculum anguibus.i.rebꝰ per
nicioſis:hoc eſt in homine taciturno ſepe latet pernicioſa voluntas.

Ante fugam leporis cumulare canes tibi noris.

Reed hwndene før haren løber.
Monet ne quid ſero.i.nimis tarde aggrediamur:quia tardũ eſt congrega
re canes vbi lepus aufugerit:aut claudere ſtabulum : vbi vitulus ablatꝰ
ſit.Noris a noui imperfecto verbo.i.fac vt noſcas.

Antra canes frangunt captiui veh ſibi plangunt.

Mange hwnde bryder hwſſ:Ve vorder den ſom inde gribiſſ.
Indicat difficile eẽ inuitũ cuſtodire quia canes captiui frangũt ſi poſſunt
antra:& plangunt ſibi veh.i.pro triſtitia vlulant exitũ querentes:

Ante perit pero ꝙ pede cauma fero.

ffør worder ſkoen arm en foden varm.
Pero.i.ruſticũ indumentũ crurũ ex corio:hic tamẽ pro calceamento po
ni videt:perit pro pereat ante.i.mali calceuʒ perire mihi:q̃ fero.i.q̃ pati
velim:pede cauma.i.nimiũ calorẽ:aptius diceret:ante perit pero q̃ ma=
la crure fero.i.q̃ patior incõmoda in crure.Simile dici ſolet.Hunc fatuuʒ
fateor quem calceus vrget & vxor.

Annulus abdatur vt inops opus aggrediatur.

Stryg aff guldfinger,oc tag till greben.
Si vis vt paup bene operet:aufer illi ſuperflua ornamenta:quia inops ſi
videt annulũ in digito nolet operari:aut annulꝰ abdatur: quia impedit
operantẽ ne multum operetur.

Aptis ad cauma veribus deus vnit adaugma.

Ee giffuer gud tilgorde ſpiudh.
Deus confert gratiã ſecundũ diſpoſitionem:quia vnit adaugma.i. incre
mentum carniũ veribꝰ aptis ad cauma.i.ad ferendum calorẽ: nemo em̃
ad veru quod cauma ferre nequeat carnes aſſandas ponit.

Arbor lenteſcat potius ꝙ fracta graueſcat.

Deth tree er bedre der bøyer en det der bryſter.
Melius eſt vt arbor lenteſcat.i.fiat lẽta vt flectatur:q̃ graueſcat.i.fiat gra=
uis dum cadit fracta.Hoc eſt melius eſt iniquo oneri parere q̃ ſub eo fran
gi & opprimi.

Arcu tranſitur dum luſtra columba tuetur.

Ee ſkiwder bwen men dwen koxer.
Monet vt ſumma mala q̃primũ fugiamus:qa interdũ occaſio fugiendi
perit:quia dũ colũba.i.quelibet auis tuetur.i.circũſpicit: luſtra.i. ſpatia

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

q̄ ſol luſtrat: aut latibula vt ſunt luſtra ferarū: ipa traijcitur arcu. i. per arcum emittentē ſagittam. Sūt qui legant arcus quod nō placet qa non arcus traijcitur ſed columba ab arcu miſſo telo.

Archimandrita non plebe fit ex paraſita.

Man gør icke god erkebiſcop aff en frodſere.

Ex mendica natione raro fit bonus præfectus. Paraſitus eſt q oia etiā turpia facit ſcurriliter & aſſentanter cauſa cibi: para em̄ ad dicit: ſiton cibus Paraſitus.
Archimandrita hic capi videt pro archiepo: cū proprie ſit princeps mulionū clitellariorū: nā mandra pro mulione hoc eſt mulorū aut equorū gubernatore ponitur a Iuuenale: & ſtantis cōuicia mandræ. Eſt pterea vitium in ſecunda ſyllaba q̄ breuis eſſe deberet: per regulam cōpoſitū partē retinens i ſine prioris. Nec obſtat ꝙ græcum eſt: quia corripit in archigenes. archimagirus & cæteris.

Ardea tranſire nequit in ſportam facili re.

Deth er onth ath komme heyre i merſſ.

Res ardua non facile obtinet: quia ardea auis alte volans nequit tranſire in ſportam. i. vas in quo capta teneat: re facili. i. ſine labore.

Arent conſilia temporis abſq; bria.

Raad er icke bedre en wraad. vden det tagiſſ i tide.

Monet ne ſimus præcipites in ꝯſultando & vt matura cōſilia capiamus: quia cōſilia arent. i. fiunt arida & inutilia: abſq; bria. i. certa menſura et maturitate temporis: hoc eſt conſilia debent fieri cū mēſura tēporis neq; nimis cito neq; nimis tarde.

Arida ſarmenta recreant incendia lenta.

Tør ved gør raſker ildh.

Ad res lentas & exiguas debent adhiberi ſermenta idonea: quia ſarmenta: q̄ ſunt putamina vitiū: hoc eſt palmites abſciſi a vitibus arida recreant. i. reficiunt & lætiora ac maiora faciunt incendia lenta. Sarmentū.

Arripiunt aure quicquid ſtolidi ſonat aure.

Daare lader ord gonge ind ath eth øre oc vd ath eth andet.

Stulto fruſtra dicunt verba ſapientia: quia auræ. i. venti accipiūt quicqd ſonat aure. i. in aure ſtolidi. i. hebetis & inſenſati: qui beſtialē habet ſenſū ſic dicit Stathius in achilleide. Irrita ventoſæ rapuerūt verba procellæ. Et ideo dicit ſapiens. Eccleſiaſtici. xxxij. Vbi auditus non eſt non effundas ſermonem.

Atrocopi ceſi ſunt ore nothi prius eſi.

ffolſk mandȝ mad: er førſt eden.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Improbat turpẽ morẽ comedẽdi eorũ q cibũ dentibꝰ frangunt ſine cultro
quia artocopi.i. panes ſunt eſi.i.manducati prius ore nothi.i.degeneris
Artocopos. & ignobilis viri:ſup.q̃ cæſi.i.iciſi cultro. Artocopos eſt labor panis aut
panifex ſed accipitur pro pane: vt apud Iuuenalem. Salua ſit artocopi re
uerẽtia. Artos eſt panis:Kopos labor:& eſt græcum vocabulum.

Ars eſt poꝛtanti leuis: vber ea ſed egenti.
Konſt er leeth ath beere.
Ars eſt facilis portanti ſʒ vber.i.fœcunda & multũ vtilis egenti ea.

Artem caſſando pꝛecedit vis aliquando.
Macthen gonger offte faar konſten.
Aliquãdo ars caſſatur per vim:quia interdũ fortior vincit callidiorem.
Vis.i.robur.pręcedit aliquando artẽ caſſando.i.annihilando eam.

Arctat meſtitie ſpina coꝛ arcta nie.
Drøffuelſenſſ toorn:gør hierted forn.
Dicere velle videt̃ illud ſapientis. Spiritus triſtis deſiccat oſſa: ſed cũ vo=
cabulũ illud Nia fictitiũ ſit:qd dicat diuinare difficile eſt. ſũt q exponãt
ſic. Arcta ſpina niæ.i.laboris aut inopię. aut vt ſit per aphęreſin dictum
niæ pro pecuniæ:arcta ſpina niæ.i difficultas habendæ pecuniæ:arctat
cor mœſtitiæ. Poteſt legi viæ vt ſit arcta ſpina viæ.i. difficultas viuendi
in hoc ſeculo in quo viatici ſumus: arctat.i.ꝯſtringit cor mœſtitie.i.mœ
rore vt ſit a nominatiuo mœſtities ei.

Aſtree volitum ſepe re[legat] itum.
Vilge er icke lande reth.
Docet anceps eſſe iudiciũ eorũ q pręſunt iuſtitiæ:quia cum debeant iudi
care ſecundũ allegata & approbata:cũ diuerſa allegent̃ & ꝓbentur diuerſi
Aſtrea. mode cenſent anteq̃ finale ſententiã pronuntient. Aſtrea erat virgo cele=
bris cuius tẽpore maxima fuit in terris iuſtitia:qua deficiente repetijt cę
lum: vltima omniũ cæleſtiũ:quod ideo fingitur:quia iuſtitia quodãmo
do neceſſaria eſt humanæ vitæ:cũ ſine fidelitate ne latrones quidẽ diu ſi=
mul viuere poſſint:& ideo dicit Ouidius Vltima cæleſtũ terras aſtrea re
liquit: vbi per ſyncopam cæleſtũ pro cæleſtiũ poſuit. Volitũ.i.placitum
& voluntas aſtreę.i. iuſtitiariorũ:relegat.i.a ſe mouet ſæpe itum.i. ꝓpo=
ſitum in quod iuerat. Itus.i.itio aut iter. quãdo aũt variæ erant iudicuʒ
ſententiæ:ſolebant omnes vnius ſententiæ ire in vnum locuʒ: & ideo q a
eundo indicabant ſententiam accipitur hic itus pro ſententia:quia mu=
tando itum mutabant ſententiam.

Auſus maioꝛes fert canis ante foꝛes:
Hiẽme er hwnd dierffuiſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Canis in fimo aut domo ſua audacior eſt q̃ in aliena: prouerbiuȝ eſt: aut dic ante fores. i. qn̄ habet refugiū in ædes dn̄i: ſic quilibet in vrbe ſua audet plus q̃ in aliena.

Aurum fulgorum ſuperat fauus eloquiorum.

Gode ord ere bedre en guld.

Plus valet eloquiū viri ſapientis q̃ aurum fulgorū. i. fulgidū: vt a fulgor fiat fulgorus ra. rum. ſicut a decor decorus ra. rum. & ab odor odorus. de eloquio diuino dicitur pſal. cxviij. Q̄ dulcia faucibus meis eloquia tua. De humano prouer. xvj. Eruditus in verbo: reperiet bona. Iteȝ Qui dulcis eloquio maiora reperiet. Itē Fauus mellis cōpoſita verba &c.

Auro veſtire caueas indigna polire.

Mand ſkall ick gylde det ſom ey er guld wert.

Res indignę nō ſunt auro aut alia re precioſa ornādæ: niſi conſonantiaȝ ſyllabæ auctor male affectaſſet aptius dixiſſet poliri.

Aures ſunt nemoris: oculi campeſtribus oris.

Skow haffuer ørn oc marck haffuer øgen.

Monet vt cauti ſimus in loquendo & agēdo: quia aures ſunt oris. i. regionibus & marginibus nemoris, i. ſyluæ: & ideo nihil dicemus ſecreti in locis vbi occultari poſſunt arbitri: ſed potius in medio campi: & ecōtrario oculi ſunt oris campeſtribus: & ideo nihil mali faciemus in loco patenti & q̄a oīs locus diuinis oculis patet: nuſq̃ mala facienda ſunt.

Autumo pluris eum qui placet ante deum.

Han er god: faar gwd er god.

Monet vt viros deo placentes pluris æſtimemus q̃ qui placent mundo.

Aret ſeruilis fore qui feſtinat herilis.

Hwo aarle vill vere herre han bliffuer lenge ſwend.

Seruilis. ſ. conditionis homo qui feſtinat fore herilis. ſ. cōditionis aret. i. non proſperatur nec creſcit: quia vt dicit Sapiens. Prouer. xxviij. Vir fidelis multū laudabitur: qui aūt feſtinat ditari nō erit innocens. Itē ibidē Vir qui feſtinat ditari & alijs inuidet, ignorat ꝙ egeſtas ſuperueniet ei.

A ianitrice merx non vendatur amice.

Mand køber icke pintell aff port kone.

Merx non vendatur amice. i. facili precio: a ianitrice. i. muliere oſtiaria quæ oſtiuȝ obſeruat: aut quia oſtiaria cum omnibus reſpondere habeat: callida ſemper ſit: & opportunitatem habeat vendēdi quæ habet aut rapuit quandocunqȝ voluerit. Poteſt etiam Ianitrix dici meretricula quæ ante ianuam ſedet expectans perditos iuuenes: cuius merx nulli vilis ē:

quia vltra ſtipem animā corpus & honorem perdunt omnes. dicūt hos verſus eſſe additițios quod facile credo eo ꝙ ſeriem litterariam repetit: & quidam aliorum ſunt verſus.

Ardea fert ſecum quocunq; volauerit anum.

Hwort heyren flywer da fører han halen met ſig.

Moraliter qui ad altum ſtatum perueniunt nō continuo deformitatem ſuam deponūt: qa ardea auis alte volans: quocunq; volauerit portat ſecū anum. i. podicem quē deformē habet oleto: & parum caudatum.

Ardea culpat aquas quia neſcit nare per illas.

Heyren ſtraffer vandet faar han kan icke ſøme.

Prouerbium in eos qui damnāt quib⁹ vti nequeunt: licet alijs bona ſint.

Ablatis vitulis fit lupus eſca lupis.

Selffue riſtuiſſ vlffue: naar de haffue icke kalffue.

Quando prędones & iniqui dn̄i non inueniūt quos ſpolient: ſpoliant ſe mutuo: quia ablatis vitulis &c.

Angarie cauſa fit legis habenula laxa.

Nødbryder ret.

Vt dici ſolet: neceſſitas non habet legē: vn̄ habenula. i. parua habena legis. ſ. humanę: fit laxa cauſa angarię. i. anguſtiæ & neceſſitatis. forte dicitur habenula diminutiue: vt intelligatur de lege humana: quia habena diuinę legis ſępe non eſt laxanda propter neceſſitatem etiam mortis. Vnde non eſt mentiendum vt ſeruetur vita. Verum vt Maro dicit in Georgi. Quinetiam feſtis quædam exercere diebus fas & iura ſinunt. Et ideo Maccabei pugnabant in ſabbato: & vt dicit ſaluator: ſi bos iudæorum ceciderit ſabbato in foueam nemo fuiſſet qui non extraxiſſet eum. Et leges eccleſiæ fere cedunt neceſſitati: vt quādo meſſes pereāt operari permittūt diebus feſtis: qn̄ bonum cōmune impediret: aut periculum vitæ fieret relaxant ieiunia. Quādo de periculo vitæ timetur: euchariſtiā non ieiunis miniſtrant. Sed in talibus non itur contra mentem legiſlatoris.

Aſſiſtens verum vetat vncum regula legum.

Low er rettenſſ ſtyd: oc krogenſſ fork wd.

Regula legū aſſiſtens. i. ſtans ad verū. i. veritatē: vetat vncū. i. prauitatem & curuorē: hoc eſt vult nihil obliquū fieri & incuruū. legi poteſt aſciſcens id eſt aduocans verum.

Abſcondit nucleum nux foris atra bonum.

Den brwne nød haffuer den ſøde kerne.

Idē dicet ibi fuſca nucella &c. Nux atra. i. nigra foris. i. in cortice: abſcōdit nucleum bonum: hoc eſt ſępe in corpore abiecto eſt precioſa mens: & in re minus delectabili vtilitas multa.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Acredo puerum virge meliorat ineptum.
Rijſſ gør gaath barn.
Acredo.i.acerbitas virgę:meliorat.i.emendat puerū ineptū.ſ.ad artem
aliquam & ad virtutes. Ideo Prouer.viij. Qui parcit virgæ odit filium:
&.xxij. Stultitia colligata eſt in corde pueri & virga diſciplinę fugabit eā
&.xxiij. Noli ſubtrahere a puero diſciplinā:ſi eñ percuſſeris eū virga nō
morietur. Tu virga percuties eū:& aiam eius de inferno liberabis &c.

Accipitris gerulus manibus non eſt homo quiuis.
Hwer mand haffuer icke høg paa hand.
Non omnis homo eſt gerulus accipitris.i.gerit accipitrem auem rapacē
manibus: qa id dūtaxat eſt nobiliū & potentium.

Aduena tondet anus lanam ſub ventre nec armo.
Gaardkone ſkal haffne qwit klipping oc icke bow vld.
Hoc dicterio rem lubricaȝ innuit: videlicet ꝙ aduena.i.peregrina ꝑ quā
intelligitur meretrix: tondet lanam ſub ventre.ſ.ſuo:non ouis: nec.i. non
ſup.ſub armo.i.ſcapulis ouis vbi denſius eſt vellus.

Amphora perſepe data ſi redit equat amorem.
Kande offuer gaard:ac anden igen:holder lengſt venſkaff.
Bibulorū parœmia: Amphora.i.poculū fere teſtaceū vbi ceruiſia potus
eſt:data perſępe ſi redit perſępe æquat amorem.i.cōſeruat æqualē amorē
cum eñ vaſculo vt dixi terreo potent multi:porrigūt id mutuo in ſignū
amoris.

Apta foret furca ſi dente bicuſpide functa.
Det waare en god tywe:hagde hwn to grene.
Ad furcam dicit neceſſarium vt ſit functa.i.munita dente bicuſpide: ac=
cipit eñ furcam pro inſtrumento bidente quo fœnum & ſtramen vētilatur
Eſt tñ etiā ſtipes biſulcus ad quē ſerui ligabantur olim cędendi aut ſuſpēdē=
di: vnde ꝙ qui furcam meruerant eam gerebant furciferi dicebantur.

Arcanis rebus deferre ſilenter habemus.
Lønlig ting ſkall mand lønlig bere.
Nos habemus.i.tenemur:deferre.i.loqui de rebus arcanis ſilenter.i.ta= Fero.
cite & ſecrete. Fero multa ſignificat: vnde eſt verſus. Fert patitur dicit fert
cupit atqꝫ gerit:pati:loqui:cupere & portare ſeu gerere. Et quia q doctri=
nale imprudenter legunt:putāt ꝙ verbis compoſitis liceat ſemꝑ dare ca
ſum prępoſitionis componentis:ideo contra morem latinoruȝ multas
faciunt conſtructiones: vt aſſiſtens verum:pro ſtans ad verum:& defero
rebus pro loquor de rebus. Nam ſi accipiatur pro honorē ferre:tunc non
eſſet opus: vt ſilenter id faciamus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Artauus ſtolidi fit primitus ambro butyri.

ffolſck mandz kniff er førſt li ſmøred.

Monet ne pueri cultello pennario aut calamario.i.quo pennas aut calamos incidere debeant: butyrum incidant. Eſt autem ineptus verſiculus quia butyrum mediā corripit: & dicitur bouis caſeus: & vnguen illud ex lacte collectum. Preterea neſcio quo auctore Artauus ſit cultellus pennarius: cum pēnarius potius dici mereatur: ſi vſq̄ reperiatur.

Aulicolis iugis cenobitis nouus aſſis.

Dw ſkalt vere gāmild till hoffue oc vng til cloſter.

Apud aulicolas.i.in aula & palatio principum verſantes: ſimus inquit iuges.i.perpetui: apud cœnobitas.i cōiter in clauſtris viuentes: noui .i. recentes: ſup.ſi volumus eſſe in gratia: quia aulici amant veteres clientes: cœnobitæ nouos vt noua audiant: male autem produxit ſecundam ſyllabam in cenobitis.

Artauus puero ſubtractus fertur obeſo.

ffetting haffwer tabed ſin telye kniff.

Quando puer eſt obeſus: quod proprie pinguē ſignificat: ſed hic pro obtuſo & hebete ponitur: tunc dicitur ꝙ artauus eſt illi ſubtractus: & ideo quia non potuit ſcribere: nō potuerit diſcere: ant ſenſus eſt: quādo puer eſt obeſus & pinguis dicitur ꝙ amiſit cultrum quo partem incideret: & ideo totum comedit.

Altius appenſe canis os ſperat ſibi perne.

fflócked henger icke ſaa høyt: at hwnden ey acther ſig bened.

Dicitur in eos qui rem nimis altam licet obtinere non queant: optant tamen: nō tamē proprie ſperant: vnde hic aptius diceret os optat. Perna ē crus porcinū cum pulpis. Solet aūt depingi dependens ſupra; caput canis anhelantis ad eam.

Acrior in ſtomacho furit egra fames bene ſano.

Hwnger er harth ſwerd i helbred maffue.

Quanto quis eſt ſanior tanto magis torquetur a fame: quia magis digerit & diutius famem ſuſtinet: valitudinarius eīm ſtatim fami ſuccūbit.

Arbore de dulci dulcia poma cadunt.

God rodh ber gerne gode eble.

Ouidianū eſt & notæ ſententiæ prouerbium.

A boue maiore diſcat arare minor.

Aff det ſtore nød lerer det minder ath draffue.

Monet vt imperiti & minores a doctioribus & ſenioribus erudiantur.

Ad villam bona magna trahit plauſtrata voluntas.

God vilge drager ſtort leeſſ till by.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Bona voluntas trahit ad villam.i.in horreū aut ſi abuſiue poſuit pro op
pido:in oppidum:plauſtra.i.onera impoſita plauſtrꝫ magna:per quod
innuit beniuolentiā operariorū captandā:quia inuitis bobus nunq̄ tra
hitur bene currus.

A cane non magno ſepe tenetur aper.
Offte gribeſſ vildbaſſe:aff liden hwnd.
Etiam Ouidianum eſt per quod monemur hoſtem non contēnere q̄uis
paruum.aper.i.ſus ſilueſter tenet.i.capit a cane nō magno.i.paruo.

Alterius lucra dolet inuidus vt ſua damna.
Man ſørger offte faar en andenſſ gaffn.

Quia inuidus alterius rebus macreſcit opimis : dicit em̄ inuidus q non
poteſt videre bona alterius.Doctius diceretur lucra alterius dolent inui
do:q̄ inuidus dolet lucra &c.

A radice ſapit pomum quocunqꝫ rotatur.
Dw triller icke ebled ſaa langt at det ey ſmager aff roden.
Orta referunt naturam originis ſuæ: vt homines patriæ ſuæ: qđ poſtea
ſic dicetur Stirpe ſaporatur pomum quocunqꝫ rotatur.

Anſer ait Petro:modo plauſtro vulpe retentus.
Peder ſagde gaaſen:ieg ager der reffuen løff at ſkouen met hende.
Irridet eos qui pernicioſo ſolatio gaudent: vt anſer a ſportatus vulpe qui
dicit ſe vehi.Accipitur autem hic plauſtro p ro eo quod eſt in plauſtro ve
hor:ſicut equito accipitur pro vehi in equo:eſt autē indocte dictum: for=
te ſic prius legabatur.Anſer ait Petro me vulpes fert modo retro.

Aut os periurat:manus aut manui data reddat.
Hand ſkall hand fonge eller mwnd emen ſwerge.
Aut os piurat.i.piurium facit manui aut man⁹ reddat manui data.ſ.ſi=
bi a manu : quia vt eſt in apologis : & recitat liuius libro primo . omnia
membra coniurauerunt ſemel in os & ventrem criminantia ꝙ quic=
quid lucrarentur id omne venter per os immiſſum abſumeret: noluerūt
qꝫ amplius laborare:ſed dum ori nihil cibi daretur:nec per os ventri: ſta
tim languentibus membris cæteris , compertum eſt non parum ꝓdeſſe
membris quæ per os ſumuntur:quia diffunduntur ad ſingula membra.
Periuro conſuetius dicitur peiero.

Sequitur de litera B.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Bacchus q̄ȝ ciath⁹ ſicc⁹ p̄ſtat tenuat⁹.
Bedre er tynt øll en tør ſkaall.
Bacchus.i.potus vini:tenuatus.i.debilitatus per infuſionem aquę:pręſtat.i.melior eſt q̄ ciathus ſiccus.i.poculum inane:hoc eſt melius eſt habere tenuem potum q̄ nullum.

bācū laus tonat quē feieū dec⁹ ornat
Den benck er well prydet ſom ſath er met gode qwinder.
Laus tornat bancum i.cū laude tornat & fit torno bancus.i.ſcamnū aut ſedile:& eſt barbarum vocabulum:quē.ſ.bancū.i.qd ſcamnuȝ decus fœmineum.i.fœmina decens ornat.i.bene tornatū & inſtructū debet eſſe ſedile in quo mulier decora ſedeat. Et ſentētia & latinitas modica eſt:vt etiam in proxime ſequenti.

Bacchi reſtrictu falco:Brunellus in ictu.
Barn ſkall haffue dricke ſom høg oc hwg ſom aſen.
Falco.i.accipiter auis rapax a falcato roſtro & vngue dicta:neſcio an latine:ſup.proficit aut docet(eſt enī eclipſis verbi)reſtrictu.i.coarctatione bacchi.i.pot⁹:Brunellus.i.aſinus docetur in ictu.Hoc eſt aſtuti ſunt docendi per abſtinentiam potus:ſicut falco vt ſanguinem ſitiat a potu prohibetur:& duri ac hebetes p̱ verbera:quia vt dicitur Ruſticus ac aſinus nucis arbore connumerata:non facient fructuȝ niſi cū fuerint baculata.

Bos erit in victu puer:vt verucx in amictu.
Føde ſom nød ac klede ſom veder.
Puer erit vt bos in victu:& vt veruex.i.aries caſtratus:in amictu.Hoc eſt erit ſobrius & minime curioſus:quia bos potat aquā ſolam:nec ſæpe nec vltra menſuram:nec auide ſed quaſi pitiſſando & ſugendo:manducat herbas ad ſatietatem & eas ruminat remaſticando. Veruex aūt veſtitur propria lana:et ea non fucata nec adulterino colore infecta. Sic pueri precipue ſtudentes debent eſſe ſobrij in victu.i.cibo & potu:quia crapula nocet ingenio & ſanitati:item ſimplices in veſtitu:ſicut primi parentes fuerunt:quia vt dicit Eccl'i.xxix.Initiuȝ vitæ hominis aqua & panis & veſtimentum & domus protegens turpitudinem.

Baiula linguarum non ſit faux vna duarum.
Mand ſkal icke haffue to twnger i en mwnd.
Prohibet ne ſimus bilingues & duplices aliud vni aliud alij dicētes:aliud in ore & aliud in corde habentes.vna faux.i.guttur aut os:non ſit baiula.i.portatrix duarū linguarum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Balliuo lites vel presbytero dare vites.

Dw ſkalt icke kiffue met din foged eller met din preſt.
Monet ne contendamus cum prępoſitis noſtris tam ſecularibus q̄ eccle=
ſiaſticis: & bene: quia vt dicit apoſtol⁹ Paulus: Nō eſt poteſtas niſi a deo
Et ideo dicit Heb. xiij. Obedite prępoſitis veſtris ſubiacete eis. Balliuus
vocabulum eſt nouitiū antiquis Romanis ignotū: quo tñ vtunt̄ cano=
nes de ſen. ex. Dilecto. & in cle. i. de pen. capit̄ ꝙ pro prępfecto vrbis: vt qui
dam volunt a baiulando ꝙ virgam baiulet: vt alij a Ballo græco verbo
quod eſt vrgeo & impello. Preſbyter gręce preſbyteros. i. ſenior: hic autem
capitur pro ſacerdote: ridiculum eſt etymon ꝙ ſit prębens iter.

Barbe pendenti pudor eſt tremulentia menti.

Det er ſkam ſkegged hage ath dantze.
Varie exponit̄: nā menti poteſt eſſe gtī caſus a ntō mentū & datiui a mēs
ſi gtī ſenſus eſt: tremulentia. i. trepidatio menti. i. inferioris partis oris q̄
mouetur loquenti & comedenti eſt pudor barbæ pendenti. i. prolixæ: qa
etiam ipſa tunc tremit & trepidat. Si datī: ſenſus eſt. Pudor eſt barbę pen
denti & tremulētia eſt menti: hoc eſt qui prolixas gerunt barbas: vt terri
biliores appareant: ſępe habēt tremorem in mente & verecundiam in fa
cie. Et ideo non ſunt portandæ prolixæ barbæ niſi vbi moris eſt: vt ī græ
cia: quorum morē nō auſim reprębendere cū natura nihil fecerit fruſtra.

Baſio ſepe volam cum gliſco luem fore ſolam.

Man kyſſer offte den hand: han vilde affue vere.
Eſt tamen duplex ſenſus. Alter ſic. Ego baſio. i. oſculor (Sunt tamē oſcu=
la officij & honeſtatis: Baſia laſciuiæ ſigna) ſæpe volam. i. manum (ſed
improprie partem pro parte ponit: nam vola eſt interior pars man⁹ cum
exteriorem oſculari ſoleamus) cum gliſco. i. cupio (cum proprie ſit creſco)
ſolam luem. i. peſtem & perniciem fore. ſ. illi cuius manum deoſculor. q.
d. oſcula ſæpe inimico animo dari: vt Iudas fecit Chriſto. Alter ſenſus ē
Ego baſio ſępe volam. i. manū dū gliſco luē fore ſolā. i. vnā & ī ſolo baſia
to; non in me; quia manus minus infecta ſæpe eſt q̄ os.

Bella iubens paria piget egro monomachia.

Siwg mand loffuer icke gerne kamp.
Monomachia. i. ſingulare pręlium ac certamen quo vnus cū vno de vi=
ta dimicat (Non bene aūt ſeruat legem metri auctor in eo vocabulo) iu=
bens bella paria. i. in eodem numero bellātium: & ſimilibus telis fieri: pi
get. i. diſplicet ægro. ſ. aīo. Pręter morē accipit piger perſonaliter cum da
tiuo: cum imperſonale ſit & accuſatiuum cū genitiuo regat quale eſt pi
get ægrum monomachiæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Baſſat armigerum femina pꝛopter herum.
Qwinde køſſer offte ſwenden faar herren.
Sępe famulo aut miniſtro oſtenditur ſignum amoris pp ter dominum
Armiger. quia fœmina laſciua: baſiat armigerũ. i. miniſtrũ qui arma domini ge=
rit haſtam & galeam donec pugnanduȝ fuerit: & ponitur hic p roprie: nã
errant qui pro bellatore accipiunt, propter herum. i. amorem heri ; ſicut
Ouidius docet per pediſſequas aditum quęrendum ad dominas.

Belli rumoꝛes ſunt ſtrages. pꝛeda. cruoꝛes.
Kiffuiſſ røcthe: er døde mend oc ſaare.
Strages. De bello em̃ nihil auditur niſi malum vt ſtrages. i. cumuli cadauerũ ſtra
torũ a ſternendo em̃ ſtrages dicit: pręda. i. prędationes: & cruores. i. effu=
ſiones ſanguinis. Et ideo dicit apud Vergiliuȝ Nulla ſalus bello pacem
te poſcimus omnes. Et apud Ouidium. Candida pax homines: trux de=
cet ira feras.

Belliger athleta victrice cadit ſine meta.
Alle kempe fwlde ſeyer iøſe.
Athleta belliger. i pugil bellicoſus & aſſidue pugnãs: cadit ſine meta. i. ſi
ne victrice. Hoc eſt raro habet metam vitæ ſuæ victricẽ: quia optimi bel
latores primi occiduntur: optimi natatores primi ſubmergunt: optimi
ſcanſores primi colla frangunt.

Biga licet lente boue fit pꝛogreſſa trahente.
Han kommer oc fram ſom ager met øxen vogn.
Monet non ceſſandum eſſe: quia res q̃ non ceſſat licet lente & tarde ad me
Biga. tam tamẽ peruenit. Biga apud Idoneos raro aut nunq̃ ſingulariter repe=
ritur. ſunt aũt bigæ binis equis aut bobus actæ: trigæ tribus &c. Fit pro=
greſſa pro eo quod eſt progreditur: rude dicitur.

Beſtia fit domita verna nec aſper ita.
Man temmer vilt dywr oc icke ond kone.
Beſtia vt equus & mulus fit domita. i. domatur: ita i. per iter longũ: nec
i. & non & verna. i. ſeruus domi noſtræ ex ancilla natus fit non aſper. i. fit
mitis & minus ferox ita. i. itinere longo: quãdo em̃ equus bene nutritus
egreditur ſtabulo: & famulus gaudens equitare ſedet in illo: vix poſſunt
Ita. retineri: ſed longo itinere. Itus: ita & iter pro itione. i. actu eundi accipiũ
Iter. tur via pro ſpatio.

Bilis ſe queqꝫ ſuſpendit nocte dieqꝫ.
Mellem dagiſſ oc natthe rwm ſtilleſſ vrede.
Bilis. i. cholera quæ iram prouocat ſuſpendit ſe: hoc eſt homo iracũdus:
& atra bili grauatus nunq̃ eſt in requie: ſed ſeipſum cruciat nocte dieqꝫ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Bis quaſi ſeſſor ouet quem petra ſede fouet.
Han bliffuer tøſſwer hwill paa ſtenen ſider.
¶ Qui ſedet in petra duplici gaudet beneficio & qetis & certitudinis aut refrigerij. vnde dicitur in euangelio de ijs qui ſuper petram ædificauerūt ꝙ nec vento nec aquis loco pellantur.

Blanda gule prendi fit potio ſeua rependi.
Søth er ath dricke oc ſwrt er igen at giffue.
Potio (proprie medicinalis) fit blanda. i. delectabilis gulæ prendi. i. vt prendatur & accipiatur: ſed ſæua. i. crudelis & aſpera rependi id eſt dum rependitur & redditur aut per vomitum aut per nimiam egeſtionem. dicitur de rebus male partis & de amoribꝰ male conciliatis: quia facile eſt accipere: triſte reddere. & de ſimilibus.

Bos non ſemper onus ſubſtet licet ad iuga pronus.
Villig oxe ſkal mand icke altijd driffue.
Iumento licet ad iuga. i. laborem prono. i. inclinato & parato parcendum eſt: & ſimiliter famulo & amico beniuolo. Non ſubſtet. id eſt non ſuſtineat onus ſemper &c.

Bos in lectica non omnia ſignat aprica.
Det er icke faar gode ath oxen ager i vogn.
Verba ſunt aperta ſed allegoria eſt obſcura. Lectica eſt vehiculū in quo eſt lectus: in collo ſeruorum ſeu iumentorum portabile: in quo diuites vehi ſolent. Apricum eſt ſoli expoſitum & non habens vmbram. Si ergo bos iaceret in lectica loco diuitis, nō ſignet omnia aprica loca: quia quocūqꝫ vehatur ſecum vmbrā ſuam ferat: qđ de homine pingui dici poteſt. Aut bos ī lectica. i. trahēs lecticā: nō ſignet oīa loca aprica qa exorbitat. Apricum.

Bos ad aquam tractus non vult potare coactus.
Mand maa lede oxen til vandet. Mand kand icke nøde hānen til at dricke.
¶ Nullum violentū delectabile: vt docent boues & aſini qui licet ſitiant non bibant ſi bibere compellantur.

Bos bos dicetur terris vbicunqꝫ videtur.
Mand leder et nød aldrig ſaa langt at det ey bliffuer et nød.
¶ Bos licet loca mutet ſubſtantiam et naturam non mutat: & ideo dicit in epiſtolis Horat. Cœlum non animum mutant qui trās mare currūt. Et vulgo dicitur. Qui fuit hic aſinus non fiet in vrbe caballus.

Buccula ſit cuius ad caudam ſe gerit huius.
Han ſka. til halen ſom koen eyer.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Buccula.i.vitula aut iuuencula vacca:ſit huius.ſ vaccæ fœtus: ad cuiꝰ
caudam ſe gerit. Siquis velit noſſe dum vitulus vnus duas ſequitur vac
cas: aut canis vnus duos dños: vtrius ſit: ſepara hos & illas: & quem ſe
q̄ntur illius erunt. Sic bona huius mundi cognoſcuntur noſtra non eſſe:
quia nos hinc migrantes non ſequuntur.

Bucca facem vento vir paſcit polline tento.

Mand kand ey baade bleſe: oc haffue meel i mwnden.

¶ Tantiſper dum pollinem aut farinam ſeu pultem farinaceum in ore
tenemus non poſſumꝰ bene ſufflare & buccis excitare facem.i.flāmam.

Bombi ſit nata lerule coeunt ſimilata.

¶ Lige om lige: fiſeren fick fierterenſſ daather.

¶ Sæpe qui aluum laxare ſurdo vento volunt in bombum.i.vehemen=
tem ſonum erumpunt: Eſt enim Bombus vehemens ſonus: vnde qui=
dam apud Perſium Torua mimalloneis implerunt cornua bombis. Et
inde inſtrumentum bellicum Bōbarda.ꝙ cū ardore bombum emittat.
Lerula fictitium vocabulum pro vento ſummiſſe & furtim emiſſo per
podicem. Nata igitur lerulę ſit nata bombi.i.quod ſine ſono magno pa
ratur emitti: emittitur ſępe cum eo: quia ſimilata.i.parum diſtantia co
eunt: non em̄ differunt in ſubſtantia: ſed in modo emittendi.

Bos alter breuiter pauſat iuga dum ſubit alter.

Ee hwileſſ oxe men anden aagiſſ. Notum eſt.

¶ Alter bos.ſ.duorum qui ſimul mittuntur ad iugum pauſat.i.requie=
ſcit a labore: breuiter.i.breui tempore: dum.i.donec: aut interea dum:
alter ſubit.i.ſubintrat iuga.ſ.currus; vt ſimul trahant.

Bella gerunt mures vbi murilego caret edes.

Der er ont i hwſe: ſom ingen er kwſe.

¶ Etiam notum eſt: dicitur in familiam petulantem abſente domino:
Terentius: ita fieri vt ſolet dñi vbi abſunt. Aedes vt dixi pro priuata do=
mo apud doctos non dicitur ſingulariter: ſed pro domo ſancta aut pu=
blica. murilegus dicitur ꝙ legit.i.colligit & furatur mures: & quia ani=
mal eſt catum; catus dicitur per vnum t. latine autem feles. vnde dici
poteſt. Libere agant mures careant ſi felibus ædes.

Sequitur de litera C.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Caluū deciduus crinis facit vnꝰ τ vnꝰ.
Eeth haar oc et endet gør bonden ſkaldet.
¶ Sępe paulatim bene fit: qđ vno impetu fieri nequit: vñ Sertorius volens oſtendere exercitū hoſtilem maiorem ſuo: paulatim imminuendū & non ſemel delendum: iuſſit militi vt caudam equo detraheret: quod cum nequiret: ipſe iam duos iam tres iam quatuor iam plures aut pauciores ſemper autē paucos detraxit pilos: donec totam caudam depilauerat. Vnde crinis vnus & alter. i. vnus poſt alterum deciduus. i. deorſum cadens: facit. ſ. hominem tādem caluum. i. priuatum capillis.

Callidus opprimitur dum callidior reperitur.
Naar kyndiger kōmer til klog: da haffuer klog tabed.
¶ Ita dici poteſt contra Vlyxem opus eſſe ſeſculyxe. Nota eſt ſententia.

Clam mors illata: nequit occludi ſimulata.
Mord maa icke dyſyeſſ.
Mors licet occulte veniat non poteſt diu occultari: quia ſimulata non poſſunt diu durare: & non poſſumus neruis dare verba i. decipere vires corporis. Aegri igitur ægritudinem diſſimulare poſſunt ad tēpus: mortem non poſſunt.

Campſor limphatur qui dans rixas alapatur.
Daare giffuer ord wd oc tager hwg igen.
¶ Stultus eſt campſor. i. ꝯmutator qui pro verbis recipit verbera: & ideo non debemus prouocate verbis ad iram eos a quibus poſſumus recipere verbera: nec poſſemus obſiſtere. Limpha eſt aqua: quaꝫ furioſi a cane morſi inſpicere non poſſunt: compertumqꝫ putant ꝙ qui nymphas in aquis viderint furore rapti ſint: vnde Limphati dicuntur furore capti nec dicis vinū lymphatū ſed dilutū. Alapari capitur hic pro alapis cędi.

Canus honoretur: puer ad documenta citetur.
Den gamble ſkal mand ere. oc den vnge ſkall mand lere.
¶ Duplex eſt ſententia altera ſic. Vir canus. i. ſenex honoretur & puer citetur ad documenta. i. doceatur. altera ſic. Puer citetur ad documenta. i. diſcat bonos mores & bonas artes: vt canus honoretur. Vnde Perſius bonas artes vocat miſeris viatica canis.

Cari rareſcunt homini cui buſta vireſcunt.
Han haffuer faa venner: ſom haffuer mange grøne graffuer.
¶ Quāto qs plus habet ſepulcrorū tāto minꝰ habet amicorū: qa amici eius mortui ſunt. Buſta dicuntur ſepulcra, cinerum corporum vſtorum quaſi bene vſta. Cætera nota ſunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Carnibus vtatur qui caulibus ante cibatur.
Hand er verd ſit kød ſom od ſin kaall.
Hoc matres pueris dicunt vt caulibus & leguminibus prius veſcantu:

Care ſcias gnare quod frigis ſentio nare.
Ieg lucter vell huad duſteger.
Modici momenti ſententia ſed ob conſonantiam inuēta. O Care.ſ.amice: ſcias gnare.i. gnariter & prudenter: ego ſentio nare.i.naſo: id quod frigis.i.in frixorio aſſas & coquis.

Cardo ribaldorum fert iugiter arma furorum.
Offte gelder dør ſtackarle vrede.
¶ Dupliciter tamen exponitur: quia alij accipiūt riba ldos pro riualib⁹ ſicut Galli: Riuales autem ſunt vnius mulieris amatores dicti ꝙ inter ſe bella gerant vt tauri ad vnum riuum aquati dum pro iuuenca certant. & ita ſenſus eſt. Cardo.i.oſtium aut poſtis oſtij Ribaldorum.i. riualium,i.duorum mœchorum aut procorum meretriculę: fert iugiter .i.inceſſanter arma furorum.i.quæ furor miniſtrat. Arma furoris ſunt quæcūꝗꝫ in manus veniunt. Alij vt teutonici ſaltem inferiores vocant mendicos ribaldos qui ante oſtium diuitum rixantur. ſed verius priore modo exponetur: licet ribaldus non dicatur latine: ſed riualis.

Carum crede forum farcimen dans gobiorum.
Der er dyrt køb ſom mand gor pølſe aff ſtint.
Farcimen eſt cibus factus ex inteſtinis & hærbis ac aromatis delicatis: & quia gobijs aut gobionibus qui parui ſunt piſces: parua aut nulla fere ſunt inteſtina: ideo dicit eorum cara farcimina. Sane gobius aut gobio primam producit. Iuue. Nec mullum poſcas cum ſit tibi gobio tantum In loculis.

Caſum flore carens arbor cito nouit et arens.
Gāmilt trøe er falt i vane.
Duo ſunt ſigna ꝙ arbor tendit ad ruinam: vnum ſi non amplius floret alterum ſi areſcit. Similiter in homine qui eſt arbor euerſa habens os ſurſum quod arbor habet deorſum: vnum quando non floret mens eius per bona conſilia & pia opera: alterū quando corpus eius aret: nec cibū digerere poteſt.

Caſus vtrunꝗꝫ dirimunt os ſepe bolumꝗꝫ.
Langt er mellem mvnd oc bidh.
¶ Latine dicitur inter os & offam multa cadunt. Et eſt tractum puerbiū a patre familias: cui p oraculū ſeu vaticiniū indicatū erat ꝙ nō āpli⁹ biberet vinū nouū e vinea ſua: cū aūt maturę eēnt vuę iterfuit ac pſuit vi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

demię: tenenſqꝫ calicē vini noui dixit ad ſuos: vbi ſunt nunc diuini no=
ſtri qui negauerūt me de hoc vino bibiturū? qđ cū diceret & calicē ori ap
plicaret venit famulorum vnus clamitans aprum. i. porcū ſilueſtrē de=
moliri vineā: quo audito ille aſſumpto baculo in aprum excurrit relicto
poculo: & ab apro diſcerptus vinum illud non guſtauit: vnde inter os &
offam multa cadunt. Bolus dicitur vulgo morcellus. Ordo eſt Caſus. i.
fortuita euenta: dirimunt. i. interſecant ſæpe vtrunqꝫ. ſ. os & bolum. i.
fruſtum cibi: aut offam.

Cattus gliſcit here. canis heroiqꝫ placere.

Katten tien ſin frwe och hwnden ſin herre.

¶ Feles cupit placere domiaę ſuæ: & canis domino: hoc eſt ancilla matri
familias: & famulus patri. Cattus ſcribi deberet vnico t & corripi: eo ꝙ
feles ſeu murilegus catum. i. ſubtile eſt animal. Heros etiam nō eſt idem
qđ herus q a herus eſt cuiuſcunqꝫ rei dn̄s. Heros vir ſemideus & heroica
virtute prædilus: & ꝓprie ex altero tantum parente mortali natus. Vt
Achilles. Aeneas. Hercules &c.

Cauda bos iterū ꝙ eget redit illa dierum.

En kōmer den dag ath koen thaar ſin hale ved.

¶ Illa dierum. i. illa dies ꝙ. i. in qua bos eget iterum cauda redit. dicitur
in eos qui rem vtilem abijciunt eo ꝙ pro tempore non ſeruit. Sicut bos
quidam in hyeme: videns caudam ſuam inutilem curauit eam abſcin=
dendam: cum autem a muſcis morderetur in æſtate ſero indoluit abſciſ
ſam caudam. Illa dierum figurate dictum: quia dies ī plurali tantum eſt
maſculini generis. Reperitur tamen apud celebrem poetam. Venit poſt
multas vna ſerena dies.

Caude vel capiti non ſermo fit hermaphroditi.

Halffkratʒ tale haffuer hwercken hoffuit eller hale.

¶ Sermo inquit Herma phroditi. i. eiꝰ q neqꝫ vir ē neqꝫ mulier: ſed vtrū
qꝫ ſexum participans: non fit caudæ. i. fini. vel capiti. i. principio: quia
mulieris ſermo caudæ congruit: viri capiti: ſed cum neuter perfecte ſit
neutri ſermo eius competit. Sane Hermaphroditus erat filius Mercurij Herma=
& Veneris. vnde ab Hermete ſeu herma. i. Mercurio & aphrodite. i. ve= phroditus.
nere e ſpumis nata deducitur: Putaturqꝫ ſcđm Fabulas Ouidij vtriuſqꝫ
ſexus participationem habere: quam qui habent androgyni dicuntur
. i. viri & fœminę. nam aner huius andros vir eſt: gyne mulier. Sane
mercurius eſt deus facundiæ & ideo ſermo eius non conuenit caudę: &
venus eſt dea amoris. & ideo ſermo eius non cōpetit capiti. i. grauitati.
Viri autem fœminini raro grauiter loquuntur.

Caude dedecora dilatat ſtirps inhonora.

Vanarth haffuer en long ſtert.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Si quid vitij eſt in humili populo id per eius generis in honores & tur pes dilatat. quia ſtirps inhonora .i. expers honoris dilatat.i. diuulgat dedecora.i. ꝓbra caud æ.i. infimę plebis: aut ꝯmiſſa ꝑ caudā mēbrū viri= le: quia ſcelera turpiū parētū dilatāt filij turpiores

Cauſa necis verri pingui ſolet illico ferri.
Feth ſwin fonget ſnart ſag.
¶Facile inuenitur cauſa mortis eius cuius mors nobis vtilis eſt: vt ver ris.i. porci caſtrati (Sicut em̄ veruex eſt aries caſtratus ita verres porcus) pinguis: quia eius caro appetitur.

Cauſa vaporare fumum facit ex aliqua re.
Røgen kōmer gerne aff brandene.
Vulgo dicitur non eſt fumus ſine igne: de eo cuiꝰ cauſa licet lateat: ſubeſſe tamen cenſetur. Vaporare eſt emittere vaporem.i. fumum humidum.

Cecutiens pueri ſtomachus cenſetur haberi.
Blinder er barne maffue.
Stomachus pueri cenſetur haberi cecutiens.i. male videns: quia pueri non perſpiciunt quid comedant.

Cecum lux linquit: ſurdum ſonus inſtruit in quid?
Deen døffue hører nogeth: den blinde ſeer inthꝫ.
¶Lux i. claritas viſus linquit cęcū: quia caret viſu: ſonus inſtruit ſurdū in quid? q. d. in nihil: quia ſonus linquit ipſum vt lux cęcum.

Cedere maiori non eſt pudor inferiori.
Det er icke ſkam ath den mindre viger den ſtørre. Notum eſt.

Cede magis verbis ferulis ꝙ̄ veris acerbis.
Deth er bedre ath ſee ved ord: en ved hwgh.
Melius eſt cedere verbis hominis iracundi aut potentis q̄ dari .i. ſubijci eius ferulis.i. verberibus acerbis: quia qui verbis non cedūt ſeſe feriunt.

Cenſus preſto datur qui chirographo ſolidatur.
Farendhe er feſter øøre.
Cenſus.i. penſio aut vectigal datur ꝑſto.i. ſtatim ſine difficultate qui ſo lidatur.i. corroboratur chirographo.i. ſcripto manus eius qui ad cenſū pendendum ſe obligauit.

Certius auditu fit quod viſus ſcio ſcitu.
Sywn er ſaffue viget.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Id quod ſcio ſcitu. i. ex cognitione viſus. i. quod vidi ſit certius auditũ .i. q̃ id qđ audiui. Vnde Plautus plus valet oculatus teſtis vnus q̃ auriti decem. Et ĩ euãgelio dicitur quod vidimus teſtamur: intelligitur autem non de rebus quas audimus: ſed de quibus rumores audimus qui ſæpe falſi ſunt. Interdum tamẽ viſus plus decipitur q̃ auditus. vt in p̃ſtigijs. In ſacramento autem altaris tam auditu q̃ viſu decipimur: quia ſicut videmus ſpeciẽ panis qui in eo nõ eſt: ſic audimus ſonitũ panis fracti qui itidem illic non eſt: per auditum tamen ducimur in eius cognitionem: quia fides ex auditu eſt. Sicut Iſaac auditu iudicauit Iacob quẽ tactu guſtu odoratu putauit Eſau. Viſu autem non dijudicauit: quia tunc cæcus fuit.

Certant intrare cuncta fluenta mare.
Ee vil vand til ſtrande.
¶ Vnde Eccľs j. Omnia flumina intrant in mare: & mare non redundat. Solet dici quando habenti plurima plura dantur. aut quando cuncta originem ſuam repetunt.

Cernuus incedat cui baſſam ianua ſe dat.
Han ſkall lude ſom laffue haffuer dørre.
¶ Quando ſuperliminare oſtij eſt demiſſum: oportet intrantem flectere collum: & eſſe cernuum. i. inclinato capite quaſi cernente ad terraȝ. Hoc eſt qui vult ad aliquam curiam intrare debet ſe ſe moribus illius conformare.

Certat magnopere ceruiſia verba mouere.
øll gør ſtore ord.
¶ Sicut in Gallia dicitur de potis non homines ſed vina loquuntur: ita vbi potus frumentaceus quæ ceruiſia dicitur inebrians coquitur: quãdo poti immodice loquuntur dicitur: Ceruiſia mouet verba.

Ceſpite natali quilibet optat ali.
Did ſtwnder belg ſom baaren er.
¶ Habet em̃ natale ſolum eam dulcedinem vt alumnum ſuum facile ad ſe retrahat: Vnde Quærit alumna ſolum vel gens vel auis ſibi ſolum.
Die voghel vnd die man keert dor hen dor he quam.

Cetum iunctiua fugat alecum comitiua.
Sambled ſild ſtygger offte ſtor hwalff.
¶ Multi parui viri ſuperant virum magnum: quia comitiua. i. ſocietas: allecum iunctiua. i. quæ ſe coniungit et ſocialiter fluit: licet minimi ſint piſces. fugat cetum, id eſt ballenam. maximum piſcem: vnde Maro vocat immania cete. & diuus Hieronymus grandia cete. In plurali eniȝ genere neutro cete indeclinabiliter dicimus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Cetus apum nutat apiaſtrum quando refutat.
Naar viſen er borte: da ſkwe luerne vilde.
¶ Quando apes apiaſtrũ.i.aut rectorẽ apium aut aluearium ſuum fugiunt tunc nutant.i.incerto errore vaguntur. Ergo quilibet loco natiuo ac gubernatori ſuo ſe cõmittere debet.

Colligit infantem pauper mulier pedetentim.
Aff lidet oc lidet ſanker fattig kone barn.
¶ Vult vt quod ſimul facere nequimus paulatim faciamus: quia mulier paupercula non poteſt educare & ad ſtatum honeſtũ promouere filiuz ſuũ vna opera: ſed pedetentim.i.paulatim & ſucceſſiue id facit.

Commoda qui ſentis iungas onus emolumentis.
Gaffn ſkal mz erfuede gieldiſſ.
¶ Qui gaudet de emolumentis.i.lucris: debet obire onus propter qđ ea conſtituta ſunt: qđ dicitur in ſacerdotes & officiarios ocioſos qui fructuz tamen metunt.

Compita ſunt plura: fauſti quibus actio pura.
Vith er veye mod ſalig er den ſom vell gør.
¶ Compita.i.loca quæ competuntur.i.a multis ſimul petũtur ſunt plura.i.valde multa: & ergo fauſti.i.beati ſup.ſunt ij quibus actio ſup.eſt pura: quia licet videantur non arguuntur. Et dicitur in eos qui turpiter agunt: quia ſe a nullo videri putant cum ſæpe errent: quia ſemper a deo & ab angelis videntur.

Compita ſunt multa.bona dilige: non age ſtulta.
Vith er veye modh: vel er den ſom vel gør. Idem dicit quod prius.

Commentis ſit opus ad deitatis opus.
Der hør hielp til gudz hielp.
¶ Opus ſit cõmentis.i.vtile eſſet cõminiſci & diligenter cogitare ad opꝰ deitatis: quia iudicia dei abyſſus multa: ſunt enim inſcrutabilia nobis: ſemper tamen iuſta.

Conſiliis floret bona quem formido decorat.
Den worder raad ſom rediſſ.
¶ Quicunq; bona.i.decenti formidine prędiţus eſt: floret conſilijs: quia nihil temerarie facit. Ordo eſt: is quem formido bona.i.decens & moderata decorat.i.ornat: floret conſilijs.

Conſilium rere fore frigens in muliere.
Kalt er qwinde raad.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Mulieres ſunt tardę a d conſilium: ſunt tamen ſolerters & ſæpe cordatæ bonoq; conſilio prędítæ: ſed minus q̃ viri. Penultima in muliere ab idoneis corripitur.

Conſilium tabet ni bene tempus habet.

Raad er icke kedre en vraad: vden den tagiſſ i tide.
¶Feſtinatio & præcipitatio facit conſilium tabidũ.i.corruptum & vitioſum: lente em̄ eſt conſultandum & capto conſilio cito operandum. Vnde Salluſtius. Priuſq̃ incipias conſulto & vbi conſulueris mature facto eſt opus.

Conſtat maxillis quantum quis mandit in illis.

Det kender paa kind hwor kaſe haffuer maſed.
¶Dicitur in eos qui non poſſunt diuitias & opes ſuas abſcondere.

Conſueuere rudi primordia cedere ludi.

Ee vinder folſk mand førſte leeg.
¶Primordia.i.init ia ludi conſueuere.i.ſolita ſunt: cedere.i. votis annuere: rudi.i.imperito: quia imperiti ſolent in principio lucrari: ſed in fine perdere: ſicut in bello interdum contingit: vnde Maro aſpirat primo fortuna labori. Sed nihil inuitis fas queq̃ fidere diuis.

Conſueuit dici relabant morientis amici.

Døde er død mandz venner.
¶Amici menſæ & feli citatis relabant dum amicum vident in periculo mortis ſicut diſcipuli Chriſti relicto eo fugerunt omnes: ſed præ timore non ꝓ ficti eſſent.

Contingit queri forſan quod tedet haberi.

Mand leder offte at ded man vill ey finde.
¶Omnes enim petimus fieri ſenes: & nullus iam, velit eſſe ſenex. Præterea vt docer Flaccus in primo ſermonum nemo eſt cõtentus ſorte ſua: cupiuntq; omnes alienam, quam ſi detur habere nolint.

Conſumptis vitulis lupus eſca lupis fit edulis.

Selffue riffuiſſ, vlffue naar de haffue icke kalffue.
¶Quando non eſt rapacibus quod innocentibus rapiant ſe mutuo depredantur: quia lupus fit eſca edulis.i.comeſtibilis lupis. vitulis conſũptis.i.deuoratis.

Conſonus eſto lupis cum quibus eſſe cupis.

Hwo ſom omgongiſſ mz vlffue han ſkall tiwde.
¶Oportet hululare cum lupis & gannire cum vulpibus qui vult pacificus agere inter illos & illas. Vtendum eſt ergo foro & curia nihil tamen

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

tamen mali aut turpis faciendum in illa.

Conteret in fruſta bona vaſa puella vetuſta.
Gammel mø bryder alle kar ſønder.
¶ Puellam accipit more patriæ pro famula: nam & Flandrini famulaꝫ iuuenculam vocant etiam ſi centum ſit annorum. Puella ergo vetuſta: qualis nulla eſt niſi moribus: quo modo dictum eſt puer centum annorū morietur. hoc eſt mulier delira & vetuſtate tremēs & cęcutiens ꝯteret vaſa bona vt terrea aut vitrea aut criſtallina in fruſta. id eſt fragmēta.

Clareſcit domino: cui laus cedit peregrino.
Gwd ved hwilkind beſt pellegrim er.
¶ Solus deus qui ſcrutator eſt cordiū nouit quis peregrinus ſit laudād⁹ quia multi non ad bonum finem peregre proficiſcuntur.

Climata ſunt lata meat ars ideo variata.
Fordi er verden vid: at hwer mand haffuer ſin id.
¶ Quia diuerſis regionibus diuerſi probantur mores & artes: non ſimplex eſt ars ſed varia diſcenda.

Cops percontatur homo quomodo pauper alatur.
Ee ſpør den rige hwor den ſattige ſig føder.
¶ Cops. i. copioſus & diues homo: percontatur. i. inquirit: qūo pauper alatur: videtur enim ipſi mirabile: ſed tam bonus eſt deus: vt det etiam pullis coruorū licet a matre negligant cibū in tpe ſuo: vn̄ Pſal. alibi. Nō vidi iuſtum derelictum a domino: nec ſemen eius quærnes panem. Et ideo dicit Seduli⁹. Nō trepidate hoīes vitę dat & dator eſcæ eſt.

Cornix cenſeri ſolet impia garrula veri.
Kragen er fordi ond at hwn ſiger ſandingen.
¶ Quia cornix eſt auis garrula & latentia cornicando indicans finxerūt poetæ in eam mutatā puellā garrulam: vnde Cornix impia aut improba vt a Vergilio dicitur: ſolet cenſeri. i. iudicari garrula. i. reuelatrix veri ſcilicet occulti: ꝙ in auſpicijs olim credebatur certi indicij. vnde in bucco. Sæpe ſiniſtra caua monuiſſet ab ilice cornix.

Cornicum numerum fouet improba vox mulierum.
Qwinde tale er all ſom krage gale.
Vox improba. i. garrulitas mulierum fouet. i. auget numerū cornicū: quia cum faciant opus Cornicū videntur cornices debere dici.

Cornix multorum caneſcit peſte dolorum.
Kragen er faardi graa at hwn haffuer mange ſorger.
¶ Longus & continuatus ac multiplex dolor facit etiam cornicem cane

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

ſcere.i.quelibet quantumuis fortem ad formam ducit ſenilem: quia ſpi
ritus triſtis deſiccat oſſa.

Cor geſtant hilare quos vult fortuna beare.
De ere alle glade ſom fariſſ vell at.
Ii quos Fortuna vult beare.i.diuites & beatos facere:geſtant cor hilare:
quia natura humana eſt præſaga præſentiens bona & mala anteq̃ ad-
ueniant.

Corda ſenum ledit cum flores martius edit.
Ee greder gamild mand tormonedz grøde.
¶Dicitur eo ꝙ præmaturi flores in locis frigidis indicant fructuum cõ
gelationem.dicitur etiã eo ꝙ ſenes plurimi in martio moriũtur poſt fri-
gus: ſicut in autũno poſt ęſtum.Ordo eſt.Martius ledit corda ſenum:cũ
.i.quando edit .i.educat flores.hoc eſt in vere.

Cordis heris acharis non eſt deus auxiliaris.
Naaderløſt herſſkaff er ſkiwlt faar gud.
¶Quia hilarem datorem diligit dominus: deus non eſt auxiliator.i.
non auxiliatur heris.i.dominis & poſſeſſoribus: cordis acharis.i.tri-
ſtis & ſine gratia.

Cuius curatur nihil ira quid is ſtomachatur?
Lidet er om den mandz wrede ſom ingen wurder
¶Dicitur in moroſos & imperioſos hoc eſt in difficiles & iracundos ho
mines:qui cũ nullam habeãt iuriſdictionem nec quib⁹ imperẽt ſemper
tamẽ imperare volunt: vnde dicit quid.i.ad quid:is cuius ira nihil cura
tur ſtomachat.i.ſtomachoſe & minaciter loquitur?q.d.fruſtra.

Cui polydrus detur: cauet vt non os ſpeculetur.
Man ſkall icke ſee giffuen heſt i mwndhe.
¶Teutonicum eſt adagium:nõ decet equũ datũ ex ore qua ætate ſit di-
iudicare:hoc eſt non decet munus vile contemnere:nec curioſum eſſe q
accipit dummodo nihili conſtat.Polydrus hic pro pullo equino accipi
tur neſcio an alibi vt dicatur quaſi polydromus.i.multi curſus.

Cui rudis eſt ſonipes: laſſus erit ſibi pes.
Det kaaſter been at ride paa ſtaff.
¶Equus ſubſultans & duriter incedens facit pedes equitantis laſſos.So
nipes eſt equus ferox qui ſtare loco neſcit:ſed ſemper pedibus ſonum ex- Sonipes.
citat.Mala eſt reciprocatio ſibi pro illi.

Cui lanx longinqua ſunt illi damna propinqua.
Han er neſt ſkaden ſom ſider lengſt fra fadet.
¶Aſſidere longe a catino eſcario dãnoſũ eſt:qa ſępe cibi pœnuriã patit.

ſanx proprie eſt pars ſtateręcui res ponderandę imponuntur . ſed vulgo pro vaſe eſcario accipitur.

Cui procul eſt hoſtis bene ſe munire poteſt is.
Den er god at verge ſom ingen vill berye.
¶ Is cui hoſtis.eſt procul .i. longe diſtans: poteſt munire ſe bene .i. facili= ter: quia nullum eſt tutius munimē q̄ ſtare extra ictum teli.i. tam longe vt nequeat attingi. & ita monet vt procul ſimus ab jncurſu hoſtium.

Cui veſtem renouat ſutio puſus ouat.
Ee gledisſ barn ved bold kiortell.
Puſus.i. puer cui ſutio.i. ſutor renouat veſtes.i. ſarcit nouam tunicam ouat.i. lætatur. Rectius diceretur puſio ſutor ouat quia ſutio non eſt ſu tor: & puer tenere potius puſio dicitur. Iuuenalis ſaty. vj. tecum puſio dormit.

Cui malus eſt ciuis laudet licite ſua quiuis.
Han ſkall ſig ſelff loffue ſom onde haffuer grande.
Quiuis cui ciuis.i. vicinus & eiuſdem vrbis cultor eſt malus: laudet licite ſua.ſ. facta & dicta quia reſpectu peiorum videntur bona.

Cui ſtips diſparet benefactum dapſile raret
Naar gotzed gonger paa grwnd: da bliffuer man lidet. rwnd.
¶ Cui ſtips.i. nūmus dandus in mercedeʒ: diſparet.i. nō apparet: ſup. illi benefactum dapſile.i. largifluum raret.i. rarum eſt. quia ſpes merce= dis tenet operantem in opere.

Cui ſopor eſt tractim nec edenda lucrabitur auctim.
Hwo lenge ſoffuer paa ſin bed: han fonger lidet faar ſit neb.
Is cui ſopor.i. profundus ſomnus eſt tractim.i. lente & longo tractu ſine ſollicitudine & intermiſſione: nec.i. etiā lucrabit auctim.i. copioſe & cū augmento edenda.i. quæ debeat manducare: quia vt dicit apoſtolus. Qui non laboret non manducet.

Creſcunt decliui licet iis ſit potio riui.
End voxe børn: en dog de dricke vand.
Decliui.i. deorſum inclinati & ad laborem proni: creſcunt.ſ. in honore & diuitijs licet potio pro eo qđ eſt potus: riui.i. aquę fluētis: ſit ijs.i. eis.

Crebro victus erit alium qui ſternere querit.
Han fonger offte fald ſom en Anden acter fald.
¶ Monet ne queq̄ laceſſamus & prouocemus ad certamen eum contē= nendo: quia qui querit.i. affectat: ſternere.i. in terram deijcere alium erit crebro victus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Cultor ait ruris: olet oma mihi vice turis.
Bonden karer at an icke ſonger aff røgelſet vden dønen.
¶ Dicit vnicuiqꝫ ſuauiter olere vnde lucrū habet: vnde cū impator q̄daꝫ filio renitēte ex lotio. i. vrina vectigal exigeret: admouit primā pecuniā naribus filij: dicens nunq̄d grauiter olet. Vn̄ illud lucri bonus eſt odor omnis. Et ideo. Cultor ruris ait: oma. i. ſtercus & fimus olet. i. odorē dat mihi vice turis: quo ſacrificiū deo facimus.

Cum facit hoſpes herum lare ſe: ſtat abuſio rerum.
Geſt gør ſig offte till greffue.
Qn̄ hoſpes. i. hoſpitio ſuſcept⁹ & q̄ nō eſt poſſeſſor dom⁹ facit ſe herū. i. gerit ſe impioſe tanq̄ eſſet herus: lare. i. in domo aliena: cui⁹ eſt hoſpes tunc abuſio rerum maxime officiorum. ſtat. i. in vigore eſt.

Cum via ſuſcipitur paulatim longius itur.
Han fremer oc ſin wilge ſom tager ſact aff ſted.
¶ Monet incipiendum eſſe & non ceſſanduꝫ: quia paulatim lōgius itur vn̄ vt trahit ex eplīs Horatij incipe: dimidiū facti q̄ bene cœpit habet: & bene: qnia principium cuiuſqꝫ rei potiſſima pars eſt.

Cum furor eſt ſcylle tibi brachia cruraqꝫ cylle.
Røør hand oc fod ſaa hielper diſ gwd.
¶ Qn̄ imminet periculū mouēda ſunt brachia cruraqꝫ. i. totis virib⁹ au fugiendū eſt: vn̄ dici ſolet. Anxietas veteres ꝑperare facit mulieres. Cil= leo. i. moueo: vn̄ furcillę quibus ſtramina cillentur. i. mouent. Cille igit brachia & coma. i. omnia membra quæ motum iuuant: qn̄ furor ſcyllæ. i. periculi marini in mari ſiculo: ſt. i. imminet.

Cum ſus lenta piget ops illi ſedulo friget.
Iorden er alitid frøſen: faar wtreffne ſwin.
¶ Dicit pigris terram eſſe incommodam: quia cum. i. quando ſus lenta. i. pigra piget. i ocioſa cubat: ops. i. terra friget illi. i. in illius perniciem ſedulo. i. diligenter quaſi ſeorſum a dolo: vnde ſeduli ſunt miniſtri qui ſi ne dolo inſeruiunt.

Cum titubat quadrupes labitur ergo bipes.
Heſten falder paa fire been hwi falder ey en mand paa tw.
¶ Cū. i. quandoquidem ita eſt ꝙ quadrupes. i. equus habens quatuor pe des: titubat. i. vacillat & nutat. ergo bipes. i. homo non niſi duos pedes habens labitur. i cadere poteſt. Aut ſic. Cū. i. quando: quadrupes. i. equ⁹ titubat ergo bibes. i. homo ſedens in eo labitur. quia labente ſuſtentacu= lo labitur quicquid ſuſtinetur ab eo.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Cum cluo lucroſus fluo mente ſuperciliosus.

Naar mig voxer gotz:da voxer mig hoffmod.

¶Quātū diuitiæ creſcūt tantū ſurgūt animi. Quia cum.i.qn̄ ego cluo .i.clareo lucroſus.i.multa lucrans:fluo.i.impetuoſus incedo vt flumen ſuperciliosus.i.ſæuus & ſuperbus mente.

Cum diſtentatur fidis vltra vim laceratur.

Naar ſtrengen er ſtingeſt:da brøſter han ſnariſt.

Simili modo dici ſolet. Redditur inualidus nimium dum tēditur arc⁹. Hic autem duo notanda ſunt lectori: vnū cū tpis ſignificans quando:ſolet ſcribi per q.ſic:quū:ſed poteſt ſcribi per c:& habet fere indicatiuum vt cum cluo:& ideo legendū eſt hic cū diſtentatur non diſtendatur. Eſt autē diſtentor frequentatiuum:qn̄ autem ſignificat q̄uis vult cōiunctiuum: ſed ſic non accipitur hoc loco. Secundum eſt ꝙ vt docet contra Priſcianū Laurentius Valla pro chorda aut cheli dicitur in ntō hæc fides non hæc
Fides. fidis: ſed in genitiuo huius fidis. Hic tn̄ auctor ſequitur Priſcianū:quia aliter verſus non ſtaret. Ordo eſt cum.i. quando fidis.i. chorda citharę diſtentatur.i.frequenter diſtenditur vltra vim.i. vires ſuas laceratur.i. rumpitur.

Cuncta gerenda nequis metiri lancibus equis.

Mand kand ey alt i ſkaale veye.

¶Tu nequis.i.quilibet nequit:metiri.i.cōdiuidere & impertiri cūcta gerēda.i.q̄ gerere debeas:lancibus ęquis. i.ęqualib⁹ portionibus.

Cur mihi dem ſentes alieno calce manentes?

Hwi ſkall ieg tage torn aff en andenſſ fod oc ſette i mind.

¶Cur dem.i.dare debeam mihi:ſentes.i.ſpinas manentes infixas ſup. in pede alieno? hoc eſt quare conuertam in me vitia aut mala aliena?

Curuum ſe prebet quod in vncuz creſcere debet.

Det ſka aarle krøgiſſ: ſom god krog ſkall bliffue.

¶Cito curuatur quod in bonum vncum vult creſcere.i.vnuſquiſqꝫ ad illud artificium cito eſt applicandus in quo proficere & magnus euadere vult.

Currere nolo tamen licet extonet ad ſacra flamen.

Ringer preſten ſaa han ſpringer leg kōmer ey før han ſiwnger.

¶Etiam res pia non eſt p̄cipitanter agenda.quia apoſtolus iubet vt rationabile ſit obſequium noſtrū. Et ideo licet flamen.i. ſacerdos extonet id eſt vehementi ſono aut campanæ aut cornu:aut vocis ſuę excitet ad ſacra:id eſt rem diuinam:tamen ego nolo currere:id eſt præcipitanter ire.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Crura reſarcire burſis: cum dentibus ire.
Der er ſed i vaare land at aff hugge ben

Noſtras inſolitum ſtatuit fieri ſibi ritum.
Oc ſtoppe i pung oc dantze mʒ tender.
¶ Verſus iſti vſq; in finem non ſunt eiuſdem auctoris ſed a diuerſis appoſiti: habentq; plus obſcuritatis & minus leporis & latinitatis. Videtur ordo eſſe. Noſtras. i. natus in patria noſtra: ſtatuit ritum inſolitum fieri ſibi: videlicet reſarcire. i. reparare crura. i. caligas crurum burſis. i. crumenis ex corio: q̄d Aphricę Byrſa dicitur et ire cum dentibus. hoc eſt abuti officio. Nam ſicut pedibus imus non dentibus. ita pecunia q̄ eſt in loculis: non loculis ipſis reſarcire debemus veſtes ruptas. Male dicitur ire cum dentibus: quia cum vacat.

Cui non eſt poꝛcus cogetur reddere coꝛpus.
Ho ey haffuer griſſ han ſkal betale mʒ kroppen.
¶ Cui res deeſt & pecunia corpore perſoluet debita.

Captat lena thoꝛũ donec ſol vergit in auſtrum.
Ee ſoffuer ſkøge til ſol ſkin ſynden ind.
¶ Lena. i. mulier impudica proprie autem quæ præeſt proſtitutis & meretricibus: captat. i. conatur obtinere torum. i. lectum ſtratum a tortis hęrbis dictum: donec ſol vergit. i. ſe vertit ad auſtrum. i. meridiem. Et ē ſenſus: aut ꝙ mulier laſciua vult dormire vſq; ad meridiem: aut ꝙ ſemper quærit extorquere a laſciuis viris torum.

Carnibus abſtentum pia placat piſce parapſis.
Han haffuer gaat at faſte ſom finder fiſke paa ſin diſk.
¶ Parapſis (rectius diceretur paropſis) vas eſcarium pia. i. quæ ad pietatem. i. religioſum dei cultum magis accõmoda eſt q̄ patina carniuʒ: placat. i. ſedat & contẽtum facit: abſtentum carnibus: id eſt qui non habet carnes.

Caſus vbiq; valet: ſemper tibi pendeat hamus.
Kaſt paa krog oc holt om dw kant.
¶ Monet vt ſemꝑ ſimus attenti ad lucrum etiã fortuitũ: q̄a ſępe dormiẽtibus offertur bona cõditio & lucrum: vnde piſcator quidam noctu extendit hamum. i. vncum ferreum cum piſce: vt caperet piſcem: & noctu cepit vidulum. i. marſupium plenum auri & argenti: vnde poſtea dixit filio ſuo. Caſus. i. caſualis proſperitas: valet vbiq;: & ergo hamus pendeat tibi ſemper. Carmen eſt Ouidij in arte.

Carpit iter lacheſis licet anceps hoꝛa ſit eius.
Døden er viſſ en dog timen er wuiſſ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Lacheſis. ¶ Mors licet hora eius ſit anceps: carpit ſemper iter. i. appropinquat nobis. Lacheſis eſt vna parcarum: quæ tres ſunt deæ a gentilibus fatales dictæ: ꝙ pręſunt fatis, id eſt diſpoſitioni vitæ hominis vſqꝫ ad mortem: & per metonymiam accipitur hic pro morte. De tribus parcis eſt verſiculus. Fert cloto ipſa colum: lacheſis trahit: Atropos occat. i. abrūpit filum vitę.

Cecus nil haurit aliquid ſurdaſter at audit.
Den døde hører noget. den blinde ſeer intet.
Surdaſter. ¶ Ponit differentiam inter cæcum & ſurdaſtrum: quia Cæcus cum ſit carens viſu ex toto: nil haurit. i. videt intro ſuſcipiēdo: at. i. ſed ſurdaſter .i nō plene ſurdus: ſed per diminutionem audit aliquid. ſicut caluaſter eſt qui non eſt totus caluus vt docet Valla.

Creditur arcanis emblema perutile dignis.
Gørſom ſkall gømiſſ.
Res precioſa non committitur infidelibus & futilibus cuſtodibus: quia emblema, id eſt ſculptura precioſa: vt pocula eſculpta & alia ꝑcioſa vaſa: perutile: creditur. i. cōmittitur ſidei: arcanis. i. ſecretarijs & arcarijs. i. cuſtodibus arcarum dignis.

Criminor artauum tepidum mutilare crumenam.
Det er en ond kniff ſom kan ey bide paa en pung.
¶ Monet cauendam eſſe non ſolum culpam: ſed etiam ſuſpitionem culpæ ne cui ſcandalo ſimus: qa ego criminor: id eſt accuſando aſſero: artauum, id id cultellum breuem: tepidum: quia diu in manu tentum. mutilare, id eſt abſcindere ſaltem pro parte crumenam, id eſt loculos aut vt dicunt burſam.

Creditur incautum forti reſti dare tractum.
Ont er mod rāme reff at draffue.
¶ Creditur (imperſonaliter capitur) incautum. ſ. hominem: dare tractū reſti forti. i. velle trahere vt rumpat reſtem fortem: quod fruſtra conatur vt viſum eſt ibi Balliuo lites &c.

Conuiuas nacta ſit farre popa caſa lauta.
Ho ſom haffuer fleſk oc brød han fonger vel ſtalbrødre.
¶ Caſa. i. domus, ſit lauta. i. ſplendida & laute inſtructa: farre popa. i. pingui: nacta. i. quando nacta eſt cōuiuas. i. culina paratur iuxta cōuiuas.

Cornu de cauda non ſit potale canina.
Man gør icke gaat diurſſ horn aff hunde hale.
¶ Cornu potale. i. quod ſeruit ad potanduꝫ vt cornu bubulū in phriſia: nō ſit de cauda canina: quia vnūquodqꝫ habet ſuū vſum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Communis generis far mola fugauit auenis.
Gerig quern mall alle honde korn.
Mola.i.farina mulſa auenis.i.ex auena ſiccata:fugauit far cōis generis. i.oīs alterius frugis:quia farina auenæ eſt vtilior ad farcimina quędā ſuilla facienda & ad pulmētaria quędā in Alemānia.

Cui butyri ſatis eſt ſmorinat ille colem.
Ho ſom haffuer meget aff ſmøred han kaſter ſompt i kaalen.
Cui abundat butyrū.i.pingue ex lacte bouillo:eſt tamen ꝓprie bouillus caſeus:& bene mediā corripit:ille ſmorinat: barbarū verbuꝫ.i. oblinit & pinguē facit colem.i.caulem:in quo male corripit.prima.

Cum prope fraus ſidit felix cui crux benedicit.
Offte er vaade ner ſalig er den ſom vel er ſigned.
Cum fraus.i.fraudulentus dęmon: ſidit.i.locum capit ad ſedendū proſpe:felix ſup.eſt cui crux benedicit.i.qui ſe munit ſigno crucis. Alius aliū ſenſum pręferat:ego hunc donec meliorem inuenero.

Currunt diſpare re canis ob leporem lepus ob ſe.
Hwnden løber faar føden oc haren om liffuit.
Alij legunt canis ob pacem:alij ob panē:alij ob prędam. Innuit eūdem actum ſæpe fieri diuerſos ob fines:quia canis currit poſt leporem ob.i.ꝓpter leporem:aut ob paceꝫ:ne vapulet a dño:& lepus fugit ob ſe.i.vt ſeruet vitam ſuam:& ergo currūt diſpare re.i.ratione.

Cum boue ferre iugum male ſtat vincire iuuencum.
Det er ilt at draffue ved dreff.
Non eſt bonum viribus cum fortiori cōtendere:quia ſtat male.i. inepte ſtatuit: vincire iuuencū.i.iuniorē bouē:ferre.i.ad ferendū:iugū cum boue ſcilicet adulto.

Calceus ante gemat ꝙ pes clauſus calefiat.
Før vorder ſkoen arm en foden varm.
Melius eſt ꝙ calceus gemat.ſ.dū abrumpitur:ꝙ pes clauſus.ſ.arcte caleſiat:& ita infletur. Simile eſt dictum illi.ante perit pero.

Cantat auis queuis ſicut roſtrum ſibi creuit.
Hwer full ſiwnger ſom nebbet er voxet.
Vnuſquiſꝗ loquitur vt ſentit & dicit.:quia ex abundantia cordis os loquitur:honeſti loquunt̄ honeſte:turpes turpiter;quia ꝗuis.i. vnaquæꝗ auis cantat ſicut roſtrum creuit ſibi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Culter acutus: edax gula: menſipetam comitatur.

kringel driffuere haſſuer hwaſſ kniff oc tom bwgh.

Duo comitantur menſipetam. i. eum qui libenter & frequēter mēſam petit: hoc eſt guloſum: videlicet culter acutus vt incidat cibuȝ: & gula edax vt voret eum.

Caudam qui colubri calcat caput obiicit illi.

Ho ſom treder ormen paa halē han vender hānem hoffuedet igen.

Monet ne rem pernicioſam irritemus: quia qui calcat caudam colubri. i. ſerpentis venenati: obijcit illi. ſ. colubro: caput ſuum: hoc eſt facit vt coluber inſultet. & inſidietur capiti ſuo: & ideo non eſt irritandus: ſicut nec dominus potens: qui ſi in cauda. i. in infimis famulis ſuis læditur: in caput lædentis vlciſcitur.

De litera. D.

DAt deus omne bonum: ſed non per cornua taurum.

Gud giffuer alt gaat: men dach icke oxen om hornene.

Innuit omne bonum a deo petendum: ſed decenti modo & ratione: vt licet poſſemus petere a deo ſanitatem: non tamē vt libidinem exerceamus aut iram & odium ſaturemus: & diuitias: nō vt luxuriemus aut ſuperbiamus: & ſic de cæteris q̄ bene vtentibus bona: ſed male vtentibus mala ſunt. Quia deus dat omne bonū: quia vt dicit ſanctus Iacobus in primo capi. epiſtolę ſuę: Omne datū optimū: & omne donū perfectum deſurſum eſt deſcendens a patre luminum. ſed nō ſup. dat taurum: animal toruū & ferox: per cornua: quia per cornua maxime reſiſtit ne capiatur: dat ergo per bona media.

Dat miſer occaſus ſolet effrons ꝙ fore naſus.

Nød gør neſe dierff.

Effrons.
Frons.

Occaſus. i. contra lapidem aut aliud obſtaculum caſus: miſer. i. miſerandus dū accidit homini ꝓbo: dat. i. facit ꝙ naſus ſolet fore effrons. i. ſine eminentiore & anteriore parte quam cadendo aliquādo atterunt ebrij. Effrons et effrunitus dicitur inuerecundus quaſi extra frontem poſitus. in fronte enim eſt ſedes pudoris: quia quando quis afficitur verecundia frons illi ita prurit ꝙ fricare eam cogatur: & ideo de ijs qui verecundiam amiſerunt dicitur ꝙ perfricuerunt frontem. hic tamen non accipitur allegorice pro ea ſignificatiōe: ſed pro amiſſione eminētioris partis. Frōs

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

olim erat maſculini: nunc fœminini generis: & pro parte faciei facit frõtis: vnde Iuuenalis Fronti nulla fides. Et Perſius Fronteȝ de rebus dicat melicerta periſſe. i. verecundiam. Pro folijs arboris frondis. Maro. Frõs de ſuper viridi.

Dant arriſores fidos non quiq; lepores.
De ere ey alle venner ſom lee igen.
Omni ſpiritui ne credas & Attẽdite a falſis prophet: quia arriſores. i. applauſores & aſſentatores: non quiq;. i. non omnes: immo pauci: dant lepores. i. ornatos ſermones: fidos. i. fideles & vtiles, laudant enim vt decipiant.

Dat mores ſciri culmen herile viri.
Mand prøffuer beſt en mand i ſit velde.
Ex culmine herili cognoſcuntur mores viri: quia qualis eſt vita eorũ qui ſunt in culmine herili. i. principali domo & arce prĩcipis talis ẽ ipe dñs.

Dando fit effetus aliis licet ambro repletus.
Karier man ey ſelffuer giffuer oc ey anden and.
Ambro. i. prædator & turpis vitæ homo: vt ambrones olim fuerunt: fit effœtus. i. euacuatus fœtu rerum: dando alijs. ſ. q̃ rapuit: licet ſit repletꝰ ſcilicet rapinis. Hoc eſt q multa inutiliter dãt licet multa poſſideãt pauca tamen retinent. Ambrones erant olim populi Galliæ maritimæ q inundatione maris pulſi rapinis ſeſe aluere: donec cum Cimbris & Theutonicis a Mario fuerunt deleti: vnde tractum eſt vt turpis vitæ homines Ambrones dicerentur. Ambro.

Dapſilitas aret cum rerum copia raret.
Naar gotȝet gonger paa grwnd da bliffuer mendſken tynd.
Dapſilitas. i. aſſiduitas conuiuãdi & dandi epulum: aret. i. exiccat & deficit: cum copia rerũ raret. i. fit rara.

Daps ſemel eſa parum victum protelat auarũ.
Et hwngred maall drager andet i haare.
Dicitur in eos qui vno conuiuio plurima abſumũt: quibꝰ poſtea carent & egent. Quia daps. i. eſca opipara & magnifica ſemel. i. vno prandio: aut cœna vna eſa. i. conſumpta: protelat. i. extendit parum victuȝ auarꝝ id eſt parcum aliorum dierum. Daps raro ſingulariter in ntõ dicitur. dapes autem magnifici & opipari apparatus ciboruȝ. Vnde Martialis. Illa quidẽ lauta eſt: dapibuſq; inſtructa ſuperbis. Et apud Plinium dapali cœna ſacerdotij. Daps.

Damno concinnus conſueuerit eſſe cachinnus.
Spotten oc ſkaden følgiſſ gerne at.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Cachinnus.i.immoderatus riſus:ſolet eſſe cōcinnus.i. conſonus dam= no.i.iuxta rationē damni fit irriſio:quia dum damni aut mali ſcit cau= ſa ridenda:ridetur damnū: vnde Iuuenalis. Scinduntur tumidæ medico ridente mariſcę. Poteſt etiam eſſe ſenſus:ꝙ cachinnus.i.ſtultus riſus ſo= let eſſe concinnus.i.coniunctus damno.i.parere damnū: ꝗa ꝑ multū ri= ſum poteris cognoſcere ſtultū. Et extremū gaudij luctus occupat.

Damnum ſoliuagum non ſueuit viſere pagum.

Skaden kommer icke ene til byſſ.

Gallis dicitur nullū infortunium ſolum.quia ſæpe vnum damnum ſe= quitur aliud. Et damnū ſoliuagum.i.ſolum errare ſolitum:nō ſueuit vi ſere.i.ire viſum hoc eſt adire pagum.i.multitudinem cohabitantiuʒ ad fontem.

Damno ſe trudit catulus qui cum cane ludit.

Ee leger racke men gāmild hwnd vil.

Malum eſt cum dominis ſuis ludere:quia qđ caſu amittunt vi repetunt Catulus.i.catellus paruus canis trudit.i.vrget ſe damno qui ludit cū ca= ne ſcilicet magno.

Dandi culpo moram cum dans procraſtinat horam.

Ho noget vill giffue han ſkall ey lenge bide.

Vnde dici ſolet:qui cito dat bis dat. debemus enim dare non multum ro gati:& cito:quia culpo moram.i.dilationē dandi: cum.i. quādo dans.i. ille qui dare vult aut debet procraſtinat.i.in craſtinum ſemper differt ho ram ſcilicet dandi.

Debita ſunt vetera veteri cauſa meliora.

Bedre er gāmell gield en gāmell ſag.

Quanto diutius quis debet tanto magis:quia debita vetera ſunt melio= ra.i.potētiora:veteri cauſa.i.ob veterē cauſam. Ego tamē puto legendū: vetere offenſa:& ita fuiſſe ab auctore factū:ſed ab ijs q credūt ſynalephā omnino vitioſam inuerſum eſſe verſum & ſenſum. Nam vulgatum eſt adagiū. Melius eſt vetus debitū q̄ vetus offenſa dūmodo ꝑſolui debeat.

Debentem fugere quit nemo ſtipem retinere.

Den penning er ond at halde ſom vd ſkall.

Dictum eſt eorum qui fatis imputant ꝙ non diteſcant: quādo enim tali dicitur:tu bonā pecuniam lucratus es:quare non retines eaʒ? Reſpōdet debentē &c. Nemo quit.i. valet retinere ſtipē.i.nummū debentē.i.qui ta lis eſt ꝙ debeat fugere ſcilicet a domino ſuo.

Debet pendere meliori ſpes tua de re.

Dw ſkalt alt tiid hobeſſ til det beſte.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Sperandum eſt ſemper melius: quia ſpes lucri tenet operantem in opere ſpes frugum colit agruꝫ. Spes cæleſtis boni facit cõtemnere caducũ. Spes tua debet pendere. i. ſuſpenſa eſſe de re meliori: quia ſperamus bona futura: timemus mala.

Debet in arce throni ſpuma ſedere boni.

Lit gaat ſkall man høyt ſette.

Verba ſunt facilia ſed quem ſenſum habeant difficile eſt cognitu. Nã poteſt ſenſus eſſe ſummitatem throni eſſe decorandam ſpuma boni. ſ. auri: aut ſedentem in throno eſſe humiliandum ſpumæ illatione: aut allegorice dicere: vt ceruiſia ſpumet & arcem throni. i. ſummum obbæ oppleat: quia tunc bona putatur.

Dedecet aurigam neſcirer reflectere bigam.

Han kan ilde køre ſom icke kan vende.

Vnuſquiſqꝫ debet eſſe expertus in arte ſua: quia dedecet aurigã neſcire reflectere. i. in diuerſas partes dirigere bigã. i. currum a binis equis aut bobus tractum. apud doctos vix reperit in ſingulari: dicuntur enim bigæ: quaſi bijgę. i. bini agentes: & duo ij contrahunt in vnũ longum: ſic trigę & quadrigæ: non a multitudine rotarum ſed agentium: hoc eſt trahẽtiũ.

Degenerans olidum facit ales ſtercore nidum.

Det er en ſlem fwll ſom ſkider i ſin egen rede.

Eſt turpis & ignobilis auis quę ſtercore fœdat nidum ſuũ. dicitur in homines qui domum ſuam non purgant. olidum. i. fœtidum: quia oletuꝫ Oletum.
eſt ſtercus humanum: quo hupupa dicit nidum facere.

Degit is oppreſſe qui vult vxorius eſſe.

Det er ont at vere ſin koniſſ nøgling.

Qui eſt vxorius. i. vxori deditus & illi obſequens: degit oppreſſe & ita in ſeruitute: vnde dictũ eſt: hunc ſtultum fateor quem calceus vrget & vxor Degere eſt vitam tranſigere: a de & ago: vñ degi facit ſicut ago egi.

De male ſoluente ſal nigrum ſuſcipe gente.

Tag ſort ſalt aff onde geldere.

Quãdo quis non eſt ſoluendo aut male ſoluit: melius eſt capere modicũ q̃ totum perdere. In flandria & alijs locis multis recoquitur ſal & fit albicans: eſt qꝫ in maiore precio q̃ nigricans: dicam q̃ niger potius q̃ nigrum quia raro etiã pro condimento apud veteres neutrũ reperit. Afranius tamen dixit Quicquid loquimur ſal merum eſt.

De re communi leuiter ſuccurritur vni.

Mange kwnde vel hielpe end.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Dicit ꝙ tenacitas humana citius impendit rem cōem q̃ propriā: Cōmu
nia ſunt ciuibus: templū: forū: portus: aer: aqua: ignis.

De grege predatur lupus: is ꝗuis numeratur.

Vlff tager oc aff talde faar.

Lupus non curat numerū: quia licet numeratus ſit grex: nihilominꝰ au
fert prędam ſuam.

De cute non propria ſcinditur abſq; bria.

Man ſker offte bred øll aff andenſſ huud.

De corio alieno ſcindunt zonæ largæ. abſq; bria. i. menſura.

Da puero ſolitum ne meror amaricet illum.

Lad barned haffue ſin vilge: da greder det icke.

Solet dici in nimis teneros & faciliter plorantes: da puero ſolitum .i. id
quod ꝯſueuit habere & quaſi ſibi debitū cenſet ne mœror. i. triſtitia: ama
ricet. i. amarū & triſtē faciat illum.

De facili premitur ſoluens que capta tenentur.

Den full er ſnart kryſt i hende er.

Soluens q̃ tenent capta premitur de facili: quia ab illis ipis: vt qui leon ē
captū ſoluit vorabitur ab illo: & qui malum hominē eripit e ſuſpendio
mox ſuſpendetur ab illo.

De facili munda mundus mundatur in vnda.

Got er ſig i rent vand at ſkølie.

Quia agens non agit in paſſum niſi ꝑdiſpoſitū & virtuti agēdi ſubiectū
oportet vt in vtroq; ſit q̄dā proportio: & ideo licet homo ſit mundus. ſ. ꝑ
naturā licet caſu aliquo ſordidatus: tamē nō mundet niſi aq̄ ſit munda:
& licet aqua ſit mūda: nō tn̄ mundificabit ꝑ naturā immūdū: hoc eſt im
mūdificabilē: quia Balnea cornici nil ꝓſunt nec meretrici. Nec meretrix
mūda: nec cornix alba fit vnda. Mūdus. ſ. ꝑ naturā & qui eſt mundifica=
bilis mūdatur de facili in vnda munda: q actu mundus eſt nō poteſt mū
dari: ergo mundus in potentia.

De facili trahitur qui ſaliens ſequitur.

Den er ſnart draffuen ſom hopper ſelff met.

Facile eſt trahere volentem ſequi & eum qui tantū cupit ſequi: vt timens
Trahi. ne eundo aut currendo moram faciat ſaliat. Trahi eſt inuiti ꝓprie: duci
Duci. volentis. Vnde Seneca Fata nolentē trahunt: volentem ducunt. Solet di
ci de puellis quæ nouæ nuptæ facile trahuntur ad lectū. Et de monachis
qui licet diſſimulent faciliter trahunt ad menſam.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

De veteri more mingens crepat ab ſcꝫ pudore.

Gammell ſynd gør ny ſkam.

Iuxta hoc ſolet dici. Mingere cum bombis res eſt ſaniſſima lumbis. Quę
runt phyſici & nonnulli in problemate: vnde id eueniat vt emittendo lo
tium ſeu vrinam emittamus etiam ventum & e cõtrario emittẽdo excre
mẽtũ alui leuamus etiã veſicã: ſed cauſa nota eſt q̃a cũ tẽdant ad vnũ exi=
tum alterum alteri impedit: & ideo emiſſo vno alterũ ſequiť. Inueni min
gens pedit: ſed correxi quia pedo primã ꝓducit: aliter nõ exciperet ab illa
regula in ſi do vertit &c. & tñ excipitur ibi quod turpe ſonat fit in edi. facit
eñ pepedi: vt in ſer. Horatij. Et diſploſa ſonat quãtum veſica pepedi.

De veteri ſcelere noua probra ſolent inolere.

Der er ey en frue ſaa bert: hwn vil ey haffue ſin piſſe fiert.

Quia quando vetera mala ad memoriã deducunť: ſi delectant memorã=
tẽ: innouant culpam: & ſi nõ delectant eum: irritant tamen q̃ ea paſſus ẽ
& ergo non debent repeti nec iactãter recitari. Probra. i. dedecora & ſcãda
la. inolere increſcere occulte.

De pingui maſſa manant ſtillamina craſſa.

Aff den fede ſteg drøppe de fede dropper.

Quęlibet res ſolet eſſe conformis ei a qua procedit: vt e corde turpi verba
turpia: quia ex abundantia cordis os loquitur: a maſſa. i. pulpoſa parte
carnis: manant ſtillamina. i. diſtillantia craſſa. Queſitum eſt inter ſtillaꝫ
& guttã quid inter ſit. Reſpondit Palemon ꝙ ſtilla ſtat: gutta cadit,

Delphin de venti ſalit auſpicio truculenti.

Merck aff marſuin bleſende ſtorm.

Quando delphin ſalit in mari prognoſticat ſęuam tempeſtatem. Auſpi
cium prope eſt inſpectio auium per quam iudicabũt veteres ſuperſtitio
ſi de rebus futuris: & quia Romani nihil magnum ſine auſpicio incipie Auſpiciuꝫ.
bant: accipiť pro initio pręſertim feliciter inito: & auſpicatũ pro felici in
cepto. Hic vero pro omine aut portento accipitur.

Demon vbi deerit ibi ſeruum mittere querit.

Haar fenden er icke ſelff der haffuer han ſit viſſe bud.

Sæpe malignus ſpiritus per hominem malum vtriuſqꝫ ſexus: vt per Hę
reticum: per Lenam aut Lenonem: per ſeminantes diſcordias facit quod
per ſe facere nequit: verſus eſt aptus ſed vitioſus quia demon & reliq̃ om
nia tertiæ in on producũt on. nec debuit dicere ibi: ſed eo mittere. vnde le
gatur ſic: Demon ſi deerit mox ſeruum mittere querit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Demens pubenta: cum ſit mulier temulenta.
Naar konen er drucken da er kuſſen galen.
Quando mulier capta eſt ebrietate: tunc pars eius pudenda capitur furo
re.i. immodica tentigine & appetione coitus rumpitur. Pubenta fictuз
vocabulum accipitur hic pro cũno (non conna) hoc eſt pro membro pu
beſcente & pudendo: quod membrum Salomon dicit inſatiabile: qđ ma-
xime verum in temulenta.i. plena temeti.i. boni vini. Ideo dicit Ouidi⁹
Turpe iacens mulier multo madefacta lyeo.i. vino: quia vt dicit Sãctus
Hieronymus Venter mero æſtuans facile deſpumat in libidinem.

Deperit ex modico quicquid renegatur amico.
Offte forgonger det mand ſin ven necter.
Monet ne quid negemus amico: quod faciendum quando ille legẽ amici
tiæ ſeruat: vt.ſ. honeſta petat: & q̃ amicus ſine graui diſpendio cõmoda=
re poteſt. Quia quicquid renegat amico: deperit ex modico.i. facili occa=
ſione: aut poſt modicum tempus: quia ex accipit ſæpe pro poſt: vt ex illo
fluere.i. poſt illud tẽpus. Ex meridie fit veſper. Vt autẽ amicis ſubuenia=
mus ſic monet quarto carminũ Horatius. Cuncta manus auidas fugi=
unt hęredis amico Quæ dederis animo, Nam data rite manent: male
cuſtodita peribunt.

Digne potiſſet eſcas bene qui ſapuiſſet.
Ho ſom vel eder han ſkall vel dricke.
Qui bene vult dignoſcere potum comedat prius ſiccum aut ſalſum. Po=
Potiſſo. tiſſo gręco more a poto deducitur imitatiuum verbum.

Diligit obſcurum ſemper collectio furum.
Tyffuen elſker altijd mørck.
Vnde fur a furuo.i. nigro deducitur: quia in occulto agit.

Deuiat a ſede non inuitatus in ede.
Haar ſkall vbuden ſide.
Qui non inuitatus venit ad menſam non debet mirari ſi non inueniat
cito ſedem.

Diſſona dictorum lis eſt rixoſa duorum.
Naar to trettiſſ da ſige de icke baade et.
Nihil eſt magis diſſonũ q̃ vox duoꝝ litigãtiũ quoꝝ alter ait alter negat.

Dis vel inops poni perhibetur par dationi.
Huer er ſin gaffue lig vere ſig encten fattig eller rig.
Talis quiſq͡ꝫ cenſetur in diuitijs qualia dederit: vt qui magna dederit di
ues: qui parua inops: quod in altera vita apparebit: vbi q multa egenis
dederint diuites erunt: qui modica aut nulla inopes. Præterea magnos

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

magna decẽt:& ideo rex q̃dã auarus:cũ peterent ab eo exigua dicebat nõ decere regẽ exigua dare:cũ magna:non decere mendicum talia aut petere aut capere:ſicq; nihil dedit:& tamẽ hinc abiens nihil ſecum tulit.

Diſpare ſed morſu paſcuntur apes velut vrſi.
Saa fødiſſ bi ſom biørn:dog aff vlige bid.
Ape's paſcunt velut vrſi:ſed diſpare.i. inequali morſu:quia vrſi magnis apes paruis:vtriq; tamẽ ad ſatietatẽ nutriunt & quantũ natura expoſtulat:& ita pauperes nutriunt pro modulo ſuo ſicut diuites pro ſuo.

Dis procus eſt vere vir captus pauper in ere.
Alle ere bedle rige oc fonge fattige.
Vir paup captus in ære.i.catenis aut vinculis æreis eſt procus.i.petitor ſalutis dis.i.diues:qa ſemp ſecuʒ habet es. Sic quidã. Sed mihi placet vt ſic conſtruatur. Procus.i.petitor vxoris:dis.i.diues:captus in ære.i.pecunia & diuitijs eius quã procat:eſt vir vere paup:qa cũ ſatis habeat deberet querere vxorẽ potius bonã q̃ diuitẽ:qa diuites dominari volũt:vnde mimographus. In aurẽ vtrãq; quoniã dotata eſt cubet.

Dogmatis ob nectar tibi corde didaſcale nectar.
ffaar konſten ſkal man meſteren ere.
O didaſcale.i.præceptor(eſt greca vox:& hypodidaſcalos ſuppreceptor:ſeu vt dicunt ſubmonitor qui ſub alio docet)ego nectar.i.conglutinabor tibi corde.i.ex aĩo:ob nectar.i.dulcedinẽ dogmatis.i.doctrinæ tuæ. Nectar etiam vox greca eſt ſignificans potum deorũ qui eos immortales facit ſcd̃m poetas.

Donet amoroſa qui vult deſideroſa.
Ho kert vil haffue han ſkal lefft lade.
Qui vult deſideroſa.i.vt hic accipit multũ deſideranda:donet amoroſa.i.multũ amanda:quia qualia dant talia reddunt:quod etiã in verbis locũ habet:qa ſermo mollis frãgit irã:ſermo durus ſuſcitat furorem.

Dote fabe modice patet ardor mentis amice.
Liden er vilge røn:vaare det ey vden en bøn.
Ardor.i.vehemens amor mentis amice:patet dote.i.donatione fabe modice:qd̃ verũ vbi verbis aut geſtu affectũ ſuũ exprimit.

Dum calidum ſentis farcimen mande bidentis.
Dw ſkalt ede pølſen men hwn er varm.
Monet omnia tempeſtiue facienda:quia farcimina ouilla volũt mandi dum ſunt calida:vnde Perſius. Calidum ſis ponere ſumen. mande ergo farcimen bidentis.i.ouis dũ ſentis ſup.ipſum calidum.

d.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Dum caput in feſtat dolor omnia membra moleſtat.

Naar hoffuedet verker da ere alle lemmerne ſiuge.

Infeſtus. Infenſus.

Quia dũ caput ægrotat cętera mẽbra dolẽt. Dũ igit̃ dolor infeſtat. i. vim inferendo torquet: caput: tũc ſup. moleſtat. i. moleſtia afficit oĩa mẽbra. Infeſtus dicitur vim inferens & nocens: infenſus: dicitur iratus eo ꝙ eſt offenſus.

Dum ſit pauca ſeges pauca metendo leges.

Ho lidet ſaar han lidet faar.

Seges.

Quia vt dicit apoſtolus: Qui parce ſeminat parce & metet. Seges interdũ eſt terra culta ad ſerendũ: vt Virgilius in Georgicis. Illa ſeges demũ votiſ reſpondet auari Agricolę: bis q̃ ſolem, bis frigora ſenſit. Interdũ eſt hęrba frugum ſatarũ: vt in æneide. In ſegetẽ veluti cũ flamma furentibꝰ euris Incidit &c. Hic accipi videtur pro ſatione aut ſemente.

Dum quadrupes trepidat caueas ne te pede ledat.

Vacte dig at heſten ſlar dig icke.

Equi feroces qui loco ſtare nequeũt: timendi ſunt ne feriant: dũ ſaltant & trepidant: ſic viri potentes dum caput agitant.

Dum coegẽt bini tunc ſit res architriclini.

Naar to tørſfue ved da tager hand ſom eyer.

Architricli-nus. Trícliniũ.

Quando bini. i. duo ſimul: coegẽt. i. ſimul egent, tunc res. i. officium architriclini. i. curatoris cõuiuij q magiſter domꝰ a gallis dicit̃ ſit. Architriclinus: dicit̃ ꝑinceps triclinij: tricliniũ aũt dicit̃ locus conuiuij vbi ſolebant eſſe tres lecti: Vnde Horatius in primo libro ſermonum. Sæpe tribus, videas lectis cœnare quaternos &c. Et dicit̃ a cline huius clines græco vocabulo qđ eſt lectus. Senſus videt̃ qñ vnus ſolus eget parũ curat architriclinus: ſed quãdo duo: tunc ſuũ putat officiũ illis adminiſtrare quibus coegẽt. i. ſimul egent: ſunt tamẽ qui ad euangeliũ reſpiciẽtes legãt vini: vt ſit dum coegent. i. ſimul egent vini. i. dum vinum non habent: tũc itur ad architriclinum.

Dum ſatis eſt luſum pueri redeamus ad vſum.

Naar legen er beſt da ſkall mand oppe holde.

Dupliciter exponitur: ſecundũ ꝙ pueri poteſt eſſe vti pluralis: & gtĩ ſingularis: ſi ſit pluralis ſic vt dicat vnus puerorũ: o pueri redeamꝰ ad vſuʒ id eſt ad vtilem exercitationem: dũ. i. quãdo ſatis eſt luſum: ſolet eñ dici. Dũ luſus bonus eſt ipm̃ dimittere phas eſt. Si ſingularis ſic. dũ. i. qñ ſatis eſt luſum redeamus ad vſum. i. ꝯſuetudinẽ pueri: qui ludit ad recreãdos ſpiritus: non ad auaritiam.

Duritiem frangit glacialem quem ſitis angit.

Han vecker iſſ ſom tørſtig er.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Tanta eſt quibuſdam vis ſitis vt etiã glaciem in potum vertant: vnde il
le quẽ ſitis angit.i.vrgẽter premit: frangit duritiẽ glacialẽ: quia glaciẽ li=
quefacit vt aquã ex ea factam potet.

Duret ſeruilis fore qui feſtinat herilis.
Ha aarle vil vere herre han bliffuer lenge ſwend.
Is qui feſtinat fore herilis.i.de cõditione dñorum duret.i.conſtanter tole
ret: ſeruilis.i. cõditionẽ ſeruilem: quia qui neſcit famulari neſcit domina
ri: & dulcia non meruit qui non guſtauit amara.

Docte dies cures farraginibus fore plures.
Flere ere daffue en traffue.
O docte.i.experte longo rerum vſu: cures dies fore plures farraginibꝰ.i.
vt dacice exponi ſolet.i.gelimis.i.gerbis: hoc eſt faſciculis ſegetũ. Eſt autẽ
ꝓprie farrago pulmentariũ ex farre confectum: ſed accipit pro materia
cuiuſqꝫ rei: vñ Iuuenalis de vitijs loquens inquit Noſtri eſt farrago libel
li. Sẽſus eſt ꝙ prouiſio debeat reponi in multos annos.

Dat puer ille parum proprium qui rodit obelum:
Det barn giffuer lidet ſom gnaffuer ſin egen brydiſk.
Obelus grꝫca vox latine dicitur veru. Qui rodit ergo veru ꝓprium parũ
dat: alij obeſum.i.pingue ſuum legunt: alij omaſum.i.inteſtinum: quia
pueri capti dulcedine cibi parum aut nihil impertiunt.

Dat pro mercede tibi paſta monedula feces.
Kaa giffuer ſkarn for føden.
Innuit ſtultũ eſſe nutrire animalia penitus inutilia & nullũ oblectamen
tum habentia: vt canes & volucres ꝗ non oua ſed fꝫces.ſ.alui: hoc eſt ſter
cora pro mercede paſtionis relinquũt. Aliter legitur. dãt pro mercede vo
lucres tibi ſtercora fœdæ. Monedula eſt ſpecies graculoꝝ ſed domeſticoꝝ **Monedula.**
habitans in foraminibus parietũ lapideoꝝ dicta quaſi monetula ꝙ mo
netam tollat: eſt eñ furax & garrula auis: etiã humanã vocẽ effingens.

Detegit arcana qui pice denotat oua.
Den haffuer edet ſkade eg ſom icke kan tige.
Quia picꝫ nidũ dẽſum & ſpinoſum faciũt in quo oua ſua occultãt: tractũ
eſt prouerbium: is detegit.i.reuelat arcana: ꝗ denotat.i.indicat oua picæ
auis garrulæ & furacis.

Debet vim ſilicis: ferri retrotundere cuſpis.
Seeth ſten mod iern naffle.
Verſus iſti ab eo loco: docte dies cures putant eſſe alterꝰ auctorꝫ: ſunt cer
te minꝰ ſentẽtioſi & parũ latini. Cuſpis ferri.i.ferrea: debet retrotũdere.i.
hebetare viꝫ ſilicis.i.lapis duri: vñ ignis excutit: forte hic ꝑ cote accipit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Dilapidare togã decii facit ars idiotam.
ſſaare & øſſue miſter bonden ſin ko.
Ars decij.i.teſſeræ aut cubi aut aleæ:quadrantale em̃ barbari deciuz vocant gallicũ idioma ſecuti:facit idiotã.i.imperitũ dilapidare.i.perdere & diſſipare togã.i.veſtem ſuam.

Dum candet ferrum velocius eſt feriendum.
Man ſkall ſla iern men det er het.
Dum candet.i.ex feruore reſplendet.nota eſt ſententia.

Dulcius illa ſapit caro que magis oſſibus heret.
Det kød er ſødeſt ſom ſider neſt bened.
Eſt prouerbiale dictũ teuthonicis:quibus oſſa & crura eodẽ vocabulo dicunt:beinen:intelligunt aũt lubrici partes obſcęnas cruribus vicinas.

Demembrando genam de perna preſto fit vſus.
Skøt er gaffn giort ſker aff fløcket.
Gena cum ſit ſinus oculorum accipit vulgo pro maxilla.i.laxa parte faciei ſub malis.Gena aũt pernæ eſt dẽſior pars oſſe carẽs:quã facile eſt demembrare.i.abſcindere.

Diſpar ſcutella diſponit lumina luſca.
Vlige fad gør vlige ſyn.
Quando ſcutellę.i.vaſa eſcaria in quibus pulmentaria & aliæ epulæ apponunt ſunt diſpares.i.non æque magna & bona fercula cõtinentes:tũc oculi minus habentiũ fiunt luſci:dicerẽ fiunt limi.i.ex trãſuerſo vidẽtes:
Luſcus. errant autẽ qui teutonũ linguã ſecuti putant luſcum eſſe ex tranſuerſo videntem:cum ſit vnoculus:vnde Iuuenalis de Annibaleq̃ vnuz oculum amiſerat.Quũ getula ducem portaret belua luſcum.

Deridens alium non inderiſus abibit.
Ho anden ſpotter han bliffuer ey wſpottet.
Nota eſt ſententia.ſunt q̃ dicũt.Qui me derident non ſua facta vident.

Debet in os polydri nemo videre dati.
Ingen ſkal ſe giffuen heſt i mwnde.
Non decet eſſe curioſum æſtimatorẽ rei gratis datę.q̃a nemo debet videre in os polydri.i.equi multi curſus:dati.ſ.gratis.

Dum ſatur eſt venter letum caput eſt mihi ſemper.
Naar bugen er fuld da er hoffuedet glat.
Alij lentũ caput legũt.Quia dũ ſatur eſt vẽter vellẽ dormire libenter.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Dum ſe curuat anus velut anſer ſibilat anus.
Naar kerling ſig bøyer da hwæſer henniſſ arſſ ſom en gaſe.
Alludit ad vocabulum anus: qđ dum prima ſyllaba eſt breuis ſignificat
vetulam: ſeu fœminam annoſam: dum prima longa: podicē ſeu (honor
ſit auribus) culum: qui vetulis male clauditur. Igitur dū anus .i. vetula
curuat ſe vt aliquid tollat de terra: anus .i. podex eius: ſibilat velut anſer
i. pedit. Anſer auis nota ſed qđ nō omnes noſcunt vtrūqꝫ ſexum comprę Anſer.
hendit: nam auca vel oca vt a barbaris fœmella dicitur non eſt latinum
vocabulum.

Sequitur de litera E.

De qđ idigena puer efficit hoc aliena
Saa er barn i by bert ſom det er hiēme lert.
Monet vt pueros noſtros rite inſtituamꝰ domi no
ſtrę: quia quales fuerint domi tales erūt foris. Nō
ergo dicemꝰ vt fatui parētes: viuāt vt volunt do=
mi meę: dummodo morati & honeſti ſint alienæ.
quia puer efficit hoc æde .i. domo aliena: qđ efficit
indigena .i. in æde in qua genitus eſt. Aedes habet
æ diphthongon in prima & ita deberet ſcribi inter incipiētia ab a. Indige Indigena.
na raro capit adiectiue: ſed eſt mas aut fœmella inde genitus & q nō aliū Adnena.
de venit: q dicitur aduena: vñ qui natus eſt in aliquo loco: eſt eius loci in
digena.

Edis apud poſtes canis eſt magis aſper in hoſtes.
Hwnd er dierffuiſt faar ſin egen dør.
Canis apud poſtes .i. limitē aut cardinem ædis .i. domus ſuæ: eſt magis
aſper in hoſtes. quia audacior eſt. Vt dixi alibi pro domo priuata non di
citur ſingulariter ſed pluraliter vt vendidi ædes meas: non ædē meā: ſed
pro templo aut domo publica dicit ſingulariter.

Edita ſi nequeas per loca ſubtus eas.
Kant dw icke offuer komme da kryb vnder.
Eas ſubtꝰ .i. ſub locis altis hoc eſt humi: ſi nequeas ire per loca edita .i. al=
ta. Monet ergo ne quid moliamur ſupra vires noſtras: ſed pſpiciamꝰ qđ
ferre recuſent quid valeant humeri.

Egrum prolixe manet expiratio fixe.
Lang ſwge er viſſ død.
Quādo quis prolixe ægrotat ſignū eſt ꝙ mori feſtinet: nō tamē ſemp: qa
multi longa & quaſi perpetua ægritudie laborauerūt. Expiratio .i. emiſ=
ſio ſpiritus: hoc eſt mors: manet .i. expectat fixe .i. firmiter: ægrū .i. ægro=
tantē prolixe .i. diu & longo tpe. Maneo cū accuſatiuo eſt idē qđ futurum
eſt cū datiuo: vt mors manet me .i. mihi pro certo futura eſt.

Eiulat vbertim, punitus puſio partim.
Lenge greder halff baared barn.
Puſio.i.puer delicatus:eiulat.i.fœmineo more plorat: vbertim.i. abunde: punitus partim.i.pro parte & non plene: quia quando ad viuū punitur & ſeuero vultu, tunc tacet.

Emeritus tyro dirimit tentoria gyro.
Qwerſiden ridder er ey tro vnder baner.
Tyro. Emeritus. Tyro proprie eſt nouus miles ꝗ inſtituitur in re militari: emeritus aūt ē miles Veteranus exemptus a militandi onere, aut ob ſeniū aut ob impotētiam mēbrorum: male ergo Tyro dicitur emeritus: ſed a non intelligēte accipitur pro quouis belligerante: Tyro igitur emeritꝰ.i. exemptus labore licet ſtipendium recipiat: dirimit.i. ſegregat tentoria gyro id eſt in circuitu.

Emergit verum licet extent ſciſmata rerum.
Mange ting yppiſſ oc ſandhet rønifſ.
Verū.i.res aut oratio vera: emergit.i.euidenter apparet licet ſciſmata.i. diuiſiones rerū extent: quia veritas tandē vincit & ſeipſam oſtendit.

Emptus equus leuiter ſegne dietat iter.
Lidet heſte køb gør ſtacked dagiſſ regſe.
Equus emptus leuiter.i.facili pretio aut ſine graui inquiſitiōe: dietat.i. dietim perficit iter ſegne.i.pigrū aut ſegne pro ſegniter.

Erumne cauſa naſus vice ducitur auſa.
Nød gør neſe dierff.
Naſus ducit.i.deducit: extendit vice auſa.i.audaci officio: cauſa erūnę.i.calamitatis. Id verba ſonant; quid aūt velint plane non intelligo: & dubito vtrū legendū ſit anſæ: ꝗ eſt auricula aut pars illa vaſis qua faciliter capitur vt ſit alluſio ad tectorem tegularem qui naſo adunco & forti mā ſit pendens ad ſcalas cum caderet.

Eradicandum non eſt olus aſt mutilādum.
Man ſkall blede kaalen oc icke røcke hānem op met rode.
Olus aut holus.i.quęuis hęrba qua veſcimur: nō eſt eradicandū.i.cū radice euellendū & extirpandū: aſt.i.ſed: mutilandū.i.abrumpendū: qa radix manet in terra iterum fruticat: dicitur in illos qui nimis auare extorquēt a pauperibus pecuniā: ita vt non relinquant quibꝰ alterā lucrent.

Eſtas quid peperit brume preſentia querit.
Ee ſpoør vinther hwad ſommer haffuer affled.
Pręſentia brumę.i.hyemis quādo dies eſt breuiſſima & frigus ingēs: quę

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

rit quid æſtas peperit. i. acqſiuit & lucrata ſit aut ꝑduxit. Hoc eſt in ęſtate parandũ eſt: quo viuamus in hyeme: & allegorice in feruente ętate quo fruamur in ſenio frigido & caliginoſo.

Eſtiuum fenus petit hoſpes hyems inamenus.

Vinteren er ſommerenſſ arffuing.

Idem dicit. Hyems hoſpes inamœnus. i. durus & triſtis petit fœnꝰ. i. lucrum & excrementũ: æſtiuum. i. quod quis lucratus eſt in æſtate.

Eſſe dies plures gelimis attendere cures.

Flere ere dawe en traffue.

Inuitat ad parſimoniã dicens. Cures attendere. i. animaduertere & conſiderare: plures dies eſſe gelimis. i. vt dicũt Galli gerbis. i. faſciculis frugũ hoc eſt caue ne ſimul & ſemel abſumas meſſeȝ tuã: quia multi ſunt dies in anno. Gelima eſt faſciculꝰ q genibꝰ & manibꝰ ligat: vt dicit Calepinꝰ. Gelima.

Eſſe iouem retur nebuloſe dum perametur.

Naar ſkalcken elſkiſſ da men han at han er herre.

Nebulo. i. homo turpis & vanus vt nebula: retur. i. opinatur ſe eſſe iouem. i. deũ ſummũ. vt gentiles crediderũt: dũ perametur. i. perfecte ametur ab aliquo potente.

Eſca docet fari: ſed veſtis in alta leuari.

Mad kender ath mele oc kleder frem at gonge..

Dedit vnam cauſam inſolentiæ ſtultoruȝ quando ſe ſentiunt amari: dat nunc duas vna eſt: qñ ſunt in menſa ſplẽdida: qa eſca docet fari: tũc eñ in ſolẽter loquunt: & nõ patiunt viciſſim alios loqui: quãdo multuȝ cibi & potus habent ante ſe: altera eſt ſplẽdida veſtis: quia veſtis docet leuari in alta: egregie eñ veſtiti vident volare: quãdo incedũt: ita erigũt mentũ.

Eſto ſequens puerũ quem miſeris ad fora rerũ.

Vijſſ karn i by oc gack ſelff effter.

Monet ne pueris nimiũ credamus: quia quãdo mittunt ad fora pręſerti eſcaria comedunt bonã partẽ in reditu: aut ludũt aut diſtrahunt & vendunt alias merces. Et ideo. Eſto ſequens. i. ſequere a longe puerũ quẽ miſeris. i. miſiſti ad fora rerũ. ſ. venaliũ: quia ſunt etiã fora cauſarum: licet a canoniſtis etiam forus dicatur.

Es partum ſcelere ſolet era decem remouere.

Ind W ret penning drager bort andre ti.

Plurima ſcribenda ꝑ æ ſcribit ꝑ e ſimplex ſicut aes ædes ęſtas &c. Monet ne qd iniuſte acqramꝰ: qa æs. i. pecunia aut patrimoniũ partũ. i. acqſitũ ſcelere. i. ꝑ peccatũ: ſolet remouere. i. auferre: decẽ æra. i. decuplo plus male acquiſitis: quia de male partis non gaudebit tertius hæres.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Es mihi quando gero ventre refertus ero.
Haffuer ieg penninge i min pung da haffuer ieg mad i min mund.
Quādo gero æs.i. pecuniā q̄ prima ſignata eſt in ære: ego ero refertus vē-
tre.i.facile habebo cibū: qa pecuniæ omnia parent: interdū tn̄ ęris pleni
moriunt fame: vt in deſtructione Hieroſolymitana ſub Tito & Veſpa-
ſiano vt referunt Ioſephus & Hegeſippus.

Eſt proprii doni parilis vir conditioni.
Hwer er ſin gaffue lig: baade fattig oc rig.
Vir.ſ.quilibet eſt parilis.i.ęqualis, conditioni.i.arbitrio proprij doni.i.
quilibet poteſt dare quantū vult & ſtatuere formā dandi qualē vult dū li
bere donat.

Eſt formella cala: melior tamen anſeris ala.
Bedre er en god oſt en in gaaſe vinge.
Formella.i.parua forma caſei.i. caſeus formatus in paruaʒ formā qui a
forma formago dicitur ab Apuleio: vn̄ Hierony.in lib.regū. Accipe fra-
tribus tuis deceʒ formellas caſei: eſt cala.i.bona & honeſta: tn̄ ala anſeris
eſt melior: dixi ꝙ nō dicat pro fœmella auca vel oca: ſed etiā anſer.

Eſt pupillares calcaſſe bonum ſotulares.
Det er gaat at haffue tred ſine børne ſko.
Calcaſſe.i.ſubpeditaſſe ſotulares.i.calceos apud ſanctū Hieronymū: li-
cet raro in alijs doctis legatur pupillares.i.pupillis aptos eſt bonū.i.vti
le eſt expleuiſſe annos tutelæ: aut paſſum eſſe mala pupillorum.

Eſt domus ingrata ni dominante rata.
Det er ont i huſe ſom ingen er kuſe.
Domus eſt ingrata.i.non placens mihi: ni.i.niſi: rata.i.ſtabilita: domi
nante.i.ab eo qui debet dominari: vt vir in familia ſua: & ratio in potē-
tijs animæ.

Eſt auis in dextra melior q̄ quattuor extra.
Bedre er en ful i hende en fire i ſkoffuen.
Hoc dici ſolet: plus valet in manibus paſſer q̄ ſub dubio grus. Et Currēs
per prata non eſt lepus eſca parata.

Eſt gallinarum poſſe volare parum.
Stacked er høne ſlu.
Et ideo ab vnoquoq; exigendū quod efficere poteſt.

Eſt vbi ſciſſura caligę patet indice ſura.
Det kender paa hoſen huor bened er brudet.
Sura. Quando ſura.i.denſior & pulpoſior pars cruris ex oppoſito tibiarum &
ſub poplite videtur ſignum eſt ꝙ caligę deſunt aut ruptæ ſunt. Eſt ſcilicet

locus vbi ſciſſura caligæ patet: ſura indice.i. indicante: quia non videretur niſi caliga eſſet ſciſſa.

Eſt loti pueri ſpes eſus dona mereri.
Toffuit barn er mad i vaane.
Quando pueris tempore prandij aut cœnæ lauantur manus: tunc ſperant ſe ſtatim mãducaturos: quia ſpes pueri loti eſt mereri dona eſus.i. eſce hoc eſt obtinere eſcam.

Eſt decor obtuſus cui nullus competit vſus.
Den feyring er lidet vert ſom ingen fonger gaffn aff.
¶Decor.i. pulchritudo ornatus: eſt obtuſus.i. ſicut ferrum obtuſum inutile eſt ad ſcindendum: ita ſuperfluus eſt: cui nullus vſus: id eſt nulla vtilitas competit. vt decor vnguium prolixorum: aut veſtis longe in viatore.

Eſt mimi motus propter lucra propria totus.
Legeren dantzer for vindingen.
Totus motus mimi.i. hiſtriõis qui geſtu corporis res agit & ſimilium: vt paraſitorum ſaltatorum: eſt propter lucra propria.

Eſt phraſis in puero bene conſentanea vero.
Barn ſiger gerne ſandingen.
¶Phraſis.i. locutio & modus dicendi a phrazein verbo qđ eſt fari: eſt in puero conſentanea. id eſt concors vero: quia ſicut mimi & hiſtriones & alij hominum ineſcatores loquuntur duplici corde ad decipiendum: ita econtrario: pueri ſimpliciter & ad verum.

Eſt laris ordo foris vbi non eſt larua timoris.
Der er ont i hwſe ſom ingen er kuſe.
¶Ordo.i. diſpoſitio laris.i. domus eſt foris.i. procul a domo: vbi nõ eſt larua.i. cacodęmonis effigies timoris.i. quę timorem incutiat. Lares ſe- Lares.
cundum veteres gentiles erant boni ſpiritus cuſtodes domorum: laruę mali & habebant triſtes aſpectus ſicut pinguntur mortuorum. Quãdo nullus timetur in domo: vt paterfamilias vetulus aut matrona triſtis & ſeuera: tunc ordo domus eſt foris.

Eſt canis ignari poſt ſibila queq; vagari.
Hwnden ſkal ey vere hwer mandz ſom hwitzler.
¶Dicitur in eos: qui omnem vocantem & aliquid pollicentem ſequunt. cum ſcriptum ſit omni ſpiritui ne credas.

Eſt correctura bona ſi moderamine dura.
Reffſelſe er god om hwn ey er formegen.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Correctura eſt bona ſi ſup. eſt dura: ſupple cum moderamine: id eſt ſi eſt temperata.

Eſt ſopor ille grauis quem ſopit culpa ſuauis.
Suar er den ſøffn ſom mz ſynden ſoffuiſſ.
¶ Non eſt grauior ſopor. i. profundus ſomnus q̄ ille quem culpa ſuauis. i. delectabilis ſopit. i. fouet & contegit, nam ſicut cineres ſopiunt ignez ne luceat: ita peccatum ſopit peccatoris rationem ne videant. Seruat q̄titatem in ſopor & ſopio.

Eſt proprium carum loca crebrent ergo caſarum.
Fordi er mangen ting bold huer tøcker ſit gaat at vere.
¶ Quia omne proprium eſt carum conſulit emere multas habitationes proprias, aut frequēter eſſe domi ſuæ.

Eſt neglectus homo qui manet abſq; domo.
Den er glemd ſom vde er luct.
¶ Conformiter ad ſuperiora: dicit q̄ eſt homo neglectus. ſ. a ſe & vt mūdo, videtur a deo: qui manet abſq; domo. ſ. propria.

Eſt libitum vare ſepis loca ſuppeditare.
Man gonger gerne offuer gerdet ſom det er laueſt.
¶ Libitum. i. placitum eſt fere omnibus: ſuppeditare. i. pedibus conculcare loca ſepis vare. i. incuruæ: & in terram inclinatæ: hoc eſt procliuis Dicitur in eos qui humiles peſſundant: et potētes honorant. Vbi ſepes humilior illac tranſcenſus frequentior.

Eſt omnino manum vacuam diſplodere vanum.
Det er ont tom hand frem at recke.
¶ Diſplodere. i. explicare & aperire manuz vacuam: eſt omnino vanū. i ſtultum quia q̄diu clauſa eſt putatur aliquid tenere: & ita auaros iudices & aduocatos decipit: diſploſa autem quia inanis contemnitur.

Eſt vt quiſq; potis iter implet amabile votis.
Ee fonger huer ſom han er før.
¶ Vnuſquiſq; perficit vota ſua ſecundum potentiam ſuam. nam vt. i. ſecundum q̄ quiſq;. i. vnuſquiſq; eſt potis. i. potens: implet iter amabile votis. i. deſiderijs ſuis.

Eſt pugnus ſterilis qui non caput armat aſylis.
Det er en ond hand ey vil ſit hoffuit verge.
¶ Dicit membra debere defendere caput ſuum: vt chriſtianos Chriſtuz & ſubditos dominum ſuum: quia pugnus. i. manus clauſa: eſt ſterilis. i. ſine fructu inutilis: qui non armat caput aſylis. i. ſummis defenſioni

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

bus vt ſit penitus immune ab oī vi. Aſylum em̄ eſt loc⁹ immunitate donatus ita vt nō liceat queq̄ ab eo abſtrahere. dictū eſt ab a q̄ priuatiua eſt particula & ſylao quod eſt rapio : vel vt Seruius dicit quaſi aſyron ꝙ inde non liceat queq̄ trahere. ſicut principes Chriſtiani concedunt fanis & templis deo conſecratis immunitatem. Aſylum.

Eſt miſer oſtiolum qui neſcit omittere ſolum.
Han er vſil ſom icke kand fly en dør.

¶ Dicitur in miſeros amatores qui plorant ante oſtia amicarum & neſciunt ab eis diſcedere: aut qui ſic amant domum paternam vt nequeant vtilitatis cauſa eam delinquere. Oſtiolum eſt paruum oſtium.

Eſt ſibi procliuis ſeptēnis ad vtile quiuis.
Siv aaring barn er qvemt til embede.

Quiuis ſeptēnis. i. cum incipit eſſe ſeptem annorum: eſt procliuis. i. inclinatus ad vtile. i. rem vtilem ſibi: hoc eſt ſtatim a ſeptennio incipiunt ſtudere auaritiæ.

Eſt miſero peius deriſio q̄ꝫ dolor eius.
Verre er fattig mand ſpotten en ſkaden.

¶ Vnde Iuuenalis. Nil habet infelix paupertas durius in ſe. Q̄ꝫ ꝙ ridiculos hoies facit. Deriſio ē miſero. i. homini miſerabili: pei⁹. i. res peior q̄ dolor eius. i. cauſa doloris: quæ interdum eſt paupertas.

Eſt illis vnda rus his fortuna ſecunda.
Somme till vand oc ſomme till ſtrand.

¶ Dicit incertam eſſe felicitatē in mundo: quia vnda eſt illis. i. quibuſdā fortuna ſecunda. i. proſpera: & rus. i. terra rurſus colenda eſt his. i. alijs ſecunda fortuna: hoc eſt aliqui ditantur in mari: alij in terra.

Eſt qui rapta tegit reus vt qui rem met abegit.
Den er ſaa god der holder ſom den der ſlaaer.

¶ Tam peccat qui furta celat q̄ qui furatur: quia Qui tegit rapta eſt reus vt is ſup. q met. i. in propria perſona abegit. i. furatus eſt & rapuit rem. Abigi proprie eſt animalium quæ aguntur ab eo a quo clam rapiuntur nam qui manifeſte rapit dicitur auertere. inde abigeus fur pecorum & iumentorum.

Eſt vterinorum placabilis ira duorum.
Saatte ere ſyſkene vrede.

¶ Ira duorum vterinorum. i. vno vtero genitorum eſt placabilis. i. ſedabilis faciliter. Eſt tamen in multis alta & diuturna.

Eſt mala campſura rixando luem paritura.
Det er ont kiffue bytte at tage hug ind.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Campſura.i permutatio:paritura.i.datura & illatura:luem.i. læſionem aut peſtem aliquam vt ictũ aut vulnus rixando.i per rixas eſt mala: id ẽ nociua: hoc eſt mala eſt permutatio quando a verbis venitur ad verbera.

Eſt graue furari fure cauente lari.
Der er ont at ſtiele ſom bonden er ſelff tyff.

Caueo.

¶ Hoc ſic dici ſolet: hoſpes vbi fur eſt illic furari leue nõ eſt. Caueo duo ſignificant. ſcilicet proſpicere ſeu conſulere cum datiuo vt cautum eſt pupillis lege lata &c. et euitare cum actõ: vt apud Iuuenalez: cauet hũc. Eſt igitur graue.i.difficile furari: fure cauente.i.quando fur cauet.i.proſpicit & excubias facit lari.i.domui.

Euentus quales prenoſcitat oſcinit ales.
Hwer fwll ſiwnger eff ſit neb.

Oſcines.

¶ Ales.i.auis: oſcinit.i. ore canit euentus.i.euenta & caſus euenturos ſup. tales quales prænoſcitat.i.pręcognoſcit præſagio naturæ. Oſcines ſunt aues ore canentes & auſpicium facientes.ab os & cano. Horatius. Oſcinẽ coruum prece ſuſcitabo ſolis ab ortu.. Vnde Oſcino verbum hic ponitur: pro quo hic quidam male legunt oſcito qđ eſt os commoueo & aperio hiando: quod faciunt ſomnolenti & nimis oppleti & negligentes ad rem: vnde oſcitatio pro negligentia tranſſumitur. Si quis velit auctorem loqui de gentilium auſpicio & augurio non erit ſequendus: ſed dicemus loqui de naturali indicio pluuiarum & ſerenitatis quod aues

Euentus.

ſæpe faciunt: vt docet Virgilius in georgicis. Euentus frequentius dicitur in ſingulari numero maſculini generis & quarte declinatiõis: in plurali neutri & ſecũdæ: vt docet Valla: reperitur tñ etiam quartæ.

Eui crementis coaleſcit acutio mentis.
Meth alder voxer rigdom.

¶ Subtilitas ingenij creſcit cum ætate: qđ verum niſi qs fiat tã ſenex vt deliret. Acutio.i.acumen & ſubtilitas mẽtis.i.rationis & ingenij coaleſcit.i. conſolidatur & creſcit: crementis æui.i. ætatis.

Eſt cibus ingratus abſq; liquore datus.
At giffue mad vden dricke det er liden tack vert

Cibus datus abſq; liquore.i.potu: eſt ingratus: vnde quidam ſimilis auctori operis hui⁹ verſificator: Mittitur in diſco mihi piſcis ab archiepiſco. Po non declino: quia piſcem dat ſine vino.

Euſebie iuncta vincit patientia cuncta.
Tolmodighed offuer vinder all ting

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Grauis & theologica eſt hæc ſentẽtia: patiẽtia iuncta Euſediæ. i. pio cultui dei ſeu bone religioni & pietati: vincit cũcta. Quia in patiẽtia ve- ſtra poſſidebitis aĩas veſtras. Et ideo martyres dicuntur eorum a quibꝰ paſſi ſunt victores. de patientia dicitur ænei. v. Quicquid erit ſuperãda omnis fortuna ferendo eſt.

Ex nebulone bonum raro creat ordo patronum.
Man gør ey god erkebiſcop aff aff en ſkalk.
¶Ordo. ſ. ſacerdotij aut ſenatus: aut alius ſacer & ordine inſtitũti ſta- tus: raro creat. i. efficit, patronũ. i. epiſcopum & aduocatum bonũ ex ne bulone. i. homine vano & futili ac nihili.

Exlex linquatur qui legibus obuia fatur.
Ho vlow driffuer han volow nyder.
¶Linquatur ille exlex. i. nõ particeps legis: aut non gaudens lege: qui fa tur obuia. i. contraria legibus. Vnde dici ſolet. Exlex qui viuit merito ſi- ne lege peribit.

Exemplo vegetus armis ſit homuncio fretus.
Treffuen mand fonger noget til verye.
¶Homuncio. i. puſillus homo: ſit extẽplo. i. illico & e ueſtigio vegetus . i. totus vigoroſus: frætus. i. munitus: armis.

Extorris talis puer eſt vt erat cameralis.
Saa er barn i by bert ſom det er hiẽme lert.
¶Puer extorris. i. viuẽs extra terram natiuaꝫ ſicut exules: eſt talis: qua lis erat cameralis. i. qñ viuebat domi in camera. Extorris dicit̃ quaſi ex terris. Itẽ nõ toſtus. i. vſtus. Camera nunc accipitur pro cubiculo teſtudi nato: quod non memini apud Priſcos legere: ſed pro tecto incuruato: quaſi camura. i. incurua. Camera.

Exta ſitit coruus: homo fluxa ſtipendia toruus.
Saa figer fulder offter gotꝫ ſom raffn effto aatzell.
¶Coruus ſitit. i. affectat: exta. i. inteſtina aĩaliũ: etiã hoim: homo toruꝰ . i. truci aſpectu vt eſt frons taurina: ſitit ſtipẽdia. i. ſalaria: fluxa. i. cito pereuntia: pro quibus tamen ſæpe milites vitam & animam exponũt. Vnde merito dicitur toruũ genus hominum qđ pro modica ſtipe in ho minẽ armatur cum periculo vitæ.

Exta dari ſentis auis ori preuenientis.
Den førſte fugel fonger det førſte korn.
¶Monet ꝑperandũ eſſe & nõ ſtertenduꝫ: qa tu ſentis. i. ꝑcipis viſu exta . i. inteſtina auis captæ: dari ori auis præueniẽtis. i. prę alijs veniętis: qđ etiam de grano & micis gallinis ſparſis videmus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Eſca ſolet ſtolidi pꝛimo cõſumpta videri.
Folſk mandꝫ mad er ſnariſt eden.
¶ Eſca ſtolidi.i.ſtulti habentis ſenſum brutalem:ſolet videri cõſumpta primo:quia prudens vir cõſeruat neceſſitati:ſtolidus deuorat in pñs.hi autem verſus ſunt alterius auctoris.

Eiulat vberius partim puer excoꝛiatus.
Lenge greder halff baaret barn.
¶ Puer excoriatus.i.cui per virgã detractũ eſt corium.i.pellis:partim.i. pro parte & non ex toto:eiulat.i.muliebriter plorat:vberius.i. abundãtius q̃ ſi ad plenũ excoriaretur.i.egregie verberaretur.

Eſt graue grãdeuum per reſtis vincere tractum.
Det er ont at draffue reff mꝫ rãme
¶ Graue.i.durum & difficile eſt:vincere grãdęuum.i.annoſum & grandis æui virum:per tractum reſtis.i.eſt funis.

Eſt melior ſalua ꝙ res auro reparata.
Bedre er helt en mꝫ guld bøt.
¶ Res ſalua.i.integra & illeſa eſt melior q̃ reparata.i.reſarta & ferruminata poſt fractionem auro.Quod dicitur in eos qui non parcunt rebus aut membris quando ſperant facile poſſe reparari.

Eſt pellis nulla que non habet inguina bina.
Ont er det ſkind ſom icke haffuer to lyuſker.
¶ Nulla ē pellis q̃ nõ habet duo inguina.i.loca pudẽda:alterũ ad emittendũ onꝰ alui:alterũ ad onꝰ veſice.Sunt q legant ilia bina.

Eſt velut ipſa canis aliena negocia vanent.
Hunde ede anden mandꝫ erende op.
¶ Negocia aliena vanent.i.vana fiunt & ad nihilum reputãtur:velut .i.ſicut ipſa canis eſt.i.comedit.

Eſt penus vꝛanicum dapis vbertate repletum.
Megen er mad i gudꝫ keldere.
¶ Penus.i.penu:repoſitoriũ annui victꝰ:repletũ vbertate dapis:eſt vra
Vranos. nicũ.i.cęleſte.aut penus vranicũ.i.cęleſte eſt repletũ vbertate dapis:non
Vrania. corporalis vt Mahumetꝰ falſo docuit:ſed ſpiritualis.Vranos gręce dici
tur cęlũ:& vrania muſa q̃ cęleſtia canit:bene aũt ſecũda corripitur.

Eſt longe iuuenis catulaſter mole puſillus.
Liden hwnd er lenge racke.
¶ Catulaſter.i.imitator catuli aut paruus canis:puſillus mole.i.q̃titate corporis:eſt.i.videt iuuenis lõge.i.diu:melius diceret longuꝫ:quia de

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

tꝑe dicim⁹ lōgū: de loco lōge. vt in bucco. Et longū formoſe vale. i. per lōgum tempus. dicitur de paruis ꝙ diu videntur iuuenes.

Eſt tua miſſiola boſcidia ſicut obeſa.
Saa er din ſedning ſom dit fœdriff.
¶ Miſſiola ꝑ miſſiūcula tua. i. parua miſſio & donatio viſcerū: eſt ſicut boſcidia. i. cędes & mactatio bouis obeſa. i. pinguis: hoc eſt: ſi mactas pīguē boue᷑ aut porcū potes mittere pingue donū: qđ dicetur poſtea Miſſio ſit talis tua cædes vt pecualis. ſed neqꝫ miſſiola pro xenio paruo: neqꝫ boſcidia: pro cęde bouis a doctis dicitur.

Eucharis eſt cunctis deus: eſt hilaris ſibi plus his.
Gud er hwer god oc ſig ſelfuer beſt.
¶ Deus eſt cunctis eucharis. i. bonę gratię & placidus: quia nihil odit eorum quę fecit: ſed eſt hilaris ſibi. i. ad ſeipſū plus his. ſ. cūctis a ſe creatis.

Exhauſtum polydrum malo ꝗ̃ vile capiſtrum.
Bedre er ſuong heſt en tom grime.
¶ Malo polydrum. i. equum curſorem: exhauſtum. i. macilentum & cōfectum ętate & labore: ꝗ̃ capiſtrum vile. i. ꝗ̃ habenam & ligamen quo capi & haberi ſolet: ac ad præſepe ligari: quod vbi equus mortuus eſt dn̄o eius dari ſolet in teſtimonium.

Eſt inhonora mora: cum dans procraſtinat horam.
Ho noget gaat vil giffue, han ſkal icke forlenge velge.
¶ Mora. i. dilatio eſt inhonora. i. inhoneſta: cū dans. i. ꝗ dare vult ꝑcraſtinat. i. differt horam dandi: quia qui cito dat bis dat: vt dictū eſt ibi. Dandi culpo moram &c.

Ex auri plauſtro lumbeſtica fit cupienti.
Ho ſom attraar en guld vogn han fonger ſact en lundſticke.
¶ Dicit bene ſperandum eſſe & perſeuerandū anhelandumqꝫ ad magna quia lūbeſtica. i. pars illa longa: quæ quaſi lumbi ſpina totum currum cōnectit: fit ex plauſtro auri. i. aureo curru: cupienti ſup. ipſum. i. qui ſtudet habere aureum vehiculum: obtinebit ſaltem partem.

Exiliēt reliqua fore clauſa queſtibus vna.
Førſte en dør løckiff da obniff en anden.
¶ Vna fore. i. ianua clauſa q̃ſtib⁹. i. lucrꝫ: aut q̃ſtib⁹. i. q̃relis: exiliēt reliq̃

Ex minima magnus ſcintilla naſcitur ignis.
Aff liden quiſt vorder offte ſtor ild.
¶ Ex minima ſcintilla naſcit᷑ magn⁹ ignis: & ex ꝑua iīuria magna ira.

De littera F.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

FAbula fert elegum plerumqꝫ genus fore regum.
Vſle ere konge fleeſte.
¶Fabula.i.deſcriptio poetica: fert.i.recitat: narrat genus regum fore.i.euadere: plerunqꝫ.i.frequẽter & vt plurimũ elegum.i. miſerum & mendicũ: vnde Horatius in arte Telephus & Peleus cum pauper & exul vterqꝫ.

Falſa recluduntur dum vere res oriũtur.
Naar ſendingen oc løgn kõme ſãmen da haffuer løgn tabet.
¶Falſa.i.res falſæ recluduntur.i.aperiuntur manifeſtantur detegunt: dum res veręori untur: quia veritas expellit falſitatem.

Fallunt iurati nec eodem ſanguine nati.
Ee ſwigiſſ de ſorne oc icke de baarne.
¶Iurati.i.qui iuramẽto mutuo aſtringuntur ad faciendũ aut celandũ aliquid: nec.i.& non nati eodem ſanguine.i.genere: fallunt.ſ. mutuo: qꝛ non ſeruant iurata & promiſſa.

Fama fit abſqꝫ luto ſontis ſub nomine muto.
Ee men en mand er wneffnd da er han vſkend.
¶Fama ſontis.i.culpabilis & nocentis fit ſub nomine muto.i. incerto auctore cuius nomen eſt mutum.i.tacitum: abſqꝫ luto.i. non currendo
Fama. per terram vt ſit lutoſa: ſed volando: quia vt dicit Virgilius æneid. iiij. Fama malum: quo non aliud velocius vllum. Mobilitate viget: vireſqꝫ acquirit eundo. Parua metu primo: mox ſępe attollit in auras.

Faminibus cunctis non inuigiles male iunctis.
Mand ſkall ey alle ord at ede giffue.
¶Non inuigiles.i.noli nimis ſtudere & laborem ac diligentiam impẽdere: faminibus.i. ſermonibus cunctis: iunctis.i. coherentibus male: aut quia vera non ſunt: aut quia nimis inuoluta ambagibus: ita vt crucient hominem priuſq̃ ea intelligat.

Far plus proſit emi qꝫ famis enſe premi.
Bedre er dyrt at købe en ilde at ſuelte.
¶Proſit plus far emi.i.vt far ematur & farina fiat & ex ea panis: q̃ premi enſe.i.ſtimulo famis.

Faſciculis caſſa fit caſum ſarcina paſſa.
Ee falder affødeløſſ byrde.
¶Sarcina paſſa caſum.i.quę cecidit: fit caſſa.i.priuata faſciculis.i.liga

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

ſuris quia cadendo rumpuntur & ſoluuntur ab inuẽtoribus qui ſcire vo lunt quid intus habeant.

Faſcibus excolitur vt amictu quis redimitur.

Huer er ſaa heffd ſom han er kled.

¶ Quis.i.aliquis aut quiuis excolitur faſcibus.i.inſignib⁹ honorũ:hoc eſt honorarur:vt.i.qualiter:redimitur.i.circumcingitur & ornatur ami ctu:hoc eſt ſecundũ ſplendorẽ veſtiũ impendit multis honor:vñ quidã mercator in Flandria cum naue & mercibus ſaluis rediſſet in patriã: in= tellexiſſet qꝫ rumorem eſſe eo ꝙ oia amiſiſſet:accepta vili veſte ꝓceſſit in foruꝫ:vbi a nullo ſalutat⁹ aut agnitus eſt. Poſtridie autem naue appul ſa & omni vico mercibus precioſis oppleto accepta p̄cioſa veſte proceſſit in publicum:& cũ plurimi accurrerent ſaluum veniſſe gratulantes: ni= Faſces.
hil reſpondit eis ſed veſti:gratiæ ſint tibi veſtis. Faſces ſunt ſarcinæ quæ dam quas lictores ferebant añ magiſtratus Romanos: duodenas ante ꝯſules:& ſenas ante prętorem:in quibus erant virgę ligatę & ſecuris: per quas ſignificabatur ſumma auctoritas iuſtitiæ:vnde pro honoribus ac Redimio.
cipiuntur. Redimire non eſt proprie ornare ſed ligare ornate: vt mulier Redimicu=
redimita capillos:inde Redimicula ligaturæ quæ ad mitras & reticu= la.
la mulierum pendent. Vñ Maro.& habent redimicula mitræ.

Fas tibi ſit charum:ſunt cõpita multa viarum.

Vit er veye mod vel er den ſom vel gør.

¶ Fas.i.quod licitum & honeſtum eſt & quod facere decenter potes:ſit ti bi charum:quia multa compita:id eſt conuenticula viarũ ſunt: hoc eſt vbiqꝫ multi ſunt qui opus tuum videant.

Fas eſt ridere necnon decus oris habere.

Mand maa baade lee oc haffue en faffuer mwnd.

¶ Fas eſt ridere necnon.i.& ſimul habere decus.i.decorum & decentiam oris.i.ſi non ridetur diſſolute cum nimia apertione oris.

Fatidicus verum fatur vel figmina rerum.

Ho ſom ſpaaer han encten lwger eller ſiger ſandingen.

¶ Inter eos qui futura dicunt & vaticinantur ſeu prophetiȝant:quidam ſunt veri & a deo inſpirati:quidam mendaces:a ſe aut a diabolo inſtru= cti.vnde fatidicus.i.diuinus dicens fata.i.res futuras ſoli deo cognitas: atur verum:vel figmina.i.figmenta rerum.

Fata caballina non ſtant ad vota canina.

Det ſtonder icke til hwnde at horſſ dø.

¶ Fata caballina:id eſt prędeſtinationes magnarum rerum: vt ſunt ca= balli.i.equi reſpectu canum:non ſtant ad vota canina.i.minorum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Fauce manet quauis guſtus proca lingua ſuauis.
Ee er ſød twnge i hwer mandz mwnd.
¶ Non eſt quiſꝗ qui non appetat ſuauia guſtu: quia lingua proca.i. pe=
titrix ſuauis.i.dulcis guſtus manet.i.ſemper eſt in quauis fauce.i.guttu
tis ſuprema parte.

Faux dape mulcetur obulis dum pera repletur:
Naar ieg haffuer penninge i min pung da haffuer ieg mad i min
mwnd.
Faux.i.ſuprema pars gutturis: mulcetur.i.mitigatur dape: dum pera
.i.marſupium: replet. obulis.i.nūmulis: hoc eſt auari videntur ſibi tūc
paſci quando pecuniam acquirunt: aut qui pecuniam habēt facile dapē
emunt: ita vt ſimul fauces & loculos videantur implere.

Fauſta dies martis operis ſubit omcu et artis
Tiſdag er time dag.
Bibuli & qui inuiti laborant: quia diebus dn̄icis ebrij neſciunt diebus lu
næ operari dicunt. dies martis fauſta.i.fortunata & felix: ſubit omen.i.
proſperum ſucceſſum operis & artis.

Federa tunc laxant ſocii dum munera taxant.
Naar gaffue regniſſ da ere venner faa.
¶ Socij ſcilicet populi & reges confœderati: laxant.i.ſoluunt: tunc fœde
ra.i.pacta & conuenta inter ſe: dum taxant.i.taxando exigunt ab alter=
utris munera. Aut ſocij negociationis aut prædationis laxant fœde=
ra.i pacta inter ſe: dum taxant.i.æſtimant & calculant munera.ſ. diui=
denda: quia vnuſquiſꝗ precipua poſtulat.

Felix eſt ille qui tota ſubit loca ville.
Sali g er den ſom hult huſſ ſøger.
¶ Hoc dicitur a captis aut nimis ſtricte detentis & recluſis. Ille eſt felix
qui ſubit.i. intrat oīa loca villæ.i. habitationis in agro aut vulgato er=
rore pro oppido exponatur.

Femina veridica paucis cenſetur amica.
Sendtalen quinde haffuer faa venner.
¶ Fœmina veridica.i.ſolita dicere veritatem: cenſetur: id eſt iudicatur
amica paucis: quia ſi multis promitteret noctem non eſſet veridica:
aut ſi eſt nupta niſi mentiretur non permitteretur a multis amari vi=
ro obſtante.

Fenum vendentem veniens facit vpupa flentem.
Ve er den ſom hø ſelger naar viben kōmer.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Hupupa ſeu vpupa auis criſtata & quaſi coronata cum ſit immunda ex ſtercore humano collinens nidum: veniens.i. aduolans: facit vendentem fœnum flētem. Forte ꝙ omnia loca fœdat. Vnde dicetur poſtea Vpupa vult nempe ſibi ſingula ſubdere tempe. aut quia inuenit ignem infert in fœnum & nidum: vnde ſubditur: Vix ſaltem ſolidum tenet a diſcrimine nidum.

Fertur ouis vana: quam mole grauat ſua lana.
Det er et ont faar ey gider baared ſin feth.
Ouis fertur.i. dicitur vana.i. ſtulta & inani gloria ꝑcita: quā lana ſua.i. ꝓpria: grauat mole.i. pondere. dicitur in nimiū veſtitos. noli conſtruere ſua cum mole: quia non ſtaret metrum: ſed cum lana.

Fer furcam frugi non caſtrum tempore iugi.
Kom ſtundem mz tiwen oc ey altijd mz riffuen.
¶ Vnuſquiſq; terræ fructus eſt ſuo inſtrumento colligendus: vt fruges furcilla ſeu furca: fœnum raſtro: & ideo dicit fer frugi: id eſt ad frugem colligendam iugi tempore.i. perpetuo: furcam non raſtrum: Furca dicitur ſtipes bidens & biſulcus in quo ſolebant fures ſuſpendi: ſicut ad huc qui ſibi necem conſciſcunt: eſt etiam inſtrumentum quo ſeges & ſtramen adunatur. Raſtrum a radendo quia radit dentibus terram quādo fœnum colligit. aut a raritate demum dicitur. Furca.

Fert laudes inopi cepha plumoſum. probra copi.
Dwned hoffuit er fattig mandz heder oc rig mandz ſkam.
¶ Cepha.i. caput (vt putauit auctor cū verū non ſit ſed cephale) plumoſum.i. ornatum varijs plumis fert laudes inopi: & fert probra.i. dedec⁹ & vituperia: copi.i. diuiti: quia diuitem decet grauitas & maturitas in geſtu & veſtitu.

Fert pro tortella vir onus ſeu panis oſella.
Mand ſkal ſig faar kage vmage.
¶ Vir fert onus.i. ſarcinam vt reticulum panis aut ſaccum: ſicut legit æſopus portaſſe pro tortella.i. vt habeat tortam.i. fruſtum panis tortidum pinſitur pro oſella.i. fruſto panis: non tamen offa potius ſit fruſtum carnis apud Iuuenalem. ſatyra prima: & vt coripiatur deponit vnum f. ſicut mamilla vnum m. ſigillum n. & multa alia.

Fex remanens detur ceruiſiacum minuetur.
Drick ſaa black ſom brwn.
¶ Fex remanens in fundo vaſis detur: ſcilicet petentibus ceruiſiam: cum id eſt quando ceruiſia: id eſt potus confectus ex cerere: id eſt frumēto: minuetur: vt plena ſit menſura. ſed fatuum aut iniquum conſiliū eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Fida clientela culmen ſtat ad edis anhela.
Honenſſ troſkaff ſtyrcker bondenſſ boſkaff.
Clientela i.familiarium colentium patronum domus: fida.i.ſi eſt fida: ſtat anhela.i.prę ſtudio anhelitum ducens:ad culmen.i.ornatum & cultum ædis.i.dom⁹. Culmen etiam eſt ſummitas.

Fide minutari far ſubteriore molari.
Den qwernſten mall oc ſom vnder ligger.
¶ Fide:i.confide:far.i.quoduis frumentum: minutari.i.minutim cõteri & frangi:molari.ſ.lapide ſubteriore.i.ſubtus poſito.

Filia de ſiſtro gaudet matriſqȝ theriſtro.
Daatter far gerne i moderſſ ſerck.
¶ Filiæ ſe libenter exercent eiſdẽ artibus & inſtrumentis quibus matres: & ideo debẽt matres ante filias: & patres ãte filios nihil facere niſi qđ ſit
Siſtrum. honeſtum:quia ſi mater ludit in ſiſtris.i.crepitaculis & cornibus ſonoris quibus ægyptij ludebant in ſacri ciis Iſidis: filię libenter ludẽt in eiſdem. Item filiæ exornãt ſe libẽter ijſdem ornamentis & veſtibus quibus
Theriſtrum matres:quia ſi matres vtuntur theriſtris.i.mollibus & tenuibus ſupparis & integumentis: vt in Geneſi & Eſaia hoc vocabulo vtuntur ſacræ ſcripturæ: filię ijſdẽ vtenť. Dicitur em̃ in Geneſi. Quę depoſitis viduitatis veſtib⁹ aſſumpſit theriſtrũ. In Eſaia ſic. In die illa auferet dominus ornamentũ calceamentoꝝ & palliola & linteamina & theriſtra. Sũt autem veſtes tenues quibus paleſtinę mulieres vtebanť. Nec dicitur a tero aut tego cum per th ſcribatur. Niſi ſit a thero græco qđ calefacio conduco: aut a therinos quod eſt æſtiuus: quia in æſtate illis vtebantur.

Filiole ſoli generos binos dare noli.
Dw ſkalt ey haffue to moffue till en daatter.
¶ Monet ne puella vna deſponſeť ſil' duob⁹. aut ne lites inter eos orianť ſicut inter turnũ & ęneã ob lauiniã: aut ne ꝓſtitutę more viuat: nulla em̃ lex ꝑmittit vt vna nubat plurib⁹: ſed bene vt plures nubãt vni. Ordo ẽ. Noli dare filiole.i. Filię tenellę: ſoli.i.vni: generos.i.maritos binos.i. ſi-
Gener. mul duos: q ſint tibi generi.nõ puellę: quia gener eſt correlatiuũ ad ſocerum. Socer em̃ eſt pater cõiugis: gener eſt maritus filiæ.

Fimbria ſcindatur dum ſtulto quis teneatur.
Kõmer dw ved en daare da ſker aff ſticked oc lad hãnem fare.
¶ Dicit melius eſſe ſcindere fimbriam.i. oram veſtimenti & ſic elabi q̃ teneri a ſtulto: quod quidam intelligunt de importuno creditore: qui nimis ſtudet auaritię: vnde melius eſt ſcindere fimbriam.i.ſuperfluũ ornatum & dare illi q̃ teneri ab illo. Fimbria.i.extremitas & ſuperfluitas veſtis ſcindatur.i.abſcindatur dum quis teneatur ſtulto niſi hoc fecerit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Fine ſacriſta tonat licet ampla chorus loca donat.
Kircken er vid dog ſiunger preſten i den ene ende.
¶Dici ſolet quãdo vas ẽ magnũ aut ſaccus largus quo aliquid petimus licet tẽplũ eſt magnũ tñ canitur in vno angulo. Sacriſta hic accipitur pro ſacerdote aut aliquo qui eſt in ſacris: alijs accipitur ꝓ ſacrario.i. qui prę eſt rebus ſacris & cuſtodit eas. Sacriſta igitur.i. ſacerdos: tonat.i. alte canit: fine.i. in extremitate fani vel tẽpli: licet chorus donat.i. aſſignat illi loca ampla.

Finem damnoſum capit omne ſuperciliosum.
All offuerdadighed fonger ond ende.
¶Omne ſupciliosum.i. ſupbũ & faſtidioſum: capit.i. ſortit: finẽ.i. exitũ dãnoſũ. qa deꝰ ſupbis reſiſtit: hũilibꝰ aũt dat gratiã. Supcilioſus dicitur ſeuerus q mouet graue ſupercilium & hoc ſæpe fit ex ſuperbia.

Fiſi ſunt modici licet agglomerentur amici.
Mange ere venner oc faa fuld tro.
¶Hoies ſup. ſũt fiſi.i. ꝯfiſi: licet amici modici.i. ꝑui & tenues agglomerent.i. ĩ morẽ glomeꝝ voluãt circũ eos. qa amici ꝫ modici multũ iuuãt.

Fit vir cordatus opibus licet attenuatus.
¶Fattig mand haffuer oc hierte.
¶Vir cordatꝰ.i. prudẽs & magnanimus: fit.i. efficitur ꝑ diſciplinã & honeſtã cõuerſationẽ: licet attenuatꝰ.i. ĩminutꝰ opibꝰ.i. facultatibꝰ diuitiarũ: ſeparata qa ſunt animi & fortunę ac naturæ bona.

Fit fragor olarum ruit arx ſi celicolarum.
Falder hiẽmelen da brøſter der mange leer gryder.
¶Hoc dici ſolet. Si cœlũ rueret oĩs vetꝰ ola periret. Et dr̃ meticuloſis dicẽtibꝰ: ſi hoc vel hoc eueniret quid faceremus? cũ nõ ſit veroſile talia poſſe euenire. Fragor.i. ſonitus ex fractura olarũ fit ſi arx cœlicolarũ.i. quaꝫ cęlicolę colũt: hos eſt cœlũ ruit. Ola ꝓprie eſt vas ex terra cocta: qđ in terrã defodi ſolet: & dicit etiã aula: vñ eſt Plauti aulularia. Et quia au mutari põt in o longũ: ꝓ aula dicitur ola per vnicum l. ſicut ꝓ caulis colis: pro plauſtrũ ploſtrũ: ꝓ caurus corus. pro maurus morus &c. Ola. Aula.

Fit faſtiditus cibus idem ſepe petitus.
Mand vorder keed aff en haande mad.
Idẽ cibꝰ petitꝰ ſæpe fit faſtiditꝰ.i. faſtidiuꝫ parit: vñ gręce dicit: dis crãbe thanatos, i. caulis bis appoſitus mors eſt. Et ideo Iuuenalis. Occidit miſeros crambe repetita magiſtros.

Fit de puluillo languẽs pupilla puſillo.
Lidet grand ſpilder offte gaat øffue.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Pupilla.i.parua pupula.i.globulus interior oculi fit languẽs de puluillo ꝑ eo qđ eſt de puluiſculo: puſillo.i. valde paruo: vt de minima feſtuca. a puluis fit puluiſculus & apud Apuleiũ puluiſculũ.

Fit ſunt ora quibus dante tonante cibus.
Gud giffuer alle mad ſom han giffuer mwnd.
Deus nunq̃ fecit os quin fecerit illi cibum. vnde Sedulius. Nõ trepidate hoies vitæ dator & dator eſcę eſt. Cibus.i. victꝰ fit: tonãte.i.deo (qui ſolꝰ poteſt tonitru excitare per naturam: accipitur tamẽ a gẽtilibus pro Ioue vnde teutonici adhuc diem Iouis vocant diem tonantis) dante.i. concedente: ſup. illis quibus ſunt ora ſ. ad manducandum.

Fit ſchola bardorum doctrix vt grammaticorum.
Sõme nẽme bog oc ſomme lere iog.
Bardus. Bardus duo ſignificat: eſt eñ ſtultus a tarditate ingenij dictus: vnde Cęcilius. Nimis audacẽ: nimiſq; bardũ. Eſt etiam cãtor & laudator victorum de gente bardorũ apud gallos. Vnde Lucanus. Plurima ſecuri fudiſtis carmia bardi. Et ſic duplex eſt ſenſus. Alter ſic. Schola.i. ludus literarius: fit doctrix bardorum.i. ſtultorum & tardi ingenij puerorũ: vt grãmaticorum.i.eorum qui euadũt boni grãmatici. Hoc eſt tam hebetes q̃ ingenioſi veniũt ad ſcholas. Alter ſic. Schola fit doctrix bardorum.i.cantorum vt grammaticorum: quia etiam cãtare diſcunt multi in ſcholis. Sed prior ſenſus eſt frequentior.

Fit toga rurali pro puncto perdita tali.
Faar et øffue miſter bonden ſin ko.
¶Gallis eſt prouerbium: pro puncto perdidit martinus aſinũ. Toga.i. veſtis a tegendo dicta fit perdita.i.amittitur rurali.i. ruſtico: pro puncto tali.i.illius inſtrumenti luſorij: in quo ludo qui plura iecerit pũcta lucratus eſt: ſi vnum punctum defuerit amiſit ruſticus veſtem quã depoſuit. Eſt talus os prope calcaneum: & os in articulo pedis quo
Talus. ruſtici ludunt. Multi male accipiunt pro cubo.

Flamma frequẽs ire facit ad threnos ſtygis ire.
Harm volder helffuede.
¶Frequẽs flãma ire.i.illiꝰ peccati qđ fit ex inflãmatiõe & ex bili: facit ire .i.deſcẽdere ad threnos.i.lamẽtatiões: ſtygis.i.lacus triſtitię infernalis: quia vt dicit Horatius in epiſtolis: qui nõ moderabitur iræ infectum volet eſſe dolor qđ ſuaſerit & mens. Idẽ. Ira furor breuis eſt animũ rege. Nõ
Threnos. ois tñ ira eſt peccatũ: quia ſcriptum eſt Iraſcimini & nolite peccare: ſed q̃ excedit modum & non habet iuſtam cauſam. Threnos eſt vox græca.i. lamentatio: vnde ſunt threni Hieremiæ prophetæ.

Flet ſub mole gene biſſi memor abra ſerene.
Mø ſette hand vnder kind oc gred faare graaſkind.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

❡Abra.i.ancilla ſicut abra fuit: memor biſſi ſerenæ.i.cādidi lini: quod amiſerat aut alibi tractare ſolebat: flet ſub mole.i.pondere: genę.i.ſinus & palpebræ oculorum.

Flendo puer queritur ob verbera: cauſa tacetur.

Barn ker er at det fonger hwg oc ſiger icke huad det bryder.

❡Puer querit.i.ꝯq̄rit flendo.i.cū fletu: ob verbera.i.q̲a verberatꝰ eſt: ſed cauſa tacetur.i.puer bene ſe dicit percuſſum ſed non dicit quamobrem: quod & alijs fruſtra aut inique querentibus dici ſolet.

Fluxerunt vnde repetunt loca iugiter vnde.

Ee kōmer vand ſom vand haffuer vered.

❡Vndę.i.aquę fluminū repetūt iugiter.i.ꝯtinuo & ꝑpetuo loca vñ fluxerunt. quia oīa flumina intrant mare: & ortum habent ex mari: quia ſol aut virtus cæli trahit ex mari materiam niuis grandinis pluuię pruinę: vnde generantur flumina: quæ licet in montibus vidētur habere ortum: oriuntur tamen primo ex mari.

Fraus fraudem pregnat: dolus et detractio regnat.

Swig oc ſqwalder haffuer lang alder.

❡Fraus.i.deceptio & defraudatio: p̄gnat.i.generat & facit grauidā fraudem.ſ.alteram: dolus & detractio regnat.ſ.modo. Interdum videtur licitū fraude fraudeꝫ repellere. vñ Cato. Tu quoq; fac ſile: ſic ars deluditur arte. Et Vergiliꝰ. Dolus an virtus quis in hoſte requirat? Verūtñ Chriſtianū nō decet fraus ſed veritas & ſimplicitas: pōt tñ callide cauere ſine alterius iniuria ne ſibi fraus fiat. Pregno verbum non eſt in vſu ſed prægnans: pro grauida muliere.

Fratribus orbatus eſt pro nudo reputatus.

Bar er brodeløſſ mand.

❡Orbatus.i.priuatus ꝑ mortē fratribꝰ.ſ.ſuis eſt reputatꝰ pro nudo.i. inermi: vñ frater eſt fere alter: verū vt dicit Ouidiꝰ fratrū quoq; gratia rara eſt. In regionibꝰ tñ vbi populi ſunt pugnaces bonū eſt habere fratres. Orbare eſt priuare aliqua re chara: vt oculis parentibus aut liberis. & q̲ ſic priuatus eſt dicitur orbus. Orbo. Orbus.

Frangitur ex facili ſcabies in vertice vili.

Skurffued hoffuit er ſnart brudet.

Scabies frāgit.i.erūpit aut rūpit de facili.i.faciliter: in vertice.i.ſummitate capitis vili.i.non precioſo: ſed neglecto & incompto: q̲a talia capita ſunt ſępe ſcabioſa: aut quia nō poſſunt ſe protegere. Vertex dicitur a verto: & eſt ſummitas capitis: vnde pili deorſum vertuntur: & mōtis: vñ ſcandentes debent reuerti: Vortex eſt gyrus aquarū ſe obuertentium. Vertex. Vortex.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Fraude quid emũgit quicũq; popyſma perungit.

Han tencker ſwig ſom iſter leff ſmør.

¶ Quicũq; perungit.i.quaſi vngendo palpitat & molliter tangit: popyſma.i.aut manus aut obſcœnas partes ſibilãtes & tenuiter ſonãtes: emũgit.i.leuiter extrahit quid.id eſt aliquid: fraude.i. per fraudem. Popyſma proprie eſt ſibilus qui fit ex compreſſione manuum aut membrorum pudendorum: vnde Iuue. Prębebit vati crebrum popyſma roganti. E Martialis. Fatui popyſmata ſũmi: a popyzo qđ ē ſibilo & adulor. Hic accipi videtur pro manibus quibus ſibilum maiorē & poppyſma facimus. Emungere proprie eſt mucorem extrahere: ſed accipitur pro ſubtiliter euacuare argento. Vnde Terentius emunxi argento ſenē. Et Horatius. Pythias emuncto lucrata ſimone talentum.

Poppyſma

Emungo.

Fraus vt plebs dicit dominum collo tenus icit.

Suig ac falſk ſlar gerne ſin herre paa halſſ.

¶ Fraus icit.i.percutit dominum.i.eum aquo facta eſt: tenus collo.i. vſq; ad collum vt dicit plebs.i. vt vulgatum eſt prouerbium. vnde in Pſalmo: incidit in foueam quã fecit. Vnde verſiculus Fraus ſolet in dominum ſæpe redire ſuum

Frangere quod putruit abſq; labore fuit.

Raa det er ſnart brudet.

¶ Fuit.i.contigit (ſicut eſt pro contingit ſæpe accipitur) frangere abſq; labore: id quod putruit.i.putrefactum eſt: quia iã quaſi fractum eſt.

Frigus eum punit licet igni ſe vetus vnit.

Ee giuſſ den gamble det han paa ilden ſade.

¶ Licet vetus.i.ſenex annoſus: vnit ſe igni: tñ frigus punit eũ: quia habet frigus intus qđ calefacere ignis nequit. Et ideo dicit Vergilius in georgicis Frigidus in venerem ſenior.

Forte venena capit qui vada multa ſapit.

Ho i mange brynde leder han finder eder i ſomme.

¶ Monet caute & non ex omnibus poculis bibendum: quia ille capit: id eſt bibit forte venena: qui ſapit: id eſt, deguſtat multa vada.i.flumina & pocula.

Forte lapis madeat plebs vbi multa ſcreat.

Den ſten bliffuer vod ſom huer mand, ſpøtter paa.

¶ Lapis ſcilicet, in pauimento poſitus madeat.i. fiat madidus forte.i. veroſimiliter vbi multa plebes ſcreat.i. ſpuit. Inde exſcreare expuere. vt dentibus de tribu exſcreauit vnum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Fruge ſtupet plenus ſe quomodo paſcat egenus.
Ee ſpør den rige huor den fattige ſig føder.
Plenus.i.abundans fruge.i.frumento & cibis:ſtupet quō egenus paſcat
ſe. Sed a dn̄o factū eſt iſtud & eſt mirabile in oculis noſtris: vt oēs nutriā=
tur:tā paupes q̃ diuites ;licet nō æque ſplēdide:ſed ꝗ minus ſplendide ſæ
pe magis ſalubriter.

Fruſtra ſtant pacta formidinis impete facta.
Det reddelige loffuiſſ det holdiſſ løſſlige.
Pacta.i.conuenta & fœdera ac promiſſa:facta impete.i.per impetū for=
midinis.i.ꝑ metū ꝗ cadere poteſt in virū fortē ſtant.i fiunt fruſtra ꝗa nō
debent teneri. Boni tamen viri tenēt etiā hoſtibus ꝓmiſſa. Vt Regulus
Romanꝰ Carthaginenſibꝰ. Et difficile eſſet abſoluere hominē a iuramē=
to rei licitę & honeſtę: licet coactꝰ fecerit:dūmodo licite cogi potuerit : vt
captus ab hoſte:ſed obſeſſoribus viaruꝫ & piratis neſciam an ꝓmiſſa per
vim ſeruari debeant.

Fulmineos mores ſectantes ſunt meliores.
Braade mend ere altijd beſt.
Hoīes acres & cito iraſcentes & vlciſci parantes ī morē fulminis ſtrenui:
ſunt meliores q̃ lente irā fouētes & vindictā meditātes:ꝗa vt cito iraſcun
tur ita cito placant̄. Sectantes.i.qui ſequunt̄ & imitant̄:mores fulmine=
os.i.acres & ſubitos vt fulminū impetus:ſunt meliores.ſ. q̃ lente vlciſcē
tes:& ita ira minus vituperatur q̃ iracundia.

Funebris eſſe lare mauult male q̃ꝓperare.
Bedre er fey mand i huſſ on vdfuſſ.
Funebris.i.ꝗ habet domū funeſtā:hoc eſt in qua fuit aut eſt funus peſti=
lens:mauult.i.magis vult male.i.nō decēter nec prudēter eſſe lare.i.i do=
mo ſua:q̃ ꝓperare.i.celeriter aufugere qđ tn̄ faceret ſi eſſet prudens.

Fuſtibus effecta ioca ventilat orchea ſecta.
Trold ber tra i leg.
Secta.i.gens:orchea.i.infernalis:hoc eſt maliciosa vt ſpūs infernales:vē
tilat.i.examinat aut potius vētitat.i.iactāter narrat:ioca facta fuſtibus
i.baculis:hoc eſt exultat cū male fecerit:& iactat ſe aliquē percuſſiſſe.

Fuſa latex capiti ſolet ad manicas cito niti.
Ho ſom lader vand offuer hoffuidet da løber det ſnart i ermene.
Latex.i.aq̄(eſt tn̄ ꝓprie maſculini generis:ꝗa eſt oīs liquor latēs vt vinū
in vua:male ergo dicit̄ fuſa)fuſa capiti.i.in caput:ſolet niti.i. defluere ci
to ad manicas.

Fuſca nucella foris nucleum tenet intro ſaporis.
Den brune nød haffuer den ſøde kerne.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Nucella.i.parua nux vt auellana:fuſca.i.ſubnigra foris:terret intro:de=
beret dicere intus:nucleũ.i.fructũ ſaporis.ſ.boni.

Florem canicies vir necis eſſe ſcies.

Graa haar ere døtzeuſſe klomſter.
O vir ſcies.i.debebis ſcire canicies.i.canos capillos tuos:eſſe florẽ.i.prę=
Nex. nuncios necis.i.mortis.qa ſicut flos pręcedit fructũ:ita canicies mortẽ
Inuſitate dicit canicies in Pli.& necis pro mortis:qa nex (legit em̃ ntũs i
Cicerone) a necando dicit mors violenta:& canicies eſt indicium mortis
naturalis per ſenium.

Felix quem faciunt aliena pericula cautũ.

Salig er den der kand ſe ved anden mandz ſkade.
Hi verſus putantur alterius auctoris.Ille eſt felis quẽ pericula aliena fa=
ciunt cautũ.i.qui diſcit vitanda malo alterius.

Ferre toge ſqualor ſolet intus purpureum cor.

Offte er deylige hierte vnder purpur kaabe.
Squalor.i.macula & ſordes:togę.i.tunicæ exterioris:ſolet ferre intus cor
purpureũ.i.honeſtũ quaſi purpura decoruz.i.male veſtiti ſępe ſunt bene
cordati:raro tamen ſunt honeſto corde quibus toga vileſcit ſorde.de hoc
dictum ibi fit vir cordatus.

Fertur conſultus arcani pectoris vſus.

Lønligt bryſt raad er beſt.
Vſus pectoris arcani.i.ſecreti:fert.i.dicit cõſultus.i.prudens:quia aĩa ſe
dendo & quieſcẽdo fit ſciens & prudens.Alij accipiũt iuxta illud opportu
na ſenis ſeries mandatur habenis.

Furca ſuſcepta venias ſemper neq́ʒ raſtro.

Dw ſkalt ſlynden komme met riffuen.
Dicit illud fer furcam frugi non raſtrũ tpe iugi. Venias.ſ.ad opus ruſti=
cũ furca ſuſcepta.i.poſtq̃ ſuſcepiſti in manũ tuã furcã:neq́ʒ.i.& nõ raſtro
ſcilicet ſuſcepto.

Fit phroneſi ſepar infeſtat quem dolor aſper.

Naar mand ſøger da vildiſſ hãnem raad.
Dicit ꝙ magnitudo doloris facit hoĩem inſanire:ſicut dolor dentiũ ſan=
ctũ Auguſtinũ multũ vexauit:& ille fit ſepe.i. ſeparatꝰ & amotus phro=
neſi.i.a prudentia:quẽ dolor aſper.i.vehemẽs & durus infeeſtat:torquet
vim inferendo.

Forfice fit cecus puer ex cultro monophthalmus.

Sax gør barn blint oc kniff en øget.
Puer fit cęcus.i.põt ſe cecum facere eruẽdo ambos oculos forfice.i.inſtru
mẽto bipẽni quo tela & pãnus incidit:& fit monophthalmus.i.vnoculꝰ
cultro qa vna pinna vnũ oclos duabꝰ duos effodere aut excæcare põt.Sa

ne melius dicit monophthalmus qđ totũ græcũ eſt: q̃ monocul⁹ qđ partim græcũ partim latinũ eſt. ſed poſſet dici vnoculus: niſi haberet ꝓpriũ vocabulũ. ſ. luſcus ſi bñ accipiat. monophthalmos dicit a monos: qđ eſt ſolus: & ophthalmos oculus: in quo errauit auctor putans monothalmos dici: nã corripit poſitionẽ: vñ ꝟſus poſſit ſic reponi. Enſe monophthalmus puer eſt: at forfice cæcus. Monophthalmus.

Flos eſt preſaga ſperandi germinis arra.
Blomſter er frwctenſſ feſte penning.
Flos eſt arca. i. res in certificationẽ data: p̃ſaga. i. p̃ſcia & prenũtia: germinis. i. fructus ſperandi: cũ tñ germen nõ ſit fructus: ſed quod germinat & pullulat. Vnde malim dicere ſperandis frugibus arra.

Ferme far frangi cape ſubteriore molari.
Den ſten mal oc ſom vnder ligger.
Idẽ dictũ eſt ibi. Fide minutari fac ſubteriore molari. Cape. i. intellige far i. frumentũ: frangi ferme. i. quaſi ſemp: aut totũ molari ſubteriore. i. ſubtus poſito: & ita inferiores ſolent omnia portare onera.

Fit velter corio veſcens acharis cutis ambro.
Aff lep vorder hwnden leer edigh.
Velter. i. canis venaticus q nobilis reputat: veſcẽs corio cutis. ſ. detractæ vaccis: aut cadaueris proiecti: fit ambro. i. vt ambrones q erant p̃dones & omnibus inuiſi: acharis. i. ſine gratia: inuenuſtus & abiectus: vnde tales canes vocant lucernarij qui veſcunt oleo lucernarum.

De littera G.

Gaudet opis meſſe cui iutor vult de⁹ eẽ
Den vorder hulpen ſom gud vil hielpe.
Ille cui deus vult eſſe iutor. i. adiutor: gaudet meſſe. i. largo ꝓuentu: opis. i. auxilij. Hoc eſt quod dici ſolet bene iuuatur quẽ deus iuuat.

Gaudet ob aduentũ charorũ turba clientum.
Ee glediſſ hion aff vennerſſ tilkomme.
Turba clientum. i. familiariũ: colentium domum: gaudet ob aduẽtum charorum: vnde ſi vis ſcire an gratus ſit aduentus tuus: vide an canes & domeſtici lætentur.

Gaudia det promis tua conſolatio comis.
Holt venſkaff met kelder ſwenden.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Promus. Monet vt promorū ſimus amici: promus em̄ eſt q cibū & potū e penu ꝓ
Condus. mit.i. profert. Cōdus q cōdit. Si vis ergo laute viuere ſis amicus promi.
Et conſolatio tua comis.i. faceta & vrbana: det promis.i. ijs q victualia
promunt: gaudia.i. lęta promiſſa.

Gallo molimen animoſius eſt prope limen.

Hiemme er hane dierwiſt.
Molimen.i. difficile conamen & certamē eſt gallo.ſ. gallinaceo: hoc ē gal=
linarū marito: animoſius.i. cū maiore aīo & audacia: ꝓpelimē.ſ. domꝰ
herilis q̄ alibi. Sic & canibus & viris.

Ganeo non emitur cuius cenodoxia ſcitur.

Ho ſom ſkalken kender han køber hannem icke.
Ganeo.i. vir crapuloſus viuens in ganeis.i. locis immūdis & pinguibꝰ:
ſed obſcuris & imis vt ſunt culinę ſeu coquinę: cuius cenodoxia.i. inanis
gloria: qa oēm gloriā & felicitatē cōſtituit in crapula: vt illi quorū deꝰ vē=
Cenodoxia. ter eſt: ſcit.i. cognoſcit: nō emit.ſ. ab aliquo: vt ſit coquus aut alius mini=
ſter. cenos dicit vacuus & inanis: doxa gl'ia: inde cenodoxia inanis gl'ia:
ſed cænodoxia eſt noua gloria: cœnodoxia cōmunis gloria.

Garcio cum fuerit curio: probra gerit.

ffør leye dreng til hoffue oc haff ſkam igen.
Cū curio.i. aulicus vir ſectās curiā principis: eſt etiā ꝓpriū cauſidici: de q̄
Lucanus: venalis Curio lingua: fuerit Garcio.i. vt vilis miniſter: q gal=
lice garſon dicitur: gerit probra.i. dedecora.

Garrytus laudis meritis fit ſedulo claudis.

Offte fonger ſlort loff liden ere.
Garrytus.i. garrula ꝓmulgatio laudis: fit ſedulo.i. ſine dolo & diligēter
meritis claudis.i. claudicātibus & impfectis. Hoc eſt merita parua a gar
rulis plus extollunt q̄ magna.

Garrytus verbis capitoſos dic fore gerbis.

Ee kommer køg aff kernen.
Dic garrytus.i. cōcertationes & rixas capitoſos.i. cerebroſos & fœcūdos
verbis: fore gerbis.i. pro gelymis & manipulis: hoc eſt ꝑ frugū diuiſiōe:
multi fiūt garrytus. Sic etiā ex gerbarū fructu.i. ceruiſia multa fiūt vba.

Gaudia pennata ſunt meſta dolore fugata.

Ny glede er flyende met ſorg.
Gaudia pennata.i. cito aufugiētia vt volucres pēnatæ: fugata dolore.i.
per dolorē: qa extremū gaudij luctꝰ occupat: in hoc mūdo ſaltē: vbi nul=
ſum eſt perpetuum aut firmum gaudium: ſunt mœſta.i. cito commutā
tur in mœſtitiam.

Sicut auctor male intellexit vocab ula: ita male ſcripſit. Nam iento iētas ientare dicitur cibum capere ante prandi um: & ientaculum illud qđ a ieiunis ſumitur ante prandium: prꝫterea ceraſum & ceraſium dicitur fructus ceraſi arboris: quē fructū Lucullus primus aduexit Romã ex Ceraſunte oppido ponti. Eſt autē fructus lapidoſus: vnde ſolet dici Conſumptis ceraſis petulans petit ora lapillis. Ceruſa aūt eſt ſpēs pigmēti ſeu fuci. Hieronymus ad furiaꝫ. Quid ceruſa facit in facie Chriſtianꝫ? et habet mediam longam: vnde hic verſus totus ineptus eſt: ſed legemus licet cōcentus minor ſit: ceraſa non ceruſa: ſic. Recuſa. i. renue gentari pro ientare (quia ante alium cibum ceraſia ſumi ſolent). i. comedere ante prandiū ceraſa. i. fructus rubicundos ceraſi arboris ex ponto aduectæ: ab oppido qđ Ceraſus huius ceraſuntis: & ceraſunta tæ. & ceraſuntia æ. dicitur: cum Ceraſus.
prole procerum. i. primatum vrbis: quia vt dixi laceſſunt lapillis.

Gentes fantur ita: iacet in ſal e cauſa ſalita.

Lenge ligger ſag i ſalte.

Gentes. i. populi fantur. i. loquūtur ita: cauſa ſalita. i. ſalſa: iacet in ſale. i. cauſa quã nō expedit agi conſeruatur integra vſqꝫ a d cōgruū tempus.

Germine reſpirat ops quam cuſtodia gyrat.

Der gror greſſ ſom hegnid er.

Ops. i. terra quam cuſtodi a. i. ſepes aut ſepimentū: & defenſione pecora ĩtrēt gyrat. i. ſepit & circūdat: reſpirat. i. pullulat germine. i. germinando.

Germine ſublimis tener ere: fit aridus imis.

Høgbaaren fattig herre er liden i heder.

Sublimis. i. altus germine. i. genere & ꝓgenie: tener. i. tenuis & modicus ære. i. pecunia. i. ſi nō habet multã pecuniã: fit aridus. i. vt res arida deſpectus & abiectus: imis. i. humili loco natis.

Germen patrizat: lupus vt reſonans hulul izat.

Sa tyvde vnge vlffue effter ſom gamble faare.

Germē. i. proles genita: patrizat. i. imitatur mores paternos: & reſonãs i. volēs emittere ſonū: hululizat. i. emittit hululatū vt lupus. ſ. pater eiꝰ hoc eſt patrē ſequitur ſua proles in moribus.

Geſta prius trita vix abdicat altera vita.

Onth er vane ath kaſte.

Monet vt ab ineunte ætate aſſueſcamus bonis moribus: vñ vt dicit Sapiens: Bonū eſt viro ſi ab adoleſcētia portauerit iugū dñi. vñ ſunt verſiculi. Qui nō aſſueſcit virtuti dū iuueneſcit a vitijs neſcit diſcedere quando ſeneſcit. Quia altera. i. ſequens vita: abdicat. i. renūtiat vix geſta. i. facta: trita. i. aſſueta prius. i. in priore vita: quia conſuetudo eſt altera natura vt dicit philoſophus. Et difficile eſt conſueta relinquere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Geſtit anus ſatura pultes: vult plus ita plura.
Mer will mer ſaa vil oc metter kerling grød.
Anus.i.vetula: ſatura.i.licʒ ſatura: geſtit.i.euidēter cupit pultes.i.cibos aniles & pueriles: ita.i.& ſic plus.i.q plus habet vult plura. Quia vt di=
Geſtio. cit Iuuenalis. Creſcit amor nummi quantū ipa pecunia creſcit. Geſtire ē geſtu corporis indicare concupiſcentiā vt faciunt canes.

Geſtit conſuctus pare mos paſſu fore fretus.
Vane bider beſt.
Mos conſuetus geſtit.i.ardenter cupit fore fretus.i.frui paſſu pare.i.vſi=tato & aſſueto.i.manere in ſtatu ſuo.

Geſtus vix abolet quos vir habere ſolet.
Vane er ond aff at lade.
Vir abolet.i.deponit & deſueſcit vix.i.cum difficultate: geſtus.i.modos ſe gerendi quos ſolet habere.

Gyrat rependo prius infans q̄ꝫ gradiendo.
Barn ſkal krybe til det lerer at gonge.
Vt dicit Plinius: prim⁹ hoīs inceſſus eſt quadrupedi ſimilis: vnde ſpinx mouit ænigma: qđ animal primū eſt quadrupes: deinde bipes & tādem tamē tripes: & Oedipus dixit ꝙ eſſet homo: q primū repit manibus & pedibus innitens: deinde rectus incedens fit bipes: & ſenex baculo incūbēs fit tripes: accipiendo baculū pro pede. Infans igitur gyrat.i.circūagit ſe prius rependo.i.reptando: q̄ gradiendo.

Grandis carruca modico fit calle caduca.
Liden twe velter offte ſtort leeſſ.
Carruca.i.carrus grandis.i.magnus & latus: fit caduca.i.cadit frequenter: calle.i.via dura: modico.i.anguſta. Carruca eſt vehiculū: carrucari⁹ qui ipſum dirigit.

Grangia ſectatur lucra ni vane foueatur.
N.B. cf. Fol. vi. b. ++ Affll følger vild vorder an ey ſpild.
Facile inducar vt credā auctorē fuiſſe gallū: aut in gallia verſatū: nā multis vocabulis gallicis nō latinis vtit̃: vt ſunt garcio grāgia gerba &c. Grāgia.i.horreuʒ ſectat̃ lucra.i.exponit grana venditioni ob lucra: ni.i.niſi foueat̃ vane.i.ſtulte: quia granaria ſunt deoneranda nouę meſſui ne vermibus erodantur aut corrumpantur.

Grande ferunt edi plauſtrū bona vota veredi.
God vilge drager ſtort leeſſ til byeſſ.
Veredus. Bona vota.i.deſideria & volūtates: veredi.i.equi celerrimi curſus quali
Veredarius in venatione & in annūtiatione diuites vti ſolent: vnde veredarius nuncius celer: ferunt edi.i.ad domū: plauſtrū grande quia onuſtū.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Gratius eſt fieri profugum q̃ lite moueri.
Bedre er at fly en ilde ficte.
Fieri profugũ.i.extorrẽ hoc eſt fugere procul a patria: eſt gratiꝰ.i. vtilius q̃ moueri.i.agitari lite. vnde fumus & mulier litigioſa fugant virum e domo ſua.

Gratia magnatũ neſcit habere ſtatum.
Herre hylleſt er icke fattig mands erffueløn.
Gratia.i.beniuolentia gratis impenſa: magnatũ.i.procerũ: neſcit habere ſtatũ.i.ſtabilitatẽ: vnde dici ſolet: Proſpicias canis: dominorũ gratia inanis.i.fluxa eſt.

Grex ſubſtat fato paſtore lupo ſociato.
Naar hyrden oc vlffuen ere enſſ da haffuer hiorden tabet.
Grex.ſ.ouium: ſubſtat.i.ſubijcit: imminet: fato.i.exitio: & hoc lupo ſociato paſtore.i.qui lupum pro paſtore habet.

Groſſis fecunda vix piſcibus arcta fit vnda.
Man tager icke ſtore fiſke i grwnt vand.
Vnda arcta.i.anguſta: fit vix.i.raro aut difficulter: fœcunda.i.oppleta groſſis.i.magnis piſcibus: qđ dicit in eos qui ſtulte ſperãt in terra aut domo paupere multum ditari.

Groſſa morã prendit ſcapha: dũ leuis ad mare tendit.
Forſt ſtore ſkib ligge paa lande da gonge ſmaa til ſtrande.
Scapha.i.nauis (eſt tñ ꝓprie nauicula) groſſa.i.magna prendit.i.accipit morã: dũ ſcapha leuis tendit ad mare. Suadet ergo vt agilibꝰ vtamur: qđ pyratę faciunt: & ideo liburnæ naues in fama & pretio ſunt.

Grunnit porcellus vt ſus vetus ante tenellus.
Saa grynter griſſe effter ſom gamle ſwin faare.
Porcellus.i.paruus porcus: tenellus.i.adhuc tener: grũnit vt ſus vetus ſup. grũniuit ante. quia proles ſequitur patrem.

Grunnit ſic fetus: porcus vt ante vetus.
Saa grynter griſſe ſom gamle ſwin.
Idẽ alijs verbis dicit, fœtus.ſ.ſuillus: hoc eſt porcellus: grũnit vt porcꝰ vetus ſup. grũniuit ante.i.prius.

Guerre rumores ſunt ſtrages: preda: cruores.
Orloffniff nymere ere døde mend oc ſaare.
Hoc priꝰ dixit Belli rumores. Sane Guerra eſt gallicũ nõ latinũ vocabulũ: vñ dixi auctorẽ gallos imitari: qđ facit etiã in hoc ꝑ e & a eodẽ modo ſonare putat: vt ſepar & aſper ſuperius.

De littera H.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Hamo vicina ſors ſepe ſubeſt inopina.
Kaaſt paa krog oc holt om dw kant.
Monuit prius ſemp hamū iaciendū : quia ſors.i. ſortitio & obtētio rerū inopina.i. pręter opinionē ſubeſt.i.latet ſępe vicina hamo.i. ferreo vnco quo piſces ſeipſos aliquando capiunt & aliquando ſacculi merciū precioſarum qui per naufragia agitātur i mari:retinent interdū ab hamis piſcatorijs.

Hauſtus a fine ſurgit origo mine.
Aff det ſiſte begere kommer den førſte puſt.
Origo minæ pro minarum.i.litigij(ſic em̄ exponi ſolet)ſurgit a fine hauſtus.Quia quādo quis nō ſatis bibit:aut potum malum & amarum tūc minatur ei qui porrexit potū:aut origo minæ.i.geſtus & diſpoſitiōis faciei quā galli minā dicunt:ſurgit a fine hauſtus.i.potationis:quia facile eſt videre qualem potum quiſq̧ potauerit.

Haſte flet victu primo ciſus vltimus ictu.
Det ſiſte begere faar den førſte kyndheſt.
Vltimus ciſus.i.crater:victu.i.quo vtimur ad victū:vtpote ad potum: flet primo ictu haſtę.i.lancęaut perticę:quia rumpitur.

Haud debet tribui ſplendida gemma ſui.
Man ſkal icke kaſte dyrebare ſtene faare ſwin.
Gemma.i.lapillus ꝓtioſus vt margarita:ſplendida.i.relucens: vt orientalis:nō debet tribui ſui.i.porco aut porcæ.

Haurit aquas cribro qui diſcere vult ſine libro.
Han øſer vand met ſold ſom lerer for vden bog.
Monet cōparare libros:quia qui diſcere vult ſine libro:haurit aquas cribro.i.operā perdit ſicut q velit haurire aquā cribro.i ꝑtuſo vaſe & pleno foraminibus vt ſunt cribra quibus frumentū purgatur.

Haud captare mola catulum valet ardua ſola.
Hwad ſkaal den ſlackede hwund paa den høye quern.
Mola.i.inſtrumentū molendi vt lapis molaris:ardua.i.alta:haud.i.nō valet captare.i.compręhendere:catulū i.paruū canē:ſola.i.ſine inferiore ſocia:quia inter duos molares res atteri ſolent. Sic etiā primores nō poſſent captare victum ſine adiutorio mediocrium.

Hec minus inſignit qui plura metalla coignit.
Ho ſom haffuer mange iern i ilden han brender ſomne.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Qui coi gnit.i.ſimul in ignẽ ponit vt liquefiant aut candeant: plura me=
talla: vt ſunt aurũ: argentũ: æs: cuprũ: ſtannũ: plũbum: electrũ inſignit.
i.polit & effigiat minꝰ hęc.ſ.metalla: q̃ qui pauca: hoc eſt q multa ſimul i
cipit negocia & opificia: pauciora perficit q̃ qui pauca. & qui multꝭ inui
gilat opificijs in nullo proficit.

Herbas explantes ab amenis degenerantes.

Onde vrter ſkall man op røcke.

Explantes.i.fac vt eradices & eijcias: herbas degenerantes.i. decedentes
a generoſitate & nobilitate: ab amœnis .i. amicabilibus & ſuauiſſimis
herbis. Hoc eſt homines mali eijciendi ſunt e conſortio bonorum ne con
taminent eos.

Hybrida ſepe vorat id pro quo cura laborat.

Man ſkall oc affle det ilde ſkall forteriſſ.

Hybrida.i. vir cõtumelia dignus ex diuerſę regionis ac naturę parentibꝰ
ortus: vorat ſępe id pro quo cura laborat.i.quod anxie ſępe quęrimus ab Hybrida.
Hybridis.i.ignobilibus deuorat. Hybrida ꝓprie dicitur animal ex diuer
ſis parentibus ortum: vt ſecundũ porphirionẽ: canis ex venatico & gre=
gario. Et ſcd̃m Pliniũ: ſus ex fero & domeſtico. Similiter hoĩes ex diuer=
ſis parentibus vt ex patre Romano & matre peregrina: aut ex patre Da=
no & matre theutonica: q ignobiliores ceteris putant: vñ Horatiꝰ in ſer=
monibus Hybrida quo pacto ſit Perſius vltus &c. & dicit a nomĩe gręco
Hybris idos. quod eſt contumelia.

Heret qui metui poſſit honore frui.

Hãnem vorder raad ſom rediſſ.

Bona ſentẽtia: is qui hęret.i. affixus eſt metui.i. ſemꝑ metuit ne peccet in
deũ aut hominẽ: hoc eſt q nõ eſt iactator inanis & nimis audax oſtenta=
tor: poſſit frui honore: quia omnia decenter facit aut ſaltẽ veniabiliter.

His q̃ colla dare: iuga letius eſt agitare.

Bedre er at køre en at draffue.

Lętius.i.melius & optabilibus eſt his.i. quibuſdã vt bobꝰ & hominibꝰ:
agitare.i.impellere & mouere: iuga.i.onera impoſita: q̃ dare colla.ſ. per=
cuſſori.i.q̃ amittere vitam.

Herois Badius mancipis eſt proprius.

Han er neſt i hende haffuer.

Badius.i.equus a colore ſic dictus q eſt phœniceus inter rubrũ & nigrũ:
Badius dicit brũnt: eſt proprius herois.i.heri: mãcipis.i.manu tenẽtis:
aut qui eũ redemit. Nãmanceps eſt q aliquid a populo emit conducit ve Manceps.
Heros aũt longe aliud eſt q̃ Herus vt prius dixi: ſed quia heroũ eſt habere
equos nobiles poſſit hic proprie capi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

His fauor applaudit:illis opis oſtia claudit.
Somme haffue held oc ſomme vheld.
Docet variā eſſe fortunā in hoc mundo:quia fauor.ſ.populi & fortunę ſi quid eſſet fortuna:applaudit.i.adulatur:his.i.quibuſdā:& claudit illis.i.alijs:oſtia.i.ianuā:hoc eſt acceſſum:opis.i.auxilij.

His aliena labent qui ſua prorſus habent.
Ho ſit eget vil haffue han fonger inthet aff en anden mandꝫ.
Aliena.ſ.bona:labent.i.decidant & pereant & nō pſint his(melius ſcribe retur ijs)qui habēt ſua.ſ.bona:prorſus.i.omnino:ita ꝙ ea nulli cōmunicent:vnde non merentur gaudere de alienis.

Hinc nat adeps holerum dum pullulat ira cocorum.
Naar ſtegerne ere wrede da bliffuer kaalen feder.
Dū coci rixant̄ & ſe mutuo arguunt de ſublato pingui:tūc holera lautius inungunt̄.Quia adeps.i.pingue:aut pinguedo(licet Seruius putauerat non dici)holerū.i.herbarū quib⁹ veſcimur:nat.i.fluit ſup holera:hinc.i.ex hac cauſa:dū pro ꝙ ira,cocorū ſeu coquorū q̄ cibos parant:pullulat.i.fruticat & creſcit inter eos vſqꝫ ad conuicia.

Hic metit alter arat:fors ita plura parat.
En pløyer en anden ſaar den tredie ved ey ho det faar.
Docet mortales diuerſas ſortiri vices fortunæ:quia hic metit:alter arat.i.hic gaudet fructu:& ille facit laborem:hic acquirit & ille abſumit:& ita ſors aut fors.i.fortuna:parat.i.diſponit plura.i.diuerſa euenta.

Hoſpitis obtutus penetralia luſtrat acutus.
Geſtenſſ øge er glwg actigt.
Obtutus.i.viſus obiectus in aliquā rē:hoſpitis.i.ſuſcepti hoſpitio alieno:acut⁹.i.ſubtilis & callidus:luſtrat.i.circūſpicit & inueſtigat penetralia.i.interiora domus.Quod cēſet̄ inhoneſtū q̄a id fures facere ſolēt:qui quęrunt quomodo poſſent ingredi & egredi dū ſunt in domo diuitis.Obtutus nō obtuitus dicitur a Virgilio ęnei.j.Obtutuqꝫ hęret in vno.id eſt aſpectu.

Hoſpes vti bibito:par lare mande cito.
Drick ſom geſt oc ed ſom hiemme er van.
Bibito vti hoſpes.i.ſicut hoſpitē decet:hoc eſt ſemel & ſobrie:ſolet em̄ interuenientibus prandio aut cœnę offerri potus:& māde.i.ſi aliq̄d detur quod comedas:mande cito id eſt velociter:par id eſt tanq̄ particeps lare id eſt in domo aliena.vult ergo vt liberius comedamus inuitati q̄ bibamus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Hoſtis vim teneri diſcas quandoqꝫ vereri.
Dw ſkalt ey holde din fiende faar ſpaat.
Prudēter monet nullū hoſtē eſſe contemnendū: quia etiaꝫ vermis nocere poteſt. Diſcas vereri .i. formidare: quādoqꝫ vim .i. violentiā aut potētiaꝫ hoſtis teneri .i. imbecillis. Quia vt dicit Cato Ingenio pollet cui vim natura negauit. Et vt Stathius. Maior in exiguo regnabat corpore virtus.

Hunc dolor aſtringit qui puluinaria mingit.
Han ſkal ſwide ſom vnder piſſer.
Carpit iocoſe vitiū ebrietatis: ſed vt in multis minus accurate vtitur vocabulis: quia nō dicimus mingo puluinaria: ſed meio ſuper puluinaria Ordo eſt dolor .i. neceſſitas faciēdi lotiū: aſtringit .i. angit & premit multū: hunc pro eū: qui mingit .i. lotio ſeu vrina aſpergit mingendo: puluinaria .i. lectiſternia. puluinar tamē frequētius pro ceruicali capitur.

Huic caput impingit ſeps qui caudā pede ſtringit.
Ho ormen treder paa ſterten han vender hannem hoedet igen.
Seps .i. ſerpens vulnificus vt dicit Lucan⁹: impingit caput .i. dētes q ſūt in capite: huic qui ſtringit pede .i. calcat caudā .ſ. ſepis.

Huic ratis icta perit cui ratis vſus erit.
Den bryder ſkib ſom ſkib haffuer.
Ratis .i. nauis: eſt tamē ꝓprie connexio trabiū ſuꝑ quam res olim vehebantur: icta .i. percuſſa a ſcopulo aut fulmine: aut machina bellica: perit huic .i. ad damnuꝫ huius: hoc eſt eius: cui vſus ratis erit .i. qui ea vtit quando perit. Ratis.

Huic perſcribetur res cui manualis habetur.
Den er neſt i hende haffuer.
Res perſcribet .i. tota & perfecte ſcribet: huic cui .i. a quo manualis .i. ſcriptor a manibus inſeruiens qui a codicillis quoqꝫ dicit & ſcriba & librarius: habet .i. poſſidet. Bonū eſt ergo habere qui rationes ſcribat.

Hunc mora non vanet quem bona cena manet.
Han bider icke forlenge ſom fonger en god naduere.
Mora non vanet .i. non afficiat tedio: vt res vana: hunc quem cena bona manet .i. expectat. hoc eſt qui laute cenaturus eſt non debet affici tedio ſi dum coquitur cibus tardior fit cœna.

Horret itē cladi ſitus ante capedine ſacci.
Den reddiſſ at komme i ſeck ſom førre haffuer vered.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Situs.i.qui fuit poſit⁹ & locat⁹ ante.i.prius:capedine.i.capacitate ſacci: horret.i.timet:claudi itē.i.iterū aut ſecūdario.

Haud exoſſato petra pigerit ſibi luſtro.
Lader mand gonger nøged paa ſtenvey.
Piger haud.i.nō it.i.vadit:ſibi.i.ad placitū ſuū:luſtro.i.itinere occulto exoſſato.i.euacuato petra.i.lapide:hoc eſt e quo lapides q terræ oſſa ſūt in ſuperficie iacent:ne lędant pedē. Exoſſare eſt oſſa demere & extrahere:
Exoſſo. oſſa aūt terræ ſunt lapides:qđ pyrrha intellexit q̄ iuſſa iacere oſſa matris poſt tergum iecit lapides. vñ Perſius Exoſſatus ager &c.

His olus:his oleum ſapit:ergo veſca ſit eſca.
Somme ede eth oc ſomme eth andet fordi bliffuer all mad eden.
Monet vt modicū & recens parem⁹ ad cœnā:qa holus.i.hęrba qua veſci
Veſcus. mur ſapit.i.ſapidū videt:hi s.i,aliquib⁹:& oleū.ſ.oleę aut oliuę arboris ſapit his.i.aliis:ergo eſca ſit veſca.i.exigua & recens. Veſcus a.um.a ve particula q̄ aliqñ diminuit:vt ve grandis.i.parū grādis:ſignificat parū ciboſum:itē ecōtrario quod auget eſcā.i.appetitū edēdi:vt Lucreti⁹ dixit ſalē veſcū. Sit ergo eſca veſca.i.modica vt auide comedatur.

Hunc vite tedet qui cuncta comeſta recenſet.
Han ledyeſſ at leffue ſom regner det han haffuer edet.
Tedet hūc.i.eū vitæ.ſ.tranſactę qui recēſet.i.ad memoriā cū quadā cēſura & caſtigatione reducit cuncta comeſta.i.abſumpta in iuuenili ætate: cum egeat ſenex.

Horret iter ſegmen dum ſtringit ſalebra callē.
Lader gonger nødigt paa ſtenwey.
Iter horret.i.horrere facit:aut horrore afficit ſegnē:dū ſalebra.i.aſperitas
Salebræ. ſtringit.i.anguſtat callem.i. viā tritā & durā. Salebræ a ſaltu dictæ ſunt loca aſpera & inæqualia per quę ſaliendo iter fit:& cū a ſalio veniat debe-ret primam corripere:vt apud Martialē Sed quæ per ſalebras altaq; ſaxa cadunt. auctor ſequitur doctrinale.

De littera I.

Iactātē praue referit de⁹ obiice claue.
Ho ſom kaſte øxe at waar herre:han kaſter hā-nem nødie igen.
Damnat inanē iactantiā:quę oritur ex ſupbia:qa deus referit.i.reuerberat:obiice.i.obiectu claue.i. ſtipitis nodoſi:iactantē.i.eū q ſe iactat praue.i.p-
Obiex. uerſe & ſtulte. Obiex(ſic eñ melius ſcribit q̄ obex) eſt quicquid obiicit alicui rei:ab ob & iacio:& ideo

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

primã ꝑducit quã ſi obex dicat haud dubie corriperet.

Id quod metitur vſus melius ſtabilitur.

Vane bider beſt.

Id ſtabilitur.i.firmatur & ſtabile manet melius.qđ vſus.i.vtilitas metitur.i.mẽſurat.i.qđ tam vtile q̃ magnum eſt.

Id recolat manſer: valuis curuat caput anſer.

Knagehalſſ ſkall i hwkõme ath gaaſen lwder i dørren.

Manſer.i.de ſcorto natus: vt exponi ſolet illud deutero.xxiij.Non ingre Manſer.
diet mãſer in eccleſiã dñi vſq; ad decimã generationẽ:tales aut licet ignobiles:fere ſunt ſuperbi:homo igit ignobilis & ſuperbus recolat.ſ.mẽte.i.meminerit ſup.ꝙ anſer:auis notat:curuat.i.inclinat caput valuis.i.ſup liminaribus portarum & valuarum licet multum altis. Hoc enim habet de natura:diſcat ergo ab anſere humiliationem:ſicut a formica iubemur diſcere prouidam frugalitatem.

Ignorat clepere qui clam rem neſcit habere.

Han kand ille ſtiele ſom icke kand ſiele.

Is ſup.qui neſcit habere clam.i.in occulto:rem furataȝ:ignorat.i.fruſtra ſcit:clepere.i.furari:quia qui furtũ palam habet,ſtatim cõuincitur & ſuſpenditur.

Ignauus ſeruos rector facit eſſe proteruos.

Lad herre haffuer fortrødne ſwene.

Rector.i.gubernator.ſ.dñs:ignauus.i.iners minimeq; induſtrius & ad nullum opus vtilis:facit ſeruos eſſe proteruos.i.contumaces & rebelles: quapropter qui vult habere ſtrenuos famulos non ſit ipſe ignauus;quia imitant mores domini.

Ignis ſcintillam qui geſtis verte fauillam.

Ho ild vill haffue han ſkall lede i aſken.

Tu qui geſtꝪ.i.vehemẽter cupis ſcintillã ignis.i.paruã particulã ſcintillãtem dum a globo ignis ſeparatur:verte.i.inuolue:fauillam.i.paruã flãmam cineri inuolutam.

Impleat vt nutum mundũ liquet eſſe volutum.

Verden er vilge drw.

Liquet.i.euidens & manifeſtum eſt:mundum.ſ.vniuerſum:eſſe volutũ ſcilicet ab oriente in occidentem:vt impleat nutum.ſ.diuini numinis.i.voluntatem dei.Ergo multo magis homines volui & moueri debent vt nutum dei impleãt.Sed dici ſolet ab iis qui patinam eſcariam circũuol

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

uunt: vt Bolum ſuauem obtineant.

Impetui propero bona fit ſucceſſio raro.
Sielden er haſte god.
Bona ſucceſſio.i.felix prouētus & bonus exitus & ſucceſſus: fit raro impetui.i.ꝓcipitationi: ꝓpero.i.nimis feſtinę. Quod em̄ precipitāter fit: fit ſine cōſilio maturo: & ideo raro bene ſuccedit.

Implet anus fuſum: colus vt lane gerit vſum.
Ee totter kerling aff ſin to rock.
Anus.i.vetula: implet fuſum.i.inſtrumentū nendi circū qđ voluit filum vt.i.ſcđm ꝙ colus.i.inſtrumentū circū qđ ſuſpēdit linū & lana: gerit vſū i.vtilitatē lanæ.i.lanitij. Hoc eſt mulier net ſcđm qđ habet in colu: ſi bonam lanā bonū filū: reſpondet ergo opus materiæ.

In baculo vegeto qui todes membra teneto.
Stogrinde mand ſkal ſig met kep ſtøde.
Tu qui todes.i.titubas.nutas.vacillas (Eſt aūt verbū abſoletum) teneto membra.i.ſuſtineto corpus: in baculo vegeto.i.vigoroſo.

Ille miſer mus eſt cui non vno lare plus eſt.
Det er en vſil mwſſ ſom icke haffuer vden eth hull.
Hoc dici ſolet. Mus miſer eſt antro qui ſolo claudit vno. Ille mus eſt miſer.i.miſerabilis infelix: cui non eſt plus vno lare.i.foramine aut domicilio: in quod aufugiat dicitur de illis qui non habent niſi vnicum ſubterfugium.

Illius eſt ſciola quod tenet intro vola.
Den er viſſ i hende haffuer.
Vola.i.interior pars man⁹ eſt ſciola.i.certior: illius qđ tenet intro pro intus: eſt em̄ intro aduerbiū ad locum: aptius diceret quod tenet ipſa volas quia non tenet niſi intus.

In paſſo claret foris angor vt intus amaret.
Det kender paa vden hwor inden er raadet.
Angor.i.anxietas & dolor mentis ſeu cordis: claret.i.clare apparet in paſſo.i.patiente euȝ: foris.i.in vultu exteriori: vt.i.qualiter aut ſcđm quod amaret.i.armarus eſt intus.i.in precordiis.

Infra menſuram lodicis porrige ſuram.
Reck foden ſaa at ſkind teckened kand offuer gaa.
Porrige.i.extende: ſuram.i.crura: a parte totū: infra.i.nō vltra menſurā lodicis.i.cooperimenti. Hoc eſt noli vltra facultatē abſumere epulando aut ædificando.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Inter ſcamna duo labitur anus humo.

Mellem to ſkamble falder arſſ i aſke.

Anus .i. podex: cul⁹ aut clunis labitur.i.cadit: humo.i.in terrā: & vt dici ſolet in cinerem: inter duo ſcamma.i.ſcabella et ſedilia: dicitur de ijs q cum haberent duplicem occaſionem bene faciēdi: cum neutram acceptarent fruſtrati ſunt.

In burſam non det totum quod opinio ſpondet.

Act kommer icke all i pung.

Opinio.i.optio & ſpes opina nō det.i.nō inferat in burſam totuꝫ quod ſpondet. Hoc eſt ſępe opinamur plus lucrati q̄ lucremur: & ita qđ dici ſolet comp utamus ſine hoſpite.

Indigus implorat: ſed eum qui malit honorat.

Den beder ſom ved tørff: oc den veeder ſom will.

Indigus.i.vir egenus: implorat.i.plorādo precatur eleemoſynā ab omnibus: ſed is qui malit.i.magis q̄ alij velit: honorat.ſ.eū: dādo aliquā ſtipē.

In ſaltus latebra ſilet auſcultatio crebra.

Offte er hwll hørelſe neer.

Crebra auſcultatio.i.frequens auſcultator: ſilet.i.cum ſilentio latet: in latebra.i.occultatione: ſalt⁹.i.ſyluę ſaltuoſę: & ideo in ſiluis eſt caute loquēdum: ſicut in campo aperto agendum.

In propria tegete capitur pauſatio lete.

Hiēme er beſt at hwileſſ.

Pauſatio.i.ceſſatio a labore & requies capitur ſcilicꝫ ab vnoquoqꝫ læte id eſt cum lætitia & ſecuritate: in tegete id eſt caſa & tugurio propria id eſt in domo ſua licet ſit modica & vilis.

Inter lixata ſuperemanant adipata.

Det fede vil altijd oppe flyde.

Adipata id eſt pinguia & adipe farta: ſuperemanant id eſt ſupra cætera manant & eminent: inter lixata.i.bullita obſonia: q̄ in aquis coquunt.

Intus erit talis percurrit ad oſtia qualis.

Der gonger ſaaden mand til dørre ſom inde er.

Qualis ſcilicet quiſpiam percurrit ad oſtia id eſt duꝫ foras abit: talis erit intus id eſt in domo ſua.

Inder velle boni modici fit recula doni.

Liden er vilge røn.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Recula.i.parua res:doni.i.muneris modici:ſit index.i.indicatrix velle boni.i.voluntatis bonæ.

In limpha tacita truciora latent aconita.
I tøſt vand ere ormene verſt.
Aconita. Aconita.i.venena(ſunt aũt aconita herbę venenatę:ex ſpumis cerberi vt fingunt poetę inter cotes natę)truciora.i.crudeliora & perniciora:latent in limpha.i.aqua:tacita i.tacente.

In cantore ſcia poterit fore ſemilogia.
Mand maa oc forſtonde halff qwedẽ viſe.
Semilogia.i.dimidiatus ſermo:poterit fore.i.eſſe ſcia.i.cognita:cuꝫ tamen ſcius potius ſit cognoſcens:in cantore:quia dimidium vix intelligi poteſt.

In plectro vocis ſeria iunge iocis.
Blent gãmen meth alffuere.
Iunge.i.admiſce iocis.i.verbis iocoſis:ſeria.i.verba ſerioſa & ſeuera:quę ſint ſeorſum a riſu:in plectro.i.inſtrumẽto vocis.i.ſermonis:vbi verba formantur:hoc eſt in ore.

Inſtat grandeuis emptiue querere queuis
Ee er der oldiſſ køb beſt.
Duplex eſt ſenſus:alter ſic.inſtat.i.imminet & proximũ eſt grandeuis.i.grandis ætatis viris:quęrere.i.acquirere quęuis.i.oĩa emptiue.i.ꝑ exemptionẽ:quia nihil lucrant:neq; educãt. Alter ſic:quęrere.i.percũctari quęuis emptiue.i.per modũ emẽtis cum pauca emant inſtat &c.

In vim prorumpat:niſi niſu nemo triumphat.
Ho inthꝫ voger han inted vinder.
Sup.quiſq; ꝓruat.i.ꝓniat in vim.i.ad violentiã:qa nemo triũphat niſi niſu.i.molimine & labore magno:vñ Regnũ celorũ vim patit:& violẽti rapiũt illud:alij dicũt ꝓrũpat in vim.i.exponat violenter quiſq; ſua quia nemo triũphat niſi niſu.i.expoſitiõe virium.

Immemor eſt oneris exemptus debitor eris.
Glemder er gulden øre.
Debitor eris.ſ.alieni:exemptus.i.liberatus & extractus e debito:eſt immemor oneris.ſ.qđ tulit vt ſoluatur aut quia tam lætus eſt:aut quia ingratus eſt in eum qui exemit.

Ingremiat ſcelere femella problema minerue.
Ee haffuer qwinde ſwøff vnder ſkøde.
Fœmella.i.fœmina parua:ingremiat.i.in gremiũ cõdit problema.i.ancipitẽ & dubiam propoſitionẽ:celere.i.celeriter:minerue.i.deę artium & texturæ.

In ferule penis ſponſam: ſed equum rege frenis.
Styr heſt mz bitſſell oc kone mz kep.
¶ Rege ſponſam.i.cõiugem nuper ductam: p œnis.i.punitione: ferulæ .i.baculi leuis: ſed rege equum frenis.

Inficiat preceps hominem ſub flore rubi ſeps.
Offte ere orme vnder blomſtrende buſk.
¶ Seps.i.ſpecies illa ſerpentis tabifici: pceps.i.præcipitanter & ſubito inuadẽs: inficiat.ſ. veneno.i. intoxicet hominem ſub flore rubi.i. fruticis illius in dumis florentis.

In modio rendi non eſt vola plena ſciendi.
Een ſkeppe fuld aff vente er ex en halff fuld aff viſſe.
¶ Vola.i.capacitas manus concaua: plena ſciendi.i.ſcientiæ: nõ eſt in modio.i.ampliore menſura rendi.i.opinandi.

Inquinat oris ebur qui ruminat ad mala murmur.
Hand føger ildeſiud mwmd ſom ont rwinſer.
¶ Ille qui ruminat.i.remandit & reducit ad os: murmur.i.murmurationem ad mala.i.in peiorem partem interpretando: inquinat.i.polluit & maculat: ebur.i.candorem & honeſtatem oris: aut dẽtes ſuos.

Id celebres numen quod dat cum fruge legumen.
Dyrcke den gud gerne ſom baade giffuer korn oc kerne.
¶ Celebres.i.celebriter colas: id numen.i.eum deum: quod.i.qui dat legumen.i.grana quæ manu leguntur: vt fabæ. piſæ. erua. cicera. lupini. lentes. vicie. cũ fruge.i.frumento quod metitur.i.qui dat victum neceſſarium in tẽpore opportuno: iuxta qđ dñs nos orare docuit: panẽ noſtrũ quotidianũ da nobis hodie. Legumen.

Is pauet arcta re qui non audet trepidare.
Han er redder ſom icke taar ſkelffue.
¶ Is qui nõ audet trepidare.i.trepidãdo & tremẽdo oſtẽdere timorẽ ſuũ: pauet.i.timet: re arcta.i.anxia & cõſtringẽte ipſum multũ. Id autẽ fit cõprehenſis a latronibus & tyrannis.

Is bonus eſt atqui: bonus ante deum rutilat qui.
Den er god faar guder god.
¶ Is qui rutilat.i.ſplendet bonus ante deum: eſt bonus atqui.i.certe. ſolet tamen atqui præpoſitiui eſſe ordinis: non ſubiunctiui: vt ſit: ſed quõ quod æquipollet ei quod eſt certe. Atqui.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Iuncta petunt tecta peſtis. dolor. atq; ſenecta.
Alder oc ſiuge fare til by geſte de ſorg om quelde ſaa ere de ſyſken fry.
¶Peſtis, i. morbus aut languor (raro tamen ſpecialiter capiendo peſtē ſenes peſte cadunt) dolor. ſ. corporis & animi: atq; ſenecta. i. ſenilis ætas: petunt tecta iuncta: quia habitant in vna domo: immo in vno corpore Legi ſolet: tuſſis dolor &c.

Ir petit angorem: cor gazas. viſus amorem.
Der er hand ſom ſaard øge ſom kert oc hierte ſom rigdom.
¶Ir. i. manus: petit. i. ſe applicat ad angorem. i. dolorem & membrum oppreſſum, ad quod ſtatim manum applicamus: cor petit gazas. i. theſauros: quia vbi theſaurus tuus ibi & cor tuum. viſus petit amorem. i. rem amatam vir mulierem & mulier virum.

Iratum ſine re decet anxia puncta manere.
Den vidner ey vel ſom vreder er vden ſkeell.
¶Decet. i. decens eſt puncta anxia. i. puncturas coruis anxij aut cuncta anxia: manere. i. expectare iratum ſine re. i. cauſa: quia qui iraſcitur ſine cauſa: ſolet ſtatim inuenire cauſam.

Iraſcens hominis rabies penam dat erynnis.
Harm volder helffuede.
¶Rabies hoīs iraſcēs. i. ad iram excitata: dat penā erynnis. i. furoris inferni: quia ira furor breuis eſt vt dicit Horatius.

Iſſa minus facere plus geſtit, anuſcula nere.
Kerling vil haffue ſin trette traad.
¶Anuſcula. i. vetula iuſſa. i. cui p̄ceptum eſt aut imperioſe, ſi eſt famula: aut amicæ ſi eſt hera aut materfamilias: iuſſa minus. i. non facere geſtit. i. cupit plus. i. magis nere. i. filare: q̄ ſi iuſſa eſſet filare: quia Nititur in vetitum ſemper &c.

Ius habet et pactum diuerſis menſibus actum.
Eth er ret oc eth andet et ſeth.
¶Ius. ſ. ſcriptū: & pactū. ſ. voluntariū p fœdus ictū: aut p mutuā ſtipulationē: habet actū. i. executionē diuerſis mēſib⁹. Quia alio tp̄e & modo ex iure: alio ex pacto agendum eſt.

Iuſſio ſueuit heri celſi ſublimis haberi.
Høyt er herre bud.
¶Iuſſio. i. mandatum & pręceptio: heri: id eſt domini: celſi: id eſt alti: vt domini cœli aut principis terræ. ſolet haberi. i. æſtimari, ſublimis: id eſt alta: hoc eſt tantum reputatur p̄ceptum quantus eſt qui præcipit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Juxta plaſma baſis ſolet eſſe locatio vaſis.
Hwert kar ſtonder paa ſin bond.
¶ Locatio vaſis ſolet eſſe iuxta plaſma.i.ſecundum formam baſis.i.fun damenti: Quia locatum debet reſpondere loco & locus locato.

Judicium ſordet illi quem culpa remordet.
Dõmen er den en ker ſom ſig ved wſkeer.
¶ Iudicium: id eſt ſententia a iudice data: ſordet.i. videtur ſordida & ini qua illi: quem culpa remordet.i.qui ob ſcelera ſua damnatur.

Juſtrahit a quernis tilianus ſatrapa vernis.
Linde herre ſkal haffue ege ſwene.
¶ Satrapa.i.princeps aut pręfectus: tilianus.i. dulcis & mitis vt eſt lie gnum tiliæ arboris trahit ius.i.auctoritatem regide imperandi a ver= nis.i.ſeruis & miniſtris: quernis.i.duris & rigidis vt eſt lignum quernũ .i.quercus arboris glandiferæ & notæ.

Juſſa queo fari reſponſis nec dominari.
Budſkaff maa ieg bere antſwar kand ieg ey velye.
¶ Legatus ſeu orator qui vulgo ambaſiator dicitur: nolens reſpondere vltra q̃ iuſſus erat dicebat: ego queo: id eſt valeo & poſſum fari: id eſt lo= qui iuſſa: nec: id eſt & non ſupple queo: dominari.i.excellere reſponſis.ſ. ad alia interrogata.

Jus ſuperat venia parcere docta quia.
Bedre er naade en reth.
¶ Venia.i.ignoſcentia & remiſſio culpæ: ſuperat ius.i. melior eſt q̃ ius quia docta ſup. eſt parcere qđ neſcit rigor iuris.

Jus qui rite tenet ſe ſobrietate refrenet.
Han ſkall vere eddrw ſom ret ſkal ſtyre.
¶ Is qui tenet ius rite.i.decenter ſecundum ritum & bonos mores: refre= net ſe ſobrietate: id eſt non exerceat niſi ſobrie: quia ſummum ius ſum= ma iniuria eſt: & ideo laudatnr epikiia.id eſt æqua iuris i.terpretatio.

Interdum ſemi vox intellecta fit hemi.
Mand maa oc vnderſtonde halff ſwarede ord.
Vox hemi.i.ſermonis ſemi: dicerem ſemis.i.dimidiati fit interdum in tellecta.i.intelligitur: non tota.

Ignis ſerpentis muris diſpendia ſentis.
Ild i ſkød orm i barm muus i taſke.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Dum dant hoſpitium pera: ſinus: gremium.
De cre ere onde geſter.
¶ Tu ſentis.i.percipis:damna ignis.ſ.in veſte aut domo ſerpẽtis.i.hy=
drę aut colubri repentis.ſ.in ſinu & muris.i.animalis domeſtici in pera
aut farina. Sentis inquam damna tunc dum pera ſinus gremium dant
hoſpitium ſingula ſuis pera:muri:ſinus ſerpenti & gremium igni. Gre=
Gremium. Sinus. mium eſt concauitas inter femora:vbi eſt receptaculum ſeminis in mu
liere:vnde tranſfertur ad gremium terrę. Sinus dicitur collectio angulo
ſa & ſinuoſa hoc eſt laxa & capax veſtium in pectore. debent autem hi
duo verſu. ſimul legi vt docet ſent:ntia & prima litera : quia ſi ſeorſum
legantur,ſecũdus verſus deberet reponi inter incipiẽtia a D. Improprie
aũt ſed per metaphoram.i.tranſlationẽ dicitur gremium dare hoſpitiũ
igni:quia ignis non recipitur in gremium vt hoſpes ſed vt hoſtis.

Is bos eſt cuius ad caudam ſe gerit huius.
Den ſkal til halen ſom koen eyer.
¶ Is cuius bos eſt.i.qui eſt poſſeſſor eius:gerit ſe ad caudam huius.ſ.bo
uis trahendo eum e luto & foſſa ſi inciderit.

Infans non clamat ſi ſibi des quod amat.
Lad barn haffue ſin egen vilge da greder det icke.
¶ Infans non clamat ſi des ſibi quod amat. Sic debent eſſe contenti ma=
gni dum habent quæ habere vellent.

Ignem flammeſus timet atq; canem caneleſus.
Hand rediſſ ild ſom brender er oc hwnd ſom biden er.
¶ Flammeſus.i.eſus & ambuſtus a flamma:timet ignem:& leſus vtpo
te morſus a cane:timet canem.

Infortunatus ad tres obulos homo natus:
Den ſom er fød til try ſkeiff.

Nunq; nummorum dominus manet ille duorum.
Han bliffuer aldrig herre faar to pẽninge.
¶ Homo natus ad tres obulos.i.vt æſtimetur dũtaxat tribus obulis &
dicatur triobularis:eſt infortunatus.i.infelix:quia ille.i.talis:nunq̃ ma
net dominus duorum nũmorum: quia qui ad pauca poſſidenda natus
eſt:difficilius retinet ea:q̃ lucretur noua qui ad multa natus eſt.

Intempeſtus edax cum fas iubet eſſe fam eſcat.
Ho ſom eder i tid han ſkal faſte i vtid.
¶ Edax.i.aſſiduus epulo & comedo ſeu comeſtor:intempeſtus:nullũ ob=
ſeruans tempus edendi fameſcat.i.eſuriat:cum:id eſt quando fas id eſt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

quod licitum & honestum est: iubet esse. i. vt edat. id est qui edit qn̄ non decet famet quando comedere posset.

Id dedit ante dupla quod adeptio simpla dat orno.
Saa god er en ynsk i iaar som to ath aare.
Adoptio, i. assumptio alicuius in nouam familiam: aut ad curiam: simpla dat orno. i. huius anni tpe: id qđ adoptio dupla dedit ante.

Ira dei fit ei qui se facit officiperdi.
Gud vorde den wred som sit embede er leet.
¶ Ira dei fit ei qui facit se officiperdi. i. talem vt officium gubernādi plura perdiderit.

Ius coquit obliqua petitur dum seria recta.
Ee siwder gammel gryde men nyy laniss.
¶ Seria obliqua. i. vas fictile incuruum: coquit ius. i. carnem iusculentā dum. i. donec seria recta petit. i. acquiritur & inuestigatur.

Iudicio plebis non fallit habes: sed habebis.
Ath haffue oc m. we fonge det er icke enss.
¶ Habes. i. quando alicui dicitur tu habes. s. munus aut rem aliam: nō fallit iudicio. i. secundum iudicium plebis. sed habebis. s. fallit: quia de futuro contingenti non est determinata veritas.

De litera K.

Karius est karum si pgustatur amarū.
Effter ont worder gaat halffue bedre.
¶ Karum. i. res kara & delectabilis: est. i. videtur aut efficitur karius. i. amabilior: si amarum. i. res amara pgustat: quia qui nō sensit laborem nescit q̄ dulcis sit requies: qui nō sitiuit aut famuit: minus illi sapiunt potus & cibus. Scripsit errore inueterato Karius et karum per k cum per c debeāt scribi quia latina sunt. Nam charis. i. gratia: vox græca scribitur per ch
non per k & habet primam breuē: Vn̄ ab ea non deriuatur charitas. Sūt Charis.
tamen qui pro virtute decenter amandi charitatem scribant: pro magni Carus.
tudine precii Caritatem: nam caristia barbarum est: ego tamen putem Charus.
vtrūq; non male per c sine h scribi: sed bonum esse differentiam significa
re: sicut in proh interiectione & pro prępositione licet vtraq; rectius si Proh.
ne h scribatur. Pro.

De litera L.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Lambere lac cattus ſatagit licet inueteratus.
Gãmill kat laker oc milk.
Cattus (ſic vulgo ſcribitur cũ catus ſcribi debeat & primã corripere) animal catuꝫ & murilegũ: qd̃ feles dicit̃: ſatagit. i. curat lambere lac licet inueteratus: cum lac ſit cibus paruulorũ. dicitur de meretricula annoſa aut vetulo bibulo.

Larga ſerens opera reditiua vir impetrat era.
Nen ning haffuer penning.
❡ Vir ſerens. i. ſeminãs aut ferẽs. i. faciẽs opa larga: impetrat. i. recupat: gra. i. nomiſmata reditiua. i. ad ſe redeũtia cũ expẽderit pro materia operum: hoc eſt qui multũ laborat multum lucratur.

Lar deridentis quandoꝗ ſubeſt nocumentis.
Der kõmer tit ild i ſpaatterenſſ hwſſ.
❡ Lar. i. domus deridẽtis. ſ. alios: ſubeſt quãdoꝗ immo plerunꝗ nocumentis. i. detrimentis: quia qui derident ſæpe deridentur.

Laſſo pedes illo ꝙ equeſter pergo bacillo.
Det kaaſter ben ath ride paa kep.
❡ Ego laſſo. i. fatigo: pedes illo. i. illa re: ꝙ ego equeſter. i. equitans pergo. i. perago iter: bacillo. i. paruo baculo. Hoc ſenes dicunt qui dicũt ſe habere equum ligneum ſicut pueri habent: hoc eſt baculum: & tñ nõ minꝰ laſſantur equitantes in tali equo ꝗ̃ ſi pedites irent vt faciunt.

Laudem tela legit quam filum nobile pegit.
Gaat er ath vere aff gaat two.
Tela. i. cõtextũ ex filo: legit. i. colligit & obtinet: laudẽ quã filũ nobile pegit. i. cõcinnauit & cõparauit: hoc eſt pretioſa & ſubtilis tela fit ex conſili filo: & vera laus ex bono opere.

Laude fauente parum: ſpeciem cape blanditiarum.
Den ſkall vere tiende fuld ſom ey er kerkõmen.
❡ Laude. ſ. populi: fauẽte. i. dũ laus fauet. i. ſuffragat̃ & arridet tibi parꝫ: cape ſpeciem blandiciarum: hoc eſt blãdire populo & blãdictur tibi: aut recita blande faceta vt placeas.

Laude ſolent claudis pulſari cimbala laudis.
Man fonger offte loff faar lidet.
❡ Cimbala. i. crepitacula ſonora laudis. i. quibus laudãt aut ſanctos aut eos a quo ſtipẽ q̃rũt: ſolent pulſari. claudis. i. claudicãtibꝰ laude. i. cũ laude: quia cũ ſint impotentes videntur honeſte mẽdicare: vt igne ſacro leſi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Alij ſic exponũt cimbala laudis ſolent pulſari ſæpe claudis.i.parũ potẽtib⁹:hoc eſt parũ potentes merent ſępe laudẽ ꝑ modica re.

Leſio ſepe leuis ſalibus fit ſubdita ſeuis.
Oc laſt faar halfue minde.
¶Dicit abſtinendũ etiã a leui offenſione:qa lęſio leuis fit ſubdita.i.ſubijıt ſępe ſalib⁹.i.increpatiõib⁹ ſęuis.i.grauibus & ſeueris.
c

Legum commenta gerit haſta frequens violenta.
Nw ligger low i ſpiud ſtagiſſ ende.
¶Haſta.i.telum longum militare:Galli & Dani lanceam vocant:gerit.i.in ſe habet frequens:id eſt frequenter:commenta legum.i.vi ſæpe fit quod legi fieri debeat:quia per vim ſunt leges & plebiſcita coactæ.

Laudatur patule qui replet antra gule.
Den er god ſom glwg fulder.
¶Is qui replet.ſ.cibo & potu:antra.i.voraginem:gulæ patulæ.i.ſemꝑ patentis:laudatur.ſ.a guloſis:& ita ab illaudatis.

Leſio iumento fit ab auriga truculento.
Horſſ gielde offte at køre ſwenden er vred.
Leſio fit iumento.i.equo nos iuuante:ab auriga.i.gubernatore eius truculento.i.atroci & immiti.

Letius incedit quem non perplexio ledit.
Den er glad ſom icke ved aff vonde.
¶Ille quem perplexio.i.anxietas mentis ſtupefactæ non lædit:incedit lætius.i.cum maiore hilaritate & alacritate:quia perplexi curis veſtigia figunt.

Lepra nocet morum magis vrbi clade rogorum.
Bedre er vaade ild i by en ond vane.
¶Lepra.i.corruptio & infectio morum:nocet magis vrbi:id eſt ciuitati:clade:id eſt q̃ clades & damnum:rogorum.i.ab igne factum.

Lexis truncatur ceruiſia cum dominatur.
Naar øled gonger in da gonger videt vdh.
¶Cum.i.quando ceruiſia.i.potus inebrians ex frumento factus:dominatur.ſ.in homine:tunc lexis.i.ratio truncatur.i.diminuitur immo lexis.i.oratio augetur.

Lente plaga dolet que fore crebra ſolet.
Man maa ſaa lenge venies ved ont ath mand tyckeſſ det vere gaat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Plaga.i.vulnus apertum: et qđcunq₃ malu₃: dolet lenſe.i. paulatim & remiſſe quæ ſolet fore crebra.i.frequens & longa.

Lingula caprina bona non eſt aurifodina.
Mand høll ey vel guld vnder gede tunge.
¶Lingula i.parua lingua caprina.i.capræ non eſt bona aurifodina.i. occultatrix auri:quia ſemper caprizat & clamitat.aut dicatur lingula ꝓ ligula.i.ſpecies calcei.caprina.i.facta de pelle capræ quæ tenuis ē : nō eſt bona aurifodina.i.vtilis ad loca aſpera in quibus effoditur aurum.

Linea plebiculis miſeris eſt torua tribulis.
Frende er frende verſt.
¶Linea.ſ.conſanguinitatis.i.gradus:tribulis.i.eorum qui ſunt devna tribu:eſt torua.i.aſpera & immitis:miſeris plebiculis.hoc eſt tribules potentes torue aſpiciunt cōtribules ſuos miſeros & plebeos.In textu di citur plebiculis vt opinor pro plebeculis aut ſaltem pro plebicolis.i.co lentibus plebem.Poſſet etiam exponi ſic:linea tribulis.i.ſcriptura tribu ti dandi:eſt torua.i.immiti aſpectu plebiculis miſeris.

Limen homo neſcit vbi plus fortuna lateſcit.
Mand ved icke hvor løken kand ſkulke.
¶Homo neſcit limen.i.lignum tranſuerſu₃ in introitu domus: vbi for tuna lateſcit.i.latet plus.i.frequentius.quia alij ſunt bene fortunati in terra alij in mari alij in bello alij in pace.

Lis fit ei dira cui fortune furit ira.
Det er ont at ſtride mod løcken.
¶Lis.i.contentio:eſt dira.i.execrabilis ei cui ira fortunæ furit.i.furore₃ ſuum oſtendit:hoc eſt cui fortuna eſt irata & aduerſa.

Litigium temere cum iudice linque mouere.
Dele icke m₃ din dommere.
¶Linque.i.deſine omittere mouere litigium.i.litem & controuerſiam temere,i.inconſulte & temerario auſu:cum iudice.i.cum eo penes que₃ eſt poteſtas iudicandi quia non poſſis lucrari.

Lis ſalit heſterna fit vbi bacchoſa taberna.
Ee riſſ kiff i ølkoneſſ huſſ.
¶Lis heſterna.i.pridiana:hoc eſt diei precedentis: ſalit.i. reſurgit ſup. ibi:vbi taberna i.caupona fit bacchoſa.i.bacchi hoc eſt vini plena. Bac chus em̄ a gentilibus putatus eſt inuentor & deus vini:ſed per metony= miam figuram ponūtur inuentores rerū pro rebus quas inuenerunt: vt bacchus pro vino:ceres pro frumento: Venus pro luxuria carnis. Vul= canus pro fulmine aut igne. Mars pro bello &c.

Bacchus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Sane dum vinum aſcendit in caput ſolet lis ſopita renouari.

Linquens mane torum fit gnarus prodigiorum.
Ho aarle riſſ han vorder meget viſſ.
¶ Linquens torum.i.lectū mane: hoc eſt qui non indulget nimis ſomno & mane ſurgit: quia habet ingenium vegetum: fit gnarus.i. peritus prodigiorum.i.rerum occultarum quæ per prodigia.i. oſtenta & ſigna inſolita portendi ſolent.

Lota licet cornix tamen eminet albidior vix.
Kragen er icke diſſ hwidere at hwn tor ſig tit.
¶ Cornix licet lota: tamen vix.i.cum difficultate eminet.i.apparet albidior i.albior & magis albida. immo non vix ſed nequaq̄: quia quod vix fit: fit licet cum difficultate: vt vix iuſtus ſaluabitur. quod quaſi fit non fit: ſed parum abeſt quin fiat. Sed vt dictum eſt Balnea cornici nil proſunt &c. Vix. Quaſi.

Lubricus eſt dictus aliene pellis amictus.
Slebrede ere frēmed mandz ſkind.
¶ Amictus.i. veſtitus pellis alienæ.i.alterius heri: eſt lubricus.i.cito elabens manibus tenētis: ſicut anguilla. Vnde ſolet dici Alterius veſte nemo veſtitur honeſte.

Lucrificare forum ſolet aduentus fatuorum.
Fordi er torffuit gaat faar der kōmer mangen ſnaat.
¶ Aduentus fatuorū.i. diuitū & nobiliū qui ſtulte expendunt pecunias ſuas ſolet lucrificare.i. lucroſum facere forum.ſ.rerum venalium: quia ſi non eſſent fatui emptores in multis rebus nullum eſſet lucrum: vt in mercibus non neceſſarijs.

Luter ait iace me: quo vis: ſed a quas peto deme.
Kaſt mig hwor dw vilt ſagde aaderen men icke i vandet.
¶ Luter.i.caſtor animal in terra & aqua viuēs: ait iace.i. proijce me quo vis.i. ſiue in aquā ſiue in terram: ſed peto deme.i. aufer aquas. qđ callide dicit putās ꝙ ꝯtrariū faciāt q ipſū ceperūt: nā vult in aquas mitti.

Luſus adeſt illi pila cui datur atq; bacilli.
Ho ſom haffuer bold oc ſtaff han fonger vel den ſom lege vill.
¶ Luſus adeſt.i. præſto eſt illi.ſ. puero: cui pila datur: atq; bacilli.i. parui baculi incurui dantur: quia illis ludit.

Ludere quiſquis auet alea quando fauet.
Gaat er at lege naar terningen vill vell.
¶ Quiſquis pro quiſq; auet.i. cupit ludere: quando alea.i. fortuna aut

inſtrumentum fortuiti ludi fauet ſup. ei.

Letificat ſtultum qui ſcit promittere multum.
Fagre ord frøyde en daare.
¶ Is qui ſcit promittere multum lętificat ſtultum: & non prudentē: quia prudens ſcit ꝙ non omnia quæ promittuntur dantur. Vnde dicit Ouidius. Pollicitis diues quilibet eſſe poteſt.

Longior hora ruit qua capra craſſa fuit.
Den dag er gongen ſom geden vaar fed.
¶ Hora lōgior. i. prolixius tempus: ruit. i. tranſijt: qua. i. in quo tempore: capra fuit craſſa. i. incraſſata: quia id lente fit.

Lurco replet ſtomachum prandendo peripſema rerū.
Frodſſere ſkaler førſt eblet oc eder ſiden ſkereddingen.
¶ Lurco. i. guloſus ingurgitator: qui neſcit expectare meliores cibos: replet ſtomachum ſup. ſuum: prandendo. i. manducando. i. tēpore prādij
Peripſema. peripſema. i. raſuram & purgamentum rerum. ſ. comeſtibilium: vt ſūt pelles pomorum: cruſtæ panis. male autem corripit penultimam in peripſema: quia ſcribitur græce per η quod in e longum vertitur: ego puto legendum pemmata: ſic. lurco. i. delicat⁹ ligurjtor: replet ſtomachū prādendo pēmata. i. bellaria: quæ ſunt dulciaria ſecundæ menſæ: vt ſunt tragemata & alia e ſaccharo confecta: & fructus delicati.

Luteris oſſa cutem perdit laniſta miſellus.
Han flaar ſom en ſtimper der fonger hwercken kraap eller ſkind.
¶ Laniſta. i. macellarius qui carnes quas vendit laniat. vnde lanius non
Laniſta. laniſta dici debet: nam laniſta eſt princeps gladiatorum: miſellus. i. aliquantulum miſer: perdit oſſa ſup. & cutem luteris: quia cedit in vſum diuitum.

Lis minime verbis interdum creſcit acerbis.
Offte kōmer ſtor kiff aff liden trette.
¶ Lis creſcit interdum verbis acerbis: id eſt aſperis minime: id eſt nullo modo: quia ſunt qui iraſcantur ob leue dictum licet non ſit acerbum.

Leſis teſticulis nutaſcit virga virilis.
Ilde rawer redieløſt andbwd.
¶ Virga virilis. i. mentula nutaſcit. i. vacillat non erigitur teſticulis. i. coleis læſis.

Luridus aſpectus non faſcinat obuia quęuis.
Det ſorte kiwſſ icke alt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Aſpectus luridus.i.immitis & aſper:non faſcinat.i.non inficit faſcino.i.incantatorio magico & ſortilego damno: quæuis obuia.i. omnia quæ videt. Sunt autem comperti homines geminas pupillas in oculis habentes qui ſolo aſpectu faſcinauerunt homines.i.fecerunt eos macreſcere & lente perire: ad quos alludẽs Virgilius in bucco. ait. Neſcio quis teneros oculus mihi faſcinat agnos. Faſcinat.i.macros facit & proficere vetat.

De littera M.

Mas fore laudatur qui quod maris eſt operatur.

Den er mand ſom gør mandʒ gerning.

¶Is qui operatur quod eſt maris.i.qui facit opus virile: laudatur.i.probatur fore.i. eſſe mas.i. vir fortis. vnde mares animos: id eſt fortes & viriles dixit Horatius. Sane vbiq; fere abuſiue ponitur fore pro eſſe. Nam fore eſt futurum eſſe: nõ eſſe ſolum: qui autẽ operatur id quod eſt maris.i.quod pertinet ad marẽ non laudatur fore: ſed iam eſſe mas. Mas. Fore.

Malum malo dari q̃ fauce tenace vorari.

Bedre er ebleb giffuit en edet.

¶Ego malo.i.magis volo: malum.i.pomum dari.ſ.mihi aut a me: alteri: q̃ vorari.i.guloſe abſumi: fauce.i.gula tenace.

Mannis aularum ſupereſt vectura traharum:

Hoffmande heſt kömer oc till harffue.

¶Vectura.i.tractio traharum: id eſt inſtrumentorum ruſticorum quæ trahuntur ad terram complanandam poſt ſationem ſupereſt.i. reliqua eſt: mannis: id eſt equis delicatis aularum: id eſt qui dum in flore ætatis ſunt in deliciis ſunt aulicarum. Sic etiam homines in iuuenta placentes aulicis: in ſenecta aut eijciũtur aut turpi ſeruitio addicuntur. Virgilius videtur pro traha dixiſſe trahea: in georgicis. Tribulaq; traheæq; & iniquo pondere raſtri. Mannus.

Malo frui propriis q̃ rebus egere ſororis.

Bedre er ſelff at haffue en ſøſter at bede.

¶Malo: id eſt magis volo: frui proprijs rebus: id eſt abſumere res proprias: q̃ egere: id eſt precario vti vt egeni: rebus ſororis: id eſt quę in alienam migrauit familiam: vnde ſoror quaſi ſeorſum ducta dicitur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Mantica cum pane non eſt vectigal inane.
Ee lettiſſ mad byrde.
¶ Mantica.i.biſſaccus cum pane.i.in quo reponitur panis pro viatico: non eſt vectigal.i.vectura (hoc loco: cum proprie ſit redditus quem poſſeſſio aut publica aut priuata parit) inane.i.vanum & inutile: quia victum confert.

Magna moraꝫ prendit ſcapha dū leuis ad mare tēdit.
Store ſkib ligge paa lande men ſmaa gonge till vande.
¶ Vt prius dictum eſt melius eſt vti nauibus & alijs inſtrumentis agilibus q̄ magnis: quia ſcapha.i.nauis magna: cum proprie (vt dixi) ſemper ſit parua: prendit.i.capit moram.i.dilationem: dum ſcapha leuis vt liburna olim: tendit ad mare.i.iam in vſu eſt.

Mancipium verum probat experientia rerum.
Røn er god dreng.
¶ Experientia rerum probat mancipium.i.ſeruum eſſe verum dum qs ita eſſe comperit vt ſeruus aſſeruit.

Marcis centenis preſtat fauor omine lenis.
Bedre er held en hwndrede marck.
¶ Fauor lenis.i.tranquillus & non aſper: præſtat.i.melior eſt centenis.i.centū marcis.i.ſummulis pecuniarijs: quibus in Dacia vtūtur omine.i.bono euentu & felicitate.

Malo ſtrabo ſtare q̄ꝫ cecutiens titubare.
Bedre er at vere ſkellig en blind.
¶ Ego malo.i.magis volo ſtare.i.erectus manere: ens ſup. ſtrabo.i.vt auctor hic accipit: viſu obliquo ſed integro: q̄ titubare.i.vacillare cæcutiens.i.male videns. Male autem ſecundā corripit. Senſus eſt malo deformem & integrum q̄ debilem & ſpecioſum habere viſum.

Mane fit ede dei meritoria muſa diei.
Otte ſang er almiſſe gang oc meſſen hwn er pryde.

Pomp am miſſa gerit: ſed veſper inania querit.
Afften ſang er ſpot oc bang ehwo ſom vil paa lyde.
¶ Muſa.i.cantilena chori: aut ſymphonia organica: fit mane.i.tempore matutino dum manat dies: & quando dicitur mane.i.bene ſit tibi: qa antiqui manum bonum dicebant: vnde immanis non bonus: ſup. in æde.i.domo & templo dei: meritoria diei.ſ.ſubſequentis: hoc eſt qui mane religioſe cantant merentur vt dies bona ſequatur.
Mane. ¶ Miſſa.i.officium diuinum quod fit ante meridiē a ieiunis: & in quo

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

hoſtia mittitur deo patri Chriſtus:& poſt quod canitur ite miſſa eſt:gerit pompam.i.celebritatem & feſtiuitatem magnam & pomposam in cantu & habitu:quia populus intereſt:ſed veſper.i.officium veſpertinū & completoriū: quærit inania.i.vacua a pompa & celebritate: aut inania:quia iam ſpectant quidam ad proſtibula & cauponas. Et debet iſte verſus poni continuo cum prędenti:aliter poneretur inter incipientia a P non ab M.deſcribit autem totū officium cleri:qui in matutinis meretur vnde viuat honeſte in die:in miſſa vnde pomposus incedat & veſpere vnde ſuperflua teneat & inania quærat. Miſſa.

Me coales horno paſcam te vero ſecundo.
Fød mig i iaar ieg vil føde dig ath aare.
¶ Tu coales.i.ſimul nutries me:horno.i.iſto anno vel iſtius anni prouentu:vero pro ſed:ego paſcam te ſecundo.i.ſequenti.ſ.anno.

Me fore vult viuum qui fert exile datiuum.
Ho mig lidet giffuer han mig liff and.
¶ Is qui fert.i.portat mihi datiuū.ſ.munus vt obſoniū exile.i.modicū vult me fore.i.diu futurum eſſe:viuū: quia ſobrietas eſt cauſa longę vitę:difficile aūt eſt magnis ferculis ab amicis oblatis eam tenere.

Meta boni menti datur equanime patienti.
Gaat toall fonger gerne god ende.
¶ Meta.i.finis & exitus boni:id eſt in quo bonum ſit: datur menti patienti:id eſt toleranti ſcilicet aduerſa æquanime.i.cum æquanimitate: qa qui pati poteſt vincere ſolet. Superanda omnis fortuna ferendo eſt.

Mens letabunda portendit fata ſecunda.
Ee vinder glat hierte.
¶ Mens lętabunda.i.lætans frequenter & multum pręſagio naturę:licet cauſam neſciat:portendit.i.prognoſticat & pre ſe fert & p̄ſignificat: fata .i.euenta a deo p̄ordinata :ſecunda.i.proſpera:& ecōtrario mens triſtis portendit triſtia.

Menia pomposa confringit vis numeroſa.
Mact bryder borger.
¶ Vis.i.violentia aut numerora populi: numeroſa.i. magni numeri: confringit mœnia pompoſa.i.magnifice cōſtructa: quia multæ res paruæ deſtruunt vnam magnam.

Mente tumens letor nūmiſmate dum locupletor.
Ieg er glad i nim hw naar ieg haffuer penninge i nim pung.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Dum.i.quando:ego locupletor.i.locuples fio:nūmiſmate.i.pecunia (ab Horatio corripitur prima & ſcribitur vnico m.regale numiſma phi lippos)ego tumens.i.inflatus & ſuperbiens lætor mente:quia cum di= uitijs creſcunt animi.

Merſo iordani menda ſit equa cani.
Kaſt hwnd i iordanſſ flod da er hwnd ſom før vor.
¶ Menda.i.macula & imperfectio:ęqua.i.æque magna ſit cani merſo .i.licet mergatur & lauetur iordani.i.in flumine illo in quo Chriſtus lo= tus eſt.dr̄ vt videt̄ de Iudęo & gentili qui ficte accedit ad baptiſmum.

Meſſis erit rara quam dextera ſpargit auara.
Ho ſom lidet ſaar han lidet faar.
¶ Notum eſt qui parce ſeminat parce & metet.

Mens ſanum ſapiat anxia quando viat.
Der ſkal vid, til vonde.
¶ Mens.i.meditatio hoīs:ſapiat.i.ſentiat:ſanum.i.ſanam opinionez quando viat.i.vadit anxia.i.ſollicita:qa cura acuit ingenium.

Meſtities veterem noua dat ſopire dolorem.
Ee kōmer ſorg oc ſløker anden.
¶ Mœſtities.i.triſtitia mœror:dicitur etiam mœſtitia:noua:dat.i. facit ſopire id eſt occulere & ſedare dolorem veterem:quia maior dolor minorem pellit.

Mas ꝙ obibat heri iam debet acus mea queri.
I gard døde nim bonde i dag tabede ieg nim naall.
¶ Probat ꝙ maior mœſtitia minorē expellit:qa heri amiſit maritu3: & hodie acū:quaſi plus dāni ſit in acus amiſſione q̄ in mariti. Exponitur etiam aliter.Quidā legūt.Mas obiebat:ſed male:qa obiebat nō dicit̄.di cimus em̄ ibā & quibā nō iebā & quiebā:dicit ergo mulier vidua:ꝙ.i.qa mas.i.maritus meus obibat heri:acus mea debet iam quęri: vt ſuendo lucret victum quem maritus lucrari ſolebat.

Meſta timenda ſatis bona non minus ampla ſciatis.
Ont ſkall man rediſſ gaat er icke formeget.
¶ Quia fortuna nulli eſt perpetuo bona:ſolent ſapientes rogare deum: vt pro magnis bonis modica reponāt mala.hoc eſt quod ſciatis.ſ.vos omnes hoīes:mœſta.i.triſtia & aduerſa timēda ſup.eſſe ſatis:& ſup.bo= na ampla.i.ingētia nō minus eſſe timēda:qa ea ſolent ſeq ingētia mala.

Militat acephala ſine ductu principis ala.
Ilde ſtrider hoeltøſſ heer.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Ala.i.appendix leuis armaturę a latere aciei:militat.i.militiam exer=cet & pugnat:acephala.i.ſine capite (male primam producit: quia a priuatiua particula corripitur) ſine ductu principis.i.ſi nō ducitur a prin=cipe ſuo.

Miſſio ſit talis tua cedes vt pecualis.
Delig er din ſending ſom dit fedreff.
¶ Miſſio.i.portio quam amicis & vicinis mittis de mactato boue vel porco:ſit talis vt cędes.i.mactatio tua pecualis.i.pecoris tui eſt:hoc eſt pinguis de pingui & macra de macro.

Mos vetus emergit puer ad puerilia vergit.
Det er ſed at barn gør barne gerning.
¶ Mos.i.conſuetudo vetus.i.antiqua emergit.i.exoritur:& emanat ſeu in vſum venit:puer vergit.i.tendit & inclinatur ad puerilia.ſ.opera.dicitur ironice quando ſenes puerilia tentant.

Mos eſt matris ei qui ſubuenit eſuriei.
Den er moder ſom mad giffuer.
¶ Mos matris.i.conſuetudo & miſeratio materna eſt ei qni ſubuenit eſuriei:quia mater infanti eſurienti vbera prębet.

Murilegum mures nexuri ſunt ſibi plures.
De ſkulle vere mange: mwſſ en kat ſkulle binde.
¶ Docet plures paruos eſſe fortiores vno magno:quia plures.i.multi mures ſunt nexuri.i.vinculis conſtricturi ſibi.i.ad votum ſuum:murilegum.i.felem mures legere & furari ſolitam.

Mus vbi quit peris inopis latitat mulieris.
Ec er mwſſ ſom hwn maa i fattig koneſſ poſe.
¶ Mus.i.ſorex.qui mus paruus eſt:latitat vbi quit.i.poteſt:vtpote in peris.i.ſacris & manticis:mulieris inopis:quia illa nō ſępe viſitat peras ſuas cum in eis parum repoſuerit.

Muribꝰ id dapinat quod craſtina cura reclinat.
Den gēmer till mwſſ til morgen gemmer.
¶ Cura craſtina.i.ſollicitudo de craſtino:dapinat.i.in dapē dat:id muribus quod reclinat.i.reponit & reſeruat in craſtina.ſ.tēpora.

Multi lora ferent:ſed perpeſſi iuga merēt.
Mange ere de ſom køre we er den ſom drage ſkall.
¶ Multi.ſ.populi liberi ferēt.i.portabūt lora.i.vincula ſeruitutis ſpōte acceptę:aut vt regē haberēt ſicut alię natiōes vt fecerūt iudęi aut vt ſe vīdicent de inimicis:quod plurimi fecerunt:ſed perpeſſi iuga.i.ſubiugati=onem & onera ſeruitutis mœrent.i.triſtantur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Multa reſeruantur apothecis que licitantur

Mange ere vrninger i kremerenſſ ſeck.

Multa que licitantur.i.appreciantur:& diſquiruntur quanti ſint:hoc eſt cuius precij:reſeruantur apothecis:quia non omnia venduntur de quibus licitato eſt.i.pretij inquiſitio & taxatio.

Maneries varias prebet in arte vias.

Mange ere viſſdomſſ veye.

Maneries.i.modus & forma faciendi:prebet in arte varias vias.i.rationes faciendi iuxta artem.

Mitis ades pueris ſi libertate frueris.

Fri er frelſſ framgong.

Si frueris:id eſt voles frui libertate.i.carere moleſtia & ſeruitute:ades id eſt adſis pueris mitis:id eſt placidus & benignus:quia quando parentes vident ſeruos benignos erga filioſfamilias:benignius tractāt eos.

Mixtim phas reſera cum iocundis ſere vera.

Alwere oc gāmen kwnde ilde ſāmen.

Reſera.i.manifeſta & pande:phas.i.quod iuſtum & licitum eſt:mixtim.i.cum temperamento:hoc eſt ſere.i.admiſce aut dic:vera quæ ſunt ſeuera cum iocundis.i.iocoſis.

Mutuo vix dantur dum paſſim plauſtra vagantur.

Ont er at fonge vogne naar alle ville age.

Plauſtra.i.vehicula dantur vix.i.cum difficultate:immo non dantur mutuo:deberet dicere commodato:dum vagantur.i.dum vagātrahuntur paſſim.i.per ſingulos paſſus:quia tunc occupata ſunt.

Mulcent delirum verba polita virum.

Fawre ord frøyde en daare.

Verba polita:id eſt compta & ornata:mulcent:id eſt placant & delectant:virum delirum.i.ſtultum & non recte ſentientem vt faciunt ſenes deliri. Delirus proprie diciturqui captus ſenſu neſcit tenere liram.i.ſulcum rectum:hoc eſt normam viuendi. Delirus.

Munera cuncta cano:ſed claue flagra profano.

Ieg loffuer alle gaffuer vden kølſfue hwg.

Cano. Ego cano:id eſt laudo:iuxta verſiculum. Laudo cano:deſcribo cano:dic & cano canto:cuncta munera:id eſt omnia dona:ſed profano:id eſt damno & tanq̄ profana:id eſt procul a templo habenda refugio:flagra:id eſt verbera:claue:id eſt fuſtis nodoſi. Scies tamen ꝙ nec flagra

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

nec verbera ꝓprie ſignificãt ictũ: ſed inſtrumenta. Nã flagra ſunt ſummi Flagra.
tates arborum & rami vnde virgę fiunt quæ per diminutionem flagella Flagella.
dicuntur. Verbera ſunt quibꝰ verberamus: vt ſunt ſcorpiones & ſcuticæ. Verbera.

Multis lenonis dicitur oda ſonis.
ffalſk viſe vorder mange lunde queden.
Oda.i. cantilena lenonis.i.locatoris meretricũ, dicitur multis ſonis: qa nũc blanditur nunc minatur vt pecuniam extorqueat.

Mortis habens horam cadit omnis homo nece corã.
De dø alle ſom feye ere.
¶ Omnis homo habens horã mortis.i.qñ venit hora mortis cadit corã nece.i.morte: quia nulla eſt medicina contra eam.

Mortis ab auſtere ſibi quis ſcit falce cauere?
Ho kan gøre forbud faar døden?
Quis ſcit cauere ſibi a falce.i. virga ferrea & incurua qua mors fingit cuncta metere: mortꝭ auſtere? q.d. necnõ. Quia ſtatutũ ẽ omnibꝰ ſemel mori.

Mactat nil ſtomachũ: viſibus aptat acum.
Inthz er gaat i øffue oc ont i bwg.
Danice dicit nihil bonũ eſt in oculo: malũ in ſtomacho: vñ nil.i.ꝑuatio omnis rei vt omnis potus & cibi: mactat.i.interficit ſtomachũ: ſꝫ aptat i.aptũ facit: acũ.i.acumẽ ſeu acutiẽ viſibus.i.potẽtiæ videndi.

Molis init ſurſum quẽ terret trux mina curſum.
Den haffuer ſwart køb ſom nødiſſ till at løbe.
Is quẽ mina.i.minatio (caret tñ ſingulari) trux.i.truculẽta: aut mina i. diſpoſitio vultus trux.i.atrox terret: init.i.incipit curſum molis.i.cum mole & ſarcina magna ſurſum.i.in altũ licet ſit laborioſum.

Merx precii teneri petit additione foueri.
Ee bediſſ till offuer aff vnge købmend.
Dicit ijs qui in modica merce negociari incipiunt: quia cura & ſollicitudine creſcere ſolet. Vñ merx precij teneri.i.exigui & parui: petit.i. poſcit foueri.i.ſuſtineri & augeri: additione.i.additamento.

Membratim ſcaturit cum cephalia furit.
Naar hoffuedet vercker da drøffuiſſ alle lemmerne.
Cũ.i. quãdo: cephalia.i. doloꝛ capitis: furit.i.crudeſcit, auget, graſſatur Scaturio.
ſup. tũc ſcaturit.i.diffundit: mẽbratim.i.per mẽbra. Secutꝰ errorem vulgatũ corripit mediã in ſcaturit q̃ longa eſt: vñ Prudentius. Petra dei iuſſu potum largita ſcaturit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Malo ſolari ꝙ peruerſo ſociari.
Bedre er ene at vere en ond ſtalbroder at haffue.
Ego malo.i.magis volo: quia melius eſt: ſolari.i.ſolus haberi & deſtitui a ſocietate: q̄ ſociari peruerſo.ſ.homini.

Me pater hoc anno dapines ego te reuoluto.
ffød mig i iaar ieg vil føde dig at aare.
O pater dapines.i.cibes me hoc anno: quia ego ſup. dapinaui.i.cibaui & nutriui te: reuoluto.ſ.anno. Hic & ſequentes ſunt alterius auctoris verſus: minus culti: nam dapino barbarum verbum eſt: & ſiquãdo reperiatur putem mediam producere: vt propino.

Multorum manibus alleuiatur onus.
Mange hender gøre ſnar gerning.
Quod multorum manibꝰ fit leuius citius & facilius ſępe fit. Sed ſunt argutuli qui alterum ſenſum eliciunt: vt multorũ ſit genitiuus a nominatiuo multores, non a nominatiuo multi: quia multores frumenti alleuiant aut potius alleuant onus ſacci.

Multorum ſputum tandem lapidem facit vdum.
Den ſten vorder vaad ſom hwer mand ſpøtter paa.
Sputum multorũ.ſ.hominũ: facit tandẽ lapidẽ.ſ.pauimenti: vdũ.i. humidum: quia ſępe paulatim fit quod ſimul fieri difficile ſit.

Mantica mole leuis fit longo tramite grãdis.
Lyden byrde er lang vey tung.
Mantica id eſt ſarcina vt biſaccus: leuis mole.i.ponderoſa: fit grãdis: hoc eſt grauis: tramite.i.itinere longo: quia fatigat portantem.

Mauult ꝙ cedi formella peripſima radi.
Bedre qwemmer at ſkrabe oſten en at ſkredden.
Formella.i.formago: hoc eſt caſeus mauult peripſima id ẽ corticem exteriorem qui non comeditur: radi.i.radendo purgari: q̄ cædi id ẽ abſcindi cultro: quia abſcindendo etiam quod bonum eſt minuitur: radendo ſolũ quod peripſema.i.ſuperfluum. dixi ſupra peripſema etiaꝫ in Paulo apoſtolo debere ſcribi: & penultimam ꝓduci: quia græce habet ita, i.e longũ.

Maſculus albumen ſapit oui: mecha vitellum.
Horkone eder blommen oc giffuer hoſſbonden det hwide aff egged.
Maſculus vir pręſertim luxurioſus: ſapit id eſt deglutit: albumen.i. albũ oui: mœcha.i.mulier luxurioſa & delicata: ſapit.i.deguſtat: vitellũ.i. rubrum oui. Cauſam dicant ipſi: honeſta eñ non eſt.

Maior eundo vadis minor eſt qui cornipes aruis.
Liden heſt er meſt i vandet.
Cornipes id eſt equus corneos habens pedes: qui eſt minor id eſt minus vtilis aruis. ſ. arandis: eſt maior eundo vadis. i. per vada & aquas.

Menſipete comites gula ſunt caua: culter acutus.
Kringeldriffuere haffuer tom bug oc hwaſſ kniff.
Comites menſipete. i. qui affectanter petit menſam cibariam: ſunt gula caua. i. venter exhauſtus & famelicus: & ſupple culter acutus: vt bene incidat cibum.

Mus nequit vt mannus ita pedere ni crepet anus.
Mwſſ fierter icke ſom heſt vden røff reffner.
Mus. ſ. minor: vtpote ſorex: nequit pedere. i. cũ bõbo ventoſitatem alui emittere: vt mannus. i. equus: ni. i. niſi anus. i. podex eius crepitet. i. crepitum faciat. quia nihil pedit ſine crepitu.

Multum lingua loquax: quãdoqꝫ ſolet fore mendax.
Han lywer offte ſom meget vil tale.
Lingua loquax multum: ſolet quandoqꝫ: immo pleruncꝫ fore: pro eo qđ eſt eſſe: mendax: quia in multiloquio non deerit peccatum: & ideo ſobrie & premeditate loquendum eſt.

Mergit vtroſqꝫ pedes canis inueniendo faui vas.
Lad hwnd till hwnnig trw da ſpringher han i met baade ben.
Dicit iuxta menſuram lucri & emolumẽti aſſumi labores: quia canis inueniendo id eſt quando inuenit vas faui id eſt in quo ſit fauũ: & qđ per tẽpeſtatem in aquis fluit: mergit vtroſqꝫ pedes. ſ. in aquis aut in vaſe faui. Aut carpit auide ſumentes dulcia: vt canis animal guloſũ: mergit vtroſqꝫ pedes inueniendo vas faui.

De littera N.

Nauita prorſus hebet nauez dans nec ſibi prebet.
Det er en daare ſom ſaa giffuer ſkib at han ligger ſelff paa lande.
Nauita q per ſyncopã dicitur nauta. i. dñs nauis aut gubernator: dãs nauẽ. ſ. ſuam: nec prębet (melius diceret nec prębens. i. & non prębens.) nec. i. & nõ: & ſup. q: nõ pbet ſibi. ſ. ipſi vſũ nauis: hebet. i. Nauita.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

hebes & obtuſus eſt prorſus .i. oīno. quia q̄libet debet eſſe proxim⁹ ſibi.

Nactus pacta dei vix bene diſtat ei.
Ho ſelſkaff legger met gud han ſkylieſſ icke ved hānem.
Nactus .i. adeptus: pacta .i. ſtipendia & emolumenta dei .i. quę deus pe=pigit ſibi ſeruientibus in templis: vt ſunt q̄ beneficia alij vocāt: alij præ=bendas: ſtipendia canonicorū & ſacerdotū: vix .i. cum ſumma difficulta=te: diſtat .i. diuiſim & ſeparatim ſtat ei .i. ab eo: quia deberet eſſe p̄ſens niſi legitimā haberet abſentiæ cauſam.

Nata vi brume calcaria ſcurra reſume.
I froſt oc kuld kende kerling ſin ſøn at ſpende.

Nudipes ibis eques? te dignus cum potes eques.
Spore paa ben, Tag gaat men dw kant fronge.
Dixi ſępe auctorē nō ſeruare elegantiā & ꝓprietatē ſermonis q̄a calcaria non ſunt proprie indumenta calciū: ſed quibus equos pūgimus: & Scur=ra non eſt proprie mendicus, aut male veſtitus: ſed qui nō habita ratiōe honeſtatis ridicula & turpia dicit in ſe & in alios: ſed exponamus ad mē=tem auctoris. O ſcurra .i. male veſtite & mendice: reſume calcaria .i. indu=menta calciū ne congelantur: aut per riſum mater dicit filio vt accipiat vera calcaria & hoc vi .i. violentia brumæ .i. hyemis mediæ dum breuiſ=ſimus eſt dies: nata .i. orta. Et ideo fili: ibis .i. incedes equo nudipes .i. nu=dis pedibus cum poſſis habere calcaria? quaſi dicat id ineptum fore. vn=de addit. æques .i. ex æquo ſocies te dignis id eſt æqualibus & eiuſdem cō=ditionis tecum: cum .i. quando potes ſcilicet id facere.

Scurra.

Ne digitos vrat faber ignem forcipe curat.
Smeden haffuer faardi tenger at han icke vil brende ſine hender.
Faber ſcilicet ferrari⁹: curat .i. tractat: ignem .i. ferrum ignitum: forcipe id eſt tenella vt dicitur: foruum id eſt calidum capiente: ne vrat digitos ſcilicet ſuos.

Ne grauer abſq̧ cibo ſemeſo gaudeo libo.
Bedre er halfft brød en alt miſt.
Monet fugere proteruiā & ſtultā animi elationē: quā habent qui malint fame conſumi q̄ atro aut ſeraeſo & corroſo pane veſci: vn̄ dicit. Ego gau=deo libo .i. pane a libando dicto: ſemeſo .i. ad dimidium comeſto: ne gra=uer .i. torquear abſq̧ cibo.

Ne vi veltris edar prius illum pro dape preder.
Før eder ieg aff hunden: en hunden aff mig.
Ne .i. vt nō edar .i. vorer: vi .i. violentia: veltris .i. canis venatici: ego præ=der .i. vt prędam capiam prius illū pro dape .i. loco cibi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Nemo facit dominis ſeruimina congrua binis.
Ingen kand tiene to herre till tacke.
Docet id qd̄ in euangelio dicit Nemo poteſt duobus dn̄is ſeruire ſup. inter ſe diſſidentib⁹: vnde dicit. Nemo facit ſeruimina. i. ſeruitia & obſeqa congrua dn̄is binis. i. duob⁹ſimul ſup. ſi ſint inter ſe cōtrarij, & non ſub ordinati.

Nemo lingendo ſatur eſt ſi non comedendo.
Ho ſom eder ſig icke met han ſlicker ſig icke met.
Nemo eſt ſatur lingendo. i. lambēdo: ſi nō eſt ſatur comedēdo. i. manducando: quia plus cibi capit manducans q̄ lingens.

Nemo diu viuet cui nulla calumnia liuet.
Den leffuer ey lenge ſom inth ȝ angeſt bider.
Nemo viuet diu in hoc mundo: cui nulla calūnia. i. calamitas & aduerſitas aut cauillatio: liuet. i. liuida & mala eſt. Quia ſicut candida habentur pro bonis: ita liuida & nigra ꝓ malis. Eſt aūt liuor color plūbeus ſub niger vt fit in mēbro cōpreſſo: quē quia inuidi habēt qui ſeipos cōſumūt: accipitur pro inuidia: vnde poſſet hic dici: calūnia liuet. i. ex liuore: hoc eſt inuidia fit aliqua cauillatio & controuerſia. Liuor.

Nemo ſolarum moritur terrore minarum.
Ingen dør aff høtzell.
Nemo moritur terrore ſolarum minarū niſi ſequatur effectus: poſſet tamen tam vehemēs eſſe metus vt mortis ſit cauſa.

Nemo niſi peperit probra probroſus erit.
Ingen vorder ſkam vden han gør ſig ſelff ſkam.
Nemo erit ꝓbroſus. i. ignominioſus & infamis ſaltē vere & iuſte: niſi peperit. i. fecit: pro peperit. i. fecerit: probra. i. dedecora & facinora infamia.

Nere ſtatus miſeri tribuunt nude mulieri.
Nød kender nøgen kone at ſpinde.
Stat⁹ miſeri. i. miſerandę cōditiones vitæ: tribuūt. i. attribuūt & aſſignāt pro ſorte: mulieri nudæ nere. i. officium nendi vt victum inde acquirat.

Nemo flet ex chryſea re niſi functus ea.
Den greder icke faar guld ſom aldrig ſick guld at eye.
Nemo flet ex re chryſea. i. aurea: hoc eſt ob rem aureā amiſſam aut ablatam: niſi functus ea. i. niſi qui prius habuit eam in poteſtate: nā ruſtici & pauperes non flent ſi non habent pocula aurea aut fibulas aut armillas ſed nobiles quorum maiores talibus vſi ſunt. Sane male corripitur pria

in Chryſea: eſt em̃ longa Martialis. Chalcea donanti Chryſea quid dede=
Chryſos. ras? Et dicitur a Chryſos quod eſt aurum.

Neſciat infeſtus quo victu viuat honeſtus.
Det ſkall en ſkalk ey vide hworlediſſ en god mand leffuer.
Infeſtus.i.moleſtus & violentus inuaſor vnicuiq; vim inferens: neſciat quo victu honeſtus viuat. Quia qui male acquirit inhoneſte abſumere ſolet.

Neſcit habere ſitum ſtabilem nimis omne cupitum.
All offueruettighed kan ey haffue ſtadighed.
Omne cupitum.i.appetitũ nimis: neſcit habere ſitũ.i.locũ & manſionẽ ſeu poſitionẽ ſtabilem. Quia qui ardenter aliquid faciunt ſiue amãt ſiue oderunt, non diu id faciunt.

Nemo viam veterem nec amici ſpernat amorẽ.
Man ſkal icke forſmaa gamble veye: oc ey helder gamle venner.
Nemo ſaltem prudens ſpernit viam veterẽ.i.notã ſibi: nec amorẽ.ſ.vete rem amici. Vnde dictũ eſt. Calles antiquos ſerues: veteres & amicos. Iõ dicit prouerb.xxvij. Amicũ tuuz & amicũ patris tui ne dimiſeris. Sũt & alij verſiculi idẽ canentes. Sępe viatorẽ noua non vetus, orbita fallit. Et ſociũ ſocius nõ vetus immo nouus. Idẽ docet Cicero in lib. de amicitia.

Neſcis ciſterna qua limpha viget diuturna.
Mand ved ey i hwad brynd vandet bliffuer lengſt vdi.
Tu neſcis: qua ciſterna.i.quo puteo aut conſeruatorio aquarum pręſerti pluuialium: limpha id eſt aqua: viget.i.manet bona: diuturna.i.p lon=gum tempus: quia cum omnes ſint clauſæ & profundę difficile eſt de eis iudicare: ſicut de ocultis hominũ cordibus.

Neſcit edax ſcurra ventris ſatur eſſe ſaburra.
Madgerig mand lader ſig ey nøge.
Scurra.i.captator inhoneſti riſus & aſſecla menſarum lautarum: edax.i.
Saburra. aſſidue multuz vorans: ſatur.i.cum ſit ſatur: neſcit eſſe.i.vt ſit ſaburra.i. inutile onus ventris. Eſt em̃ ſaburra inutile onus quod imponitur naui bus ne vento nimis agitentur: quod ceſſante vẽto proijcitur in mare. Sic ſcurra ſatur eſt inutile onus ventris: quia nihil boni operatur.

Ne vola forte lita tibi ſit picis vnguine vita.
Vare din hand at hwn ey begiſſ.
Vita.i.deuita: caue: ne vola.i.palma manus tuæ: ſit lita.i.vncta: vn=guine.i.pingui vnctione picis.i.reſinę fluentis ex picea arbore q̃ immũ=da & grauis eſt odoris.

Nauſi lucratur auſus cui nil famulatur.
Ho inthz woger han inthz vinder.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Ille lucratur nauſi.i.rem vilem & nullius precij vt ē nauſi.i.pellicula ꝯti nēs nucleum nucis: cui auſus.i.audacia nil famulatur.i.obſequitur: qa nemo ſine audacia res magnas facit.

Nictitet ⁊ cernat bene qui preciosa gubernat.
Han ſkal vel voge der gørſom ſkal gemme.
Is qui gubernat i.regit & cuſtodit precioſa.i.res magni precij: nictitet.i. frequenter niueat.i.contra ſomnum pugnans ocłos claudat & reſeret: & cernat.i.videat & circūſpiciat bene.i.diligenter.

Ni ſopor accedat phreneſi temulentia cedet.
En drucken man oc en galen dem ſkill icke vden en ſøffn at.
Temulentia.i.ebrietas & repletio temeti.i. vini boni: cedat phreneſi.i. mutabitur in phreneſim ni.i.niſi ſopor.i.ꝓfunda dormitio accedat. Remedium enim ebrietatis eſt ſomnus altus.

Nil oculus confert vim viſus qui mihi non fert.
Mig er ey gaffn aff det øge ieg ſeer icke met.
Oculus qui non fert.i.affert & pręſtat mihi vim viſus.i. poteſtatē videndi: nil.i.nihil confert.i.prodeſt mihi.

Nil ſuis ad roſtrum gemmā iuuat eſſe vel oſtrum.
Det er ey gaat at kaſte dyrebare ſtene faar ſwin.
Nil iuuat.i.delectat aut prodeſt: gemmā.i.lapillum precioſum vt margaritā: vel oſtrum.i.purpurā: eſſe ad.i.iuxta: roſtrum.i.os curuū & quodammodo roſtratum: ſuis.i.porci.

Non famis enſe perit qui care far ſibi querit.
Han dør icke ſom dyrt køber.
Is qui quęrit.i.acquirit & comparat ſibi far.i. frumentū vnde farinā faciat & inde panē: care.i.magno precio: nō perit.i.nō ꝯficitur enſe.i.mucrone famis. Vnde melius eſt pecuniam perire q̃ corpus.

Non catulo detur quotiens ſua cauda mouetur.
Giff ey hunden men halen røriſſ.
Non detur.ſ.bolus aut os aut alius cibus catulo.i.iuueni cani: ſup. totiens quotiens cauda ſua pro eius mouetur. Per quod innuit non eſſe dandum omni petenti: niſi egeat & proſit quod dederis: quia ſ pueris quantum peterent daret illos deſtrueret. vnde addit.

Nec dabis infanti panem te ſepe roganti.
Oc giff ey barnid men det beder.

Nec dabis ſæpe panem infanti roganti te ſępe. bis conſtruatur ſæpe.

Non lapis arctatur muſco qui ſepe rotatur.
Den ſten vorder icke moſe grod ſom offte vendiſſ.
Lapis qui rotatur.i.circũuoluit & agitať ſępe: nõ arctať.i. nõ obducit & cingitur: muſco.i. ſitu & lanugine viridi.

Non opus eſt follo ſuſpendere tympana collo.
Man taar ey henge klocke paa en ſkalk.
Nõ eſt opus ſuſpendere follo.i.ſtulto: tympana.i.crepitacula tenſa: naʒ tympanizo eſt idẽ q̄d extẽdo: collo.i. ad collũ. follus ꝓ fatuo & ſtulto gallice non latine dicit: vnde dixi auctorẽ verſatum in gallia.

Non placet ex genere qui iacet in cinere.
Han teckiſſ icke ſin ſlect ſom ligger i aſken.
Vir abiectus q̄ iacet in cinere.i. viliſſima conditione vitæ: nõ placet ex genere.i. licet ſit ex nobili & alta progenie.

Non iocus equatur hic ridet ⁊ hic lachꝛymatur.
Det er icke enſſ gammen at en leer oc en anden greder.
Iocus: melius diceret luſus: quia iocus eſt in verbis luſus in facto: nõ ęquatur.i. non ſit æquus & iuſtus: quia hic qui vim infert: ridet: & hic qui patitur lachrymatur.i. flet.

Non vult ſcire ſatur quid ieiunus patiatur.
Den mette vil ey vide huor den hwngrue lider.
Nota ſunt verba: ſed epulonibus notanda.

Non pluuiam ſtillat nubes quecũq; vacillat.
Det worder ey alt til regn ſom mulner.
Non quęcunq; nubes vacillat.i. minatur caſum: ſtillat.i. ſtillãdo demittit pluuiam: nec omnis qui minatur infert cladem.

Non ſibi monſtrigena confoꝛmia mactat hiena.
Eth trold kiwſſ icke et andet.
Hiena. Hiena.i. animal pernicioſum effingens humanum fletum: vt hominez in auxilium venientẽ necet: monſtrigena.i. genita a monſtro & gignens monſtra: non mactat.i. non interficit conformia ſibi. Sic latrones nõ nocent latronib⁹ ſed inſontibus. Leonũ feritas non petit leonem ſed ouem.

Non. ita. pꝛolixam poterunt conſiſtere rixam.
Ney oc ia gøre lang trette.
Non.i. negatio: & ita.i. affirmatio: poterunt conſiſtere.i. ſtatuere rixam prolixam: quia ſi alter diceret ſemper non: & alter ita: aut ſic: aut eſt: nõ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

eſſet finis contentionis. Vnde Maro de eſt & non. Qualis vita hominum duo quam monoſyllaba verſant?

Non luteam fundam niſi puram mutuoꝛ vndam.

Ieg ſlar icke vd det ſkidne van før ieg fonger det rene.

Ego non fundā.i.nō effundā: vndā.i.aquā: luteam.i.cœnoſaꝫ & impurā niſi mutuor.i.mutuo accipio vndā purā: hoc eſt nō eſt abijciēda res vtiis licet non ſit pura: donec habueris meliorem.

Non gerit atramen phantaſmatis omne grauamen.

Det kiwſſ ey alt ſom ſort er.

Non omne grauamen.i.onus gerit atramen.i.offuſcationē, phātaſmatis.i.ſollicitæ cogitationis phantaſiando: quia ſunt quædaꝫ onera hilari animo portanda.

Non quo vacca redit curo: dum lac mihi cedit.

Ieg wurder ey hwort koen gonger fonger ieg melken.

Nō curo quo vacca redit: nam empta ad paratū & ſtabulū ꝯſuetū ſi ꝓpe eſt redire ſolet: dū.i.dummodo: lac cedit mihi.i.in viſum meū venit.

Non infra dentes hominū ſumus oꝛa videntes.

Man kan ey ſe en anden lenger en til tenderne.

Nō ſumꝰ videntes ora hominū infra dentes.i. magis inferiꝰ q̄ ad dētes vſqꝫ: hoc eſt nō poſſumus videre q̄ in ore hoīs latent: vel in corde.

Non volat incolumis auis auctis non bene plumis.

Det er ont at flwe før man bliffuer fiedred.

Auis non volat incolumis.i.bene valens & vt decet: plumis non auctis i.niſi plumę creuerint & auctę prius fuerint: be ne.i.multū & decenter. dicitur in eos q magna moliunt̄ priuſq̄ poſſint.

Non alacres niſus gerat omnis auis quaſi niſus.

Alle fwle ere icke høge.

Non omnis auis, gerit niſus alacres.i.conatus ſtrenuos & volatus: quaſi.i.ſicut niſus auis de genere accipitrū in quā Niſus rex megarenſiuꝫ dicitur conuerſus dolo ſcyllæ filię capillo fatali ſpoliatus. Niſus.

Non clangunt lituo tempoꝛe fata ſuo.

Døden bleſſ icke i baſwne faar ſig.

Fata.i.mortes vnicuiqꝫ ſtatutę: nō clāgunt.i.nō faciūt clangorē: lituo.i. tuba incurua & clariſona: tp̄e ſuo.i.ſui aduētus. Nā multis tacito mors venit atra pede.

Non interdictum ſit verber poſt prius ictum.

Genſlag er icke afflagt.

Verber.i.reuerberatio:nō ſit interdictū.i.vetita:poſt ictū prius.ſ.factū: quia vim vi repellere licet. Quid verber ſit ſupra dixi:ſed notabis in raro eſſe vſu nominatiuum caſum ſingularis numeri.

Non eſt vrbanus annulus anus anus.

Man gør ey god ring aff kerlinge artz.

Anus.i.podex ſeu foramen culi:anus.i.vetulę:non eſt annulus.i.rotundus circulus ornamentū digitorū:vrbanus.i.decens habitantes vrbem hoc eſt ſpecioſus & honeſtus:ſed turpis & infamis.

Non eſt inniti cautum cum iudice liti.

Det er ey gaat ath dele met ſin dommere.

Inniti.i.viribus incūbere liti cum iudice:nō eſt cautum.i.conſultum & caute factum:vt fere in ſingulis litteris dixit.

Non eſt expertum cetum fore ſepe repertum.

Der kommer icke hwert aar hwalff til lande.

Non eſt expertum.i.experientia negat:cetum.i.maximū piſcē eſſe repertum.i.inuentū ſæpe:quia maxima quęq; rariſſima ſunt.

Non vola claudatur vbi libro ſtirps ſociatur.

Man ſkall icke ſtinge hand mellem tre oc barck.

Sūt qui exponāt vocabulū ſtips pro ſtipite:ſed nō placet niſi legaꝛ ſtirps. Eſt ergo duplex ſententia:legendo ſtirps talis:vola.i.palma manus non claudaꝛ:vbi ſtirps.i.truncus nodoſus vt claua ſociaꝛ libro.i.cortici. hoc eſt ſiquis velit manu cōprehendere & concludere ingentem arborem,non queat. Si legaꝛ ſtips:talis:vola non claudatur:vbi ſtips.i.nummꝰ ſociatur libro.i.aut crumenę e cortice:aut libro volentis dare eleemoſynam.

Non eſt vrenda quecunq; ſit hiſpida menda.

Man ſkal ey alt ſwide ſom laadet er.

Non quæcunq; menda.i.macula corporis ſit hiſpida.i.piloſa & hirſuta eſt vrēda.i.debet vri:quia natura obſcena membra vtriuſq; ſexus & podicem pilo veſtit:quæ tamen vrenda non ſunt.

Non eſt maguderi tardanti fructificari.

Tro ey kaall diſſwer at han voxer ſilde op.

Non eſt.ſ.datum a natura ſeu non contingit:maguderi.i.cauli & herbæ generi quod laſerpitiū multi eſſe volunt:diciturq; maguderis aut magudaris ſecunda longa apud Columellā:quo modo hic poni videtur ex concentu. Vidi Pariſijs herbā quā magudarim vocabant profunde in terrā defoſſam:& ferentē fructus rotundos:& rubicundos ſimillimos in colore & magnitudine rubro oui:ſuntq; pcoces:nō igiꝛ contingit tardanti.i.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

tarde ſatæ: fructificari. i. vt fiat ex ea bonus fructus.

Non comes inde putor propriis quod panibus vtor.
Ieg er ey dog greffue at ieg eder ſtore leſſue.
Ego non putor. i. nõ exiſtimor: comes. i. ſocius itineris aut peregrinatio nis: inde. i. ex ea re: quod vtor panibus proprijs: quia comitũ cibus deberet eſſe communis.

Non ſuperis ita des quod calopedũ baſe vadas.
Giff ey ſaa engle at dw gonger ſelff paa gengle.
Nõ des ſuperis. i. cæleſtibus: ita. i. tam multũ: quod vadas. i. ingrediaris baſe. i. fundamento calopedũ. i. ligneorũ pedũ. i. calceamentorum e ligno: aut baſe. i. fundamẽto & ſtabilimento calopedũ. i. fratrũ lignea calceamenta portantium & ſummã paupertatẽ profitentiũ & publice mendicantium. Dixi alibi eo quod more gallorum inter prolationem e & a non ponit diſcrimen in gallia verſatum: nam maguderi & fructificari. des & vadas eodẽ modo proferre videtur ex ſtudio inani concẽtus faciundi.

Non eſt ſecurum furari de lare furum.
Der er ont at ſtiele ſom bonden er ſelff tyff.
Nõ eſt ſecurũ pro eo quod eſt tutũ: furari de lare. i. domo furum vt patuit.

Non nate pecudi rude ſit boſtaria cudi.
Onth er at baaſe faa wfød fee.
Boſtaria. i. bouis ſtabula cudi. i. fabricari, pecudi nõ natæ ſit rude. i. ſtulte & inconſulte. Aut non ſit rude: boſtaria rudi pecudi natæ.

Non ſpe fruſtratur qui munere primitiatur.
Han møſter icke ſom førſt fonger.
Ille qui primitiatur. i. donatur in principio tanquam primitijs munere: non fruſtratur ſpe. ſ. de munere dando: quã tamẽ nõ habet ſed ſcientiã.

Notitia didimus eſt ſuſpitione lupinus.
Vlff er wkend mand.
Didimus. i. dubius & incertus: vt in principio fuit de reſurrectiõe dominica Tomas qui vocatur didimus: notitia. i. in cognoſcẽdo eſt lupinus. i. durus & lupo ſimilis opinione. i. qui parũ ſcit difficulter credit.

Non maſticetur prius eſus quam tibi detur.
Smacke icke før dw faar.
Eſus id eſt cibus non maſticetur id eſt mandatur aut mordeatur: neſcio an quiſquam doctus maſtico dixerit præſertim ſecunda longa: prius quam detur tibi. quia ſunt tam auidi ad cibum vt dentes moueant prius quam habeant.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Item dicitur in eos qui nondum accepta vendunt & ita comedunt prius q̄ habeant.

Nec gula veſcetur viuo quod eundo mouetur.
Oc eed ey den der leffuendiſſ gaar.
Similiter nec gula veſcetur viuo.ſ.animali: qđ mouetur eundo: vt faciūt qui equos & boues vendunt & precio obſonia emunt: & ita dicunt eos viuos manducare.

Nos caries lenit: plaga dolendo venit.
Hwer er ſin ſynd ſød oc ſit anger let.
Caries.i.corruptio & putrefactio lenit.i.placat & mitigat nos: hoc eſt qn̄ cariem patimur in nobis aut noſtris debem⁹ leniter ferre: quia plaga dolendo venit. Quāto em̄ de re irrecuperabili & inemēdabili plus dolemus tanto plaga maior eſt.

Noctua dum plangit nautis opus ad freta frangit.
Vgle børn formen en mand at vere till ſkibſſ før.
Dum noctua.i.auis noctu volare ſolita athenis frequens: plangit.i.queritur: nam auium cantus querela fere dicitur: frangit.i.interrūpit nautis opus ad freta.i.maria: quia putant mali eſſe augurij.

Nullus membra fricet vbi pruritus nihili ſtet.
Man ſkal ey klaa der ſom mand ey klør.
Nullus fricet.i.ſcabat mēbra: vbi.i.in quib⁹: prurit⁹.i.inſtigatio ad ſcabendum: ſtet.i.conſtet: nihili.i.nullo pretio.

Nummū pincerne ſolues pro vaſe falerni.
Ho ſom tager ved begere han tager ved gield.
Tu ſolues pincernę.i.propinatori potus: nūmū pro vaſe falerni.i. vt tibi trahat ceruiſiā poſitā ſuper fecē vini falerni quod vigoroſum eſt & ceruiſiam meliorem facit.

Nutus vt eſt diuus fit decrepitus rediuiuus.
Ee leffuer gammild men gud vill.
Decrepitus.i.ſummo ſenio confectus: fit rediuiuus.i.diu viuens quaſi iterum viuens ab infirmitate liberatus: vt eſt nutus diuus.i.volūtas diuina.i.tam diu viuit q̄ diu deus vult.

Nunq̄ mulctrale ſub baſe fraudis ale.
Dw ſkalt ey haffue hwlk vnder bulk.
Nunq̄ ale.i.foue aut cōſerua: mulctrale.i.vas in quod mulget qđ etiam mulctra dicit vt in bucolicis Bis venit ad mulctrā: ſub baſe.i.fundamēto fraudis: vt faciūt faſcinatores: q lac ſubducūt per incantamenta.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Non erit ingratus ludus ſi ſit moderatus.
Legen er god om maden er med.
Monet moderate ludendū: aliter em̄ nō eſſet vere ludus.

Nugigeri geſta mulier demergit honeſta.
Squalder druckner faar god koniſſ dør.
Mulier honeſta: demergit. i. ſupp̄mit & occulit: geſta. i. facta & dicta: nugigeri. i. viri mendacis quia nō adhibet fidem eis.

Nulla cani veteri poterūt vrbana doceri.
Der ont at kende gammild hund at kwre.
Nulla vrbana. i. nullæ vrbanitates: & nulli geſtus honeſti: poterūt doceri. i. tradi (eſt aūt ineptus ſermo: ſuntq̧ alterius auctoris hęc & ſequentia verba) cani veteri. Quia vt dici ſolet. Colla canuʒ veterum nequeunt attingere lora.

Nymphis tendicula fit acuta nouacula prona.
Hwaſſ ragekniff: daar er mangen viff.
Nouacula acuta. i. culter raſorius bene incidens: fit tendicula. i. captura prona. i. parata & procliuis: nymphis. i. puellis ſpecioſis: cuius cauſam qui poteſt diuinet.

Ni labat ignarus fit monſtriparus ſibi nullus.
Ingen gør ſig til trold vden han er daare.
Nullus fit monſtriparus. i. pariens monſtra: ſibi. i. ad voluntatē ſuam: ni. i. niſi ip̄e ignarus. i. ſtultus: labat. i. cadat ab vſu rationis: q̄ ſemp pulchra quantū poteſt producit.

Noctua ceſa petra vel cedens ſauciat oſſa.
Sla vgle ved ſten oc ſten ved vgle da gelder det vgleſſ ben.
Noctua. i. auis inauſpicata noctu volans: cęſa. i. percuſſa: petra. i. ſaxo: vel cędens. i. percutiens petrā: ſauciat. i. lędit & vulnerat oſſa. ſ. ſua.

Non ſapit incolumis triſte quod eger habet.
Den helbrede ved icke hwad den ſiwge lider.
Incolumis. i. ſanus & ſaluus: nō ſapit. i. guſtat non ſcit perfecte: triſte. i. illud triſte & malū: quod æger. i. ęgrotans habet.

Non capit aſpectus quod quilibet eſt habiturus.
Det er ey alt for øye ſom eyeſſ ſkall.
Aſpectus. i. facies exterior non capit. i. non eſt capax vt indicet: id q̄d quilibet eſt habiturus: quia faciei triſti contingunt ſępe læta.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Non cum feſtuca ſilueſtris leditur vrſa.
Det er ey gaat at ſtinge biørn met ſkeff.
Vrſa ſilueſtris non lędit.ſ.ab homine cum feſtuca.i.eo q cum veſtuca venit ad cōflictum:aliter male poneretur cum.

Non inopis votum ſubit vnica ſummula totum.
Fattig mands ting kommer icke all ſendz till byeſſ.
Summula.i.ſumma ſupputatio:vnica.i.ſola:nō ſubit.i.nō explicat:totum votū inopis:quia cum varijs indigeat varia vota facit.

Non fore cornicines venatores reor omnes.
Der ere icke alle iegere ſom bleſe i horn.
Ego reor.i.opinor:non omnes cornicines.i.canētes in cornu:fore.i.eſſe venatores:quia etiam in bello cornicines ſunt.

Non quod candet ebur:nec quod rubet omne fit aurū.
Det er icke alt guld ſom glor:oc icke alt fillſ been ſom ſkin.
Non omne qđ candet.i.candidum eſt vt ebnr:fit ebur.i.dēs elephantin⁹ nec omne quod rubet.i.rubrum & fuluū eſt:fit aurum.

Non prebet vetule vacca lac ad volupe.
Koen giffuer icke milk men kone vill.
Vacca non prębet vetulę.ſ.mulieri:lac ad volupe.i.voluntatem.

Non ſunt equanimes in rebus alacribus omnes.
De ere icke alle der kede kwnde miſte.
Non oēs ſunt æquanimes.i.eiuſdē animi:in rebus alacribus.i.lætis.

Non ſtet vas plenum:fugias cum virgine ſomnum.
Dw ſkalt ey ſette fult kar eller ſoffue met iomfrwer.
Monet vitandas eſſe occaſiones peccati:quia difficile eſt videre vas plenum boni potus & non bibere:aut cubare cum virgine & eam non attingere.Igitur vas.i.poculum non ſtet plenū.ſ.ante te:& fugias ſomnuz.i.dormitionem cum virgine.i.iuuencula.

Non eleos burſam minuit nec miſſa dietam.
Almiſſe tømer icke pung oc ey helder meſſe dagferd.
Eleos.i.elemoſyna aut miſeratio ſeu miſericordia:nō eſt autē legendum eloys:ſed eleos:non minuit.i.euacuat burſam:hoc eſt nō facit pauperiorē:nec miſſa.i.auditio diuini officij:minuit dietā.i.opus diurnuz:quia plus ſępe operanť qui celebrationi corporis dn̄ici interſunt q̃ qui abſunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Niſi ſe mente virum gerit: aufert nemo tropheum.
Ingen vinder vden han vaager.
Nemo aufert.i.aſportat: tropheũ.i.ſignũ victorię q̃d ſolet ſuſpẽdi ad arbores aut portas: ni.i.niſi: gerit ſe virũ mente.i.animo.

Non eſt in mundo diues qui dicit abundo.
Ingen i verden ſiger ſig ath vere rig.
Diues nõ eſt in mundo q̃ dicit abundo: quia quilibet vult plura habere: q̃d nõ eſt de omnib⁹ verũ: vñ legi poſſet ſic: quin dicat: quia niſi dicat ego abundo.i.niſi cõtentus ſit ijs q̃ habet nemo eſt diues: vñ illud Tolle que relas pauper eſt̃ non eſt cui rerum ſufficit vſus.

Non eſt in canibus ꝙ moriatur equus.
Det ſtonder icke til hwnde ath horſſ dø.
Non.ſ.culpa eſt in canibus ꝙ equus moriatur: & ideo ſtulti ſunt dñi qui irati dum equus eſt mortuus canes cædunt.

De littera O.

OBſtat q̃ iubari dinoſcitur infatuari.
Han er wiſſ ſom ſtonder i ſit eget lywſſ.
Is qui obſtat iubari.i.ſplendori ſolis: & vult impedire ne oriatur ſup bonos & malos: & ne luceat in aquis: dinoſcit.i.de multis noſcit: infatuari.i.fatuus eſſe.

Obuia verba polit mulier que cedere nolit.
Der kone naa meget faare bere ſom icke vill vige.
Mulier obſtinata & litigioſa: q̃ nolit cedere.ſ.illi cũ quo aut cũ qua cõtendit: polit.i.comit: verbera obuia.i.quę contra obijciat.

Ob penus effetum fert proma cor irrequietum.
Tam keldere gør en galen redeſwend.
Proma.i.q̃ promit cibos: fert cor irrequietũ.i.ſollicitũ: ob penus.i.repoſitionẽ cibi in annũ: effœtũ.i.exhauſtum.

Obliquum phthalmum digne lateat decus almum.
Ont øge ſkulde aldrig gaat ſee.
Decus.i.ornamentũ: almũ.i.ſanctũ & diuinũ ab alẽdo dictuꝫ: lateat.i.fugiat: digne.i.merito: phthalmũ.i.oculum: obliquũ.i.limum & extrãſuerſo videntem: vt ſuperbi & indignati faciunt.

Obſequitur denti ſuperambula lingua dolenti.
Twnge ligger aa tende ſwariſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Siquis habet dolorē in vno dente linguā deponere neſcit ab illo: ſi extra=
xit dentem linguā habet in foramine: quia occurrit quantum poteſt indi
gentiæ vicini membri. Lingua ſuꝑambula. i. quæ ambulat ſuꝑ dentes:
obſequitur. i. ſuccurrit denti dolenti.

Ob queſtum tenerum paucis fit copia rerum.
Aff liden ſwig vorder mand ey rig.
Copia rerū. i. abundantia diuitiarū fit paucis: ob quęſtū. i. lucrū tenerū:
quia qui parum acquirit non diteſcit.

Ob drachmas centū nō linquo ſpei monimentum.
Ieg giffuer icke mit hob faar hwndrede marck.
Ego non linquo. i. non deſero: nō abijcio: monimentū. i. admonitioneꝫ
ſpei. ſ. melius habēdi: ob centū drachmas. i. certi pretij nūmos aut mar=
chas: hoc eſt licet centū drachmas amiſero: nō deſinā tñ melius ſperare:
aut nō darem id quod ſpero pro centū drachmis. Nemo ēm eſt tam pau
per quin ſperet aut optet ſaltem centū drachmas.

Ocia ducentem decet amplecti quid agendum.
Orkeløſſ ſkall ee noget paa ſla.
Vitandū eſt ociū: quia decet ducentem ocia amplecti quid. i. aliquid agē
dum. i. qđ debeat agi. Quia indignius nihil eſt homine q̄ nihil agere: eſt
ēm homo natus ad laborem ſicut auis ad volatum.

Oſcitat ad tales res quas prenoſcitat ales.
Der ſiwnger hwer fiwll aff ſit neb.
Ales. i. quælibet auis: oſcitat. i. aperit os: ad canendū: dixi ſupra melius
legi oſcinit. i. ore canit ad tales res: quas. i. quales pręnoſcitat. i. pręſcit. i.
quælibet canit ſcđm qđ didicit: aut ſcđm qđ naturali pręſagio nouit.

Omni Balena non eſt anno data ſtrena.
Der kommer ey hwert aar hwalff til lande.
Balena. i. ingentiſſimus piſcis non eſt data ſtrena. i. in ſtrenam & xeniū:
hoc eſt munꝰ quod ſolet dari in principio noui anni: omni anno: & ideo
qui ſemel habuit magnuꝫ donum pro ſtrenis non debet ſperare ſe id om
ni anno habiturum.

Omnis amat care proprias merces falerare.
Hwer mand loffuer ſin vrning.
Omnis. ſ. negociator aut mercator: amat. i. affectat: ſtudet falerare aut
phalerare. i. exornare: ſunt autem phaleræ proprie ornatus equorum: &
accipiuntur pro ſuperfluo cultu: vt phalerę verborum: merces proprias
care. i. diligenter & ſicut decet rem caram.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Omnis homo ſtatus quit faber eſſe ſui.
Hwer mand er ſin egen ſmed.
¶Omnis homo quit.i.poteſt eſſe faber.i.compoſitor ſtatus ſui.i.quiſq; poteſt ſibi facere talem ſtatum qualem vult: dummodo non maiorem velit q̃ aſſequi poſſit.

Optimus altrici ſolet infans hiſtrio dici.
Barn er moderenſſ beſte legere.
¶Infans alūnus qui alitur ſolet dici ſup.eſſe:hiſtrio.i.mim⁹:ioculator: luſor:optimus.i.gratiſſimus altrici.ſ.ſuę:quia altrix ſeu nutrix maiorē accipit voluptatē ex geſtibus infantis q̃ cuiuſcunq; mimi.

Ops tunc frigeſcit dum ſus torpore pigreſcit.
Iorden er altijd frøſſen faar vtreffne ſwin.
¶Ops.i.terra:frigeſcit.i.fit aut videtur frigida tunc ſcriptum inueni ſibi:ſed non eſt ſeruata reciprocatio:eo ꝙ non refertur ad terram ſeu opē ſed ad ſuē:ideo melius viſum eſt mutare q̃ exemplum malæ latinitatis dare:dum ſus.i.porcus pigreſcit torpore.i.pigritia. Monet ergo vt ſimus operoſi.quia operantes non curant immo nō ſentiunt frigora. nec terra percipitur frigida niſi deſidibus & inertibus. In multis enim vbi de ſuibus aut canibus loquitur: homines intelligit. Ea em̄ eſt natura parabolæ: vt aliud dicat: aliud intelligendum det: ſic tamen vt non longe ſit quærenda ſimilitudo. Parabolæ natura.

Opportuna ſenis ſeries mandatur habenis.
Lad den gamble raade.
¶Opus eſt maxime ſenibus vti dieta & bono regimine: quia exceſſus ſenilis ætatis ſuperat fortitudo conſtitutionis ſeu complexionis. In ſenibus autem quia defecta eſt natura: vel minimus exceſſus grauiter nocet. Opportunus.a.um. dicitur ab ob & portus & eſt quod fit ſuo loco & tempore:quaſi ob portum aſſequendum: & ſcribitur duplici pp:quia producit primam:nec venit ab oportet cuius prima eſt breuis. Series dicitur a ſerendo & eſt ordo artificialis.ſeries igitur:id debit⁹ ordo & menſura in victu & labore:mandatur opportuna: id eſt tempore opportuno & conuenienti:habenis:id eſt gubernaculis ſenis:id eſt hominis annoſi. ¶Poteſt & alter eſſe ſenſus: vt ſeries reipu. aut iuuenum mandetur opportuna habenis.i.retinaculis & repreſſionibus ſenis. Quia iuuenes ſunt nimis ardentes:ſenes autem moderati. A ſene ſumēdum eſt conſilium: a iuuene auxilium. Opportun⁹

Ora ſaginata facit eſſe manus maculata.
Den wrene hond gør den fede mwnd.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Manus maculata.i.contaminata pingui obſonio: vt carne porcina: aut piſce pingui: facit ora eſſe ſaginata.i. pinguia: quia vix poſſumus cauere quin mittamus manum ad os: verum ſagina non eſt vnctio aut litio exterior ſed pinguefactio interior: & ideo ſi quis manum pinguem apponit ad os non ſaginat ipſum proprie ſed ſordidat.

Ora quibus tradit deus eſcas omnibus addit.
Gud giffuer dem alle mad ſom han giffuer mwnd.
¶Vt prius dictum eſt: deus nunq̃ fecit os: quin fecerit cibum pro illo: Vnde citaui illud Sedulij. Non trepidate homines vitæ dator & dator eſcæ eſt. Qui dat vitam: dat etiam eſcam: quia deus addit omnibus quibus tradit ora: eſcas.i.nutrimenta.

Orbis enigma perit gratia plaſtis erit.
Alt forgonger wden gudz naade.
¶Sententia eſt moralis & bona: ſed metrum multum vitioſum: quia ænigma habet primam longam diphthongo: & plaſtes non eſt tertiæ declinationis ſed primæ: facit enim huius plaſtæ. & eſt plaſtes formator qui dat formas rerum: plaſtus autem.i. formatus: vnde protoplaſtus Adam: quia primus formatus de luto terræ. Aenigma.i.ſubtilis quæſtio: hoc eſt omnis ſubtilitas: orbis.i.mundi: hoc eſt eorum qui ſunt in mundo: accipiendo vt frequenter facit locatos pro loco: perit: quia mundus perit & omnis gloria eius: gratia plaſtis.i.dei qui omnia creauit erit ſcilicet in perpetuum.

Plaſtes.
Plaſtus.

Orbis habet carum fructum rerum propriarum.
Verden er vilge drw.
¶Orbis.i.quilibet habitans orbẽ.i.omnis homo: habet carum.i.amat & magni facit: fructum rerum propriarum. dulcius enim ſapit agricolæ & etiam ciui pomum collectum ex propria arbore, q̃ ex aliena. Sic de vino & de frumento. Et ſimiliter de partis proprio labore: quia quæ nos acquiſiuimus ſunt nobis cariora q̃ quæ p hæreditariam ſucceſſionẽ obtinuimus. quia. Gaudet quiſq; ſuis.

Ortus vt angelicus euo ſathanizat iniquus.
Vng engild vorder gerne gamild dieffuild.
¶Eſt vetus prouerbium: iuuenis angelus vetus fit diabolus: quia pueri ſepe in deterius mores mutant. Sed non eſt vniuerſale: nec eſt fides adhibenda: immo bonum eſt homini q ab adoleſcentia portauerit iugum domini: & gaudendum eſt dum pueri ſint deo deuoti: ſed non eſt reijciẽda cura aut diſciplina. Sathanizo deberet habere ſecũdam longam ſicut titan titanis. Ortus.i.natus puer: vt angelicus.i.totus deo addictus: ſathanizat.i.imitatur mores diabolicos: iniquus æuo.i. p ætatem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Organa viſiua ſunt ceco plus dolitiua.
Hwad kerer den blinge vden at han kan icke ſee.
¶ Organa.i.inſtrumenta viſiua.i.quibus alij vident(vt ſunt oculi: ſed proprium inſtrumentum videndi eſt humidum criſtallinum in oculis quo carent ceci niſi ſit abſtruſum & coopertum ſquamis vt olim in Paulo apoſtolo)ſunt cæco plus dolitiua.i. cauſa maioris doloris: quia non poteſt eis vti.

Ore macet ſtlopus poſt ciniflonis opus.
Swag kind voxer effter tand ſenſſ id.
Stlopus.i.ſonitus ex inflatione buccarū macet.i.extenuatur deficit ſup. in ore poſt opus.i.operationem ciniflonis.i.flantis in cinerem. Sūt autē ꝑprie ciniflones ſectatores matronarum & domicellaruꝫ q̄a calamiſtrū Ciniflo.
.i.ferreū inſtrumentū in cinere ſufflando temperate calefaciunt ad criſpādos capillos. Stlopus autem non ſtilopus nec ſtiopus legetur. vt in Per Stlopus.
ſio. Nec ſtlopo tumidas intendis rumpere buccas. Sunt tamē qui ſclopꝰ Sclopus.
ſcribant: & eſt ſonus ex inflatione oris factus.

Os dulcedo rigat tamen vr famis exta fatigat.
Det er ey alt i maffue gaad i mund er ſøt.
¶ Si quis mellito cibo aut potu modico os linat: tūc dulcedo rigat.i.imbuit & madefacit os: tamen vr.i.ardor aut ignis famis fatigat exta.i.inteſtina maiora. Vr chaldeorum interpretatur ab expoſitoribus geneſeos pro igne: vnde hic locus ſumptus eſt.

Os reficit cena nūmiſma gerente crumena.
Naar ieg haffuer pēnige i min pung da haffuer ieg mad i min mwnd.
¶ Cœna.i.cibus in cœna.i.cōuictu veſpertino: reficit os.ſ. comedentis crumena.i. marſupio gerēte.i.dum gerit nūmiſma.i. nūmū: ſed docui prius numiſma ſcribendum prima breui. Senſus eſt qui multū habet pecuniæ poteſt opipare cœnare.

Os mende ſoluit qui ſepe ſuſurria voluit.
Ho meget hwiſker han meget lyuer.
¶ Is qui voluit.i.agitat & loquitur ſępe ſuſurria.i.detractiones quę fiūt ſuſurrando & occulto mur mure inſtillando in aurem: dicitur auteꝫ conſuetius ſuſurrus: ſoluit.i.aperit: os.ſ.ſuum: mende.i.ad mendam.i.vi Suſurrus.
tium.ſ.mendacij aut detractionis.

Oſſa canis ſperet perne licet hec procul heret.
Fløcket henger icke ſaa høyt at hwnden ey venter ſig bened.
¶ Canis ſperet oſſa perne.i.pedis porcini cum carne: licet hec.ſ. perna hęret.i.pendet ſuſpenſa procul.ſ.a cane.i.alte.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Oſſe caret gloſſa quandoqꝫ tamen terit oſſa.
Twngen er ey ben dog bryder hwn ſtwndem ben.
Gloſſa.i.lingua:& eſt græca vox:caret oſſe:& tamen terit.i. cōterit & de ſtruit quandoqꝫ oſſa.ſ.per detractionem.

Ob mnas centenas ſpes non truncabo ſerenas.
Ieg giffuer icke mit hob for hundrede marck.
¶ Ego non truncabo.i.nō pręcidam & diminuam ſpes ſerenas: vt ſunt de corona virginitatis vel ſeruatę fidei:ob.i.propter mnas.i.minas(ſic em̄ latini dicunt).i.libras centenas i.centum.

Optat oeſtra magis ꝙ̄ ferre flagella iuuenca.
Bedre er koen at biſſe for brimſſ en faar kølſfue hwg.
¶ Iuuenca.i.iunior vacca:optat magis ferre.i.pati flagella.i.percuti flagellis:q̄ oeſtra.i.q̄ pati tormenta oeſtrorum.hoc eſt aſillorum ſeu tabanorum:quæ ſunt muſcæ acerrime pungentes:naſcunturqꝫ in extremis fauis: maiores q̄ apes ſūt. Sane bis peccauit auctor in vno vocabulo: primo quia putauit trium ſyllabarum:cum non ſit niſi duarum. nam œ diphthongus eſt. Secundo ꝙ putauit pro aſillo eſſe neutri generis
Oeſtrum. cum ſit maſculini. Vnde œſtrum eſt furor:& a Stathio accipitur pro furore poetico:dicente. Tempus erit cum laurigero tua fortior œſtro Fa-
Oeſtros. cta canam. Oeſtros eſt aſillus: id eſt tabanus dictus ꝙ exagit et apes: & perſequatur boues.

Os diuerticula capit iratum numeroſa.
Mange ere vraaer i wred mandꝫ hw.
¶ Os iratum capit numeroſa.i.plurima diuerticula.i.torſiones:fremē do enim vertit ſe nunc huc nunc illuc.

Os mordente cane dentat natura catellum.
Ee voxer racke tand men gāmild hwnd bider ben.
¶ Cane.ſ.grauida mordente.i.quando mordet & comedit os:natura dētat.i.armat dentibus catellum.i.fœtum in vtero:conuertendo materiā oſſis in dentes catellorum. Sunt autem verſus additij.

Os fit mox patulum cubitus dum contrahit arcum.
Naar armen krøger da gaber mwnden.
¶ Contigit ſæpe ꝙ dū cubitus.i.lacertus aut brachium contrahit arcū ad ſagittandum:os trahentis fit mox patulum.i.apertum.

Ouum galline fert pauper vt auferat auce.
Fattig kone giffuer høne eg ath hwn vil haffue gaaſe eeg igen.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Pauper fert.ſ.ad diuitē dono:ouū gallinæ:vt auferat ouū aucę.hoc ē ſiquid dat ineſcat.i.captat plus habere.dixi alibi Aucā nō dici latine: ſ ga anſer vtrūq; ſexuꝫ complectitur.vnde eſt illud. Anſer erat quondam fœcundo germine fœta.

Omnes res geſtas faciunt duo: velle: poteſtas.

Vilge oc mact gøre alle gerninger.

¶Duo.ſ.velle.i.voluntas & poteſtas faciūt oēs res geſtas: immo vt bñ oīa fiant opus eſt trinitate.nā nō ſat is eſt velle & poſſe:ſed opus eſt ſcire: diues enim poteſtędificare domum: & vult forſan ſed neſcit: ædificator ſcit & vult:ſed nō poteſt:quādo pauper eſt. diues ædificator qui ſat domuum habet ſcit & poteſt ſed non vult:ideoq; ad opus tria ſunt neceſſaria quæ ſanctiſſimæ trinitati attribuuntur. Potentia patri: ſapientia filio:& volūtas bona ſpiritui ſancto. Vnde poteſt legi verſiculus Omnes res geſtas faciunt ars.velle.poteſtas.

Omnibus vrtica palpantibus eſt inimica.

Nellde brender ſaa ſnart ven ſom wuen.

¶Vrtica.i.herba aſpera ē vrens.i.inimica.i.nocens oībus palpantib⁹.

De litera P.

Pacta manus videas cui des intrando choreas.

Gonger dw i dantꝫ da ſe huem dw tager om hand.

¶Tu intrando.i.qñ vis primum intrare choreas .i.coronā & cœtū ſaltantiū ad ſonum muſicum: videas.i.diſpicias:cui des pacta manus.i.cui coniungas manus quaſi pactum faciendo.Quod dicitur:quia in multis regionibus eſt magna emulatio in choreis:& inuidia dum maiori iungit manus:aut alterius amate.

Pace pecus lene ſeptem prẹit inſita penc.

Bedre er en ko mꝫ ro en ſiw mꝫ wro.

¶Pecus lene.i.mite:pace.i.per pacem:prẹit.i.prẹcedit in valore: ſepteꝫ ſup.pecora:inſita.i.ſubiecta pœnæ.ſ.inferendæ.aut legatur incita.i.cō mota pene.i.virgo libidinoſa.

Pallida ſigna genis cauſat mens ſautia penis.

Sørgende hw gør blege kinder.

¶Mens ſaucia.i.læſa:penis.i.doloribus:cauſat.i.generat:quod meli⁹ diceret:quia cauſo non dicitur in ea ſignificatione:ſed cauſor in alia: ge=

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

nis.i.maxillis:cum etiam aliud ſint:ſigna pallida.

Palmam palma piet:illota vel vtraqꝫ fiet.
Hondſkall anden to eller baade vrene bliffue.
¶Palma.i.manus vna:piet.i.purget & lauet:palmã.i.manũ alteram vel vtraqꝫ.ſ.manus fiet.i.manebit illota.i.non lota.

Nothus. **Pande benigna notho:tibi nil reddet pete voto.**
Eiſk en ſkalk oc bed til gud han løner dig icke.
Pande.i.aperi:oſtende:notho.i.illegitimo toro procreato(Eſt aũt græca vox:nec habemus qua latine dicamus:vt ait Seruius: vulgo dicitur baſtardus aut bancardus)benigna.i. ſigna & munera beniuolẽtię: & pete ſup.ab eo ſimilia:ipſe nil reddet tibi voto.i.ad votum tuum.

Panis inops prolis locuples eſt incola molis.
Det er nød at haffue børn oc icke brød.
¶Incola molis.i.mõtis ſaxoſi:eſt inops panis:ſed locuples.i.diues prolis:quia cũ parum vacent ſationi monticolę proli operam dant. Sunt qui molis.i.ponderis & ſarcine dicũt:eo ꝙ ſarcinas fert.

Pandox ientatur vt pranſio pulchra ſequatur.
Faar aade gør faffuer effter aade.
¶Pandox.i.guloſus:quaſi pandẽs os aut totus os: vocabulum fictum ad placitum auctoris:ientatur.i. cibum capit ante prandium: vt pranſio pulchra ſequatur.i.vt adhuc melius prandeat.

Par comes eſſe pari conſueſcit ſic et auari.
Ee.ſøgiff ſellige ſãmen ride nidinge.
¶Par.i.ſimilis & æqualis ſolet eſſe comes.i.ſocius in itinere pari.i. coęquali & conſimili ſuo:ſic & auari ſolent eſſe comites:quia ſimilis ſimilẽ ſibi quærit.

Par fore malo mei ꝙ regis progeniei.
Bedre er at vere kønlig en kongelig.
¶Ego malo.i.magis volo:eſſe par.i.ęqualis: ꝓgeniei mei.i.q̃ me progenuit:vt ſit primitiuum paſſiue captum ſicut capi debet: q̃ progeniei regis. Vnde dicuntur degeneres qui a ſuo:non a regis genere degenerant.i. minus digna faciunt.

Pertica quem cedit ductori mannus obedit.
Stang kender heſt at drage.
¶Mannus.i.equus quem pertica.i.virga longa(non ſcribitur autẽ partica:ſed auctor neſcit diſcrimen vocis inter a & e)cędit.i.percutit: obedit

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

.i.obtemperat:ductori.ſ.ſuo.

Paſcatur macidus cui pinguis abeſt palefridus.
Han ſkall føde mager heſt ſom icke haffuer feder.
¶Macidus.i.macer equus paſcatur ſup.ab eo:cui palefridus.i.equus pinguis abeſt.i.deeſt.Palefridus aut palefredus ab auctore accipitur ꝑ equo qui frendit.i.frangit paleam:aut quem pales dea pabulorum(non pallas vt quidam ſomniant) in cuſtodia habet.

Paſſim vim demus vt opem fiſco cumulemus.
Hwer ſkall vere ſig ſelff kereſt.
¶Demus vim.i.diligentiam operam aut violentiam paſſim.i.quaſi per ſingulos paſſus:vt cumulemꝰ.i.cumulatim afferamus:fiſco.i.ærario publico:opē.i.auxiliū & facultatē:& ē dictū q̄ſtoris aut milit; regij.

Patres preconor iure deo ſit honor.
Fader oc moder ere gode dog er gud bedre.
¶O patres ego preconor.i.more ꝑconis ꝑdico:honor ſit iure deo.

Pauper ſtultizat laſciuia cui modulizat.
Fattig mandz kede haffuer mange wlede.
¶Pauper cui laſciuia modulizat.i.dulciter canit & blanditur,:ſtultizat .i.imitatur ſtultos:quia nō deberet capi illecebris.

Pauperie miſerum decet eſſe peripſima rerum.
Fattig mandz forde ere alle økende.
¶Decet miſerum pauperie.i.propter pauperiem.i.damnum vel pau= Pauperies.
pertatem(ſignificat enim pauperies damnum:vt in iure ciuili. Si quadrupes pauperiē feciſſe dicatur)eſſe.i.manducare ab edo es eſt:peripſima.i.purgamina & corticem rerum.Iterū peccat in penultima.

Pauſa moroſa tori modicum dapis impetrat ori.
Ho lenge ligger paa ſin bed han fonger lit faar ſit neb.
¶Pauſa.i.requies:moroſa.i.multę morę hoc eſt prolixa tori.i.lecti:impetrat.i.acquirit ori modicū dapis.i.magnifici cibi.

Paucis fortuna fauet:eſt mors omnibus vna.
Faa haffue løcke oc alle haffue døden.
¶Bona eſt ſententia:omnes vitam auſpicamur ab lachrymis & terminamus morte:& in hoc nō eſt diſcrimen:ſed in medio vitę:qa fortuna fauet paucis:& mors eſt omnibus vna. Vnde Ouidius. Serius aut citius omnes properamus eodem. Vnde alius. Tollimur e mundo fatis vrgētibus omnes:Et trahimur quo nos vita peracta vocat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Pax non eſt tanta quin leſus habet nocumenta:
Fre den er ey ſaa god at ho ſkaden fonger han beholder hãnem ey.
¶ Sicut ſupra dixit melius eſſe vas manere integruȝ q̃ auro refici: ſic melius eſt ſeruare pacem q̃ facere: quia pax non eſt tanta. i. tanti boni: quin leſus habet. i. retinet nocumenta. i. damna.

Pauper abit quorſum ſequitur ſua mantica dorſum.
Ee haffuer fattig mand bo paa bage.
¶ Quorſum. i. quoquo verſum pauper abit: mantica ſua pro eius: ſeq̃t dorſum ſup. eius. Si dicatur ſic. Pauper abit: ſup. eorſum: quorſum ſua mantica ſequitur dorſum: bona erit reciprocatio.

Pelle ſalit plena puer et non veſte ſerena.
Ee leger barn aff fuld bug oc ey aff fagre kleder.
¶ Puer ſalit. i. ſaltat prę gaudio pelle plena. i. qñ habet pellẽ ventris plenã: & nõ ſalit: veſte ſerena. i. quando habet pulchram veſtem.

Pelles agnine venales ſunt vt ouine.
Der ſelgiſſ ſaa mange lom ſkind ſom faar ſkind.
¶ Pelles agninę. i. detractę: ſunt. i. reperiuntur vænales vt ouinę. i. tot quot maiorũ ouiũ: quod de vitulis etiam ſic dicitur. Tot fora terga boũ quod habẽt pelles vituloruȝ. Per quod innuitur tot iuuenes mori quot ſenes: immo longe plures. Quis nonnulli ad iſta reſpondeant iuuenes occidi veteres ſponte mori: ſed id in homine locum non habet: cum tamen pauci ad medium legitimæ ætatis perueniant.

Pellex liuore fertur iniqua fore.
Onder er hordkouiſſ wrede.
¶ Pellex. i. concubina viri habentis legitimam vxorem quã e lecto ſuo pellit: fertur fore: pro eſſe: iniqua: liuore. i. per inuidiam.

Perſonis binis pudor eſt tonſus male crinis.
Ilde ſkaared haar er twende mandȝ ſkam.
¶ Crinis. i. capillus male tonſus: eſt pudor. i. pudori: binis. i. ſimul duabus perſonis. ſ. tonſori & tonſo.

Perfidus et fidus non connectant bene fedus.
Den tro oc den vutro kwnde ilde till ſãmen.
Perfidus. ¶ Perfidus. i. qui peruertit fidem: & fidus. i. cui eſt fidendum (nam perfidus venit a per & fides: & fidus a fido: ideo fi in perfidus corripitur: in fidus & infidus producitur) non connectant. i. non paciſcantur: bene. i. cõuenienter fœdus. i. pactum ſocietatis & amicitiæ.

Per pompam phalere quit equo caper equiualere.
Man maa ſaa klede en bwck at han er ſaa god ſom en heeſt.
¶ Caper.i.maritus caprarũ hircus aut ꝓprie caſtratus caper a capien=do dictus:quit.i.valet æquiualere.i.æqualis valoris eſſe equo p̱ pompã phaleræ.i.ornat⁹ equi:hoc eſt tam põpoſe poteſt inſtrui caper vt equus: ſed non habet eaſdem vires.

Perfuſum plene vas leuitate tene.
Man ſkall vaarlige bere fult kar.
¶ Tene.ſ.dum portas: vas perfuſum.i.cui aliquid p̱fecte infuſum eſt plene.i.vſqꝫ ad plenitudinẽ:ſup.cum leuitate.i.agilitate:ſi verſus pate=retur ſententia clarior eſſet legendo lenitate.

Perdita narrantur aule lucra ni repetantur.
Der er fortabet man till hoffue laerer.
¶ Lucra aulæ.i.facta in domib⁹ regũ & principum:narrantur.i.dicunt perdita.ſ.poſtq̃ quis aulã reliqt:ni.i.niſi repetãtur.ſ.ab eo qui lucrat⁹ eſt ea:quia p̄ntibus non abſentibus bene faciunt.

Peius alit genimen|ſine catto|vel|cane limen.
Ho ſom icke føder hwnd eller kat han føder verre diwr.
¶ Limen.i.dom⁹ capiẽdo a p̱te totũ:ſine catto vel cane:alit peius geni=mẽ.i.ꝓpaginẽ & generationẽ eius:q̃ ſi cattum et canem aleret.

Pes gradiens creſcit cornix reſidendo fameſcit.
Ee gror gongendiſſ ſod ee ſwelter ſidende krage.
¶ Pes gradiens.i.animal incedens ad victum acquirendum pedib⁹ cre=ſcit:ſed cornix.i.q̃libet auis fameſcit reſidendo.i.ocioſe ſedendo.

Pes ſic tendatur vt lodex tranſgr ediatur.
Reck ſaa foden vd at ſkind tecket recker offuer.
¶ Pes tendatur.i.extendat̃ ſic vt lodex:melius diceretur lodix tranſgre=diatur.i.vlterius extendatur. Hoc eſt redditus ſit maior ſumptu.

Peſtis adeſt propere ſolet at deſerpere ſere.
Siwgen løber til oc kryber fra.
¶ Peſtis.i.quæuis clades & p̱nicies. adeſt.i.aduenit:ꝓpere.i.ꝓperanter & cito:at.i.ſed ſolet deſerpere.i.ſerpendo decedere:ſere.i.tarde.

Peſtis liuoris primeuis cepit ab horis.
Awend riſſ aarle.
¶ Peſtis.i.pernicies malum & iniquitas liuoris.i.inuidiæ cœpit ab ho=ris primęuis.i.ab initio mundi. Quia inuidia diaboli mors introiuit in orbem terrarum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Petra madere queat plebs vbi multa ſcreat.

Den ſten worder woed ſom hwer mand ſpøtter paa.

¶ Sentẽtia eſt prius habita: nã hoc videtur auctor ſummopere voluiſſe vnã rẽ pluribus modis cum conſonantia medij & finis dicere: quę tñ in heroico ope eſſet vitioſa. Petra. i. lithoſtratos & pauimẽtũ: queat. i. facile poſſit madere pro madefieri: vbi plebs multa ſcreat. ſ. ſpuit.

Pinſere colliridas nõ cottidie tibi fidas.

Det er ey hwer dag bage dag.

Non fidas. i. noli cõfidere tibi pinſere. i. vt poſſis pinſere & poſtea coq̃re cottidie. i. ſemper quaſi cõtinente die aut quottidie. i. quolibet die: colliri das. i. panes delicatos aut placentas.

Piſta placenta focis multoris coꝛ leuat ocys.

Aff dyſt kage worder mølleren modig.

¶ Placenta. i. genus edulij delicatum a placendo: dictũ: piſta. i. cocta: cũ pinſere ſit proprie granũ frangere: focis. i. in loco vbi ignis fouet: q̃ſi di-cas cinere: leuat ocys. i. ocyus. i. cito: cor multoris: qui gaudet farinã con ſumi: aut qui partem ſperat.

Piſci cattus hiat nec vult vt pes madefiat.

Katten vil vel haffue fiſken men han vill icke vede kløerne.

¶ Cattus. i. feles animal murilegũ: hiat. i. inhiat & inſidiat piſci natãti in cacabo: nec. i. & nõ vult vt pes. ſ. ſuus madefiat. i. fiat madidus, q̃d ali-ter dicitur. Cattus amat piſcem ſed non vult tangere flumen.

Pingue venire puto pingui ſtillante veruto.

Aff den fede ſteg droppe de fede dropper.

¶ Ego puto pingue. i. cibum pinguẽ: venire. ſ. ad menſam: veruto. i. ve-ru carnibus inuoluto: ſtillante. i. manãte pingui. i. de re pingui: aut ve-ruto pingui ſtillante. i. demittente ſtillas pingues.

Pyꝛ grauat effuſus minus oppida q̃ malus vſus.

Bedre er vaade ild i by en ond vane.

¶ Pyr. i. ignis: ſed tam græcis q̃ latinis id vſurpantibus neutrũ eſt: qua-re auctor incõgrue loquitur nec eſt in hoc imitãdus: effuſus. ſ. in domos grauat minꝰ oppida. i. oppidanos: q̃ malus vſus. i. malus mos: vt ma la lex ſeu conſtitutio qua vtuntur.

Pylax exoſus mures ſolet eſſe iocoſus.

Aff kede ſkall kat mwſſ bide.

¶ Pilax. i. catus aut murilegus aſſidue pila ludens dum catulꝰ eſt: exo-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

ſus.i.perfecto odio proſequens mures: ſolet eſſe iocoſus: quia illudit captis & poſtea comedit eos.

Pomis vicinam maturis noſce ruinam.

Mode eble er fald i vaane.

¶ Noſce.i.cognoſce ruinam vicinā.i.cito imminere: pomis maturis: quia dum poma matura ſunt: cadunt per ſe: ſicut hoies malefici qñ peruenerint ad extremum fati.i.diuinæ prouidentiæ.

Pompa gigantea perdit ſub ſtrage trophea.

Kempe falde alle ſeyer løſe.

¶ Pompa.i.bellicus apparatus: gigantea.i.qualis erat gigantū contra deos: perdit trophea.i.inſignia victoriæ: ſub ſtrage.i. quando ſternitur & cæditur in conflictu. Quia ſæpe pōpoſe armati vincuntur.

Pone focum queſtum magis eſt anathema moleſtum.

Arne bande bidet beſt.

¶ Anathema.i.maledictū: ſeparatio a ſocietate: queſtū.i.per querelā factum: pone.i.iuxta focum.i.ignem: eſt magis moleſtum.ſ.q̄ alibi: quia ſedentes ad ignē vnū non deberent litem mouere.

Pyr metuit toſtus: catulum puer a cane morſus.

Brent barn rediſſ ild oc bidet hwnd.

¶ Toſtus.i.vſtus ab igne: metuit pyr.i.ignē. puer morſus a cane.ſ.magno aut magna: metuit catulum.i.catellum eius.

Pollex ferretur quo pluto decorietur.

Han ſkall haffue fingre aff iern ſom fenden ſkall flaa.

¶ Pollex.i.digitus primus in manu præcipue pollens: quia quicquid alij quatuor tenēt cōtinet: ferretur.i.dirigeretur ſup. eo: quo.ſ.loco: pluto .i.dis princeps diuitiarum infernalium: decorietur.i.amittat corium .i.cutem aut pellem. Aut ferretur.i.armetur ferro.

Porcus edax flagris licet ictus vix it ab agris.

Det er ont at venye det ſwin aff vong ſom er i vant.

¶ Porcus edax.i.guloſus qui ſemel guſtauit ſata in agris: vix.i.difficulter it.i.recedit ab agris: licet ictus.i.percuſſus: flagris id eſt grauioribus virgis.

Poſcenti gnare ſubtiliter inficiare.

En god bedere ſkal haffue en god ſøniere.

¶ Inficiare i.nega te facturum aut poſſe facere: ſubtiliter.i.artificioſe: poſcenti.i.ei qui aliquid poſcit gnare.i.ſcite & perite.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Poſt ſolare iubar pluuialis ſepe fit vmber.
Offte kömer regn effter ſolſkin.
Vmber.i.vmbroſitas facta tralatione longe repetita ab vmbris popu=lis Italiæ:niſi potius legatur imber:pluuialis.i. pluuiam adducens fit ſępe poſt iubar ſolare.i.ſplendorem ſolis.Et econuerſo.

Poſt nimbum reuehi ſolet aura ſerena diei.
Oc ſkin effter mwln.
¶Aura ſerena.i.clara & lucida:diei ſolet reuehi.i.ab equis ſolis cum ſole ad nos importari:poſt nimbum.i.nubē cingentem globū ſolis.

Portio cuiqꝫ rata ſit tutius appropriata.
Hwer er dierff offuer deld laad.
¶Portio.ſ.cibi aut potus aut alterius rei:rata.i. adiudicata ſit tutius. .i. magis tute appropriata.i.quando eſt vnicuiqꝫ ad quē pertinet data: quia tunc tenet in re quod prius tenebat in ſpe.

Poſt frumenta ſata fit ſepe nigella renata.
Offte voxer klinte effter hwede ſeed.
¶Nigella.i.hęrba nigra & nociua vt lolium aut zizania:fit ſæpe renata .i.renaſcitur:poſt frumenta ſata.Quia vt dicitur in euangelio: inimicꝰ homo ſuperſeminat zizaniam.

Publica vox fatur vix turgens arte domatur.
Konſten gonger offte faar macten.
¶Vox.i.ſententia publica i.cōis oīm fatur.i.dicit ſup. ꝙ turgens.i.tu=mens & inflatus ſuꝑbia: vix domatur.i.vincit:arte.i.ratione.

Pugno claudetur pollex cum fors tibi detur.
Halt tømell i neffuen naar dig falder løcke till.
¶Cum.i.quando:ſors aut fors.i.fortuna detur tibi:pollex.ſ.tuus clau=det pugno.i.intra pugnū clauſum teneat. hoc eſt tenenda eſt fortuna.

Pulpa venuſtatur dum lenis ab oſſe leuatur.
Fawerd er hwld.
¶Pulpa.i.caro pulpoſa.ſ.denſa & toroſa: venuſtatur.i.decoratur:dum leuatur.i.deponitur abſcinditur:lenis.i.leniter ſine dilaceratiōe: ab oſſe
Structor. .ſ.cui adhęret:quod qui facit in menſa:dicit ſtructor.

Pullulat herba ſatis que nil habet vtilitatis.
Onde vrter voxe meſt.
¶Hęrba quę nil habet vtilitatis.i.mala & inutilis:pullulat.i.oritur:na=ſcitur per ſe:& fruticat:ſatis.ſ.abundanter.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Pus ſumus alterni plus q̃ꝫ proprij ſilicerni.
Vij ſe at andenſſ lyde oc icke waare egne.
¶ Nos ſumus ſilicerni.i.inſpectores aſſidui:ſicut ſenes decrepiti aſſidue cernūt.ſilices in pauimēto:plus pus pro puris nā declinatur.i. corrupti ſanguinis alterni pro alieni:q̃ proprij.ſ.puris noſtri. Silicerni.

Putre caput ſtare ſibi vult tegumenta tyare.
Leeg hwad dw vilt.men leeg icke kip hat ſagde den ſkurffuede.
¶ Caput putre.i.ſcabioſum & corruptum in plato:vult tegumēta.i.cooperimēta:tyarę.i.mitrę aut infulę:ſtare.i.manere ſibi.i.ad ſe cooperiendū.Dicit hic tyaras.Virgil. ſacerq́ꝫ tyaras. aut hæc tyara.Iuuenalis.Et phrygia veſtitur bucca tyara. Tyaras. Tyara.

Puſio plectetur ignauus: vt edificetur.
Man ſkall reff ſe et gaat barn at det bliffuer icke ont.

Ne peioretur probus equo iure dometur.
Oc ont barn at det bliffuer icke verre.
¶ Puſio.i.puer tenell⁹:ignau⁹.i.inutilis ad laborē nihil boni faciēs plectet.i.virgis cędet:vt ędificet.i.melior efficiat.Et puer ꝓbus.i.ſolers & ꝓbandus:dometur.i.regat:iure æquo.i.per æquanimitatē ne peioret.

Promotiua puta lucra q̃uis merce minuta.
Alle baade hielpe.
¶ Puta.i.æſtima:lucra eſſe promotiua.ſ. ad maius bonum: q̃uis ſup. ſint de merce minuta.i.exili.

Prodeſt cautela plus q̃ꝫ ſuprema querela.
Bedre er faare ath vare en effter ath kere.
Cautela.i.prouida euitatio & cautio mali,anteq̃ cōtingat:prodeſt plus q̃ querela.i.conqueſtio:ſuprema.i.maxima in fine.

Proderit haud ſtomacho quicquid ſit dulce palato.
Der er ey alt i maffue gaad i mwnd er ſøt.
¶ Dicit non omnia dulcia ſumenda:quia quicquid ſit dulce palato duꝫ manducatur:haud.i.non proderit ſtomacho.

Promptrix mēte furit que ſe famis enſibus vrit.
Det er en galen redeye ſig ſelffuer ſwelter.
¶ Promptrix.i.proma mulier ſolita promere.i.proferre e penu:cibaria q̃ vrit ſe enſibus famis.i.q̃ nō comedit de ijs q̃ promit: furit.i.inſanit.

Proles obſcenam modulatur ſpurca camenam.
Ont barn qweder ſwll viſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Proles aut auis aut hoīs:ſpurca.i.immunda:modulatur.i.canit:ca=
mœnā.i.cantilenā immundā:quia ex abundantia cordis os loquitur.

Pulchre prandere faciunt ientacula vere.
Faar aade gør fager effter aade.
¶Ientacula.i.prima cōuiuia ante prandia:faciunt vere. .certe:prande=
re pulchre.i.venuſte & non guloſe.

Plus famis vr turget qui nos vicinius vrget.
Den hwnger er hedeſt oſſ neſt er.
Vr.i.ignis aut ardor famis qui vrget nos vicinius: vtpote n ventre no
ſtro:vrget nos plus q̃ alienus.

Pl us valet oppetere ꝙ̃ vite tedia ferre.
Bedr e er at vere død en mꝫ ſorg at leffue.
¶Pl us valet.i.eligibilius eſt viro forti: oppetere.i. fortiter cadere cōtra
terrā mordendo eā dū ſe letaliter vulneratū ſentit:q̃ ferre.i.tolerare tedia
vitę.ſ.in ſeruitute & miſeria.

Plus vult conſtare mannus ꝙ̃ ſibila flare.
Der hør alt mer til heſt en at ſige ho.
¶Mānus.i.equus vult plus conſtare..i.ſimul ſtare & requieſcere:q̃ fla=
re ſibila.Statim enim dum equiſo ſibilat:equus ſtat:non propter dulce
dinem ſibili:ſed requiei.

Plus valet exiguus ꝙ̃ nullus ad atria clauus.
Bedre ei liden nagle faar hwff en ingen.
¶Clauus.ſ.ligneus:exiguus.i.modicus:qui pro vecte atria.i.primam
partem magnæ domus claudit:plus valet ad atria ſcilicet conſeruanda
& cuſtodienda:q̃,nullus.

Plus compos ſibi ſit quem nulla calumnia viſit.
Han kend beſt ved harm ſom ingen haffuer.
¶Is quem nulla calumnia.i.,calamitas & clades: viſit.i. viſitat:ſit ſibi
plus compos .ſcilicet mentis:quia qui amittit ſua vt aiunt:amittit ſen
ſum.

Pſeudo duum mende faciunt ternum lue pendi.
To mwe ſaa liwe at den tredie henger.
Mendę.i.vitia:duum.i.duorum:pſeudo.i.falſorum & peruerſorū:faci=
unt ternum.i.tertium pendi lue.i.propter luem.

Pellere ſi captes aliquem te curſibus aptes.
Ho en anden vil ieye han ſkal ſelff løbe mꝫ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Aptes.i. aptum facias te curſibus.i.ad currendum:ſi captes.i.deſide=res:pellere aut prendere aliquem.

Plaga recens ſit vti ridiculoſa cuti.

Nyt ſar er ſpotteligt.

¶Plaga recens.i.vulnus de nouo factū:cuti.ſ.humanę:ſit vti.i.veluti: ridiculoſa.i.res plena ridiculi.quia nō putatur tā nocens vt vetus.

Prauus cum ſolo dicit confligere nolo.

Daare vil ey ene ficte.

¶Homo prauus.i. iniquus & peruerſus dicit:ego nolo confligere.i.pu gnare cum ſolo:aut quia ad conflictū opus eſt duobus:aut quia temera=rius multos prouocat.aut quia occaſionem non confligendi quęrit.

Prandiolum celebre minuit ientatio crebre.

Man ſeer ſaa offte effter daweren at man miſter nadweren.

¶Ientatio.i.comeſtio ante prādiū minuit crebre.i.frequenter:melius di ceretur crebro:aut crebra ientatio:prandiolum:non eſt apta diminutio quia addit celebre.i.feſtiuū & a multis celebratum.Quia qui multū an=te prandium comedit minus comedit in prandio.

Pranſibus acta calis contenta ſit eſca dialis.

Dawere en dagiſſ mad.

Eſca acta.i.tranſacta pranſibus.i.prandijs calis.i.pulchris & honeſtis ſit contenta dialis.i.cottidiana eſſe:hoc eſt poſt lautum prādium nō eſt quęrenda celebris cœna.

Plectatur mulcta quem protrahit orbita ſtulta.

Faare førſømelſe gelder man offte vide.

¶Is quem orbita.i.via ſtulta.i.ſtultus modus viuendi: protrahit.i. in longū abuſum vitę trahit:plectatur.i.puniat mulcta.i.pœna.

Prendes ante reum ꝙ cruciabis eum.

Faa førſt oc ſlaa ſiden.

¶Tu prendes.i.capies:ante.i.prius ac potius reū.i.vocatuꝫ in ius aut nocentem:cū multi rei ſint innocētes:omnis eñ in ius vocatus dicitur Reus. reus:ꝙ cruciabis eum.ſ.inſligendo ſupplicium.

Prętereunte fera catuli ſit mentio ſera.

Det er ſent til hwnde naar diwrene løbe.

¶Fera.ſ.beſtia ſilueſtri. vrſo.apro.aut ſimili prætereunte.i. ante te per tranſeunte:mentio catuli.i.canis venatici habēdi ſit ſera.i.tarda.Quia nihil profuerit eam ſectari cum tardum ſit. Poſſit eſſe alter ſenſus le=gendo ſit. Fera prætereunte: id eſt dum fera præterit ante homi=nes colloquentes: mentio catuli: id eſt prolis eius ſit ſera: quia non

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

poſſit mentio eſſe bona: periculum ſit ſi ſit mala. quod de feroci homi=
ne melius intelligatur.

Prebet candoris lac nigri vacca coloris.
Sort ko giffuer hwid milk.
¶ Vacca nigri coloris præbet lac candoris. i. candidum. Eſt tamen ine=
ptus ſermo: lac candoris pro lac candidum. Senſus eſt homines minus
formoſos ſæpe honeſta facere opera.

Preda ſuilla valet fore: qui cum furfure ſqualet.
Ho ſig blander mꝫ ſaader hãnem ede ſwin.
¶ Qui ſqualet: id eſt ſordidatur & conuerſatur cum furfure: id eſt purga=
mentis farinæ aut cum ſtercore: valet eſſe: id eſt fore præda ſuilla. i. ci=
bus porci.

Preſto puer meret cui labrum triſte coheret.
Det barn er ſnart til at grede ſom leben henger paa.
¶ Puer cui labrum coheret. i. pendet triſte. i. in ſignum triſtitiæ: mœret
. i. plorat: cum tamen mœror ſit in animo: præſto. i. cito. Signum enim
eſt dum pueris labia demittuntur & agitantur ꝙ cito flebunt.

Primitus inflictum non corruit arbor ob ictum.
Treed falder icke faar det førſte hwg.
¶ Arbor non corruit ob ictum inflictum primitus: id eſt ob primum
ictum: niſi arbor ſit tenuis & ictus validus. dictum eſt audaculorum:
arbor non cadit ad primum ictum: hoc eſt non moriar ad primum
vulnus.

Primulus eſt ales prope fructus primitiales.
Den førſte fugel fonger det førſte korn.
¶ Ales. i. volucris vt coruus: cornix: pica: paſſer: primulus. i. primꝰ: eſt
prope fructus primitiales. i. p̄coces & præ cæteris maturos. i. fructus pri
mum maturi comeduntur primi ab auibus primis.

Primula iactura tolerantius eſt nocitura.
Den førſte ſkade er beſt at ſtyre.
¶ Iactura. id eſt perditio rerum primula: id eſt prima: eſt nocitura to=
lerantius: id eſt patientius: id eſt qui ſemel iacturam fecerit equo ani=
mo pati debet.

Princeps vnde cadet ſymmyſta furens mala ſuadet.
Naar en ond ſwend maa raade da er hanſſ herre i vaade.
Symmyſta. i. ꝑticeps ſecretorũ: vir a ſecretꝫ aut ſecretariꝰ prĩcipis: furẽs
. i. inſaniẽs & maleꝯſultus. ſuadet mala: vnde. i. a ꝗbus princeps cadet.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Propria vota ſequi non eſt iuris tenor equi.
Vilge er icke lande reeth.
Sequi propria vota.i.arbitraria & deſideria:non eſt tenor.i.mens & ſen=tentia iuris equi:quia in re cõmuni tenenda eſt cõis opinio.

Poſſunt compreſſe concordantes ſimul eſſe.
Venner mwe ſammerlige bo.
Concordantes.i.concordes & vnanimes poſſunt eſſe ſimul compreſſe.i.in loco anguſto:vbi rixoſi & diſcordes eſſe nequeant ſine malo.

Pectinis ⁊ ralli dominas ſtudio puto falli.
Kom oc ragekniff ſwiger mangen viff.
Ego puto dñas.i.diuites & potentes fœminas:falli.i.decipe:ſtudio.i.nimio vſu:pectinis:quo ſe viri volentes illis placare comunt & pectũt: & ralli,quo ſe radunt.

Plus vadio ciſte fidei q̃ʒ credo ſophiſte.
Beder tror ieg dit hedene pant en din criſtelige tro.
Ego credo plus vadio.i.pignori:ciſtæ.i.quod teneo in ciſta:q̃ fidei ſophiſtæ.i hominis callidi qui oſtendit ſe ſapientẽ & bonum cum non ſit:neqȝ eſſe velit ſed videri potius.

Plus aſtris phebes vi conquiniſcere debes.
Vey helder maanen en alle ſtiernerne.
Tu debes conquiniſcere.i.occludere ſubito & ſubito aperire oculos:vi.i.propter vim luminis phœbes.i.lunę:videtur tamẽ poſuiſſe pro ſolis vi: qui phœbus dicitur:plus.i magꝭ aſtris.i.q̃ aſtris.Quia maius eſt lumẽ lunæ aut ſolis q̃ minorum luminarium.

Protrahit in ſtramen puluinar vile iuuamen.
Ont er at hielpe aff dynen oc i halmen.
Vile.i.abiectũ & nullius p̃cij iuuamẽ.i.auxiliũ:ꝓtrahit puluinar.i. cul citrã aut ceruical in ſtramẽ.i.ſtramẽtũ ex culmis qđ ſolet ſubſterni:hoc ẽ ſordidũ ẽ remediũ ſiqs nõ habȝ bonũ puluinar ſubſternere plꝰ ſtraminis.

Preſto bonis rebus ope virge fiat ephebus.
Riſſ gør gaat barn.
Ephebus.i.puer adhuc impubis:fiat præſto.i.paratus:bonis rebus.i.ad res bonas faciendas:ope.i.auxilio virgæ.

Pulchrius eſt ere monimenta fauoris habere.
Bedre er held en hwndrede marck.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Habere monimēta.i.certa teſtimonia & indicia:fauoris.ſ.publici: ꝙ ali cui plurimi faueant & bene velint:eſt pulchrius.i.honeſtius & optabili=us ære.i.pecunia.

Per callem grandem pōdus leue fit graue tandem.
Liden byrde er lang vey twng.
Pondus leue fit tandem graue.i.grauat portantē eo ꝙ vires eius debilitā tur:per callem.i.viam tritam:grandem.i.longam.

Perſtrepit auſpicia de prole parens proba valde.
Kerling ſetter ſig ned ved ild ſin ſøn greffue oc konge kalle.
Parens.i.mater:perſtrepit.i.importune cū ſtrepitu prędicat:auſpicia.i. futurorū indicia . valde proba.i.probanda:hoc eſt felicia:de prole.ſ.ſua: quia filios aut prelatos:aut p̄cipuos bellatores euaſuros dicunt: & filias regum aut ſaltem procerum connubijs deſtinant.

Pilax angolice reboato:ribalde ribalde.
Men katten ſider ſig i vraa oc ſiger reballe reballe.
Alludit ad ſonituȝ felis ſeu cati : qui prohibitꝰ pertranſire foramen angu ſtius pręſertim dū ad coitū feruet:clamitādo imitatur vocem Ribau &c. vn̄ dicit:Pilax.i.catus pila ludere ſuetus:reboato i.ſępius clamet ango=lice.i.angulariter aut ex angulo:ribalde ribalde. Quo vocabulo vulgus
Riualis. riualē nominat.i.eū qui cum alio a d eandē mulierē quaſi ad communeȝ riuum tendit.

Porco parua iaci non debet gemma rapaci.
Man ſkall icke kaſte dyrebar ſten faar ſwin.
Gemma parua.i.lapillus p̄cioſus:nō debet iaci.i.proijci aut ſubijci por co rapaci.i.animali voraci & immūdo:qa nō ſūt roſæ aut margaritę ſter nendæ porcis:nec decet ſanctum dare canibus.

Purgetur culter cum quo caſtretur adulter.
Den kniff ſkal vere hwaſſ met huilken horkarll ſkall gildiſſ.
Auctor quedā ironice dicit:nō ſuadēs vt ita fiat:ſed latēter carpēs ꝙ ita fit vn̄ hic dicit : culter cū(vacat cū)quo adulter.i.reptus in adulterio:caſtret i.emaſculet:priuetur teſticulis aut coleis:purgetur.Quia interea dū pur gabitur.i.curabitur & mundabitur adulter elabetur.

Plus valet oppetere:q̄ʒ lugubre tempus habere.
Bedre er at dø en met ſorg at leffue.
Oppetere.i.fortiter mori:valet plus q̄ habere tēpus lugubre.i. in perpe=tuo luctu & ſeruitute.Vnde Iuuenalis.Grande crede nefas aiam pręferre pudori.Et propter vitam viuendi perdere cauſas.

Parte ſedere placet:cui flamma decentius ardet.
Man er der helſt ſom ilden brender beſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Placet.ſ.mihi & vnicuiqꝫ:ſedere ſup.ea parte foci:cui flāma.ſ.ignis:ardet.i.calorem facit:decentius.i.temperantius & vt magis expedit.

Par parat alituum ſolo magis alite nidum.

Bedre drage to fule til rede en ind.

Par alituū.i.duo alites quodam naturæ cōiugio iuncti:parat.i.exornāt magis nidum:alite ſolo.i.q̃ alter eorū.Per hoc inuitātur hoīes iuniores ad matrimoniū contrahendū,ante quod raro diteſcunt.

Pallentes genulas:palpebras dat dolor egras.

Sorg gør blege kinder oc ſaare øgen.

Dolor.i.mœſtitia:dat.i.efficit:genulas.i.genas.i.ſinus oculoruꝫ aut vt vulgus accipit maxillas.pallētes ſup.& palpebras.i.cilia oculorū ęgras id eſt affecta mœrore.

Poſt ioca pruritus vredo ſepe fit acris.

Offte kommer ſwede effter ſød klaade.

Parabolice dicit qđ Horatius apertius in epiſtolis.Sperne voluptatem.nocet empta dolore voluptas.Vredo.i.vſtio & īflatio & amaritudo doloris:fit ſępe acris:poſt ioca.i.voluptatē & delitias pruritus:quia dū ſcabies pruriens ſcabitur voluptas eſt:ſed poſtea dolor.Sic dū patrimoniū in luxu & crapula abſumitur dulce eſt ſed poſtea amarum.

Plus premitur cuneus ductilitate citus.

Man driffuer gerne den vegge der gonge vil.

Cuneus.i.ferreū inſtrumentū acutū anterius & obtuſum poſterius quo ligna findunt:citus.i.velox:ductilitate.i.facilitate duꝫ ducit:premitur plus q̃ ſi tardus eſſet:vñ a plus potente plus expetitur.

Prendere quod deſit vi durius eſt adamantis.

Det er haardere en ſten at tage det ſom icke er till.

Prendere.i.accipere qđ deſit.i.qđ nō eſt:eſt durius.i.difficiliꝰ:vi adamātis:lapidis indomabilis a noīe ipō habiti:domat tñ ſanguīe hircino:ſed quod non eſt nullo modo capi poteſt:niſi in potentia.

Preminet hoſpitibus reprobus licet eſt laris heros.

Geſten er icke ſaa arg ſkalk at bonden ey bør tilforn.

Heros pro herus:aut heros.i.priceps laris.i.domꝰ:preminet.i.præſtat hoſpitibus.i.hoſpitio ſuſceptis:licet eſt reprobus:hoc eſt quantū ad honorē domi habendū:ſi tamē officio ſuo fungi vellet:cederet melioribus:quia honor eſt in honorante non in honorato.

Presbyterum faber alloquitur mihi care ſacerdos.

Smeden ſagde til preſten kere herre

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Baptizato meum puerum: tibi cudo lyeum.

Kriſtne mit barn ieg ſmedier dig et lang iern.

Faber.ſ.lignarius aut ferrarius alloquitur preſbyterum.i.ſacerdotem ſe-niorem.o ſacerdos care baptizato puerum meum ſcilicet factum e ferro aut ligno:ego cudo id eſt fabrico:tibi lyeum.i. bacchum.i.puerum tam pulchrum vt erat bacchus ſemper puer:vnde Propertius Solis eſt Phœbo bacchoꝙ æterna iuuentus &c. Sunt tamen qui exponũt lyeum.i.auriculam:neſcio qua ratione.

Priuat anus vetulam quod abeſt id abeſt (ait) aure.

Ee er borte det borte er ſagde kerling om øreth.

Anus.i.vetula:priuat.ſ.dentibus aut vnguibus:vetulaꝫ.ſ.alteram:aure & ſup.ait.id quod abeſt, abeſt.i.quod perditũ eſt perdituꝫ eſt: auricula enim eſt inconſolidabilis:ſicut omnis cartilago.

De littera Q.

Quãuis ſis teſte ſecluſ⁹ honorifices te.

Ee ſkal hwer ſig ere det han ene vaare.

Quis ſis ſecluſus.i.ſeperat⁹ teſte.i.arbitro aut cõſcio.i.q̃uis te putes a nemine videri: tamẽ honorifices te.i.fac q̄ te honorificent:quia omnia fiunt in oculis domini.

Ꝗ temere fandũ:magis arbitror eſſe ſilendum.

Bedre er tagd en tarffueløſt meelt.

Ego arbitror magis ſilendum eſſe q̃ fandum temere.i.inconſulte.

Ꝗ fundo parce mage ſunt res vaſis ab arce.

Bedre at ſpare fra bredt en fra bonden.

Res.ſ.captæ:ab arce.i.ſummitate vaſis:ſunt mage.i.magis:parcę.i.imminutæ:q̃ ſup.a fundo.quia maxima quæꝙ fundum petunt.

Ꝗ veniunt hoſtes noli prius vrere poſtes.

Brend icke hwſet før fiende komme.

Monet ne nimio ſtudio nocendi hoſtibus, noceamus nobiſipſis dicens.
Noli vrere.i.comburere prius poſtes.ſ.domus tuę:q̃ hoſtes veniunt.

Ꝗ chamus caſſus: equus eſt melior mala paſſus.

Bedre en ſwong heſt en tom grime.

Equus paſſus mala.ſ.famẽ & lõgũ morbũ:eſt melior q̃ chamus .i. frenũ eius:caſſus.i.ſpoliat⁹ equo. Quia vt dixi equi mortui p ſe frenũ ſolet dari dominis ne putetur furatus:ſed melius eſt equus macilẽtus & valetudinarius q̃ frenũ nouũ:quia frenũ ſequitur equũ qualiſcunꝙ ſit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Quis terrore tamen eſus mus vacat hore.
Mwſſ vil haffue mad ro alligeuel at det er met redſſel.
Mus vacat.i.intẽtus eſt & operã dat: horę.i.ſtatuto tẽpori eſus.ſ.edendi: q̃uis ſupple cum terrore.i.timore id faciat.

Q̃ ſemel errare malis rem bis trutinare.
Bedre er tøſſwer m aalt en en gong vildfared.
Malis.i.magis veliſ:trutinare.i.ad trutinã penſitare & examinare rem bis: q̃ errare ſemel.

Q̃ concipari melius nemus eſt comitari.
Bedre er at tinge ved buſken en ved boyen.
Melius eſt nemus comitari.i.cum comitibus pertranſiri: q̃ concipari.i. i.capi cũ alijs. Cõcipari fictũ verbuz deberet ſecundã corripere. vñ legam Q̃ deprędari vel Q̃ captiuari &c.

Q̃ facies compta plus confert lingula prompta.
Bedre er ſnill twnge en kemt haar.
Lingula.i.lingua prompta.i.parata ad bene loquendũ: cõfert.i. prodeſt & affert commodũ, plus q̃ facies compta.i.exornata.

Quis vir largus eſt formelle tamen argus.
Man er icke ſaa rund at han ey ſeer effter en faare oſt.
Vir q̃uis largus.i.dapſilis & munificus: tamẽ eſt argus.i.diligẽs cuſtos: formellę.i.caſeoli: quia cuſtodit ipſam: ſicut Argus paſtor habens centũ oculos cuſtodiuit Io in vaccam mutatam iuſſu Iunonis.

Quando graſſatur fortuna: minerua petatur.
Man ſkal vere klog naar løcken er vred.
Minerua.i.ſapientia & prudentia: petatur.ſ.in auxiliũ: quando fortuna graſſatur.i.ſęuit omnia mala quę poteſt faciendo.

Q̃ pliadum quere plus phebes fedus habere.
Haff helder venſkaff met maanen en met alle ſtiernerne.
Quęre id eſt contende, conare: habere plus fœdus phœbes.i.lunæ: q̃ pliadũ.i.ſeptem ſtellarũ ſimul apparentium.i.fauorem & gratiam ſuperiorum potius q̃ inferiorum.

Quale ſit arbuſtum: talem dant arbuta guſtum.
Delig er frwcten ſom dygden er i treed.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Arbuta.i.fructus arbutorū arborū:dant talē guſtum:quale arbuſtum.i. genus terrę arboribus conſitum ſit in effectu.

Quale quis aſportet: ꝙ tale reportet oportet.
Det tilbør at hwer hender ſom han ſender.
Oportet vt quale quis.i.aliquis aſportet.i.auferat de domo: ꝙ reportet. ſ.in eandem domum:tale.i.talem rem.

Quis penes artes ſit impubis dogma capeſcit.
Hwer nømer ſaadant ſom han omgongiſſ met.
Impubis.i.iuuenis nondū pubeſcens (& declinatur hic & hæc impubis & hoc impube.huius impubis:vt apd̄ Virgiliū Impubis Iuli. Itē hic & hæc impuber:vnde dicunt impuberes.Subſtantiuū aūt dicit hæc pubes & eſt tenuis lanugo quę creſcit ad pudēda:capiturq pro multitudine pubeſcentiū)capeſcit.i.cito capit & diſcit:dogma.i.doctrinā: ſup. artiū:penes.i.iuxta,quas artes ſit.i.verſetur.

Qua ter adeſt cacabo ſcutella domum celebrabo.
Det hwſſ er loff vert ſom diſken gonger trøſuer til gryden.
Ego celebrabo.i.celebrē faciā & frequēter celebrabo domum:qua.i.in qua domo ſcutella in quā pulmentum reponit:adeſt ter.ſ.quotidie:cacabo.i. aheno in q̄ pulmētuʒ coquit:hoc ē vbi ter dat pulmētū: mane in prādio & in cœna.

Qualibet eſca die ſit reditura pie.
Hwer dag kommer met ſin føde.
Eſca ſit reditura.i.redit ad mēſam:pie.i.clemēter & indulgēter: nō tamē religioſe:qualibet die:nō tñ in die ieiunij:licet videatur dicere ꝙ qui non niſi bis comedant bene ieiunent.Aut dicamus:qualibet die ſemel.

Que maſticatur flenter male mica voratur.
Den mad vorder ilde ſwncken ſom gredelige ediſſ.
Mica.i.fruſtū cibi:vorat.i.deglutit:male.i.cū malo & amaritudine:quę maſticatur.i.manditur:flenter.i.cum fletu.

Que molit inculta mola grana manent male multa.
Det korn vorder ille maled ſom beriſſ paa ond quern.
Grana quæ mola inculta.i.immūda molit.i.cōterit: manent multa.i. contrita & fracta male.i.indecenter.

Queritet in cinere qui vult opus ignis habere.
Ho iiden vil haffue, han ſkall lede i aſken.
Is ꝗ vult hr̄e opus.i.effectū ignis:q̄ritet.i.quærat frequēter eū in cinere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Quem mos non rexit vitam non inclytus exit.
Ho ſom ereløſſ leffuer han ereløſſ dør.
Ille quem mos.i.honeſtus modus viuendi, non rexit: non exit.i.non deſerit vitam: inclytus.i.clarus & glorioſus.

Quem clarere placet dño: viſum quis opacet.
Ho ſkall løcke det øffue ſom gud vnder at ſee.
Quis.i.aliquis aut quis: opacet.i.obſtruat & occulat viſum.ſ.ſuũ: quem placet.ſ.ipſi.i.quẽ vult: clarere.i.clarum videri: dño.ſ.deo.

Quem ſors titillat pauper per inepta vacillat.
Naar fattig mand fonger kede da fonger han wlede.
Pauper quẽ ſors aut fors.i.fortuna titillat.i.lętitia afficit: pmittẽdo aliquid lucri: vacillat.i.titubat: oberrat: p inepta.i.nõ facienda tẽtat: & neſcit tenere modum: modica ſpe illectus.

Quem fors blanda tenet: iocunda dicta ſerenet.
Den er glad ſom løcken ved fariſſ ath.
Dieta iocunda.i.tempeſtas diei lęta: ſerenet.i.lętificet & a nubilo triſtitię purget eũ: quem fors.i.fortuna: blanda.i.adulans tenet.

Qui collum cedit: capitis confinia ledit.
Ho en ſlar paa halſen han ſlar hãnem icke longt fra houedet.
Is qui cędit.i.percutit colũ: lędit cõfinia.i.cõtermina capitis.

Qui ſe ſpectaret me dictis non laceraret.
Vilde huer kende ſig da ſpottede ingen mig.
Qui ſpectaret.i.frequenter inſpiceret: ſe.i.facta ſua: nõ laceraret.i.nõ carperet me dictis.i.vbis amaris: quia in ſe inueniret non pauciora carpenda q̃ in me.

Qui metuit tremere didicit nimis ille timere.
Han er meget red ſom icke taar ſkelffue.
Ille qui metuit tremere.ſ.prę timore: didicit nimis timere.

Qui mutilat catulum ſubdit clamoribus illum.
Ho ſin hwnd ſlecker oc rober ved da rober alle grande.
Qui mutilat.i.membro priuat: vt cauda auricula pede &c.catulũ.i.paruũ canem, licet etiã leonis, vulpis, vrſiq; ſint catuli: ſubdit.i.ſubijcit clamoribus.i.facit clamare illum.

Qui percuſſorem referit: mouet ille furorem.
Ho ſom igen ſlar han ypper kiff.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Ille qui refert.i.viciſſim percutit percuſſorẽ.i.cũ a quo percuſſus eſt: mouet.i.excitat in illo: furorem.i.inſaniã: quia ſi prius fuit iratus facit eum furentem. Et ideo conſilio dominico melius eſt percutienti vnã maxillã prębere alteram, q̃ repugnare pręſertim vbi nil ꝓdeſt.

Qui ſtipe placatur meliorari meditatur.

Hwer er veyder bedre.

Ille qui placatur.i.fit contentus: ſtipe.i.nummo dato: meditatur.i.prętẽdit meliorari.i.melior fieri. Intelligit vt opinor de militibus: quibꝰ dixit ſanctus Ioannes baptiſta: vt neminẽ concutiant & ſint contenti ſtipẽdiis ſuis ſi velint ſalui eſſe. Qui ergo miles placat ſtipe.i.ſtipendio ſuo: meditatur meliorari.

Qui cadis infauſte: bene ſurgens vix releuas te.

Ho ille falder han ſtonder verkinde op.

Tu qui cadis infauſte.i.infeliciter: vix.i.difficulter reuelas te: ſurgens bene.i.decenter: quia qui ſeipſum releuat nõ videtur infauſte cecidiſſe.

Qui procul eſt ſcylle fatue demergitur ille.

Det er ſlat at drwckne paa tiwrt land.

Ille qui ꝓcul eſt ſcyllæ.i.a ſcylla periculo: demergitur fatue.i.ſtulte & imprudenter: vt qui trepidauerunt vbi non erat timor.

Qui male rem reperit fore furis vt aſſecla querit.

Ind ond hittere er icke bedre en en tyff.

Is qui reperit reȝ male.i.anteq̃ ſit amiſſa: quærit.i.appetit fore vt aſſecla i.imitator furis.i.qui reperit rem nõ perditã: aut qui reperit rẽ male non reddens eam: eſt aſſecla furis: quia quod repperiſti & nõ reddidiſti furatꝰ es: auctore beato Auguſtino.

Qui fuit abraſus emungitur illico naſus.

Den er ſnart ſnøden ſom neſen er aff ſkaaren.

Naſus qui fuit abraſus.i.abſciſſus: emũgitur.i.purgatur mucore illico.i.ſtatim: nõ quidem naſus abraſus ſed quod remanſit.

Qui iactando vocat ſe iuſtum: tempus is occat.

Det er ey leyeſt aff daghen at man ſig ſelffuer roſer.

Is occat.i.abrumpit & perdit tẽpus: qui iactando ſe vocat ſe iuſtum quia non eſt iuſtus & perfecte bonus inter filios hoĩm pręter vnũ chriſtum.

Qui bene torquetur reſti plica terna paretur.

Hwert gaat reff er tre ſtrenget.

Plica terna.i.triplex trica aut funiculus: paretur reſti.i.funi: qui.i.qua

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

triplici plica: reſtis torquet bene: quia funiculus triplex difficulter ſoluet.

Qui ſine re vadit res ſibi nulla cadit.
Ho icke tilſetter han icke op rycker.
Nulla res cadit ſibi pro ei (eſt em̄ mala reciprocatio) qui vadit ſine re. i. q nihil portat: vñ prudētis eſt dū iter facere vult ſuperflua deponere.

Quid nemus intramus quos territat vndiq ramus?
Hwad ſkall han i ſkouder huer buſk rediſſ.
Quid. i. ad quid nos quos ramus territat vndiq. i. ex omni parte. i. q trepidamus ad motū cuiuſlibet frōdis: intram⁹ nem⁹? q. d. fruſtra.

Quilibet aulizat vt eum fauor intitulizat.
Huer ſkall ſaa ride til hoffue at han haffuer held.
Quilibet aulizat. i. imitatur mores aulę vt fauor intitulizat. i. pconizat & extollit eū. Hoc eſt cuius excepta ſunt opera faciliter viuit in aula.

Quis melior reliquo melior facto niſi ſiquo?
Ho er bedre vden han bedre gør.
Quis melior ſup. ē reliquo. i. q̄ alter: niſi ſiquo. i. aliquo facto ſup. ſit melior? q. d. nullus, quia melior eſt qui melius facit.

Quiſq ſui doni ſimilatur conditioni.
Hwer er ſin gaffue lig.
Quiſq ſimilatur. i. eſt ſimilis cōditioni ſui doni: qa parui parua donāt: & magni magna. Item paruos parua decet accipere dona.

Quod nequit amplecti quid anhelas id tibi necti?
Dw ſkalt ey attraa det dw ey kant fonge.
Quid. i. ad quid: anhelas id necti. i. adiūgi tibi qđ nequit. i. nō poteſt amplecti. ſ. a te? q. d. fruſtra tendas ad maiora q̄ gerere poſſis.

Q canis oblatret tolero dum nil mihi patret.
Ieg wurder icke huad hunden gøer bider han mig icke.
Ego tolero. i. facile patior: q canis oblatret mihi. i. q homo ſtultus obijciat mihi ſtulta verba: dū. i. dūmodo nil patret. i. mali faciat mihi. Hoc eſt dum poſt verba non ſequantur verbera.

Quod queat accidere iurans non inficiare.
Dw ſkalt icke ſwerge faar vgangen ting.
Non inficiare. i. noli negare factū eſſe: iurās. i. per iuramētū: qđ queat accidere. i. quod fieri poſſit: quia multa facta ſunt q̄ neſcimus.

Quod dat ariſta bladi ſolet omne putile tradi.
Det er alt gaat af korn commer.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Omne id bladi.i.frumenti: eſt aūt bladū gallicū non latinū vocabulum: quod ariſta.i.ſpica arida, dat: ſolet tradi.i.dici perutile.i. valde vtile eſſe id eſt nullum frumentum abijciendum eſt.

Quod preit eſt lorum ductiuū poſteriorum.

Den kender anden at age ſom faare ager.

Lorū quod pręit.i.pręcedit, eſt ductiuū poſteriorū.i.ſequentium.

Quod noua teſta capit inueterata ſapit.

Det vnger nemmer det gammild holder.

Id dicit Horatius in epiſtolis. Quo ſemel eſt imbuta recens: ſeruabit odorem Teſta diu. Et ideo pueri imbuendi ſunt optimis moribus & doctrinis: quia tenacius hęrent quæ prima imbibuntur.

Quit ſibi conſulere: qui ſit ratione timere.

Hannem worder raad ſom rediſſ.

Is qui ſcit timere ſup. cum ratione: quit.i.valet cōſulere.i.pſpicere ſibi.i.ſaluti ſuæ: quia id fortis viri eſt: cū meticuloſus citra rationē timeat: & temerarius vltra rationem audeat.

Qui gallum girat collum ſibi iure requirat.

Han ſkal haffue hergen ſønen der hanen vender.

Qui girat.i.circūuoluit ad verutū gallū: aut potius capū q caſtratꝰ eſt: requirat iure.i.merito laboris ſibi collū: quia colluꝫ ſolet puero vertenti in mercedē dari. vn̄ alter nō magis doctus. Qui volucrē vertit collū de iure tenebit. Reſpōdit alter. Multi verterunt qui collum non tenuerunt.

Quiſq; ſue trieri ſolet apta profunda tueri.

Hwer lader ſit ſkib dybeſt.

Quiſq; ſolet tueri.i.pſpicere & percontari: pfunda.ſ.maria: apta.i.conuenientia & ſalutaria: trieri.i.naui triremi ſuæ: vt non pereat.

Qui cupit optatum debet dimittere gratum.

Ho ſom kert vell haffue han ſkall leſt lade.

Gratum. Is qui cupit.ſ.obtinere: optatū.i.id quod optat: debet dimittere gratuꝫ.i.qđ delectat: cū tamē proprie gratū ſit qđ prodeſt. Quia nō peruenit per delicias ad delicias: nec ad magna bona ſine impendio.

Qui non vlla dabit merito non vlla rogabit.

Ho ſom inthꝫ giffuer hannem intet giffuiſſ.

Qui non dabit vlla.ſ.dona aut bona: merito non rogabit vlla.

Qui non adiecit mutilo caudam bene fecit.

Det er vel at ſtacke fick icke hale.

Is qui nō adiecit mutilo.i.detrūcato: caudā.i.alterū malū: fecit bene.i.p beneficio habetur: vnū amiſiſſe membrum: & non plura.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Qui modicum ſpernit ſe ditem vix fore cernit.
Ho lidet forſmaar han vorder ſielden rig.
Is qui ſpernit.i. vilipendit modicū.ſ.bonuz aut lucrū: vix cernit ſe fore.i. futurum eſſe & euadere: ditem.i.diuitem.

Quis ſit rutilum pro pane librabitur aurum:
Gwld er ey ſaa røt at det gonger ey vd for mad.
Aurū librabit.i.pendet in libra: vñ nō bene corripuit primā: pro pane.i. vt tandem habeatur panis: vt in ſumma fame fit: & factum eſt in deſtructione Hieroſolymitana: licet aurum ſit rutilum.i.rutilans.

Quis obryzo tortella magis valet auro.
Got er guld dog er kagen bedre.
Tortella.i.forma panis torti valet magis auro q̃uis.i.licz obryzo.i.purgatiſſimo: quia tortella quis producere vitam poteſt: auro nō poteſt. Obryzū dicit quaſi obryzon.i.ſyncerū: & quod ſæpe igne purgatum eſt.

Q̃ prece victa ſoror propria me plus ope ſolor.
Bedre en ſelff at haffue en ſøſter at bede.
Ego ſolor.i. conſolor: me plus ope.i. facultate ꝑpria: q̃ ſoror.ſ.mea: ſuppſoletur me: victa.i.coacta a me: prece.ſ.multa: vt ſubueniat mihi.

Qui non vult matri debet parere nouerce.
Ho ſom icke lyder moder han ſkall lyde ſteffmoder.
Qui non vult parere.i. obedire: matri.i.genitrici: debet parere nouercæ i.nouæ patris vxori & dominę. Hoc eſt dignus eſt habere nouercā malā.

Quilibet ad propriam tortellam confouet ignē.
Hwer rager ild til ſin kage.
Quilibet confouet.i.conſtruit & ardere facit ignē: ad tortellā.i.placētam propriam.ſ.coquendam: hoc eſt quilibet intendit rei ſuæ.

Quod dat ſors inopi manus officioſa dat ori.
ffattig mand haffuer icke vden aff hond oc i mwnd.
Manus.ſ.inopis: officioſa.i.obſequioſa, dat ori vt comedat: id quod ſors i.ſortitio diuina: aut ſors.i.fortuna dat inopi: quia inopes non quęrunt emere poſſeſſiones: ſed omnia cōgerunt in ventrem.

Q̃ viſus orbum magis expedit eſſe ſtrabutum.
Bedre er at vere ſkelier er blind.
Expedit.i.melius eſt eſſe ſtrabutū i.lime & oblique videntē: eſt tamē vocabulum fictum ab auctore: q̃ orbū viſus.i.cæcum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

De littera R.

Raro fit alterna, melioꝛ p̃tura veterna.
Sielden er ſkiffte bedre.
Pręturа.i.gubernatio prętoris & quęcũq; p̃fectura fit raro melior alterna.i.ſi fiat alternis annis:& innouetur ſingulis annis: veterna.i.q̃ ſi ſit vetus & cõtinuata:q͂a prętores veteres ſunt iã ſatiati:noui ſunt ſemp̲ famelici: vñ quidã vlceroſus q͂ a muſcis torquebat:dũ vir miſerãs muſcas abigeret: exclamauit:ah quid feciſti frater? veniẽt nouę q̃ ad oſſa vſq; exugẽt me: melius igitur reliquiſſes veteres iam ſaturas. Pręterea vetus pręfectus melius ſcit iura q̃ nouus.

Raro ſolet pꝛonus impetus eſſe bonus.
Sielden er rabe god.
Impetus pronus.i.feſtinus vt ad quẽ quis inclinatus eſt:ſolet raro eſſe bonus:quia cum ſit expers conſilij proximus eſt pœnitentiæ.

Raro canunt ficta veterana poemata dicta.
Gamble mendz ſagn er ſielden wſand.
Poemata.i.carmina aut cantilenę:op̲a poetarũ: veterana.i.antiqua: canunt raro dicta ficta.i.mendacia:q͂a antiqua dicta ſunt fere vera: nec poteſt mendaciũ diu celebrari aut credi.

Raro mouens rictus plangit canis oſſibus ictus.
Sielden gør hwnd aff beenſſ hwg.
Canis mouens rictus.i.aperturã oris:raro plãgit.i.cõqueritur clamitando:ictus.i.ſi ſit ictus aut percuſſus:oſſibus:quia auferens os tacet.

Raro lupi lenti pꝛebentur fercula denti.
Sielden kommer liggende wlff mad i mwnd.
Fercula.i.cibaria:nutrimenta:prębentur raro denti lupi lenti.i.pigri & ocioſi:quod etiã de homine lento & pigro verum eſt.

Raro ſolent fieri bona fatidice mulieri.
Sielden fonger ſpaakone god ſkeffne.
Bona ſolent raro fieri mulieri fatidicæ.i. diuinanti & prophetizanti aut quia mulier fere mala prognoſticat: aut quia vera dicens odio habetur.

Re minoꝛ in cella manus eſt plus munere bella.
Den giffuer meſt der minſt faarmaart.
Manus minor re.i.parũ tenẽs:ĩ cella.i.loco anguſto vt in domo parua ẽ plus bella.i.pulchrior:munere.i.per munus:quia ſępe libẽtius dat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Re labor eſt dulcis quia non pluit vſus hiulcis.
ffordi er erffuit gaat at gotzet ey regner i mwnden.
Labor eſt dulcis re.i.vtilitate:quia vſus.i.vtilitas aut res vtilis:nō pluit.i.cadit in morem pluuię de cælo:hiulcis.i.auide affectātibus & quaſi hiantibus & anhelantibus ad bona. Hoc eſt ideo bonum eſt laborare: ꝗ q̄tūcunq; auidis nihil datur ſine labore. Vnde Horatius in arte. Nil ſine magno vita labore dedit mortalibus.

Re mala percepta reſponſio prodit inepta.
Vrang hørelſe gør vrang framførelſe.
Reſponſio prodit.i.exit inepta:re.i.propoſitione ad quā reſpondēdū eſt percepta male: vt faciunt multi q reſpondēt anteq̄ ſciāt ad quid.

Rem quam nō aula dant ſepe tuguria paula.
Man finder det offte i bondenſſ vere ſom man ey finder i kōgēſſ ſall.
Tuguria.i.caſę & tegetes, ac domicilia pauperū:paula.i.modica:dāt ſępe rem quā aula non ſup. dat: vt altū ſomnū:recentes & inēptas herbas ſilentium, ſoſpitatem &c.

Rem quam nix celat: pulſa niue terra reuelat.
Det kommer op i tø man ſieler i ſne.
Terra reuelat rem quā nix celat.i.occultat: niue pulſa.ſ.per liquefactionē vnde alius. Sub niue quod tegitur dum nix perit omne videtur.

Res rari moris plus eſt motiua ſtuporis.
Mand vndrer der meſt paa ſom ſielden ſkeer.
Res moris.i.vſus:rari.i.q̄ raro vſuuenit & contingit:eſt motiua ſtuporis.i.admirationis cum ſtupore:plus.ſ.q̄ frequentis moris.

Res eſt difficilis ir ſpoliare pilis.
Ont er at plocke haar aff loe.
Spoliare pilis ir.i.interiorē manū vbi pili nulli ſunt, eſt res difficilis imo impoſſibilis quæ nullo modo fieri poteſt.

Rixam porcorum rabies domat arcta luporum.
Vlff gør ſwin ſaatte.
Rabies arcta.i.vehemens fames:luporum:domat rixam.i.cōtentionē porcorū:quia ſi cōcertantibus porcis ſupuenit lupus: ſtatim omiſſa diſcordia cōcorditer irruūt in lupū: qa maior neceſſitas pellit minorē:non ſolū in porcis ſed etiā in hominibus vt parabola prætendit.

Res male queſita ſepe recedit ita.
Det mand met ſynd fonger det met ſorg gonger.
Res acquiſita male.i.inique:recedit ſæpe ita.i.male:quia de bonis male

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

acquiſitis non gaudebit tertius hæres.

Robore ꝙ ramus melior ſit raro probamus.
Sielden er grenen bedre en bwllen.
Nos probamus raro ꝙ ramus ſit melior robore.i.trūco & principali ar= bore vnde deſcendit: hoc eſt raro ſunt filij meliores parentibus : nō tamē nunq̄: vt diua barbara. Pręterea ramus poteſt eſſe virens & bonos fruct⁹ afferens: vbi truncus ſit carioſus: ſed virtus rami a robore pendet.

Ridet iners hilaris ora videndo paris.
ffolſk man leer første andre leer.
Iners.i.nulla arte pręditus: ſtolidus homo: ridet ens hilaris.i.lętus vidē do ora.i.aſpectum paris.i.alterius inertis: quod ſępe fit.

Rurſus acus: vir heri ruit: en dolor it mulieri.
Ee kōmer ſorg oc ſløcker anden i gaar døde min bonde i dag tabede ieg nim naall.
Vir.i.maritus: ruit.ſ.in mortē heri: acus.i.inſtrumentū ſuendi ruit rur= ſus.i.iterum: hoc eſt hodie: en.i.ecce dolor it.i.augetur mulieri: quę plus dolet ex acus q̄ ex viri amiſſione. Admonui mulieris penultimam eſſe breuem.

Rector ouat prore queat anchora quādo tenore.
Det er gaat at haffuer gaat ackere hald.
Rector prorę.i.prioris partis nauis a prorūēdis aquis dictæ: ouat.i.gau det: quando anchora queat.i.potens ſit: tenore.i.tenacitate: tenendo con tinue nauem contra procellas.

Raſtro dentato prata parata dato.
Men dw haffuer riffuen da ver ey ſeen.
Dato prata parata.ſ.ad ferendū fœnum in horreū: raſtro dentato.

Ruffa ⁊ neuoſa frons ſuaſibus eſt varicoſa.
Tag raad aff rod ſkegged mand flere onde en gode.
Sunt qui legant Ruffaq; nęuoſa &c. ducti errore Alexandrino ꝙ ſynalœ= pha vocal' ſit penit⁹ vitāda: cū multo p̄ſtet q̄ malā latinitatē ponere: ma= Que ve ne. la aūt ſit latinitas dicēdo Ruffaq; nęuoſa: qa nūq̄ q; ve ne: ponūt cū prio re pticula copulāda: qn etiā ponant cū poſteriore: ſ; bn̄ ponunt cū poſte riore ſine p̄ore. Sēſus eſt frōs ruffa.i.ſubrubra & næuoſa.i.plena næuis.i. puis maculis q̄ ſunt in corpore candido: cui⁹ pili ſubruffi ſunt: eſt varico ſa.i.idurata varicib⁹.i.neruis nodoſis & intort; : ſuaſib⁹.i.obiecta tot ho minū ſuaſib⁹: quia nō flectit ampli⁹. Hoc ē ruffi ſūt difficult exorabiles.

Raro metuntur ope ſata de ſalſuginis ope.
Man ſker ſielden gaat korn aff ond ager.

Sata.i.fruges ſatæ:metuntur raro ope.i.cum facultate & vtilitate bonæ: de ope.i.terra:ſalſuginis.i.vliginis ſalſę:quia terra ſalſa raro bonos fru= ctus affert. Ponit differentiā inter opē dū notat auxilium ſeu facultatē & dū notat terrā in quātitate: vt pro terra ſit prima longa: pro facultate & auxilio breuis:ſed errat:quia ſemper corripit niſi ſit opis in ntō nomen Nymphæ & deæ. Virgi. Opim de cælo miſit ſaturnia Iuno.

Recula nux cure leuis eſt nuclei ſine pure.

Lidet er om nøden oc en minde om kernen er baarte.

Nux eſt recula.i.parua res:curę leuis.i.modicę:ſine pure.i. interiore con tēto nuclei:quia ſicut pus latet in pellicula inflata:ſic nucleus in putami ne nucis. Exponunt tñ vulgo: ſine pure.i. cuſtodia:neſcio quo auctore. Certe falſum eſt quod dicunt pro putredine non declinari.

Raro ditatur qui per loca multa vagatur.

Den vorder ſielden rig ſom tit flytter.

Is qui vagatur per multa loca ditatur raro:ſicut arbor ſæpe tranſplanta ta parum fructificat. Laudat tamē vlyſſes. Qui mores hominū multo= rum vidit & vrbes. Quia prodeſt multa vidiſſe.

Refert balducte ſibi vas ſpectabile ferre.

Det er qwemt at haffue rent kar til ſin melk.

Refert.i.intereſt & ad rem facit:balductæ.i. lactis: vnde pingue qđ vulg⁹ butyruꝫ vocat ſubductū eſt batuendo:ferre ſibi.i.ad ſe vas ſpectabile:qa ſi in mundo vaſe feratur pluris æſtimatur.

Res bona conijcitur:libitū quis quando ſequetur.

Det tøcker man at vere gaat ſom met vilge ſkeer.

Res conijcitur.i.per coniecturaꝫ æſtimatur bona:qñ quis ſequet.i.obti= nebit:libitū.i.voluntatem ſuam.

Res non ſint inopis:bos craſſus:femina comis.

Fattig mand ſkal ey haffue fauer kone eller feder heſt.

Bos & equ⁹ craſſ⁹ & fœmīa.i.vxor comis.i.ſuauis & lepida i ſermōe:nō ſint id eſt non debeant eſſe inopis:quia neutram rem poſſit cōſeruare.

Raptu' clirotes vt paſcitur/vnguibus ales.

Saa leffuer høffding aff roff ſom fwll aff kloff.

Clirotes idē prędator paſcitur raptu id eſt ex rapto: vt ales prædator aut pręd atrix paſcitur vnguibus.i.iis quæ pręndit vnguibus.

Refert frunire ſeu ſe cerdare iuuente.
I Vngdom ſkal man ſig bidde oc barcke.
Refert.i.intereſt frunire.i.frontẽ ſeuerã:rigorẽ & triſte ſupcilium oſtende re iuuentę pro iuuentuti.i.multitudini iuuenũ: ſeu.i.ſiue:cerdare.i.viliter ſubijcere ſicut cerdones q ſunt viles operarij:ſe iuuentuti,quia meliꝰ per rigorem proficit:q̃ per nimiã familiaritatẽ. Sunt q exponũt: frunire i.domare:& cerdare.i.corrigere Frunitus quidẽ legitur: & infrunitus.i. effrons qui perfricuit frontẽ:ſed cerdare fictum eſt.

Refert rapta deo ſoluenda referre vel euro.
Sompt gelde gud oc ſompt øſten veder.
Refert.i.intereſt:aut differens eſt:referre.i.reportare rapta ſoluenda: deo vel euro.i.vento orientali.q.d.melius eſſe referre deo: quia qui ſuſpendũtur ob furta & rapta: videntur referre euro.i.vento.

Nota

Res eſt ſcire grauis via que ſit in equore nauis.
Den vey er ond at vide ſom ſkibet ſøber i haffued.
Scire q̃ ſit via nauis in ęquore.i.in mari:eſt res grauis: vñ Salomon prouerb.xxx. Tria ſunt difficilia mihi & quartum penitus ignoro. Via aquilæ in cælo. via colubri ſuper terram:via nauis in medio mari:& viã viri in adoleſcentia.

De littera S.

Saccus adaptetur porcellꝰ cũ tibi detur.
Lad op ſecken men griſen giffuiſſ.
Monet vt parati ſimꝰ ad ſuſcipienda munera dicẽs Saccus adaptetur.ſ.a te:cũ.i.qñ:porcellꝰ.i.fœtus ſuillus detur tibi. Hoc eſt ſi vis vt detur tibi, fac te dignũ.

Saltibus auditus eſt ppe ſepe ſitus.
Offte er hwlt hørende ner.
Auditus eſt ſitus.i.poſitus & locatus ſępe ppe.i.vicinus ſaltibus.i.ſyluis & buſcis. Hoc eſt cauendũ eſt ne quid ſtulte dicatur ĩ ſyluis:quia poſſunt latere qui audiant. Prope aduerbium aut nomen regit etiã datiuum: vt prope eſt dominus omnibus inuocantibus ſe.

Prope.

Sal nigrum poſcas a quo ſolui male noſcas.
Tag ſort ſalt aff onde geldere.
Poſcas ſcilicet ad ſolutionem:ſal nigrum id eſt rẽ minus precioſam ſup. ab eo a quo noſcas ſolui id eſt ſolutionem fieri male: quia melius eſt il q̃ nil habere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Sarcina fauſta datur cui celebs ſponſa iugatur.
Han ager gaat leeſſ i gaard en god huſtrw faar.
¶ Sarcina.i.onus & faſciculus: aut res fauſta.i.felix & auſpicata: datur ſup.ei: cui ſpōſa cęlebs.i.innupta: & vt hic accipitur intacta a viro quaſi cęlitū vitā agēs iugat.i.cōiugio datur: aut quia rarę ſunt verę virgines: aut quia virgines facilius reguntur ad nutum viri.

Sat corus eſt menſus cui menſor ineſt vice cenſus.
Den ſkeppe er fuld maald ſom gelderen ſetter ſig paa.
¶ Corus.i.menſura aut modus certus frumenti: eſt menſus.i.menſuratus ſatis: cui menſor.i.menſurator ineſt: vice.i. loco cenſus.i.pecuniæ dandę in cenſum.

Seruis non gratis operam preſtes grauitatis.
Man ſkall ey driffue en god ſwend formeget.
¶ Non pręſtes ſeruis gratis.i.vtilibus: operaꝫ grauitatis.i.ſeueritatis aut ecōtrario. Pręſtes ſeruis non gratis operam grauitatis.

Saxum robuſtum iactare procul ſit onuſtum.
Ont er twng ſten langt at kaſte.
¶ Iactare ſaxum onuſtum.i.ponderoſum ꝓcul: ſit robuſtū.i.officiū viri robuſti & fortis: aut iactare ꝓcul ſaxū robuſtū.i.magni roboris: ſit onuſtum.i.difficile eſt pellere potentes.

Sedes compreſſe poterunt conſortibus eſſe.
Sāmerlige inwe ſaatte bo.
¶ Sedes compreſſę.i.arctę: poterunt eſſe cōſortibus.i.ijs qui eiuſdē ſunt ſortis; ſed melius concordibus: et ita malim legere.

Se ſolet occulere cariem quem conſtat habere.
Den ſkiwler ſig ſom ſig ved wren at vere.
¶ Is quem conſtat habere cariē.i.corruptionē & ſcabiem ſolet occulere.i.abſcondere ſe. Sicut dictū eſt de capite ſcabioſo.

Segma comeſatum reliquo parat oris hiatum.
Bid biwder anden ind.
¶ Segma.i.fruſtum obſonij aut panis ſectū & abſciſſum comeſatuꝫ.i.comeſum aut comeſtū: parat reliquo.ſ.ſegmati: hiatū.i.apturā oris: qa q comedūt auide prius q̃ vnū bolum deglutiuerint alterū circūſpiciūt.

Se cito ſopire fraterne fax ſolet ire.
Saate ere ſydkene vrede.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Fax.i.incendiũ irę fraternę.i.excitatę inter fratres ſolet ſopire.i. ſedare & cooperire ſe cito. Nõ tñ ſemp vt patet de Iugurtha.

Se piger a fultro lecti non ſegregat vltro.
Den varme ſeng oc den lade dreng kwnde beſt til hobe.
¶Piger non ſegregat ſe vltro.i.ſua ſponte: a fultro: legã a fulcro.i. ſuſtentaculo & fulcimine: lecti.i.a lecto ipſo.

Sano nõ paret dolor egro quantus amaret.
Den helbrede ved icke hwad den ſiwge lider.
¶Non paret.i.non apparet nõ eſt euidens ſano.i.ſanus neſcit quantus dolor amaret.i.amariciẽ facit: ęgro.i. ægrotanti.

Sepe fit illiſa plauſtrare fidelia niſa.
Offte gelder ler gryde at hwn vil gerne age.
¶Fidelia.i.vas fictile in quo res liquidę ſolent fideliter cõſeruari: niſa.i. conata plauſtrare.i.in plauſtris vehi: ſicut equitare eſt in equo vehi: fit ſæpe illiſa.i.fracta.

Sepius aſpectum confert emblema refectum.
Dyrt clenodie gør offte løſtig tilſyn.
¶Emblema.i.vas precioſum habens ſigna impreſſa & inſculpta ex auro & argento: cõfert ſæpius aſpectum refectuȝ.i.recreatũ.quia videre res ꝓcioſas & ornatas reficit oculum & animũ videntis.

Sepis opus vegeta ne fiat ecliptica meta.
Gerd ſaa gaard at der vorder ey gaf ved enden.
¶Vegeta.i.fortifica repara inſtaura: opus.i.ſtructuram ſepis.i.ſepimẽti quo aruum aut hortus clauditur: ne meta.i.finis: fiat ecliptica: id eſt defectiua.

Sepe vagans victum reperit gallina vel ictum.
Bygangen høne fonger encten korn eller knep.
¶Gallina vagans ſæpe: reperit victũ vel ictũ.ſ. ab eo qui ægre fert ꝙ in alienum tranſit: aut q eã comedere vult. Et ita interdum vtile interdum periculoſum & nociuum eſt longe vagari.

Sepe ſue pelli manus eſt factura flagelli.
Mand gør offte lime til ſin egen ende. var. lect.
¶Manus.ſ.cuiuſlibet hominis conantis alteri nocere: eſt factura flagelli.i.facit flagellũ.i.virgã ex flagris: id eſt ſummis rami arborum pelli ſuę id eſt quo ipſe percutiatur. Vnde ſolet dici de ijs qui ꝑſtruunt malum alteri ꝙ colligunt virgam ad nates ſuas: quia de tali verificatur illud Pſal. Incidit in foueam quam fecit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Sepe ſubactus erit alium qui ſternere querit.
Den fonger offte fald ſom anden acter fald.
¶ Is qui querit.i.appetit:& conatur:ſternere.i.in terrã proſternere & deij cere alium:erit ſæpe ſubactus.i. victus:& proſtratus.

Sepe breuis ſtrata cadit in diſpendia lata.
Genſty vorder offte glap ſty.
¶ Strata.ſ.via lapidibus ſtrata:breuis.i.anguſta:cadit ſæpe in diſpẽdia .i.dãna & detrimẽta lata. Aut quia in anguſta via vehicula piclitantur: aut quia ipſa latronibus ſuffragatur. aut quia vbiqꝫ pericula latent.

Sepe repoſcit idem quod iactauit prius idem.
Offte bediſſ det igen ſom før bort kaſtiſſ.
¶ Idem.ſ.homo(qđ eſt vltimũ verbum metri:quia in maſculino genere primam producit in neutro corripit: vt metrũ hoc bene demõſtrat)repo ſcit.i.repetit & recolligit ſæpe:idem.i.eandem rem & idem bonum quod iactauit.i.abiecit prius tanq̃ rem inutilem.

Sepes eſſe rudes facit inſtaurans male ſudes.
Ho ſom ilde ſtaffrer han ille gerder..
¶ Inſtaurãs.i.cõcinnans & reparãs:male.i.ruditer & imperite:ſudes. particas & virgas arborũ preſertim ſalicuꝫ:facit ſepes eſſe rudes.i.male cõcinnatas & minus artificioſe factas.

Seruis pacifera dicitur eſſe ſera.
Laaſſ gør hion ſaate.
¶ Sera qua ſerãtur & claudũtur cibaria:dicitur eſſe pacifera ſeruis:quia non poſſent abſtinere a furto:& ita vapularent:aut ſi abſtinerent:tñ putarentur furari:aut alij furarentur nomine ipſorum:& ideo bene agitur interdum cum ſeruis ꝙ res ſecluduntur.

Sentine latices exancles qui vigilizes.
Han ſkall vaage ſom øſe ſkall.
¶ Tu qui vigilizes.i.vis imitari vigiles aut obire officium vigilandi exancles.i.exhaurias latices.i.aquas latentes:ſentinæ.i.lacus profundi in naui ad quem ſordes oẽs confluunt:& aque ſubſidunt.

Sepe ſilet niuea ſub pelle moleſtia ſeua.
Offte er hwin vnder hwit ſkind.
¶ Moleſtia.i.dolor aut ægritudo ſæua.i.vehemens:ſilet.i.latet:ſepe ſub pelle niuea.i.cute bene curata:aut veſte pcioſa.

Separ angorum fit compos conſiliorum.
Mand kan fult raad naar man taar ingen ved.
¶ Separ.i.expers angorum:id eſt anguſtiarum & dolorum:fit compos

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

.i.particeps conſiliorum. Quia ſæpe melius iudicamus in rebus nihil ad nos pertinentibus q̃ in proprijs: ideo expedit interdū accipere conſiliarios quos dolor non tangit.

Sermo vetus prodit: profugum vir quilibet odit.

Alle ville den ſlade daare.

❡Sermo vetus.i.antiquū prouerbiuꝫ: prodit.i.manifeſtat & profert.ſ. ꝙ quilibet vir odit.i.odio proſequitur (Eſt tamen in voce pręteriti temporis: odi odiſti odit: nam odio odis raro reperitur: & ſi reperiatur primam corriperet) profugum.i.procul a patria ſua fugientem: aut ꝙ proditor eius eſt aut ꝙ inſtabilis.

Odit.

Sero piget natum fore maneq; faſce grauatum.

Det er ont at vere ſille fød oc aarle mod.

❡Piget.i. diſtedet & miſeret: natum.ſ. hominem in hoc mundo: fore pro eſſe grauatum faſce.i.ſarcina & onere: ſero.i. veſpertino tpe: & mane .i.matutino. Apud doctos tamen Sero non accipitur pro ſerotino tempore: ſed pro nimis tarde.

Sero.

Si ludum queris ludi legem patieris.

Vilt dw i leeg da ſkalt dw leeg oppe haalde.

❡Bene dicitur in quoſdā petulātes qui ludo percutiendi in palmam: & diuinandi ꝓcurſorē qui pœnā eandē det: vnūquēq; laceſſunt: & tñ deprę henſi pœnam dare nolunt. Si quæris ludum.i.ſi vis ludere cū alijs: patieris legem ludi.i.pœnam quam ludus exigit.

Si breuis eſt arcus iaculatur miſſile parcus.

Snart er ſkudet aff ſtacked bwge.

❡Si arcus eſt breuis: ipſe parcus.i.ſobrius & vt vir parcus iaculatur.i. emittit: miſſile.i.iaculū aut telū. quia iaculatur telum breue vt parci homines ſolent. vñ opus reſpondet inſtrumento.

Si boue caſſus eris corpus lue debitor eris.

Han ſkall gielde mꝫ kraap ſom ey haffuer ko.

❡Si tu debitor ęris.ſ.alieni.i.pecuniæ: eris caſſus.i.carens & excuſſus. boue.i.poſſeſſione bouis: lue.i. perſolue corpus.i.in corpore: hoc eſt da pœnam corporalem ſi non es ſoluendo.

Si non deſiperet pubertas grata maneret.

God waare yngſken vaare icke folſken.

❡Si pubertas.i.multitudo puberum aut ætas pubeſcentium: non deſiperet: id eſt non male ſaperet de moribus: aut non inſaniret: ipſa maneret grata: id eſt accepta & vtilis hominibus: quia pubeſcētes habent gratiam in oculis hominum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Si penſare velis male ſtat cum pſeuſte fidelis.
Den tro oc den wtro kwnde icke vel ſāmen bo.
¶ Si tu velis penſare.i.iuſto examine trutinare: aut ad penſum examinare & cogitare:fidelis ſtat.i.moratur & locatur:male.i.ad damnum & malum ſuum:cū pſeuſte.i.falſo & fallaci:vt eſt pſeuſtis paſtor in Theodolo:nā pſeudo falſus dicitur: vt in cōpoſitiōe cū altero noīe græco.

Si dape non ſtaret anus aſtipulamen amaret.
Gaat vaare hion vaare ey maden ſagde kerlingen.
¶ Si nō ſtaret.i.cōſtaret dape.i.cibo:anus.i.vetula:amaret aſtipulamē.i.familiarium acceſſionem & ſuffragium.

Sicut apes caueam:repetunt maledicta trocheam.
Saa er bande ſom bi vd en oc ind ti.
¶ Maledicta.i.verba imprecātia mala: repetunt trocheam pro trochiā.i.curſum & reuolutionē.i.locū vnde exierūt: ſicut apes repetunt caueā.i.aluearium cauum:aut locum cauum vbi fauū habent ſiue in arbore: ſiue in terra:ſiue in alueario.

Sicut adauctiua ſic era fluunt fugitiua.
Pēninge ere baade komne oc farne.
¶ Aera.i.pecuniæ:fugitiua.i.raro apud vnū manentia:fluunt.i.effluunt ſic ſicut adauctiua.i.quæ colliguntur vt augeant theſaurum.

Syncerior putri ſapor eſt allece butyri.
Bedre er gaat ſmør en ſur ſild.
¶ Sapor butyri.i.vnguinis vaccę:dicitur tñ proprie vaccę ſeu bouis caſeus:& corripit mediā vt alibi bene fecit auctor:ē ſyncerior.i.integrior & melior allece putri.i.corrupto per putrefactionem. Vitioſe corripit ſecundam in ſyncerior:venit enim a ſyn & cera:non a ſine & carie vt putauit auctor.

Sis cuſtos oris ꝙ amici ſis et amoris.
Gem din mwnd oc gem din ven.
¶ Sis cuſtos.i.obſeruator oris.i.ſermonis:hoc ē obſerua quid et de quo loquarꝭ:ꝙ pro vt ſis.ſ.cuſtos amici & amoris.id eſt ſi vis retinere amicū & amorem eius:pone cuſtodiam ori tuo:ne male loquaris.

Sit poſſeſſori res quando duum ſtet amori.
Førſte to kiffue da tager den ſom eyer.
¶ Quando res ſtet amori duū pro duorum.i.qñ duo vnam rē æqualiter amant:ita ꝙ vnus eam ardenter cupit emere & alter non vult vendere: ſit poſſeſſori.i.maneat potius apud priorem poſſeſſorem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Sis tibi promptus ope torre fouente prope.
Ver raſk til hielp førſt mod dig ſelff naar det brender.
¶Sis promptus tibi ope.i.auxilio.hoc eſt ſuccurre cito rebus tuis:torre id eſt igne:fouente:id eſt accipiente aut rapiente fomitem prope.i.i proximo:quia vt dicit Horatius. Tunc tua res agitur paries quum proximus ardet.

Sic eris aſtutus ꝙ non delicta ſecutus.
Ver ſaa kyndig at dw vorder ey ſyndig.
¶Tu eris aſtutus.i.callidus vt ſunt in Aſty.i.vrbe: ſic vt nõ ſup.ſis ſecutus delicta.i.peccata & imperfecta aliorum.

Syrti ceſſiſſe qui ſcit felicitat is ſe.
Den er ſalig ſon ſig kan vende vonde fra hande.
¶Is qui ſcit ceſſiſſe.i.diſceſſiſſe.ſyrti.i.a ſyrti maiore & minore (eſt eñ duplex in Aphricano mari locus periculoſus eo ꝙ nunc vada ſatis profunda habet:nunc arenam:ita vt neq̃ nauibus neq̃ pedibus exire poſſis ſi ſemel incideris) felicitat.i.felicem facit ſe.

Sorte patet miſera que ſit dilectio vera.
I trang ſkal mand venner prøffue.
¶Patet.i.manifeſtum ſit:ſorte.i.conditione vitæ & fortunę miſera:q̃ dilectio ſit vera.Quia qui verus amicus eſt omni tempore diliget.

Sors ope de facili pugili parat arma virili.
Treffuend tryder icke vaaben.
¶Sors.i.fortuna.cũ tñ ſors ꝓprie aliud ſit: parat pugili virili arma:de ope facili.i.parabili.hoc eſt vir fortis facile inuenit arma:vbi meticuloſus nulla inuenire poteſt ſatis bona vt pugnare audeat.

Sortilegi fatum valet vt ſit dona lucratum.
Saa dwger leff ſom lønt er.
¶Fatum.i.vaticinium oraculũ:reſpõſum:ſortilegi.i.legẽtis ſortes:hoc eſt diuinãtis ꝑ ſortiũ eductionẽ valet:vt i.quatinus ſit lucratũ.i.vt lucretur dona.ſ.ſtultorũ q eos cõſulũt:alijs autẽ nihil valet.

Succula dum ſtertit ſiliquas per ſomnia vertit.
Ee drømer ſo om drag.
¶Dicit vnicuiq̃ animanti ea occurrere per ſomnium quæ tractauit vigilans:quia ſuccula:id eſt parua ſus aut porcella:dum ſtertit.i.profunde dormit:vertit:id eſt obuerſat & tractat quaſi comedere velit:ſiliquas.i.leguminum thecas.& grani tunicas:per ſomnia.i.phantaſmata occurſantia in ſomno.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Somniat atqꝫ manus ꝙ baculo det anus:

Oc kerling om ſin krogſtaff.

¶ Coniungitur ſuperiori. Atqꝫ anus.i. vetula: ſomniat: aut ſopniat vt quidam ſcribunt non ſompniat: ꝙ det manus baculo.i.ꝙ accipiat baculum aut quo ſuſtentetur eundo: aut quo percutiat aliquem.

Succr euit mane liuoꝛis ſemen inane.

Awind riſſ aarle.

¶ Semen inane.i.nullius vtilitatis :liuoris.i.inuidiæ:ſuccreuit.i. occulte inter bona ſemina creuit.mane.i.tempore matutino. Loquitur auteꝫ vel de zizania:quam inimicus homo noctu ſuperſeminauit: vel de inuidia per quam mors introiuit in orbem terrarum:& ita mane.i.in principio mundi ſuccreuit.

Sis faber vnius laris vt non leſoꝛ alius.

Bød ſaa boo ath dw ſkader ey anden.

¶ Sis faber.i.fabricator & ędificator laris.i.domus vnius:ſic ſup.vt nō ſis læſor alius.ſ.domus.i.vt non deſtruas iam factam aut alienam.

Se gerit illate gerulus burſe vacuate.

Stolt i ſtrede oc lidet i pung det er folſt.

¶ Gerulꝰ.i.geſtator aut portator burſę.i.crumenę:euacuatę.i.exhauſtę pecunia: gerit ſe elate.i.ſuperbe & magnifice: aut ne percipiatur eſſe inops pecuniæ: aut quia cantabit vacuus coram latrone viator: nihil em̄ timet perdere qui nihil habet.

Siſtrum non reboat moꝛs vbi pꝛeſto meat.

Døden bleſſ ike i lywd for ſig.

¶ Siſtrum.i.inſtrumentum muſicum plenum crepitaculis ægyptijs familiare in ſacris lætis.non reboat.i.non facit crepitum: vbi mors meat .i.venit pręſto.i.parata & cito.

Sica ſibi ſeuit cui pena famelica creuit.

Hwnger er hart ſwerd.

¶ Sica.i.pugio occultus abſtruſus in baculo:ſæuit.i.graſſatur ſibi:pro illi cui pœna famelica.i.ex fame creuit:qa mauult ſica q̃ fame mori: aut vtitur ſica ad ſpoliandos quoſcunqꝫ inuenerit: donec ſatur ſit.

Spe bona meta datur cum res bona pꝛincipiatur.

Aff god begyndelſe haabiſſ god endelſe.

¶ Meta.i.finis & conſummatio bona: datur ſpe.i.in ſpe: cum.i. qn̄ res principiatur.i.principiuꝫ capit bene: quia dimidiū facti qui bene cœpit habet: & vniuſcuiuſqꝫ rei principium potiſſima pars eſt. Et econtrario: modicus error in principio fit maximus in fine.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Stemma regit clarum cui fama ſit oda viarum.
Han gemer dyit ſin fred gemer.
¶ Ille regit ſtemma.i.inſigne generis ſui:clarum.i.illuſtre:cui fama ſit oda.i.cantilena viarum.i.cuius fama & inſignia facta canuntur p publicas vias. Stemma proprie eſt coordinatio progeniei facta in qua ſūt imagines factę ex cera:aut pictæ aut effigiatę vt in arbore ieſſea:in qua per lineas ductas cognoſcitur quis pater & quis filius aut nepos: & ſic deinceps ſit:& cuius. Habebant autem antiqui Romani nobiles talia ſtēmata in atrijs ſuis:vñ p nobilitate generis tranſſumitur. Iuuenalis. Stēmata quid faciunt:quid prodeſt pontice longo Sanguine cenſeri.

Stemma.

Sit licet abra thori non eſt par cura ſorori.
Sorg er ey ſøſter det hwn ſoffuer ner.
¶ Licet abra.i.ancilla ſit thori.i. recepta in thorū aut pfecta thoro ſternēdo:tñ cura.ſ.de ea nō eſt par ſorori.i.qualis de ſorore: ſicut abrahā pl⁹ dilexit Saram vxorē & ſororem q̄ ancillam. aut min⁹ curat q̄ ſoror.

Seria plauſtrando luat ire volens aliquando.
Offte gelder ler gryde at hwn vil gerne age.
¶ Seria.i.vas fictile:vt vrna:volens ire.i.progredi plauſtrando.i.dum vehatur in plauſtro:luat.i.det pœnā aliquando:quia tandem rumpat. Similiter dicitur. Ad vada tot vadit vrna q̧ ipſa cadit.

Stat bene galline caude non fidere fine.
Det er gaat ath ſtacke icke fick hale.
¶ Non fidere.i.non eſſe fidēdum:caudæ:ſtat.i.indicatur bene: fine caudæ gallinę:quia breuis eſt & cito decidit.

Sors hominem lenit quando placendo venit.
Det er ey alt gaat effter vilge gonger.
¶ Sors.i.ſortitio & diſtributio rerum per deū facta:aut ſors p fors.i.fortuna:lenit.i.placat & mulcet hominē:quando venit placēdo.i. & ſimul placet:quia fortuna in principio lęta ſtultis placet.

Sub facis alterne ſpecie gurguſtia ſterne.
Man ſkall ſtange vnder anden mandz bluſſ.
Sterne.i.prępara:exorna:gurguſtia.i.tuguria: ſub ſpecie.i. forma facis.i.tędę alternæ.i.alienę.

Sorti ſuccurre ratis il minuendo ſaburre.
I ſtorm ſkal man kert kaſte.
¶ Succurre ſorti.i.rei principali quā in ſortē accepiſti: aut ſorti.i. euētui & infortunio ratis.i.nauis: minuēdo il.i.aliquid ſaburrę.i.ſarcinę etiā

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

vtilis faciendo rei fracturam potius q̃ naufragium.

Sint mala threnoſa:bona non nimium numeroſa.
Ont er øffred oc gaat er icke formeget.
¶Mala.i.aduerſa ſint threnoſa.i.lamentoſa & plena lamentationis:& bona ſint non nimium numeroſa.i.multa. qa plura hic habem⁹ mala.

Stulto dogma dare ſit vt aucam fonte rigare.
At ſige daare raad det er ſom at ſla kalt vand paa en gaaſſ.
¶Dare ſtulto dogma.i.documentũ bonũ:ſit.ſ.inutile:vt rigare aucam pro anſerẽ:fonte.qđ fruſtra fit:quia anſer non madefit & fons turpatur. dixi prius aucam non eſſe idoneum vocabulum.

Sorte ſciunt hilari non omnes ſe moderari.
Det er ey alle ſom gãmen kwnde ſkøn.
¶Non oẽs.i.pauci ſciunt moderari.i.moderate habere ſe:ſorte.i.fortuna & conditione ac ſtatu vitę hilari.i.lęta.

Sub vaframento nihil ad fora ferre memento.
Dw ſkalt ey føre ſwig till torffuiſſ mꝫ dig.
¶Memento nihil ferre ad fora.ſ.rerum vęnalium:ſub vaframento.i.calliditate deceptoria:aut ſub fuco & falſitate.

Seruitium baſſum mercede fit vbere craſſum.
Ydmyg tieniſte fonger god løn.
¶Seruitium.i.famulatus:baſſum.i.humilis vilis & abiectus:fit craſſum.i.pinguis mercede vbere.i.fœcunda & magna.Nihil tamen turpe debet fieri ob mercedem:præſertim qđ ſit contra legem dei.

Stirpi malo pari q̃ regibus aſſimilari.
Bedre er at vere kønlig en kongelig.
¶Ego malo.i.magis opto aſſimilari:ſtirpi pari.ſ.meę:q̃ regibus.i.maſim ſimilis eſt maioribus meis,q̃ regibus.

Sunt homines morum meliores fulm incorum.
Braade mend ere beeſt.
¶Homines morum fulmineorum.i.ardentium & ſubitorũ ſunt meliores q̃ lente iraſcentes:quia ſicut cito iraſcuntur:ita cito placantur.

Sic facit allophili puer vt ſolet ede tribuli.
Saa gør barn i by ſom hiẽme er lerd.
¶Puer facit ſic æde.i.in domo allophili.i.alienigenę & externi: vt ſolet ſ.facere.æde.i.in domo tribuli.i.tribus & generationis ſuæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Septēnem puerum flectunt bellaria rerum.

Bellaria.

Siw aarſſ barn er ſnart at locke.

¶ Bellaria ſunt dulciaria & ſecundę menſę pręcipua fercula vt tragemata & alia e ſacraro facta: & e fructibus & placentis: ſed hic videtur poni pro ſpecioſitatibus & bellitatibus: nam dicit bellaria.i.bellitates ſeu ſpecioſitates rerum flectunt.i.attrahunt puerum ſeptennem.

Sunt digiti memores quod tractauere priores.

Det mindiſſ fingre det fordwm giordiſſ.

¶ Digiti.ſ.manuum ſunt memores ſup.eius operis ꝙ ipſi tractauere .i.tractauerūt priores.i.ante alios. Aut quia quiſqꝫ agnoſcit opus & ſcripturam ſuam: aut quod qui calidum tetigerunt abſtinent.

Suadele multe fabricabunt atria ſtulte.

Haner daarlig ſin bygning ſetter effter hwer mandʒ raad.

¶ Multe ſuadele.i.multorum ſuaſiones & cōſilia fabricabunt.i. ædificabunt atria.i.primas partes amplarū domuū ſtulte.i.imprudenter: quia vnuſquiſqꝫ vellet ea ordinare ad ſenſum ſuum.

Suadent femelle proſtrare preces modicelle.

Snart er qwinder lockede.

¶ Preces procorum modicelle.i.valde modice: ſuadent quod parum eſt ſed mens auctoris eſt ꝙ perſuadent.i.ſic ſuadent vt credat & faciat: femellæ.i.mulierculæ: proſtare.i.ſtare ante lupinar expoſita libidini omniuʒ volentium. Quod dicit quia muliercule procliues ad libidinem facile ducuntur ad proſtibulum.

Stare penes libitum ſatagit vis celſa deorum.

Ee vil vold ſin vilge haffue.

¶ Vis.i.poteſtas celſa.i.ſublimis: quiritū.i. fortiū virorum ſicut erant quirites.i.Romani ſub Romulo militantes: ſatagit.i.ſollicite curat: ſtare.i.permanere: penes libitum.i.libertatem ſuam.

Sternit agonia tepidum luctante machia.

Naar to brydiſſ da falder den ſom mindre maa.

¶ Agonia.i.cōcertatio certamen: ſternit tepidum.ſ.pugnatorem: & hoc machia.i.pugna luctante.i.cōcertāte. hoc eſt tepidus pugil ſuccumbit in ꝑlio: agonia & machia ſunt voces grecę: nollē tamē penult. producere.

Scabida vadit ouis potius grege cum pare quouis.

Nota

Et ſbabbet faar gonger gerne mʒ et andet.

¶ Ouis ſcabida.i.ſcabioſa vadit potiꝰ cū grege pare.i.ſilī: hoc eſt etiā ſcabido: quouis.i.ad quēlibet locū.ſ.q̄ cū ſano. Sic etiā perditi homines cuʒ ꝑditis ſocietatē ineunt potius q̄ cum bonis.

Strena reſoluatur vt amico fedus alatur.

Giffuit ſkall gieldiſſ om venſkaff ſkall holdiſſ.

¶Strena.i.munus quotãnis in nouo anno dari ſolitũ:reſoluatur.i.iterum ſoluatur:vt fœdus.i.pactũ & ꝯiunctio amicitiæ alatur amico.hoc eſt ſi per ſtrenam ſeruetur amicitia non eſt omittenda.Aut ſtrena reſoluatur.i.diminuatur & omittatur hoc eſt donum voluntarium quod alteri fiat:vt fœdus alatur amico.

Scito ſtipes eſſe promiſſas preſto neceſſe.

Farende er feſter øre.

¶Scito ſtipes.i.nũmos aut ob laborem aut liberaliter ꝑmiſſas.i.pollicitas:eſſe præſto.i.paratas:neceſſe.i.neceſſario:quia quod promittitur debet exhiberi.Stips ſtipis corripit primam:&,tñ ſtipendium reperit primam producere.

Stirpe ſaporatur pomum quocunq; rotatur.

Man kaſter icke eblet ſaa langt at det det ey ſmager aff roden.

Pomum ſaporatur.i.trahit saporẽ:ſtirpe.i.ab,ra dice arboris ſuę:quocũq; rotatur.i.diuoluitur & tranſplantatur.

Stirps canit ingenua carmina pulchra ſua.

Gaat barn qweder gerne god viſe.

¶Stirps ingenua.i.libera & liberis parentibus nata:& ita generoſa:canit carmina ſua.i.ſe digna:pulchra.i.honeſta.

Stemmata celſigena ſuperat fortuna ſerena.

Bedre er god lycke en høy byrd.

¶Fortuna ſerena.i.non nubila:ſed proſpera & fauens nam fauẽtes habent ſerenam frontem:ſuperat.i.vincit in vtilitate.ſtemmata.i.generis ornamenta & lineamenta celſigena.i.alta.

Stultum nutrire vult nemo ſed reperire.

Alle ville fooliſk finde oc ingen føde.

¶Nemo vult nutrire ſtultum:ſed ſup.quiſq; vult reperire ſtultum:aut vt ab eo lucrum accipiat:ſicut a ſtulto venditore & emptore:aut vt voluptatem & oblectamentum.

Stultus ſtare ſolet crura quouſq; dolet.

Ee ſtonder foliſk til benene vercke.

¶Dicit ſignum ſtultitię eſſe quando quis ſedem habet & ſedere honeſte poteſt tamen ſtare vult:quia ſtultus ſolet ſtare quouſq; dolet.i.habet dolentia crura.Poetice per ſynecdochen dicitur doleo crura:oratorie crura dolent.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Stertere cui carum macet huic bulligo poparum.
Ho lenge vill ſoffue han fonger lidet gaad at dwe.
¶ Bulligo.i.ebullitio & frequens coctio:poparum.i. pinguium obſoniorum in popinis & culinis: macet.i fit macra & rara: huic.i. ei cui ſtertere.i.profunde dormire ſup.eſt charum.i.dilectum & placitum.

Stipes amenеſcit cui finis ariſta vireſcit.
Det er en god bwll ſom axet voxer at enden.
¶ Dicit amœnitatem & oblectamentuꝫ ſumendum in re vtili: quia ille ſtipes.ſ.frumēti: hoc eſt culmus eius: amœneſcit.i. fit amœnus & placidus:cui ariſta vireſcit.i.creſcit finis.i.ſummitas.

Sic minuas mella ꝙ apum ſit cum dape cella.
Tag ſaa hwnnig at bierne haffue nering.
¶ Minuas mella collecta ꝑ æſtatē ab apibus:ſicꝙ pro vt: cella.i.habitatio,in fauis ſit ſcꝫ reliqua:apum cum dape.i.nutrimento hyemali.Idē faciendum eſt colonis:quia viuere debent e labore.

Si perplexus eris preme coſtas vim patieris.
I'mod bodeløſſ maall kryſt ved reff oc taall.
¶ Si tu eris perplexus.i.ſtupefactus & neſcius quid agas: preme coſtas. id eſt latera tua:quia patieris vim.i.non euades ſine malo.

Segnis bos agoli ſubdatur ſedulo moli.
Lader oxe er ey hwile verd.
¶ Bos ſegnis.i.piger & tardus ad laborem:ſubdatur.i.ſubijciatur ſedulo.i.diligenter:moli.i.ponderi & moleſtiæ agoli.i.baculi quo boues agi .i.impelli ſolent:ſicut equi calcaribus.

Si necis eſſemus ſilicerni phas ageremus.
Soffue wii til vaar død da waare icke vaar gerning ſaa ſnød.
¶ Si eſſemus ſilicerni.i.aſſidui & prouidi aſpectores ſicut ſilicerni aſſidue aſpicinnt ſilices pauimentorū:necis.i.mortis nos ageremꝰ phas.i. quod licitum & honeſtum eſt.Scriptuꝫ eſt enim. Memorare nouiſſima tua & in ęternum non peccabis.Et ideo bonum eſt ire in domū luctus.

Stigma ſinam ſtare reſpectu peſtis amare.
Bedre er at vere ſaar en ſiug.
¶ Ego ſinā.i.ꝑmittā.ſtigma.i.veſtigiū vulneris:ſtare.i. permanere:reſpectu.i.ob reſpectū & memoriā:peſtis.i.cladis amare.i.quā paſſus fui. quia ſtigmata faciunt memorem vulnerum.

Se ſenio pcpigit qui tempora longa peregit.
Ho lenge leffuer han vorder gāmild om ſiger.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Is qui pepigit longa tẽpora: pepigit. i. ex pacto addixit ſe ſenio quia nemo poteſt peregiſſe longa tempora niſi ſit ſenex.

Spectat ab arce throni deus ima crepuſcula coni.
Vor herre ſider øffuerlige oc ſeer nederlige.
¶ Deus ſpectat ab arce. i. apice & ſublimitate throni. ſ. ſui cœleſtis: crepuſcula. i. vmbracula: ima. i. infima coni. i. quę facit conus poſit⁹ in vertice galeæ. Eſt em̃ conus curuatura illa galeę cui criſta imponitur & plumę. Eſt enim nux pinea. Conus.

Sepe leonizat verbis cui cor leporizat.
Offte ere ſtore ord ſmaa i gerningerne.
¶ Is cui cor leporizat. i. eſt timidũ vt lepori: leonizat. i. oſtendit ſæpe audaciam leonis: verbis: quia meticuloſi plura minantur q̃ fortes.

Schema notamq; date non praxi dimidiate.
Halff gerning ſkall man huercken loffue eller laſte.
¶ O ſignatores & tabelliones: non date. i. nolite dare praxi. i. actioni pceſſus: dimidiatę. i. ad dimidium pductę: ſchema. i. figuram & notam. i. ſignũ. ſ. peractę rei. Aut ſchema. i. laudem: & notam. i. vituperiuʒ: qa ante finem actionis neq; laudanda neq; vituperanda eſt.

Si lupus inſtruitur in numen credere magnum:
Kend vlff pater noſter.

Semper dirigitur ab eo reſpectus ad agnum.
Da ſiger hand lam lam.
¶ Si lupus inſtruitur. i. inſtituitur: docetur: credere in magnũ numen. i. deũ: reſpectus. ſ. lupi: dirigit ab eo ſemper ad agnũ. ſ. vorandũ: hoc eſt licet ſimulet ſe credere in deum: non omittit tamen naturalẽ affectũ.

Stultus ait vir thus non eſt niſi fumea virtus.
Folſk mand ſiger at han icke fonger aff røgelſet vden røgen.
¶ Vir ſtultus ait thus nõ eſt niſi virtus fumea. i. odorifera quę diffunditur cũ fumo: cũ ſub ea lateat vis occulta p iationis diuinæ.

Se fatue mergit qui tempe per arida pergit.
Det er daarligt at drucke paa tiurt land.
¶ Is qui pergit. i. peragit iter: per tempe. i. loca amœna: vt ſunt tempe loca in Theſſalia oĩm amœniſſima & temperatiſſima: eſt tñ gręca vox: arida. i. ſicca: mergit. i. immergit aquis fatue. i. ſtulte: ſe. ſ. ipſum. Tempe.

Scanſio montana male ſtat cum vi veterana.
Swart er gãmild mand mod bierg at riſe.

❡Scanſio.i.aſcenſio:mōtana.i.mōtis alti & ardui:ſtat.i.cōuenit male:
cum vi.i.virtute & robore:veterana.i.ſenili quæ debilis eſt.

Se quis non ſcalpet vbi non pruritio palpet.
Man ſkall ey klaa ſig der ſom man ey klør.
❡Quis.i.aliquis:nō ſcalpet.i.nō fricabit aut ſcabet:ſe ſup.illic aut,in eo
membro:vbi pruritio.i.pruritus & coctio ſcabiei non palpet.i.nō affi-
ciat cū appetitu ſcabendi aut fricandi ſe.

Sis magis impure mihi culter ꝙ ſine pure.
Bedre er wren kniff mꝫ gẽme en ren mꝫ glẽme.
❡O culter ſis mihi magis.i.potius impure.i.putris & immūde: q̄ ſine
pure.i.cuſtodia.ſic em̄ interp̄tantur vulgo:ſed nō legi pus pro cuſtodia:
verum pro corrupto humore.vnde poſſet dici:ſine pure.i.pingui dere-
licto ex cibo inciſo.

Sunt leccatores ego ni domini meliores.
Alle herre børn ere ſkøge børn vden ieg ſagde from mand.
❡Leccatores.i.abliguritores & lurcones:hoīes crapuloſi & delicati ſunt
meliores dn̄i:quia ſuos ſic nutriunt vt ipſi viuunt: ni.i.niſi ego.i.p̄ter
me.Sentētia & locutio minus venuſta:vt alterius putetur auctoris cuꝫ
ſequentibus omnibus ab S inceptis.

Suſpenſo nata nato preſtat violata.
Bedre er liggenhoſſ daather en vphengder ſøn.
❡Nata.i.filia:violata.i.corrupta & proſtituta:p̄ſtat.i.melior eſt nato
.i.filio ſuſpenſo.ſ. ob furtum aut rapinam.

Sal dat equo leſo nec aliptes crebro reſinam.
Dw ſkalt giffue ſaar heſt ſalt oc ey olye.
❡Aliptes:id eſt curator vulnerū:dat equo leſo ſal loco reſinæ:nec dat cre
bro reſinam.i.humorem vtilem qui ex arboribus fluit:vnde reſinati di-
cuntur reſina vncti & illiti:apud Iuuenalem reſinata iuuentus. Ex quo
patet ꝙ male hic penultima producitur.

Reſina.

Sarcina nexilibus cadit ilico laxa catenis.
Ee falder aff fadeløſſ byrde.
❡Sarcina laxa.i.ſoluta:catenis.i.vinculis nexilibꝰ.i.connexis aut licet
improprie connectentibus eam:cadit ilico.i.ſtatim in eo loco.

Senſim deficiat vaga iugiter axe ſupellex.
Ee falder aff farende leeſſ.
❡Supellex.i.res domeſtica vt lodix & alia:vaga.i.vagans & diſcurrens
iugiter.i.inceſſanter:axe.i.curru a parte totū.i.quæ eſt in perpetuo vſu

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

& curſu: deficiat ſenſim.i.paulatim.

Sellam zona cito ſuccingit ſola caballo.
Det er ſnart ſaled mz en giord.
¶ Sola zona.i.cingula: ſuccingit.i.ab inferiore parte nectit & cingit cito caballo ſellam ſuper quã ſedent equitantes.

Sepe caballus fit qui pulli more ſubhinnit.
Det er offte heſt ſom gnegger ſom føll.
¶ Is qui ſubhinnit.i.ſubito & ſubtꝰ hinnit.i. ſonitũ equinũ emittit: more pulli.i.fœtus equini: fit.i.euadit & efficitur ſepe caballus.

Saucia mens laceros cum palpebris dat ocellos.
Sorg fuld hw gør ſaare øgen oc ſwidende braa.
¶ Mens ſaucia.i.vulnerata dolore & mœrore: dat.i.efficit ocellos.i.oculos: laceros.i.laceratos cum palpebris.i.et etiam palpebras dat laceras quia mœrens corde dilaniat oculos.

Sepe luet porci facinus porcellus adulti.
Offte geller griſſe de gamle ſwin giorde.
¶ Porcellus.i.paruus porcus: luet.i.perſoluet & purgabit ſepe facinus .i.factum & commiſſum: porci adulti.i.grandis & annoſi. quia Quod ſus peccauit ſuccula ſepe luit. Et vt dicit Horatius in epiſtolis. Quicqd delirant reges plectuntur achiui.

Si ſeruo nequam palmus datur accipit vlnam.
Giff en ſkalk en ſpand han tager vel en hell alen.
¶ Si palmus.i.menſura palmi aut palmę.ſ.laxamẽti aut licẽtiæ datur ſeruo neq̃.i.nihil valenti: ipſe accipit vlnam.i.ad menſurã vlnæ.

Sepe dat atrocem ſcintilla minuſcula torrem.
Offte gør liden gniſt ſtor ild.
¶ Scintilla.i.parua pars ignis q̃ ſcindit & ſepatur ab igne minuſcula.i. valde parua: dat ſępe torrem.i.incendium & ignem atrocem.i. crudelez & multũ nociuum: & ideo obſtandum eſt primitijs irę et ignis.

Seua nouerca ſuis fit alumnis vt ſal ocellis.
Saa er ſteffmoder mod barn ſom ſaalt i ſaare øgen.
Nouerca ſæua.i.crudelis & immitis: fit ſuis alumnis.i.priuignis quos alit: vt ſal ocellis.i.amara & cauſa fletus.

Scopibus imbutum non pompa cacuminet vllum.
Det dwer ey at drage den til diſk ſom baaren er til viſk.
¶ Pompa.i.magnificentia in veſtitu & inceſſu: non cacuminet.i.non

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

exaltet vllum.i.aliquem:imbutũ.i.a principio inſtitutum ſcopibus.i. ſcopis.hoc eſt virgis quæ ſunt in faſcibus. Sunt qui putant ſcobibus legendum:ſed errant ſcobs ſcobis corripit primam:& eſt puluis qui decidit a ſcobina.i.lima. Auctor tamẽ videtur de ſcobibus.i. puluere loqui: vt ſit ſenſus:nemo aſſuet⁹ verſari in puluere põpoſe incedat.ſed in multis non ſeruauit q̃titatem debitam ſyllabarum.

Scobs.

Sponſe des curtum: magis oblongum tibi cultrum.
Lad din hwſtrw haffue den ſtackede kniff oc haff ſelff den longe.
¶Des ſponſæ.i.vxori tuæ ſtatim a die deſponſationis: cultrũ curtum: & ita dominatum breuẽ:& tibi magis oblongum.

Spicis pre ciſis equus infert ſtercora culmis.
Hwad gør heſt i kørn vden bider aff ax oc møger i buſken.
¶ Equus infert.i.ingerit ſtercora culmis.i.herbis frumenti: ſpicis.i.ariſtis præciſis.i.ſi ariſtæ ſunt prius abſciſæ.

Sus nigra per teſqua noctu vix ducitur atra.
Ont er at driffue ſort ſwin i mørck.
¶Sus nigra ducitur vix.i.cum difficultate:noctu p nocte atra.i. caliginoſa:per teſqua.i.loca aſpera & ſalebroſa.

Stuppeus eſt palpo de poſt holoſericus ante.
En ſmigrere haffuer en ſilke twnge ac en blaagarnſſ baglaad.
¶Palpo.i.palpator & adulator: eſt ſtuppens.i.vilis & inutilis vt tela ex ſtuppa facta:de poſt.i.a parte poſteriore:poſt rem factam:& eſt holoſericus.i.totus ex ſerico:ante.i.in aduentu primo.

Si pyr ponis in ir pyr in ir nõ ir ruit in pyr.
Leg ild paa loffue oc loffue paa ild da ſwider hand oc icke brand.
¶Si tu ponis pyr.i.ignem:in ir.i.in manum:pyr.i. ignis: ruit.i. penetrat in ir.i.in palmam & ir.i.manus non ruit in pyr.i.in ignem:verſus ideo factus vt vſurpet ir & pyr græcanica nomina.

Se dat alumnanti rudis anda monedula lanci.
Fød kaa oc haff ſkarn igen.
¶Monedula auis de genere graculorũ in foraminibus petrarũ & murorũ nidificare ſolita. dicta quaſi monetula ꝙ monetã tollat:rudis.i. quæ nihil adhuc didicit:nam quę humanam vocem didicit aliquid voluptatis habet:dat lanci.i.vaſi alumnanti.i.nutrienti ſe: anda.i. excrementa alui ſeu ſtercora:quod vocabulum ab auctore fictum eſt.

nota

Sepe minus faciunt homines qui magna loquuntur.
Store ord gøre ſielden from gerning.
¶Homines qui loquuntur.i.promittunt magna:faciunt ſæpe minus:

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

quod ille filius euangelicus oſtendit qui negauit ſe facturũ & fecit.

Sepe gerit magnos cauſa puſilla metus.
Offte gør liden ſag ſtor redſſel.
Cauſa puſilla.i.exigua:gerit.i.aſſerit ſępe metus magnos.

Suppara longa gere ſi vis os omne tacere.
Han ſkali haffue longe erme alle mwnde vill løcke.
Si tu vis omne os tacere.i.nullũ loqui de te:gere ſuppara.i.ſuperiora indumenta longa:qđ ſacerdotibus & fœminis conſiliuꝫ datur:ne in breui ſupparo pudenda detegant.

De littera T.

Talis aque tales ſunt piſces ꝯſociales
Saadan fiſk er i ſaadant vand.
Si dulcis & herbidus eſt fundus dulcis & pinguis eſt in eo nutritus piſcis. Sic in terra dulci homines naſcunt mites:quia talis aquæ.i.in tali ſiue dulci amara aqua:piſces cõſociales.i.qui ꝯſociant & frequẽtes ſunt in tali aqua:ſunt tales.qualis.ſ.eſt aq̃:dulces in dulci:& pingues in pingui.

Taliſtis nulla:bibulis emenda fit vlla.
Dranckere bliffuer raad men doblere ingen.
Nulla emenda.i.emendatio vitæ:fit taliſtis.i.ludẽtib⁹ talis aut teſſeris aut aleis:vlla.i.ſaltẽ aliqua emenda fit bibulis.i.potoribus:quia nõ ſemper potare poſſumus:at ſemper ludere.

Tam vegetus quis ſit ꝙ non in fine fathiſcit?
Ingen er ſaa god at hãnem ey vorder emod.
Quis ſit tam vegetus.i.robuſtus & vigoroſus:ꝙ non fathiſcit.i.deficit in fine. Sic vas quod fathiſcit.i.fatim hoc eſt abũde hiſcit:cito deficit:fathiſco dicitur a fatim & hiſco.

Tam quis inops mentis ꝙ non timet a nocumentis?
Ho er ſaa viſſ at han ey rediſſ ſin ſkade.
Eſt ſup.quis.i.aliquis:tam.i.in tantũ:vſq̃ adeo:inops.i.expers mẽtis id eſt rationis & iudicij:ꝙ non timet.ſ.ſibi a nocumẽtis?nequid mali accipiat ab eis?q.d.id mirum fore.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

malis
in [illegible]
nota

Tartarie clauus foris eſt nonaria prauus.
Ond qwinde er helffuediſſ dør naffle.
Nonaria.i.meretrix aut proſtituta hora nona proſtare Romę permiſſa qua hora cœperunt prandere:quia vt dicit Martialis imperat extructos frangere nona thoros:& clauus.i.vectis & modus claudendi:prauus.i. peruerſus:foris.i.ianuę tartariæ.i.infernalis:quia non claudit multis ſed reſerat infernum.

Teſſelle fenus mercis inane genus.
Terning er ond wrning.
Fœnus id eſt excrementum & lucrum:teſſelle id eſt quod fit per teſſeram & aleam:eſt ſupple inane genus mercis.i.mercaturæ:quia pauci ditātur per eam.Lego teſſellæ non teſſeris:quia non dicitur teſſer ſed teſſera: vnde diminutiuum teſella:et eſt cubus.i.inſtrumentū ludēdi ſexangulare.

Te ſuffragante ſaluaris ab altitonante.
Hielp dig ſelff da hielper dig gud.
Tu ſaluaris.i.ſeruaris,ſaluus fis:ab altitonante.i.a deo,ſummo:te ſuffragante id eſt annuente & auxiliante.Non enim ſeruat deus inuitum. Quia vt dicit beatus Auguſtinus.Qui fecit te ſine te non ſaluabit te ſine te.Et ideo ſecundum eundem Maius eſt peccatorem iuſtificare:q̄ mundum creare:quia peccator reſiſtere poteſt:mundus ſi nullus eſt nō poteſt.

Tedet binorum medio reſidere rogorum.
Det er ilt at ſide mellem to ilde.
Tedet.ſ.me & quēlibet:reſidere ſup.in:medio duorum rogorū.i.ignium incenſorum:quia non patet effugium.

Tedet quum miſeri mora continuatur haberi.
Lad mand er lenge wſell.
Tedet.ſ.miſerum:quum.i.quādo mora.i.pauſatio:miſeri.i.inopis:cōtinuatur haberi.i.poſſideri.

Temperiem venti datur expectare potenti.
Bidende mand fonger børn.
Expectare temperiem.i.temperatam flationem venti:datur id eſt conceditur potenti id eſt diuiti & magnæ potentiæ viro:quia pauperes dum nauem habent paratam & famulis inſtructam:non poſſunt differre ſine damno.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Tempus honore cane: vult digna fides fore pane.
Twct haffuer er e oc tro haffuer brød.
Cane id eſt lauda extolle: tempus. i. opportunitatem rei: honore: quia fi-
des. i. fidelitas: vult fore. i. haberi digna pane. i. mercede diurna.

Tento multore multo fluit vnda ſopore. nota
Der løber meget vand men mølleren ſoffuer.
Multore. ſ. frumenti: tento. i. detento & occupato: vnda. i. aqua per quaȝ
rota molendini circũagitur: fluit ſup. cum multo ſopore. i. torpore.

Tentus ab amente veſtem preſcinde repente.
Kommer dw ved en daare da ſker aff ſticked ac lad hãnem gonge.
Tu tentus. i. compręhenſus per veſtem: ab amente. i. inſano & furioſo: ꝓ
ſcinde repente veſtẽ: vt euadas: quia corpus eſt charius veſte.

Terror liuorum fit hebes ſplendona duorum.
Kranckt ſwerd er twenne mandȝ redſſell.
Splendona. i. armatura ſplendẽs vt gladius aut mucro: eſt aũt fictũ vo-
cabuluȝ: fit terror hebes. i. obtuſus: dummodo nullus ſequatur effectus
duorum liuorum. i. ſibi mutuo inuidentium.

Terga notho prebes prebere malis mala debes.
Ilt ſkal mod ilt oc bagſtack mod ſynden veder.
Tu prębes terga notho. i. vento humido & auſtrali: quia tu debes prębe-
re malis mala: vt malis ventis malum dorſum. Saluator tamẽ cõſuluit
præbere malis bona propter deum.

Teſta terit lapidem: teſtam lapis: exitus idem.
Sla lerpotte ved ſten oc ſten ved lerpotte da bliffuer det hende til men.
Teſta. i. fictile vas ex terra coctũ: terit lapidẽ: quia durior eſt licet fragili- nota
or q̃ lapis: & lapis qui tenacior eſt terit teſtam: & ita vtriſqȝ eſt idem exitꝰ
ſcilicet fractio & corruptio.

Todet in orbe ſtatus nec palo ſtat religatus.
Verden ſtonder icke ved ſtage bunden.
Status id eſt conditio huius vitæ: potentia & facultas: todet. i. nutat in
orbe. ſ. terrarum (ſic enim accipitur hic) nec ſtat religatus palo. i. ad palũ
id eſt ſtipitem ad quem religantur vites.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Torrida ligna foco vim tribuere coco.
Tør ved gør ſnar ſtegere.
Duplex eſt ſenſus eo ꝙ vis ſignificat poteſtatem & violentiā. Pro poteſtate talis eſt: ligna torrida. i. ſicca & faciliter ardentia: tribuere coco: vim. i. poteſtatē bene coquendi & cito. Pro violētia: talis. Ligna torrida tribuere coco vim. i. violentiā quia combuſſerunt ipm aut cocturam eius.

Tortam dat granum: penam famis emptio panum.
Korn giffuer kage oc penningiſſ leff hunger.
Granū dat tortā. i. genꝰ placentæ qd̄ retorquet dū fit: et emptio panū dat i. efficit pœnā. i. abolitionem famis.

nota

Torta venit quorſum vult femina non aliorſum.
Diid kommer kage ſom kone vill.
Torta. i. placenta farta & torta: venit. ſ. in mēſa eorſum: quorſuʒ fœmina. ſ. materfamilias vult: non aliorſum. i. non ad alios.

Teter es ecce lebes ait ola: pudeſcere debes.
Ve dig ſaa ſort dw eſt ſagde gryde till lerpotte.
Dicit quādo vnus deformis aut turpis deridet alteruʒ. Ola. i. vas fictile quod & aula dicitur: ait o lebes. i. cacabe ahene: qd̄ vas æreū eſt: tu es tæter. i. immundus & obſcœnus: tu debes pudeſcere. i. erubere ob turpitudinem tuam: cum ola ſit turpior.

Tota reuiſit herum vix penſio perdita rerum.
Ho ſit ſpilder han fonger det neppelige alt igen.
Penſio rerū perdita vix reuiſit herum tota. i. vix redit tota & integra ad herum ſuum: quia deperditū difficulter recuperatur.

nota

Tutius eſt fugere ꝙ̄ pernicioſa videre.
Bedre er at fly en ilde ath ficte.
Tutius id eſt magis tutuʒ & ſalutare eſt fugere: q̄ videre pernicioſa. i. res vnde pernicies & interitus oriri poteſt: vt ex cōflictu duorū inter ſeſeruientium: qui interceſſorem ſępe occidunt.

Tunc bonus eſt ignis cum pendet ſtiria tignis.
Da er ild god inde naar hwſſ eglene henge vde.
Ignis eſt tunc bonus cuʒ. i. quando ſtiria id eſt ſtillicidia & partes glacies ex pluuia congelata: pendent tignis id eſt ad tigna ſeu tigilla id eſt ad partes lignorum quæ tectum ſuſtentant. Nec dicetur tyria: quia tyros primam corripit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Turba miſellorum magis eſt tortrix miſerorum.
Vſill er vſill verſt.
Turba miſe llorum.i.aliquantulū miſe roruꝫ,eſt em̄ diminutiuū: eſt magis tortrix.i.perſecutrix & afflictrix miſerorū.ſ.q̄ turba feliciū:quia figulus figulum odit.

Turbant bubonem volucres: vulgus nebulonem.
Saa er folſk mand blant folk ſom vgle blant krager.
Volucres.ſ.reliquę:turbant bubonem.i.auem noctuvolantē & inuiſam cæteris:& vulgus.ſ.hominū turbat.i.perſequitur:nebulonem.i.hominem inanem & fœtidum vt eſt nebula. Nebulo.

Turbida ſeruetur aqua donec vitrea detur.
Sla icke vd det ſkidne vand før dw fonger det rene.
Monet nihil abijciendū eſſe quod vſui eſſe poſſet donec melius habeam⁹ dicens. Aqua turbida.i.turbulenta & arenoſa:ſeruet.i. cuſtodiat: donec aqua vitrea.i.lympida & clara vt vitrū ē: det.ſ.ab aliquo.i.obtineatur.

Turbo coit blando vento vehemēs aliquando.
Sāmen ligge veder oc w veder.
Turbo.i.commotio ventorum & animorū:vehemens.i.valde magna: coit.i.coadunat & fit aliqn̄:vēto blādo.i.ex leni initio.

Tuti cuſtodis tege cara monilia nodis.
Gørſom ſkall mand gørlige gemme.
Tege monilia.i.orñamēta colli & alia:cara.i.precioſa:nodis.i.clauſurꝫ & ligaturis:cuſtodis tuti.i.certi.

Turpis iactura que nullis eſt valitura.
Det er en ond ſkade ſom ingen kommer til gaffn.
Iactura.i.amiſſio rerum quę nullis eſt valitura eſt turpis:vt q̄ per ebrietatem perduntur:aut per ocia.

Tramite delirus non ſit reſipiſcere dirus.
Den ſom gonger aff ret vey han ſkal ey vere vonden igen at gonge.
Delirus.i.oberrans tramite.i.a via recta:q̄ per tranſuerſum cito ad metam producit:non ſit dirus.i. execrabilis & difficilis: reſipiſcere.i.in reſipiſcēdo:& redeundo in viam.

Trux/exactore bonus eſt habito truciore.
Onder foged er ey god før en halffe verre igen kommer.
Exactor ſup.i.pecuniarū & rerū extortor e ſubditis & pauperib⁹: trux.i. truculēt⁹ & immitis:eſt bonus:habito ex actore truciore. Vñ cū quidaꝫ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

princeps conſilio aulicorum ſuorũ exegiſſet a ſuis dimidium bonorum:
vetula cui duę erãt vaccæ alterã ad eũ perduxit: clamitãs alta voce: de⁹ cõ
ſeruet principẽ noſtrũ: quod cũ princeps miraret & rogaret cur id faceret:
reſpondit: pater tuus vir auſterus quidẽ viſus eſt ſed non niſi decimã exe
git: tu vero dimidiũ bonorũ noſtrorũ: quocirca vereor ne fili⁹ tu⁹ adhuc
peior futurus totum auferat. Qua re intellecta princeps vaccã reſtituit &
ab exactione ceſſauit.

Tranſit debiliter ſtraminis axis iter.
Det er løſſ dret at drage met halm ſkagel.
Axis. i. firmamentũ rotæ: ſtraminis. i. ſtramineus ex ſtramine & culmo
factus: tranſit iter. i. viam debiliter quia debilis eſt.

Tempus preſbyteri gaudent paſcale tueri.
Det er gat at vere preſt om paaſken.
Preſbyteri. i. ſacerdotes ſeniores: gaudent tueri. i. videre tẽpus paſcale: qa
non amplius ieiunant. nec tam prolixe orant: & oblatiões accipiũt ma=
iores.

Traduntur pueri ieiunia nulla vereri.
Och barn om faſten.
Pueri tradunt. i. dicunt nulla. i. non vlla: non vereri vlla ieiunia, qa non
ſunt ſtatuta pueris.

Titillat feſtis natalis lux cor agreſtis.
Oc bonde om Iwll.
Lux natalis. ſ. dominici: titillat. i. lętificat: feſtis. i. propter feſta: cor agre
ſtis. ſ. hominis: qui genio tunc indulget.

Turget pullus eque meſſis vice viuere ſeq;.
Oc føll om høſten.
Pullus equę. i. animalis noti: turget. i. ſupbit ſeq;. i. ſe quoq; hoc eſt etiã
ſe viuere vice. i. loco meſſis. i. prouẽtus ruſtici quia in dacia ex pullis eq=
nis non minus lucrantur q̃ ex agris.

Talis erit mulier quale coquebat holus.
Deelig er konen ſom kaalen giorde.
Ex coctione holerꝫ cognoſcit ſtatus mulieris: qa ſi coquit holus mũde &
perite: dicit mũda & perita in opere domeſtico.

Talia ſunt licita dare crudum pro male cocto.
Man ſkal gelde raat faar ilde ſaadet.
Talia. ſ. quale eſt dare crudũ pro male cocto: ſunt licita: quia decipiẽtem
in paruo licet decipere in magno. Sũt aũt verſus additi: neq; in ſententia
neq; in verbis cęteris comparandi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Talmo q̃ ſtomacho ſatiar i vult prius ambro.
Man ſkal fylde før øged paa en ſkalk en maffuen.
Ambro.i.vir guloſus & rapto viuẽs: vult ſatiari prius talmo.i.oculo: dixi prius ſcribendũ eſſe phthalmo: q̃ ſtomacho: quia plura petit ſibi apponi q̃ poſſit ſumere.

Talo non pedicis gaudet maris impia coniunx.
Ond kone ynſker ſin mandȝ heell til gaarde oc icke hanſſ taa.
Cõiũx impia.i.iniq̃ & mœcha: gaudet talo.i.calcaneo: hoc eſt tergo maris.i.mariti: nõ pedicis.i.digitis pedũ anterioribus: ſunt tñ pedicæ proprie pedũ laquei: ſicut manicę manuũ: hoc eſt aſpectu eius: mauult eniȝ videre abeuntem q̃ aduentantem. Pedicæ.

Toruus bos ſulcos protendit iugere tortos.
Vuillig oxe gør kroged faar.
Bos.ſ.aratori⁹: toru⁹.i.ferox nõ & facile domabilis aut gubernabilis: ꝑtendit.i.arat iugere.i.in iugero (eſt em̃ potius ſecũdę q̃ tertię declinatiõis in ſingulari: hoc iugerũ iugeri quantũ iugũ.i.par boũ vno die arare põt: Reperitur tamẽ iugeris & iugere: & in plurali fere tertiæ) ſulcos tortos.i. liras curuas: quia exorbitat ſępe. Iugerum.

Terra tumens modicũ plauſtrũ reſupinat onuſtum.
Liden twe velter offte ſtort leeſſ.
Terra tumens modicũ.i.modicus tumor terræ: reſupinat.i.inuertit & i terrã cadere facit: plauſtrum.i.vehiculum onuſtum.

Tele ſtamen ages ꝙ candida trama ſit intus.
Saa ſkaall veffuen vere vend at det gode er ind vent.
Tu ages.i.facies: ſtamen.i.exteriorẽ partem telæ.ſ.texendę ſup. ſic ꝙ trama.i.pars interior quæ ex tranſuerſo ducitur ſit intus candida.

Tunc manus eſt parca minus eſt dum panis in arca.
Mand er meſt karig naar mand ey haffuer.
Quia egeſtas & pœnuria faciunt hominẽ parcũ. Qui em̃ parũ habet panis in arca: non poteſt multum dare.

De littera V.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Vacca dies plangit hãc qñ phalanga perangit.

Ve er koen den dag hwn ſkal løbe for ſpiud

Vacca.i.quodlibet pecus domeſticū : plangit dies.ſ.ſuos.i.dicit ſe male natū aut male tractari:quãdo phalãga.i. haſta aut pertica aut phalarica pangit.i.ſtricte tangit: hãc ꝓ ipſam

Phalanx.

Phalanx eſt multitudo armatoꝝ ꝑcipue macedonū:habēs in actõ ga ē nomē græcū phalãga:ab actis aūt tertiæ ſæpe fiūt nti ꝑmæ:ſicut a gtis tertiæ fiunt nti ſecūdæ.Exemplū primi.Hęc caſſis caſſidis hãc caſſida:īde fit hęc caſſida dæ. Sic hic crater:panther: ſtater.Hūc cratera:panthera:ſtatera. Et in ntõ ꝑmæ hęc cratera &c.Item Hęc hebdomas hãc hebdomada.Hęc hebdomada dæ. Exemplū ſecūdi: vt a gtis elephãtos arabos delphinos fiūt nti elephantus arabus delphinus.Phalanga itaqꝫ aut accipit pro cohorte militari: aut pro haſta ſed hoc minus proprie licꝫ phalarica ſit telum & machina bellica.

Vafer ſuadelis eſt ruffus:raro fidelis.

Tag raad aff rødſkegget mand flere onde en gode.

Vafer.

Ruffus.i.ſubrubro pilo eſt vafer.i.callidus ſuadelis.i.ſuaſionibꝰ:& raro fidelis.Male ꝓducit primã in vafer:eſt em̄ breuis. vñ Perſius.Omne vafer vitiū ridendo flaccus amicū tangit.Et dicit quaſi ve.i.valde afer id ē aſtutus.

Valgia rareſcit cum publica vita ſoleſcit.

Ho ſom leffuer ſom meeſt hannem ſpotte feerſt.

Valgi.
Valgium.
Valgia.

Valgia.i.diſtortio & irriſio morū:rareſcit.i.fit rara:cum vita publica.i. pluribus laudata:ſoleſcit.i.frequētatur. Valgi ꝓprie ſunt q ſuras habēt diuerſas & in diuerſum actas in morē lacertarū. Valgiū aūt eſt inſtrumētū ruſticū ad planandas areas ſic incuruū factū.Hic videt valgia primę declinationis accipi pro tortura & deformitate.

Vaſa capit lacera cui fit pincerna megera.

Ho fenden haffuer till ſkenckere han fonger brwdne kar.

Ille cui megæra.i.furia infernalis:fit pincerna .i. ꝓpinatrix & tractatrix poculorū:hoc eſt cui mulier furioſa aut ebria ſeruit:capit vaſa lacera id ē lacerata ab ea.

Vas dape maſſatum placet ⁊ tempus feriatum.

Det er gaat at haffue megen mad oc mange hellige dage.

Vas.ſ.eſcariū vt ſcutella:maſſatum.i. auctū & in maſſaꝫ condenſatū:& tempus feriatū.i.ceſſatū & ocioſum:placet.ſ pigris miniſtris.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Vaſa nouella placent in face priſca iacent.
Nyy kar ere hion kere oc gamble flyde om ilden.
Vaſa nouella placent.ſ.curioſis & fatuis: vt vaſa priſca.i. vetera: iacēt in face.i.igne.quia cōburunt vt noua habeant cū tamē veteres ſcutellę præ ſertim ligneę ſint meliores.& vt ſolēt ruſtici dicere primū beneficiū puero rum eſt ꝙ noua capiūt coclearia licet aſpera, & vetera relinquūt parētibꝰ.

Vel ſis mus totus vel vir vegetudine notus.
Du ſkalt encten vere mand eller mwſt.
Vel ſis totus mus.i.glis per totam hyemeʒ dormiens : vel ſis vir notus vegetudine.i.ſtrenuitate & vigilantia.

Velat ſepe proba membra vetuſta roba.
Offte ere treffne hender vnder reffuen kaabe.
Roba.i.tunica aut toga: ſicut a gallis dicit veſtis ſuperior: vetuſta.i. de trita: velat.i.veſtit: ſępe membra proba.i.laudanda.

Venter farcitus ludit non veſte politus.
Ee ſkogrer fwld bug oc ey fagre kleder.
Venter farcitus pro fartus.i.oppletus farcimine ciborū: ludit nō politꝰ veſte.ſ.ludit: quia plus cibus q̄ veſtis lętificat hominē.

Venti ſtante mora: non tendit carbaſa prora.
Det dwger ey at ſegle i wgiort veder.
Mora venti ſtante.i. durante hoc eſt q̄diu ceſſat ventus: prora.i.nauis a parte totū (eſt aūt ꝓprie anterior pars a proruendo quia proruit fluctus dicta: ſed in ea nō ſunt vela: ſed aut in medio aut in puppi) non tēdit.i.ex tendit: carbaſa.i. vela carbaſina. Prora:

Verſa dando vice ſunt filia: mater: amice.
Ee men gaffuer recke da er moder oc daatther venner.
Filia & mater.i.cōiunctiſſima cōſanguinitate perſonę: ſunt amicę dando vice verſa.i.mutuo: quia dū altera dat: altera non refert gratiā: ſoluit ſępe amicitia etiā inter charos.

Verſilis ad plura manet egri numina cura.
Meget er ſom ſiuge ath løſte.
Cura ægri.i.ægrotantis manet verſilis.i.dirigibilis ad plura.i. diuerſa: numina.i.ſanctos qui opem nutu ſuo ferre creduntur.

Vernas morigeros non efficit improbus heros.
Hemmelig herre gør faar trødne ſwene.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Heros.i.dn̄s aut herus:improbus:nō efficit vernas.i.miniſtros mori=
geros.i.bene moratos aut obſequioſos.Id prętendit auctor dicere:ſʒ abu
Heros. titur vocabulis.Heros em̄ nō eſt idē quod herus:ſed ſemideus vir heroi
ca virtute prędítus & qui ex altero immortali parente natus eſt: vt Her=
Moriger. cules.Achilles.Theſeus.Et tales nō ſunt improbi.Moriger aut morige=
rus eſt obſequens qui mores ſuos gerit ad voluntatē alterius cui obſequi
Moratus. tur. Moratus aūt eſt morib⁹ ornatus.Moroſus difficilis & queruloſus:
Moroſus. quaſi multorū & difficilium morū.Verna eſt ſeruus aut ſerua domi no=
Verna. ſtræ ex ancilla noſtra quaſi verno tempore natus.

Vernula proteler dum peto celſa celer.
Ho aalre vil vere herre han bliffuer lenge ſwend.
Ego vernula.i.ſeruulus:proteler.i.perdurabo in famulatu: dū ego peto
celer.i.feſtinus:celſa i.res altas.Et eſt duplex ſenſus:aut ꝙ proteler.i.ma
neam diu retentus in domo pro ſeruulo:ſi ego peto celer:celſa.i.curro eti'
am in altum.Aut ꝙ perdurabo in ſeruitio licet duro:dum peto cito per=
uenire ad celſa.i.ſublimem ſtatum aut donationem.

Veſtis ⁊ eſcarum memor eſt quis preteritarum?
Ho mindeſſ eden mad eller ſledne kleder.
Quis eſt memor veſtis & eſcarum pręteritarum?q.d.nemo.

Veſcens Helleboro vir ait naſturcia noro.
Ieg kender vel karſen ſagde bonden der han od ſkarn tyde.
Vir imperitus aromatū & herbarū medicinaliū:veſcēs Helleboro.i.ge=
Helleborū. nere herbarum cum radice:in anticyra naſci ſolito:quo antiqui ſe purga
bant ab inſania:ſed iam periculoſe ſumitur: ait ego noro id eſt cognoue
ro bene naſturcia id eſt herbas vulgatas: quaſi dicat:ſed quid comedam
ignoro.

nota **Veſca coquit plura cui pluribus eſt dare cura.**
Han ſkal meget ſiwde ſom mange vil biwde.
Is cui cura eſt dare veſca.i.recentia edulia pluribus:coquit plura.i.mul=
ta.dixi.prius quid proprie ſit veſcum.

Veſpera femineum neſcit finire lyeum.
Der qweldiſſ icke ſom qwinder dricke.
Veſpera.i.tempus veſpertinū quo viri redeūt e caupona domū: neſcit fi
nire.i.terminare lyeū.i.cōpotationē fœmineū.i.muliebrem. Lyeus dici
tur Bacchus.i.vinum a Lyo.i.ſoluo ꝙ potantium curas ſoluat.Mulie=
res autem vbi potæ ſunt diſcedere nequeunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Veſtit anus puerum ſpirante calore dierum.
Kerling kender ſin ſøn at tage kleder paa naar dagen er blideſt.
Anus.i.vetula tarde ſurgens: veſtit puerũ: calore dierũ.i.diurno: ſpirante.i.flante: hoc eſt ad meridiem quãdo malit eſſe nudus.

Veſcens batracha: ne nauſeat os tibi paca.
Vilt dw ede padden da ſkalt dw icke vere vemmild.
Tu veſcens batracha.i.rana, aut bufone: paca.i.pacifica tibi os ne nauſeat. Quia auctor affectauit inuſitata adducere vocabula adduxit interdũ gręca quę penitus ignorauit: & ita ſępe errauit: quia batrachos græce rana dicitur: nõ batracha: & corripit mediã. Vnde hic male producitur batracha aut botracha. Batrachos.

Vi cynifex tenta famis: eſt mordendo cruenta.
Swlten flwe bider verſt.
Cynifex.i.muſca vt vulgo ſcribitur: tenta vi.i.violenta famis: eſt cruenta mordendo.i.acriter mordet vſq; ad cruoris effuſionem.

Vibex culpatur querule qua quis ſtimulatur.
Ee kerer hwer mand ſin qwide.
Vibex (puto legendũ vibix: quia fœmininũ eſt & penultimã producit in obliquis: Perſius multa vibice flagellas).i.ſignatura virgæ poſt percuſſionem: qua quis ſtimulatur.i.pungitur: culpatur.i.damnatur: querule id eſt queruloſe ſeu cum querela.

Vilibus hec vallis viget effabricata metallis.
Dẽne verdenſſ ød er aff ond malm ſammen lød.
Hęc vallis.ſ.lachrymarũ.i.habitatio huius mundi: viget.i.in vigore & affabricata.i.diligenter fabricata & exornata: metallis vilibus: quia corruptibilibus licet auro & argento: quia vilia ſunt reſpectu cælorum qui ornantur incorruptibilibus.

Vim variam rerum creat ampla capedo dierum.
Mand vorder meget var i mange dage.
Capedo.i.capacitas & dilatatio: ampla dierum.i.multi tẽporis: creat.i.producit: vim.i.abundantiam rerum variam. Quia varijs temporibus varia excogitata & inuenta ſunt.

Vi qui ſternutat ſors illum leta ſalutat.
Ho ſom haardelig nyſſ han fonger god ſkebne.
Sors id eſt fors hoc eſt fortuna læta id eſt boni euentus nunciatrix ſalutat illum: qui ſternutat vi id eſt violenter & potenter: quia ſignum eſt quod frigore correptus ſit ſed ipſum euicerit: vnde dici ſolet quod ſternutatio eſt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

malæ matris bona filia.

Vincla ſacris iuſſis parat vltrix legis amuſſis.
Low er faardi lagd at bwdord ſkulle holdiſſ.
Amuſſis. Amuſſis.i.regula ſeu norma perpendicularis: ſeu perpendiculū ip̃ꝫ quo latomi & carpentarij perpendūt æquitatē lapidis & muri: vltrix.i. vindex legis: parat vincla pro vincula.i.retinacula: iuſſis.i.mandatis ſacris id eſt non violandis.

Vir nemus euitet quē quiſq; frutex metui det.
Hand kommer ey till ſkow der hwer bwſk rediſſ.
Vir quē quiſq;.i. vnuſquiſq; frutex.i.quodlibet virgultū: det.i. ſubijciat metui: euitet.i. effugiat nemus: vbi multi ſunt frutices.

Virtus in titulis proprii ſit habenda curulis.
Man tager der dygden ſom hwn er.
Virtus ſit habenda in titulis proprij curulis.i.ſedis magiſtralis ei9 magiſtratus: cui aſſignabatur ſella curulis: vnde putem ſcribendū propriæ curulis: quia intelligitur ſellæ.

Vir qui placatur meliorari meditatur.
Ee er hwer veyder bedre.
Vir qui placatur.i.fit cōtentus de iniuria illata: meditatꝛ meliorari id eſt melior fieri aut melius habere.

Vir vetus algeſcit licet illi pruna caleſcit.
Ee gyuſſ den gamble man det han ſade paa ilden.
Vir vetus algeſcit.i.friget: licet pruna.i.carbo incenſus: caleſcit illi.i.licꝫ ponatur ad prunas aut rogum incenſum.

Vir vagus in vico viſo letatur amico.
Det er gat at finde veen paa veye.
Vir vagus.i.oberrans in vico.i.regione multorum ſimul habitantium qui inde vicini dicunꝛ: lętatur amico viſo.

Vir perimi vetitus migrabit ab hoſte quietus.
Vfey mand ferdiſſ tryggelige om lande.
Vir vetitus.ſ.a deo aut a fortuna: perimi.i. occidi: migrabit.i. diſcedet: quietus.i.non affectus moleſtia, ab hoſte.

Virus homo reperit laticū loca qui vaga querit.
Ho ſom leder i mange brynde han finder eder i ſomme.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Vir qui quęrit.i.indagat:ſcrutat: inueſtigat:perquirit:loca vaga.i. auia laticum.i.latentium aquarum:reperit.i.inuenit virus.i. venenū. Ma= lum eſt ergo nimium ſcrutari res latere volentes.

Virgo coma ſciri nequit:ars cultroq; magiri.
De ere icke alle møer der haffue deyligt haar oc ey alle gode ſtegere der haffue longe kniffue.
Virgo.i.virginitas puellæ & caſtitas:nequit ſciri id eſt cognoſci coma.i. per comam:quia multæ gerunt comam more virginum quæ tamen vir gines non ſunt:& ars.i.ſcientia:magiri.i.coci nequit ſciri cultro id eſt in= ſtrumento ſecādi volatilia & venatica:quia multi coci habent bonos cul tros qui parum ſciunt coquere. Magiros græce coquus eſt latine. Archi= magiros princeps coquorum. Magiros.

Vir gaudet vanus ſolo fore lumine clarus:
Ond mand miſter gerne ſit ene øge.

Vt conuillanus plangat vtroq; carens.
At hanſſ nabo kand miſte baade ſine.
Vir vanus.i.ſtultus & inuidus gaudet fore.i.eſſe clarus.i.cernere ſolo .i. vno duntaxat lumine.i.oculo:vt conuillanus id eſt eiuſdem villę & pa= gi habitator:plangat carens vtroq; ſcilicet lumine. Hęc tracta ſunt ex fa bulis Aeſopi fabulatoris phrygij viri antiquiſſimi & ante dominicam incarnationem clari. Qui dicit inuidum & auarum ab Ioue.i.deo ſum mo impetraſſe optionem: vt quicquid optaret fieret. Auaro aūt data eſt prima optandi conditio:qui auaricia ductus vt plus q̄ ſocius haberet: optauit vt quicquid ſocius peteret duplum haberet:quod intelligens ſo= cius ne duplex illi bonum contingeret:rogauit per inuidiam:vnum ſibi erui oculum:vt ſocio ambo eruantur:quod & factum eſt. In qua fabula oſtenditur malum auariciæ & inuidiæ.

Vir qui zelatur nec ſeuit tutor agatur.
Den er neſt at verge der icke wil herge.
Vir qui zelatur.i amatur aut zelo bono ducitur nec ſęuit.i.non eſt crude lis agatur.i.conſtituatur:tutor.ſ.aliorum pręcipue minorū qa dign⁹ ē.

Vis famis immodice plus ſeuit acumine ſice.
Hwnger er eth hart ſwerd.
Vis.i.violentia & rigor:famis.i.eſuriei immodicę.i.magnę & vehemē= tis:ſęuit.i.ferocit & nocet plus acumine.i.acutie ſicæ.i.pugionis occulti

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Hoc eſt prẹſtat perire gladio q̄ fame.

Vis nucis eſt baſſa: minor ⁊ nuclei ſine maſſa.
Lidet er om en nød oc en minde om kernen er borte.
Vis.i.virtus aut potentia nucis.i.illius fructus eſt baſſa.i.ima & modica: & vis nucis eſt minor ſine maſſa.i.denſa parte nuclei.i.fruct⁹ qui cōcluditur intra teſtam. Hoc eſt nux eſt paruæ vtilitatis: ſed eſſet multo minoris ſi non haberet nucleum.

Viuas frugalis vt res eſt materialis.
Dw ſkalt ſteffne effter effne.
Viuas.i. fac viuas: aut viue: frugalis .i. parcus & frugi.i. vtilitati iſeruiens: vt.i. ſcd̄m ꝙ res materialis.i.ſubſtantia tua: & res quam abſumere potēs es., quia frugalitas debet reſpōdere facultati.

Viuum flagra pyre res eſt horrenda ſubire.
Det er ilt qweg mand at brende.
Viuum.ſ.hominem.i.viuentem: ſubire.i.ſubintrare: flagra.i. tormēta aut virgas aut ardorē quaſi flagrationē: pyræ.i.rogi ardentis eſt res horrenda.i.exhorrenda: & tamē damnati id faciunt in inferno.

Viuere tranquillum quem ſors ſinit hec beat illum.
Den er ſalig met løcke maa leffue.
Sors.i.fortuna aut cōditio vitẹ hẹc.i.huiuſmodi: beat.i.beatificat illum quem ſinit.i.permittit viuere tranquillum.i.in pace.

Vix ſimul hec quibis ꝙ nes ⁊ curſibus ibis.
Dw kant ey baade ſpinde oc rinde.
Tu vix.i.difficulter quibis.i. poteris.ſ.efficere ſimul hẹc.ſ. duo ꝙ nes.i. filas aut filū ducis: & ibis curſibus.i.currendo.dicerē. ꝙ nens cū curſibus ibis: ſic ꝙ nens.i.filans ibis cum curſibus.i.currēdo.

Vix ſciolus catulis dare ius ſedet arce curulis.
Den ſider offte paa domſtol ſom icke kand ſkiffte ſaad mellē hwnde.
Iudex imperitus vix ſciolus.i.modice ſciens: dare catulis .i. catellis : ius id eſt normam viuendi aut partiendi prẹdam: ſedet ſupple in arce.i.ſummitate: curulis ſup.ſellẹ.i.tribunitiæ poteſtatis. Hoc eſt audet iudicare inter homines & de vita hominis qui neſciret regere canes.

Vix redit illeſum lupus aſſumit quod ad eſum.
Det kommer ey alt wſkadt aff vlffuiſſ mund ſom i kommer.
Id quod lupus aſſumit ad eſum.i.vt deuoret: redit vix.i.cum difficultate illeſum: quia lupus rapiendo lacerat: & venenatum habet morſum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Vix canis aptetur vetus vt reſidendo iocetur.
Det er ont at kende gammild hwnd at kwre.
Canis vetus aptetur.i.habilitetur & inſtituatur vix.i.cū difficultate vt iocetur.i.ludat iocoſe: reſidendo.ſ.ſuper clunes erectas.

Vix locupletatur qui ſpernere parua probatur.
Ho lidet forſmaar han bliffuer ſielden rig.
Is qui probatur.i.cōuincitur ſpernere parua.ſ.lucra: aut res paruas: vix id eſt difficulter locupletatur.i.ditatur.

Vix lac acens fieri vult dulcipete mulieri.
Lecker kone ſancker ſielden ſwr melk.
Lac vix vult fieri acens.i.acidū: mulieri dulcipetę.i.petēti dulcia: aut lac dulce.quia qualia quiſq; petit ſępe obtinet.

Vix piſces grandes de paruo gurgite prendes:
Man tager icke gerne ſtore fiſke i grwnt vand.
Tu vix prendes piſces grandes.i.magnos & annoſos: de gurgite.i.fluctu & vortice paruo.Quia magni piſces verſantur in magnis fluctibus: ſicut magnę ꝓmotiones in magnis domibus. Sane auctor putauit grandes & prendes cōſonare: more eorū qui a & e æque graſſe proferant.

Vix depredatur lupus in quo rure moratur.
Vlff tager icke paa den marck ſom han er fød.
Lupus vix depredatur.i.aufert prędas in rure i quo moratur: quia timet exagitari: ſicut & prędones homines longe a manſione ſua graſſant: ne a vicinis agnoſcantur & capiantur.

Vix ꝙ erat munda veteri res fece det vnda.
Gammell arpe er ey god aff at two.
Vnda.i.aqua vndatim fluens: vix det.i.efficiat: ꝙ res erit munda veteri fece.i.macula diu inolita & imbibita: ſed bene recēti. Vnde maculas peccatorum frequenter confeſſione abluere debemus.

Vngentem pungit: pungentem ruſticus vngit.
Ho.bonden klapper da napper han hānen igen & econuerſo.
Ruſticus id eſt vir agreſtis: pungit id eſt ſtimulat & pulſat: vnguentem: id eſt palpantem & blandientem ac bona faciētem ſibi: & vngit id eſt palpat & mulcet: pungentem id eſt eum a quo pungitur: quia malos timet: bonis inuidet.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Vngula quadrupedis: infantis poſteriora:
Dw ſkalt ey tro heſte how eller barne artz.

Dens canis: hec ſuſpecta ſolent fore qualibet hora.
Oc ey hwnde tand.
Vngula quadrupedis vt equi & muli calcitrantis & ferientis obſtantes: & poſteriora infantis: & dens canis: hæc.ſ. tria ſolent fore.i.eſſe ſuſpecta qualibet hora: vngula ne feriat: poſteriora pueri ne cacent.i.contaminēt oleto: dens canis ne mordeat.

Vnumquodqꝫ bonum non pellitur ante duo num?
Et gaat kaſter icke et andet bort.
Num.i.nunquid vnumquodqꝫ.i.ſingulum bonum: non pellitur ante duo? quaſi dicat: minime: quia ſicut malum nō venit ſolū: ita bonū nō pellitur ſolum: & eſt miſera affectatio ſonoritatis.

Vni continuo preualuere duo.
Mere mwe to end en.
Duo.ſ.hoīes in cōflictu: ꝑualuere.i.ꝑſtiterūt continuo vni. Quia duo ſunt vni exercitus.

Vnde reſarcitur res lapſa domus bona ſcitur.
Det er gaat at haffue bod i binge.
Domus ſcitur.i.cognoſcitur bona: vnde res lapſa.i.deperdita reſarcitur id eſt reparatur. Quia boni ſuccurrunt ruinę aliorum.

Voce procax equo reſpōſo ſufferat echo.
Han ſkal ey vere vonden at ſwar der giffuer en anden onde ord.
Procax.i.proteruus & petulans voce.i.ſermone: hoc eſt laceſſens aliquē
Echo. petulantia loquelę: ſufferat echo.i.vocē reſpōdentis: ſicut echo eſt vox reſultans ex refractione in cōuallib⁹ inter duos mōtes & in nemorib⁹ ex reuerberatione prolatę vocis. Et declinaꝛ ſolūmodo huius echus hāc echo o echo: ſicut alia gręca in o mega alecto. clio. ſappho &c. ſufferat inquam: i.patiaꝛ ęquo.i.ęquali reſpōſo.i.totidē verbis ſibi reſponderi.

Vocis ſuppreſſe pauci nouere neceſſe.
Faa vide tiende mandz tarff.
Pauci nouere.i.nouerunt: neceſſe.i.neceſſitatē & indigentiā: vocis ſuppreſſę.i.eius qui non audet petere ſed ſupprimit vocem ſuā prę verecundia: tales em̄ ſępe dimittuntur inanes.

Vota dei diſcens lupus eſt agni reminiſcens.
Kend vlff Pater noſter han ſiger alt lam lam.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Lupus diſcens vota.i.voluntatē & mādata dei: eſt reminiſcens agni: qualiter poſſit eū deuorare. ſic p̄dones licet interſint p̄dicatiōibus verbi dei: cogitant tamen de ſpolijs pauperum.

Ultra poſſe viri non vult deus vlla requiri.
Gud kreffuer ingen mer en han faar maar.
¶Deus non vult vlla.i.vllas res aut opatiōes requiri.i.exigi: vltra poſſe.i.potentiā & facultatem viri. Quia ad impoſſibilia nemo obligatur. Et fidelis deus qui non ſinit vos tentari ſupra id quod poteſtis.

Uppupa vult nempe ſibi ſingula ſubdere tempe.
Viben vil veerge all marcken.

Uix ſaltem ſolidum tenet a diſcrimine nidum.
Oc hwn kan icke verge ſin egen rede.
¶Vppupa.i.auis criſtata ſed immunda: vult nempe.i.certe ſubdere.i.ſubijcere ſibi: quia coronam fert: tempe.i.loca amœna ſingula: aut quia fœdat ea ſtercore humano: aut quia vult incendere. Nā vix tenet ſaltem.i.ad ſalutem nidum ſolidum.i.integrum & totum a diſcrimine.i.periculo: quia ſolet inferre ignem ſi inuenerit.

Urſus graſſatur mordens vbi funiculatur.
Der bider biørn ſom bunden er.
¶Vrſus graſſatur.i.ſęuit mordens vbi.i.qn̄ funiculatur.i.ligatur fune: verbum nimis audacter fictum vt multa alia.

Ut leo predando viuit gallina ſipando.
Saa leffuer hønen aff ſit ſkraff ſom løffuen aff ſit roff.
¶Gallina viuit ſipando.i.diſpergendo & verrendo terram: vt leo viuit pręđando: & ita vnicuiqꝫ aīantiū datus eſt modꝰ pariēdi victum.

Ultra menſuram lodicis non trahe ſuram.
Reck ey foden lenger en ſkynfeldet recker.
¶Nō trahe ſurā.i.crura aut partē illā pulpoſam quę eſt a tergo tibiaruꝫ ſub poplite: vltra mēſurā lodicis.i.integumenti lecti.

Ut ſcatet effluxus patet et quandoqꝫ refluxus.
Støndem falder oc ſtøndem fløder.
Refluxus ſ.aquarū maris: patet quādoqꝫ: vt.i.ſcd̄m ꝙ efflux9.ſ.earūdē ſcatet.i.ſcaturit.i.ſecundū principium ſit exitus rei.

Ut bonus exiſto molimina dum queo ſiſto.
Føſt ieg maa ſom ieg vil da gør ieg ſom ieg er till.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Exponi tamen poteſt dupliciter. vno modo ſic. Vt. i. ſecundum q̄ ego exiſto. i. ſum vel appareo bonus: ſiſto. i. reprimo & ſtare facio dum queo . i. poſſum molimina. i. violentos conat⁹ maloꝝ. altero modo ſic. Ego ſiſto. i. ſtatuo & efficio dum queo molimina. i. operationes magnas: vt . i. ſecundum q̄ exiſto bonus.

Vt roſtrum creuit garrire volatile ſueuit.
Saa ſiwnger fuil ſom nebbet er voxet till.
¶ Volatile. i. volucris ſueuit garrire vt roſtrum creuit ſup. ei.

Vt bona penſatur merx queuis ſe licitatur.
Ee loffuer hwer vrning ſig ſelffuer.
¶ Quæuis merx. i. res vēnū data: licitatur. i. appreciatur & facit tāti ſe: vt. i. ſecundū q̄: penſatur. i. æſtimatur: bona. i. vtilis.

Vt deus indumen ſic algoris dat acumen.
Gwd giffuer huer ſaa kwld ſom kleder.
¶ Vt. i. ſicut deus dat indumen. i. indumenta & veſtes: ſic dat acumen . i. acrimoniam & aſperitatem algoris. i. frigoris & gelu. Vnde nudi ſępe minus frigent. Interrogatus autem nudus a diuite quid faciendo non frigeat: ſi inquit vt ego omnia indumenta tua indueris. Ad hunc quoq; ſenſum ſolent quidam ridiculoſe exponere illud Pſal. Qui dat niuem ſicut lanam: nebulam ſicut cinerem ſpargit.

Vt plebs fedus amat temeſis nō copula famat.
Man ſpør alt hwor man ſkilieſſ at oc icke hwor man kōmer til hobe.
¶ Temeſis. i. ſectio & diuiſio: vulgato errore: nam non deberet dici temeſis ſed tmeſis vox diſſyllaba: & nō copula. i. cōiunctio & cōgregatio famat. i. diuulgat & prædicat: vt. i. qualiter plebs amat fœdus. i. pactū pacis & cōcordiæ. hoc eſt non percipitur dum pax ſit: ſed dum ſoluitur: qualiter placuerit fœdus.

Tmeſis.

Vt vetus eſt dictum vult filia matris amictum.
Daater før ſig gerne i moderſſ ſerck.
¶ Vt. i. quēadmodum vetus dictum. i. puerbium eſt: filia vult amictū matris. i. veſtiri ſimili modo quo mater.

Vt ſtertit ſomnis non dormit firmiter omnis.
¶ Mand ſoffuer ey alt det mand ſkryder.
¶ Nō omnis. ſ. homo: dormit firmiter: vt. i. ſicut ſtertit ſomnis. i. ſimulando ſomnum: aut non dormit ſomnis. ſ. veris: vt ſtertit: nam multi ſtertunt vt credantur dormire. Vnde Iuuenalis. Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Vtere ſic holere queat vt rurſum ſubolere.
Bled ſaa koſſtock at han kand anden ſinde gro.
¶ Vtere ſic holere.i.abſcinde ſic holus derelinquendo radices in terra: vt queat ſubolere.i.ſubnaſci & oriri rurſum. Sicut contrario modo abolere eſt penitus amouere ne amplius creſcat.

Vtere ſplendore quem phebus tũc micat hore.
Man ſkall nytte den ſoll ſom da ſkin.
¶ Vtere ſplendore quem phœbus.i.ſol: micat.i.micando facit: tunc hore.i.temporis.hoc eſt vtere die qualem deus dederit.

Vt canis a cauda mutilus: bos cornibus orba.
Stack ed hwnd oc kuldet ko.
¶ Vt.i.quemadmodum: canis ſup. eſt mutilꝰ.i.diminutus: a cauda.i. ſi amiſit caudã: ſic ſup.bos.i.vacca ſup.eſt orba.i.priuata cornibus.

Vir breuis & turget iactãtia quem leuis vrget.
Oc liden mand de ere gerne hoffmodige.
¶ Vir breuis et.i.etiã turget.i.inflatur & ſuperbit: quẽ iactantia leuis.i. facilis & incõſtans vrget.i.impellit. Poſſet legi vir breuis eturget.i. manifeſte turget Raro enim vidẽtur breues humiles: iuxta verſiculum Raro breues humiles vidi: aut longos ſapientes.

Vulgus plus macheris occant obſonia diris.
Flere folk drebiſſ aff mad en aff ſwerd.
¶ Obſonia.i.cibaria omnia præter panem: hoc eſt comeſſationes & cra-
pulæ occant.i.occidunt plus vulgus macheris.i.gladijs diris.i.q̃ gladij Obſonia.
diri. Male autẽ corripuit mediam in machęris: quia ſcribitur diphthõ-
go. Iuue. ames victum nomẽq; machęræ. Et eſt ſica ſeu mucro quo ho- Machęra.
mines occiduntur & res inciduntur. Præterea quidam male hic legunt.
Obcenia pro obſonia.

Vult homo vim mortis rota cum todet fera ſortis.
Døden er keer førſte løcken er ſeer.
¶ Homo vult vim.i.violentiam mortis.i.optat mori: cum.i.q̃n rota fera.i.crudelis & aduerſa ſortis.i.fortunę: vt auctor ſæpe male accipit: todet.i.titubat nutat & incerte incedit vt auctor accipit.

Vulpes fert catulis pare pelle ſibi rubicundis.
Frender ere vſle verſt.

Vir ferus eſt tribui que ſit egena ſui.
Sagde reffuen han ſaa røde hwnde.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶ Vulpes fert.i.dicit:catulis.i.iunioribus canib⁹:rubicundis pelle pa=re.i.ſimili ſibi.i.habentibus pellem ſubrubram ſicut vulpes habet. Vir ferus eſt ferus tribui.i.progeniei ſui pro ſuæ vel tribui quæ tribus ſit ege na.i.indiga ſui. Quaſi dicat debetis mihi parcere cum ſim de tribu ve=ſtra & egeam auxilio.

Vult antiquari nec anilis quiſq; vocari.
Alle ville lenge leffue oc ingen vil gāmel hede.
¶ Quiſq; vult antiquari.i.fieri antiquus:nec vult vocari anilis.i. anti quus ſaltē qñ incipit eſſe antiquus.quia qſq; vult fieri & nemo eſſe ſenex.

Vulgi ſermo manet.herus abſq; ſatellite vanet.
Stor herre vden ſwene er lidet verd.
¶ Sermo vulgi.i.vulgatus manet.i.pdurat:quia verus eſt.ſ.q herus.i. dominus vanet.i.vanus & falſus ſit:abſq; ſatellite.i.ſeruo. Satelles ta=men eſt proprie miniſter magiſtratus.

Vulgus teſtatur q muncre petra cauatur.
Mwde bryder ſten.
¶ Vulgus teſtatur:q petra.i.ſaxum:cauatur.i.perforatur munere.i.do no:quia nullus locus tam fortis in quem munus non intret.

Utputa quinta rota ſolet eſſe ſcholis idiota.
Saa er kranck pebling i ſkole.

Hec quia carrucam:famam facit ille caducam.
Som femte hiwll paa vognen.
¶ Idiota.i.puer inhabilis & ineptus ad literas:ſolet eſſe ſcholis.i.gym=naſijs & ludis literarijs:vtputa.i.quemadmodū:rota quinta ſolet eſſe ſup.in carruca ſeu curru:quia hæc.ſ.quinta rota facit carrucam.i.currū: caducam:id eſt cadentem:ille.ſ.idiota facit famam ſcilicet ſuam & ſcho larum caducam.

Vir bos eſt cuius ad caudam ſe gerit huius.
Den ſkall til halen der koen eyer.
¶ Vir cuius bos eſt:gerit ſe ad caudam huius.i.illius. Et eſt hypallage: aut ineptus ſermo:quia melius diceretur.Bos eſt hui⁹ viri ad cuius cau dam vir ſe gerit trahendo ipſum e foſſa.

Vitrea cartalla ſunt rara et lignea ralla.
Sielden ſeer mand ølkar aff glar oc rageknift aff tree.
¶ Cartalla.i.vaſa ad imponēdas ſcutellas & teſtas quę ex vili ligno fiūt: vitrea.i.ex vitro facta:ſunt rara:& ralla.i.raſoria lignea ſunt rara.alius dixit non vidi aut &c.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Veh ſit gyrouago ſine lege pudoꝛis ocello.
Vee vorde ont øffue.
¶ Veh.i.vox maledicentis ſit oculo gyrouago.i.vaganti in gyrū & circūſpicienti oīa ſine lege pudoris. verſus ſunt additi.

Veltre ſinente ſene ſunt ludicra ſalua catello.
Ee leger raacke men gāmild hwnd vill.
¶ Ludicra.i.exercitamenta luſoria: ſunt ſalua.i.integra & incipiētia catello.i.paruo cani: veltre.i.cane venatico ſene.i.annoſo ſinente.i.deſinente ludere aut permittente ea.

Verre larem fido ſi ſtercoꝛe toꝛpet amico.
Dw ſkalt i ilden rage om dw vilt venner verme.
¶ Verre.i.purga ſcopis: larem.i.domū & aream domus tuæ: amico fido.ſ.ad te vēturo.i.ad honorē amici fidi: ſi ſup. lar aut ſolum ſuū: torpet.i.ſordet: ſtercore.i.oleto.

Vilet iumentum quod ob enxenium venit vnum.
Det er et ont øg ey taall en kørmøſſe reyſe.
¶ Iumentum qđ venit ob.i.propter vnum enxeniū.i.laborem dono hoſpitibꝰ dari ſolitum: & eſt leue & modicum: vilet.i.vile eſt.

Viuit gallina ſcalpro pedis vt leo preda.
Saa leffuer hønen aff ſit ſkraff ſom løffuen aff ſit roff.
¶ Gallina viuit ſcalpro.i.ſcalptura pedis: vt leo viuit preda.

Vt ceruus coꝛnu puer arrogat indolis oꝛtu.
Saa ophøyeſſ rict barn aff ſin byrd ſom hiort aff ſine tagge.
¶ Puer arrogat.i.fit arrogās ortu.i.origine: indolis.i.generoſitatis ſuę: cum tamen indoles ſit proprie virtus ingenita: ſiue p̄ſens ſiue futura: vt.i.ſicut ceruus arrogat.i.ſuperbit cornu.ſ.ſibi nato. Indoles.

Urſini fetus ioca toꝛua mouent catulaſtris.
Ilt er racke at lege mʒ biørne hwalpe.
¶ Fœtus.i.catuli vrſini.i.vrſorum: mouent.i.excitant catulaſtris.i.canum catulis: ioca torua.i.atrocia: quia ſtrangulant eos.

Vſtus pyꝛ metuit catulum puer a cane moꝛſus.
Brent barn rediſſ ild oc bidet hwnd.
Vſtus.i.arſus metuit pyr.i.ignem: & puer morſus a cane metuit catulū .i.prolem eius ne mordeatur. Sententia ſæpe dicta eſt.

Ullulat vniſonum clamoꝛe lupina pꝛopago.
Det tiwder alt aff vlffue er kōmed.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

¶Propago.i.progenies & ſoboles lupina.i. luporum: vlulat:a doctis dicitur vlulat prima breui:clamore.i.vlulatu vniſono.i.ſimili.

Unica non claues matrona repagulat omnes.
Alle nøgle ere icke bundne ved en koniſſ artſſ.
¶Matrona vnica.i.ſola & tantum vna:non repagulat.i.nō ponit ad culum ſuum vt repagulum ad portam ponitur:omnes claues.

De litera X quæ fere Ch deberet eſſe.

Xp̄us iactarum miſeris comes eſt epularum.
Ee følger gud kaſtende mad.
Xps. ¶Xp̄s: quod vere ſcribitur Chriſtus: ſed græce X eſt ch:ρ eſt r non p. Et ita Chriſtiani priſci ſcribebant tribus literis. Xp̄s.neſcientes autem græce putabant ꝙ eſſent X. p. s. aut c: cum ſint ch. r.s.eſt comes.i.comitator epularum iactarum.i. per iactum datarum miſeris.quia quod pauperibus fit id ſibi fieri dixit.

Xp̄s id eſt nomen quo portus perficit omen.
Criſt er det naffn ſom løcke er till god haffn.
¶Xp̄s eſt id nomen:quo portus.i.locus ſaluationis perficit omen.i.felicem exitum ex omine pręconceptum & ſperatum.

Xerophagia faces per aquas facit eſſe fugaces.
Gaat er der at faſte ſom mand maa ild mꝫ vand bort kaſte.
¶Xerophagia.i.comeſtio ſicca:facit faces.i.tedas ignitas eſſe fugaces.i.diſcurrere per aquas.

Xenia preſentes iis qui ſunt arce potentes.
Dw ſkalt veye den der velde haffuer.
¶Præſentes.i.offeras ijs qui ſunt potentes arce.ſ.dignitatis aut caſtrorum:xenia.i.munera gratuita.apud Martialem primam corripit: licet hic & Mantuanus produxerint.

De litera Z.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

ZElans verſutum pete ne tibi det retributum.
Gør en ſkalk til gode oc bed at han icke løner dig.
Tu zelans.i.amans aut ſectans verſutum.i.callidum:pete.ſ.a deo:ne det tibi retributum.i.retributionem:pro malo amore malum premium.

Zetā qua reparet ſolatia puſio q̄rit.
Barn gonger gerne did ſom det finder ſine lige.
¶Puſio.i.puer:quærit zetā.i.vt dicunt domum vel cameram:ego nuſq̄ legi:vnde legam vel zeam.i.genus ordei quo ludunt pueri:& producit primam:quia græce per ei ſcribitur:aut zonam.i.cingulum:qua reparet ſolatia.ſ.ſua.

¶Hæc ſunt quæ in huius auctoris expoſitionem putauimus q̄ breuiſſime adducenda.

Impreſſa in ędibus Aſcēſianis anno ſalutis humanæ.MDXV.ad nonas Martias. Deo ſint gratię.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

aeyne de

In vore [illegible] dme reſten [illegible]

Item v mrc i ß

Item vii mrc ii ß

Item [illegible] huſ leije

Item viii ß

Item vi mrc huſ leije

Item i mrc

iiij bort

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

folo. B. 513

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

B.D. 1989

fot. A 9998

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 122 4° copy 1